

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ
В УКРАЇНІ**

НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

*До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського*

КИЇВ 2019

УДК 37.035:172.15 (477)
Н 35

Рекомендовано до друку вченою радою
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені
В. О. Сухомлинського (протокол № 10 від 13 червня 2019 р.)

Упорядники:

Страйгородська Л. І., канд. іст. наук, заступник директора ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

Пономаренко Л. О., канд. наук із соц. комунікацій, завідувач відділу ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

Тарнавська С. В., канд. іст. наук, завідувач відділу ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

Вербова В. В., наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Кропачева Н. М., наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Мушка І. В., наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Науковий редактор

Березівська Л. Д., д-р пед. наук, професор, член-кореспондент НАПН України,
директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Науковий консультант

Петрочко Ж. В., д-р пед. наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Бібліографічний редактор

Пономаренко Л. О., канд. наук із соц. комунікацій, завідувач відділу ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

Рецензенти:

Журба К. О., д-р пед. наук, ст. наук. співробітник, провід. наук. співробітник
Інституту проблем виховання НАПН України

Агалець І. О., канд. пед. наук, доцент, ст. наук. співробітник ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського

Національно-патріотичне виховання в Україні : наук.-допом. бібліогр. покажч.
/ НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.:
Страйгородська Л. І., Пономаренко Л. О., Тарнавська С. В. та ін. ; наук. ред.
Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 368 с.

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик має на меті висвітлити документи, що присвячені питанням національно-патріотичного виховання в освітньому просторі України. Хронологічні рамки добору матеріалів – 2014–2018 рр. У виданні представлено нормативно-правову базу з досліджуваного питання, вміщено матеріали, що свідчать про наукову розробку проблеми національно-патріотичного виховання, представлено доробок освітян щодо виховання громадянина-патріота в різних закладах освіти, а також у творчій спадщині видатних постатей України. В окремих розділах відображено публікації про проведення добровільної та волонтерської діяльності, реалізацію національно-патріотичного виховання в закладах позашкільної освіти та громадських об'єднаннях, здійснення військово-патріотичного виховання молоді.

Видання розраховане на викладачів, науковців, студентів, вчителів, бібліотечних працівників – усіх, хто виявляє інтерес до питань національно-патріотичного виховання.

ISBN 978-617-7536-16-0

©ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2019

ЗМІСТ

<i>Від упорядників</i>	4
<i>Бех І. Д., Журба К. О. КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ОСМИСЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	8
РОЗДІЛ 1. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В НОВОМУ ІСТОРИЧНОМУ ОСМИСЛЕННІ	31
1.1. Нормативно-правове забезпечення національно-патріотичного виховання	31
1.2. Національно-патріотичне виховання як наукова проблема	40
РОЗДІЛ 2. ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНИНА-ПАТРІОТА У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПОСТАТЕЙ УКРАЇНИ	82
РОЗДІЛ 3. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	110
РОЗДІЛ 4. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ	132
4.1. Загальна середня освіта	132
4.2. Професійна (професійно-технічна) освіта	248
РОЗДІЛ 5. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ	251
РОЗДІЛ 6. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАННЯХ	291
РОЗДІЛ 7. ДОБРОЧИННА ТА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	313
РОЗДІЛ 8. ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ	319
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	336
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	367

Від упорядників

Суттєві зміни в політичному та громадському житті українського суспільства актуалізують питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді, яке вперше за роки незалежності України розглядається як головний чинник збереження національної безпеки та єдності. Патріотизм стає індикатором, маркером духовного оздоровлення народу, передбачає трансформацію громадянської свідомості, пробуджує національну самосвідомість й ґрунтується на моральній основі. Рубікон духовного оновлення, який було перейдено під час Революції гідності, сконструював нові суспільно-політичні реалії, пов'язані із захистом Вітчизни від зовнішньої агресії та наявністю внутрішніх, сплетених у «гордіїв вузол» соціальних, економічних та політичних проблем, способи розв'язання яких залежать від побудови нової стратегії виховання молодого покоління на основі співробітництва між системою освіти, органами державної влади та громадськими організаціями.

Виведенню національно-патріотичного виховання на новий якісний рівень сприяють ухвалені державні документи, які визначають та узгоджують основні напрями системи національно-патріотичного виховання в Україні в правовому полі. Так, в 2015 році прийнято базові нормативні документи: «Концепцію національно-патріотичного виховання дітей та молоді» та «Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки». Як зазначено в останньому документі, національно-патріотичне виховання має стати одним із основних напрямів діяльності держави та суспільства, що надасть можливість кожному свідомому громадянину країни підтримувати українські традиції, духовні цінності, ставати на захист незалежності й територіальної цілісності Батьківщини.

Визначальну роль в інформаційному супроводі цього процесу відіграють освітянські установи, серед яких на окрему увагу заслуговують бібліотеки як центри із питань науково-інформаційного забезпечення спеціалістів у галузі освіти й науки.

Чільне місце в структурі інформаційного забезпечення національно-патріотичного виховання займає Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, яка продукує, інтегрує та поширює власні та згенеровані галузеві інформаційні ресурси. Дієвим напрямом діяльності книгозбірні є підготовка та оприлюднення науково-допоміжної бібліографічної продукції. Науково-допоміжний бібліографічний показник «Національно-патріотичне виховання в Україні» присвячено відображенню стану джерельної бази з проблеми становлення й розвитку національно-

патріотичного виховання дітей та молоді в теоретичному й прикладному вимірах педагогічної науки й практики. У покажчику зібрано матеріали за п'ять років видання (2014–2018). Вибір нижньої межі добору документів обумовлено значними суспільно-політичними змінами в країні, національно-патріотичним піднесенням, початком боротьби українського народу проти зовнішнього агресора.

Інформаційний спектр публікацій з означеної проблеми представлено вагомим доробком вітчизняних фахівців, що відображає сучасний стан вирішення завдань національно-патріотичного виховання в закладах освіти усіх ланок, системі позашкільної освіти та громадських об'єднаннях. Висвітлення питань запровадження нових педагогічних технологій, дослідження теоретичних та методологічних основ національно-патріотичного виховання, яке має свої особливості і закономірності, отримало найбільш розгорнутий та упорядкований характер у презентованому бібліографічному посібнику.

Покажчик відкриває ґрунтовна вступна стаття доктора психологічних наук І. Д. Беґа та доктора педагогічних наук К. О. Журби ***«Концептуальне осмислення формування у підлітків національно-культурної ідентичності у сучасних умовах»***.

Видання охоплює бібліографічні записи понад 2700 документів, що опубліковані/оприлюднені впродовж 2014–2018 рр. Матеріали згруповано та розміщено у восьми розділах. До видання увійшли відомості про монографії, посібники, автореферати дисертацій, статті з періодичних та продовжуваних видань, матеріали науково-практичних заходів та інтернет-ресурси.

Розділ I «Національно-патріотичне виховання в новому історичному осмисленні» складається з двох підрозділів: 1.1. *«Нормативно-правове забезпечення національно-патріотичного виховання»* та 1.2. *«Національно-патріотичне виховання як наукова проблема»*. У першому підрозділі згруповано бібліографічні описи нормативно-правових актів України, що законодавчо закріплюють пріоритети та напрями національно-патріотичного виховання дітей та молоді у діяльності відповідних інститутів держави і суспільства; у другому підрозділі сфокусовано увагу на матеріалах, у змісті яких відображено напрями, тенденції, концепції, що генерують нові ідеї, результати наукових розвідок, узагальнень, рефлексій, стрижневою ідеєю яких стає виховання громадянина-патріота.

У розділі II ***«Виховання громадянина-патріота у творчій спадщині видатних педагогів України»*** відображено публікації про погляди видатних українських педагогів, філософів, психологів, громадсько-політичних та

культурних діячів на роль і значення національно-патріотичного виховання дітей та молоді як пріоритетної складової громадянського виховання.

Зміст **розділу III «Національно-патріотичне виховання у системі дошкільної освіти»** складають документи, що відображають зміст, інноваційні технології виховання та практичний досвід проведення виховних заходів, проектів національно-патріотичного спрямування в дошкільних закладах різних типів і видів.

Матеріали **розділу IV «Національно-патріотичне виховання у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти»** розкривають публікації про сутність, мету, основні завдання та форми здійснення національно-патріотичного виховання в навчальних закладах, що згруповано в окремі структурні сегменти. У підрозділ 4.1. «Загальна середня освіта» включено матеріали, що розкривають складові національно-патріотичного виховання в процесі викладання різних предметів, тематику виховних заходів у системі позакласної роботи, висвітлюють творчі напрацювання вчителів у організації патріотично орієнтованої взаємодії з батьками та громадськістю. У підрозділі 4.2. «Професійна (професійно-технічна) освіта» вміщено бібліографічні описи документів, що відображають реалізацію завдань національно-патріотичного виховання через низку заходів, спрямованих на виховання в учнів почуття національної гідності та патріотизму шляхом пошуку нових ефективних форм і методів впливу на становлення патріотично свідомого майбутнього фахівця, здатного до вироблення власної патріотичної позиції.

У межах **розділу V «Національно-патріотичне виховання у закладах вищої післядипломної педагогічної освіти»** вміщено джерела про стан та орієнтири вдосконалення системи національно-патріотичного виховання у зазначених вище ланках освіти.

Документи **розділу VI «Реалізація національно-патріотичного виховання в закладах позашкільної освіти та громадських об'єднаннях»** розкривають широкий спектр публікацій, що висвітлюють роботу культурно-освітніх, спортивно-оздоровчих, науково-пошукових об'єднань, предметних гуртків, секцій національно-патріотичного звучання.

У розділі **VII «Доброчинна та волонтерська діяльність в системі національно-патріотичного виховання»** вміщено бібліографічні описи публікацій про внесок волонтерів та інших громадян у зміцнення обороноздатності України, участь школярів та студентів у волонтерських організаціях, зокрема, у справі опікування над родинами учасників АТО, інформування про учасників бойових дій.

Змістовий контур розділу *VIII «Військово-патріотичне виховання молоді як відповідь на виклики часу»* містить відомості про публікації з питань військово-патріотичної тематики, висвітлює різні аспекти проблеми залучення молодого покоління до участі у загальнодержавних військово-патріотичних заходах.

Змістове наповнення покажчика сформовано на основі матеріалів із електронного каталогу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, баз даних Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського, Електронної бібліотеки НАПН України, репозитарію бібліотеки Національного педагогічного університету М. П. Драгоманова, електронних каталогів мережі освітянських бібліотек, сайтів закладів вищої освіти, періодичних та продовжуваних видань. Унікальним елементом видання стали матеріали інформаційних ресурсів на платформі EBSCO Publishing.

Публікації у межах розділів та підрозділів розміщено за абеткою авторів та назв документів із застосуванням наскрізної нумерації. Лише матеріали підрозділу «Нормативно-правове забезпечення національно-патріотичного виховання» систематизовано в рубриках за принципом верховенства права, в межах рубрик групування виконано за абеткою. Пропуск відомостей позначено знаком «три крапки» з пробілами до та після нього. Деталізацію і уточнення до бібліографічних відомостей про публікації подано в квадратних дужках. Бібліографічні записи й перелік скорочень наведено відповідно до чинних в Україні державних стандартів.

Науково-допоміжний апарат бібліографічного покажчика складається із вступного слова «Від упорядників», вступної статті, іменного покажчика, списку скорочень, схеми групування (зміст).

Видання розраховано на представників різних цільових категорій – від школярів, студентів до педагогічних працівників, науковців, фахівців у царині національно-патріотичного виховання.

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ОСМИСЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

І. Актуальність проблеми. Формування у підлітків національно-культурної ідентичності є проблемою державної ваги і національної безпеки з огляду на анексію Криму, військові дії на Донбасі, які стали можливі через маргінальні настрої та національну невизначеність значної частини молоді з півдня і сходу України. Виклики, перед якими стоїть наша країна, як от: відстоювання власної територіальної цілісності, становлення політичної нації, зростання ролі власної причетності і відповідальності за долю України вимагають уваги до виховання підростаючого покоління та актуалізують формування у підлітків національно-культурної ідентичності. Актуальність формування національно-культурної ідентичності обумовлена необхідністю осягнення й засвоєння національно-культурних цінностей українського народу, історичної пам'яті, збереження національної аутентичності та традицій. Водночас, формування національно-культурної ідентичності має здійснюватися на основі рівноправного діалогу з усіма етносами і народами, які проживають на теренах України і спрямовуватися на згуртування української нації, створення сприятливих умов для їх розвитку. Важлива роль у цьому плані відводиться позакласній діяльності загальноосвітньої школи, яка володіє відповідними виховними можливостями.

Про необхідність активізації уваги до формування у підростаючого покоління національно-культурної ідентичності йдеться в Законах України «Про освіту», «Про культуру», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», Указі Президента «Про пріоритетні заходи щодо сприяння зміцненню національної єдності та консолідації українського суспільства, підтримки ініціатив громадянськості у цій сфері», Постанови Верховної Ради «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р., Проекті Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року, Концепції українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в умовах сучасних модернізаційних змін; Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр.

У зарубіжних програмах та документах ЮНЕСКО основна увага акцентується переважно на культурних здобутках (Конвенція ЮНЕСКО про значення культурної спадщини для суспільства (2005), Конвенція ЮНЕСКО про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження (2010), де пріоритетними є проблеми ідентифікації та національно-культурної

ідентичності молоді у європейських країнах, вивченню культурного ресурсу та міжкультурного діалогу). Широку підтримку на теренах ЄС здобула Програма культурної освіти, розроблена National Advisory Committee on Creative and Cultural Education (NACCCE) in England (2013), в якій основна увага приділяється вивченню традиційної і сучасної культури країни у взаємозв'язках та різних проявах. На пострадянському просторі національно-культурна ідентичність формується зазвичай у системі патріотичного виховання, про що свідчать: Стратегическая программа Казахстан – 2030, Республиканская программа патриотического воспитания молодежи в Белоруси (2009).

Важливими чинниками, які впливають на процес формування національно-культурної ідентичності зростаючої особистості є, з одного боку, глобалізаційні процеси, а з іншого – рухи за збереження своєї аутентичності; відірваність значної частини населення від національного ґрунту та зорієнтованість виключно на радянські чи західні цінності та зразки поведінки; системна криза українського суспільства; невизначеність національної ідеї; відсутність реформ і позитивних зрушень.

Серед негативних чинників у вихованні національно-культурної ідентичності підлітків варто визначити інформаційну війну та військову агресію РФ по відношенню до України, де особливий акцент був зроблений на:

- російськомовному населенні, відлученому від української мови;
- перекручуванні історичних фактів та запереченні автентичності української мови, культури та самого існування нації;
- боротьбу за утвердження російської мови як другої державної та витіснення української мови з медіа-ринку;
- використанні політтехнологій та передвиборчих компаній з метою розмежування регіонів України, зіткнення інтересів на основі різниці та поглиблення суперечностей;
- ностальгії за радянським минулим.

Усі зазначені чинники, спрямовані на нівелювання національних цінностей, виключення молоді з національно-культурного контексту, формування меншовартісної свідомості та самосвідомості по відношенню до інших культур, які борються за панівне становище на теренах України.

Формування національно-культурної ідентичності має опиратися на:

- історичну правду;
- історичну пам'ять;
- національні ідеали;
- національну гідність;
- національну самосвідомість;

- патріотизм;
- творення нових смислів.

Водночас стан виховної роботи у середній школі, зокрема щодо формування національно-культурної ідентичності, засвідчує її відставання від запитів сучасного суспільства. Зберігається традиційний і дещо застарілий підхід до діагностування й формування національно-культурної ідентичності в учнів середньої ланки школи.

Проведений аналіз наукових, методичних джерел і сучасних тенденцій, що склалися в теорії та практиці формування у підлітків національно-культурної ідентичності, виявив низку *суперечностей між*:

- об'єктивною потребою суспільства у формуванні національно-культурної ідентичності та недостатньою теоретико-методологічною обґрунтованістю її формування у підлітків;
- значним виховним потенціалом позакласної роботи ЗНЗ та його неефективним використанням у формуванні національно-культурної ідентичності у підлітків;
- потребою формування національно-культурної ідентичності та методичною нерозробленістю проблеми.

Отже актуальність, педагогічна значущість проблеми, виявлені суперечності та доцільність наукового пошуку шляхів її вирішення зумовили вибір теми дослідження: «Формування у підлітків національно-культурної ідентичності».

II. Ідентичність у розвитку Я-особистості

Ідентичність – внутрішній, суб'єктивний стан особистості, у якому виражається усвідомлення нею себе як своєї стійкості особистості, як самототожності, переживання постійно наявного Я, його збереження. Зазначимо, що якраз переживання є досить важливою характеристикою особи стосовно її ідентичності. Оскільки ідентичність пов'язується з структурною цілісністю особистості, то її доцільно співвіднести з ідентифікацією. Відмітимо у цьому зв'язку, що остання настійливіше на сьогодні визначається як механізм і процес, що забезпечують формування ідентичності.

Вичленняючи тотожність Я-особистості як основне призначення ідентичності, все ж слід узгодити її зі змінами, які відбуваються з особистістю у процесі безперервного розвитку. З цією метою Е. Еріксоном у науковий обіг було введено спеціальне поняття «его-ідентичність». Це новий психосоціальний параметр, який з'являється у підлітково-юнацькому віці. Сутність його полягає у тому, що у цьому періоді у молодих людей виникає

кардинально нова для них соціо-особистісна проблема – зібрати докупи знання про самих себе, які на цьому етапі вони мають (які вони сини чи дочки, учні, спортсмени, хористи, учасники громадських об'єднань і т. д.) й інтегрувати ці багаточисельні образи себе в особисту ідентичність, яка представляє усвідомлення як минулого, так і майбутнього, яке логічно випливає з нього. Е. Еріксон підкреслює психосоціальну сутність его-ідентичності, звертаючи пильну увагу не на конфлікти між психологічними структурами, а швидше на конфлікти всередині самого его, і на те, як на нього впливає суспільство, особливо групи ровесників.

Отже, его-ідентичність можливо визначити наступним чином. Молодь, що зростає і розвивається, а також переживає внутрішні фізіологічні зміни, перш за все пробує укріпити свої соціальні ролі. Молоді люди інколи хворобливо, часто з допитливістю проявляють занепокоєність тим, як вони виглядають в очах інших у порівнянні з тим, що вони самі думають про себе; а також тим, як поєднати ті ролі і звички, які вони культивували у собі раніше, з ідеальними прототипами сьогодення. Інтеграція, що з'являється у формі его-ідентичності – це більше, ніж сума ідентифікацій, набутих у дитинстві. Це сума внутрішнього досвіду, набутого на всіх попередніх стадіях, коли успішна ідентифікація призводила до успішного врівноваження базових потреб індивіда з його можливостями. Таким чином, почуття его-ідентичності являє собою впевненість індивіда у тому, що його здатність зберігати внутрішню тотожність і цілісність узгоджується з оцінкою його тотожності й цілісності, які дають інші.

У цьому визначенні ідентичності можна виділити три елементи. Перше: юнаки і дівчата мусять постійно сприймати себе внутрішньо тотожними самим собі. У цьому випадку в індивіда повинен сформуватися образ себе, який склався у минулому, і який поєднується з майбутнім. Друге: значущі інші люди теж повинні бачити тотожність і цілісність в індивіді. Це значить, що юним потрібна впевненість у тому, що сформована раніше внутрішня цілісність буде прийнята іншими людьми, значущими для них. У тій мірі, в якій вони можуть не усвідомлювати як свої Я-концепції, так і свої соціальні образи, їхньому почуттю самототожності можуть протистояти сумніви, боязкість і апатія. Третє: молоді люди мусять досягти зрілої впевненості у тому, що внутрішні і зовнішні плани цієї цілісності узгоджуються між собою. Їхнє сприйняття себе повинно підтверджуватися досвідом міжособистісного спілкування за допомогою зворотного зв'язку.

Формуванню ідентичності як елементу загального вікового розвитку особистості надається важлива роль. Згідно з таким науковим баченням її розвиток полягає у переході від невизначеної ідентичності до визначеної,

зрілої. На стадії невизначеної ідентичності особистість (звично у підлітковому віці), перед тим як свідомо вибрати (прийняти) власну ідентичність, переживає сумніви з приводу того, ким і чим вона є. Такий стан ідентичності забезпечує можливість ухилитися автоматичному включенню у соціальне середовище, дозволяє здійснити свідомий вибір. Причини сумнівів відносно наявної ідентичності і необхідність вибору звично пов'язують зі зміною соціальної ситуації та реальних позицій у соціальному середовищі і з необхідністю відповідати новим суспільним вимогам. У підлітковому віці побудова нової ідентичності здійснюється, перш за все, під впливом зміни конкретних зовнішніх обставин, а підліток у більшості випадків просто не може уже залишатися у рамках попередньої ідентичності.

Нездатність юних досягти особистої ідентичності призводить до так званої кризи ідентичності. Криза ідентичності, рольове зміщення частіше за все характеризується нездатністю вибрати кар'єру чи продовжити освіту. Багато підлітків, які страждають від специфічного для цього віку конфлікту, переживають принизливе почуття власної непотрібності й душевного розладу. Вони відчувають свою непристосованість, деперсоналізацію, відчуженість й інколи спрямовуються у бік «негативної» ідентичності – протилежній тій, що настійливо пропонують їм батьки і ровесники. Однак невдачі у досягненні особистої ідентичності не обов'язково прирікають підлітка на нескінченні поразки у житті. Він, зрештою, виховує в собі внутрішні сили для боротьби, яка супроводжуватиме все життя.

Позитивна якість, яка пов'язана з успішним виходом з кризи підлітково-юнацького віку, – це вірність як здатність молоді бути вірним своїм прихильностям і обіцянкам, не дивлячись на суперечності у її системі цінностей. Вірність – наріжний камінь ідентичності, вона представляє собою здатність юних приймати і дотримуватися моралі й суспільної ідеології як набору цінностей і норм, які відображають наукову, соціальну і політичну культуру. Ідеологія надає молодим людям спрощені, але чіткі відповіді на головні питання, пов'язані з конфліктом ідентичності: «Хто Я?», «Куди я йду?», «Ким я хочу стати?».

Дослідники, незалежно від приналежності до тієї чи іншої наукової школи, вичленяють особистісну і національну ідентичність.

Термін «самоідентифікація» зустрічається у літературі значно рідше, ніж «ідентифікація». Під самоідентифікацією доцільно розуміти спеціально організовану суб'єктом діяльність, метою якої виявляється саморозуміння, самототожність, самоприйняття, усвідомлення власної цілісності, унікальності, цінності, виявлення себе у світі за сформованого цілісного ставлення до нього. Самоідентифікація для досягнення своїх цілей підхоплює

результати процесу ідентичності, спрямовуючи їх на організацію внутрішньої мотиваційної структури особистості.

Процес самоідентифікації завжди цілеспрямований, тому про можливість реальної самоідентифікації правомірно вести мову тільки починаючи з підліткового віку, хоча зрозуміло, що її підґрунтя виникає дещо раніше, вже у 3-річному віці, з появою дитячої самостійності. Однак саме у підлітковому періоді підростаюча особистість виявляється здатною вийти за межі самої себе, тобто рівень її самосвідомості дозволяє їй стати у відносно незалежну, власне суб'єктну позицію.

Процес ідентифікації повною мірою відображає соціальну сутність особистості, її суб'єктивну активність, спрямовану на доцільне перетворення оточуючої дійсності. Ідентифікація забезпечує міжособистісну й групову ідейно-ціннісну узгодженість, яка виступає механізмом подолання різноманітних конфліктів із метою збільшення ефективності спільної діяльності, підтримання духовно-моральних орієнтирів та певних змістовних інновацій. У взаєминах між суб'єктами ідентифікація сприяє також подоланню їхньої егоцентричної спрямованості, формує настанову на інтереси та самозначущість партнера. Таким чином, ідентифікація підвищує, з одного боку, інтелектуально-духовний потенціал особистості, а з іншого – потенціал суспільства у напрямі його згуртованості, вдосконалення, перспективності.

III. Виклики формування національно-культурної ідентичності та фактори духовної безпеки української нації

Шлях до свободи і незалежності України лежить через виховання підростаючого покоління на основі цінностей україноцентризму та європоцентризму, на основі історичної правди і національної гідності. «Для народу, який не пропонує Світу національного доробку, а прагне бути лише реципієнтом чужих цінностей і надбань, у ХХІ столітті уготована єдина дорога – бути розчиненим і упокореним. Тому висока і благородна місія національної культури і освіти – оберігати й утверджувати Ідентичність Української Нації як фундаментальну цінність буття...» [14, с.8].

Однак, сьогодні можна відмітити виклики, які стоять перед сучасним вихованням і торкаються формування національно-культурної ідентичності і духовної безпеки нації.

Під духовною безпекою нації розумітимемо її гармонійне за формою й високо ціннісне за змістом світосприйняття, під впливом якого кожен її член в залежності від власної специфіки вибудовує індивідуальну траєкторію життя і розвитку, що змінює навколишній світ за законами добра, любові та

справедливості. При цьому має бути відсутнє маніпулювання свідомістю особистості, нав'язування утилітарних орієнтирів, пріоритетів.

У формуванні духовної безпеки української нації доцільно вичленити два ключових фактори: внутрішній і зовнішній.

Ключовим внутрішнім фактором духовної безпеки нації виступає національна самоідентифікація, яка втілюється у почуттях-цінностях – «Я-Українець» – «Ми-Українці». Сутність цих почуттів-цінностей полягає у дієвій причетності особистості до своєї нації, до роду у широкому розумінні цього слова. Особистість має прийняти історичну естафету вищих духовних надбань нації, жити і діяти на їх основі та примножувати їх з урахуванням викликів теперішнього часу. Низький рівень цього фактора, коли не достатнє почуття єдиного національного роду, спричиняє недостатню консолідацію суспільства, низьку соціоцентрованість членів суспільства, через яку вони свідомо обмежують себе у суспільно значущих домаганнях, цілях, продуктивних способах удосконалення соціокультурної ситуації, що склалася, їхню домінантну Его-орієнтованість із відповідними утилітарними цінностями, перебільшення ролі міжрегіональної самобутності. У цьому сенсі означений фактор є системотвірним, і виховні зусилля повинні бути, перш за все, спрямовані на його оптимізацію.

Серед зовнішніх факторів на увагу заслуговують наступні:

– *Ідеологічний фактор*, який ставить за мету забезпечити громадян України, зокрема молодь, від впливу ідеології інших держав, зацікавлених у формуванні своїх прихильників та розхитуванні з середини політичної ситуації в Україні. У цьому зв'язку важливою вбачається своєчасне забезпечення їхніх ключових цінностей: здоров'я, сім'ї, кар'єрного зростання, матеріального достатку, індивідуально і суспільно значущої самореалізації. На сьогодні є потреба у тому, щоб повернути українській ідеології її власні зміст, потенціал, історію, пантеон героїв і визначних діячів, переосмислити набутий досвід і визначити новітні завдання подальшого розвитку нації, держави, суспільства.

Водночас варто зважити на те, що національна ідеологія формується разом із нацією, її духовним розвитком і становленням, що потребує уваги до виховного аспекту.

– *Ціннісна убезпеченість* є важливою складовою духовної безпеки, оскільки від цього чинника значною мірою залежить цілісність українського суспільства. Конфлікт цінностей тоталітарного та демократичного спрямування спостерігається не лише на рівні різних поколінь, а й різних регіонів, що є причиною активного просування РФ політичних сил, лояльних до окупантів.

Доведено, що духовні цінності виступають ознаками розвиненості будь-якої нації, без яких вона взагалі не може існувати. Нація, в якій нівелюються духовні цінності, приречена на втрату державності, і це лише справа часу. Тому за теперішніх умов важливою є активізація зусиль із підвищення духовного рівня української молоді, формування у неї стійкої системи глибоких морально-духовних цінностей, оскільки саме вони складають основу мотиваційної сфери як особистості, так і суспільства в цілому. Те, чим керується окрема особистість у своїй поведінці, діях, добре висвітлює її глибинну сутність. Якщо особистість чи суспільство сповідує високі гуманістичні цінності, то цілі і засоби її досягнення також будуть досить високими і гуманними. Тільки таким чином ми можемо досягнути поступового економічного, політичного й духовного піднесення нашої країни, оскільки ці сфери досить тісно переплетені і взаємозв'язані.

– *Фактор історичної упередженості* в зарубіжних і українських мас-медіа завдає удару по духовній безпеці української молоді, оскільки переконує їх у меншовартісності і вторинності української нації, її несаможитності, залежності від інших сильніших держав, які вирішують її долю. Тому на сьогодні важливим бачиться об'єктивне висвітлення історії України та її популяризація, увага до української мови, яка досі не має державної підтримки. Водночас така міфотворчість спостерігається і в Україні, що можна пояснити бажанням відмовитися від застарілих ідеологічних концепцій на користь нових, які більше відповідають історичним реаліям. Однак, на сьогодні надзвичайно важливо дотримуватися історичної правди. Всі спроби прикрасити історію свого народу, навіть з найкращих патріотичних міркувань, як показує світовий досвід, мають зворотний ефект. Врешті-решт історична неправда стає очевидною, що болісно б'є по престижу країни.

– *Фактор маніпулювання свідомістю* активно, через засоби масової інформації, різного роду інформаційні ресурси, які є потужним засобом впливу на молодь та використовуються різними країнами з метою впливу на неї, роздмухування сепаратистських настроїв, презирливого ставлення до Батьківщини, її культурних здобутків. Ведення інформаційної війни Росією показало невміння протистояти російській агресії на інформаційному рівні, певну перевагу російськомовних ЗМІ в Україні, використання неправдивої чи напівправдивої інформації з метою домінування та пропагування ідей «руського мира». Масована підміна національних архетипів масовою культурою є причиною відсутності стійких моральних цінностей, зорієнтованістю на ціннісно-примітивну субкультуру, збіднення власного духовного світу.

– *Фактор естетико-ціннісної спрямованості* є також складовою духовної безпеки, оскільки різного роду естетичні викривлення та орієнтація щодо споживання масової культури є причиною втрати національної своєрідності, втрати цінності життя у цілому.

IV. Особливості формування національно-культурної ідентичності підлітків у сучасних умовах

Проблема національно-культурної ідентичності висвітлена у наукових джерелах, зокрема, у концепціях С. Гантінгтона, Е. Гелнера, А. Етціоні, Е. Сміта, Ю. Хамбермаса, К. Хюбнера, в той же час проблема національно-культурної ідентичності розглядається у межах некласичної раціональності та зводиться до усвідомлення народом себе спільнотою, відмінною від інших, визначення «феномену національності», «національного почуття». Представники української діаспори Канади та США Н. Іриней, О. Кульчицький, Б. Цимбалістий, М. Шлемкевич, С. Ярмусь розглядали національно-культурну ідентичність в контексті її збереження в іншокультурному середовищі.

До питання формування національно-культурної ідентичності зверталися філософи, психологи, педагоги. Внесок у філософське обґрунтування сутності національно-культурної ідентичності зроблено В. Андрущенком, В. Антоновичем, М. Драгомановим, В. Кременем, В. Малаховим, І. Огієнком, Г. Сковородою.

У психологічному дискурсі висвітлювалися різні сторони формування національно-культурної ідентичності, серед яких: проблеми патріотичного виховання, особистісної і національної ідентифікації (І. Бех), національної самосвідомості (М. Боришевський), етносоціальних уявлень (О. Васильченко), етнічної самосвідомості (Л. Дробіжева), конструювання ідентичності засобами рефлексії (Н. Висоцька), ідеї культурно-гуманістичної психології (О. Росинський), вчинкового осередку різних історико-культурних епох (В. Роменець).

У педагогіці окремі аспекти формування національно-культурної ідентичності досліджували Г. Ващенко, О. Вишневський, О. Губко, О. Захаренко, В. Євтух, Б. Ступарик. Авторське бачення особливостей формування національно-культурної ідентичності представлено у дисертаційних дослідженнях С. Веселовського, І. Вільчинської, Г. Лозко, М. Обушного, Т. Потапчук.

Національно-культурна ідентичність підлітка виявляється у суб'єктивному переживанні належності до українського народу, нації, свідоме прийняття його моральних цінностей, що характеризується

ототожненням і формуванням відповідної національної Я-концепції, що виявляється у власній самоповазі, національній гідності, умінні користуватись правами і свободами, справедливості, відповідальності, любові до України та бажанні пов'язати свою долю з долею України.

Формування національно-культурної ідентичності підлітка проходить декілька етапів.

На першому етапі відбувається ідентифікація, в основі якої розмежування «ми – вони».

На другому етапі формування національно-культурної ідентичності формуються уявлення про відмінні якості своєї національної культури та усвідомлюються її основні характеристики.

Третій етап формування національно-культурної ідентичності вирізняється формуванням національної свідомості та самосвідомості, національної гідності та повагою до інших етносів і культур, готовністю до діалогічної взаємодії.

Національно-культурна ідентичність є основою націєтворення і суспільного життя будь-якої держави.

Для підлітків пріоритетним є самовизначення, де національно-культурна ідентичність опирається на «коріння» родини, країни, народу та зв'язок з історичним минулим, знанням міфів, легенд, святинь, використанням української мови, поваги до українських символів.

Формування національно-культурної ідентичності ґрунтується на національному світогляді, національній культурі, мові, національній ідеї.

Національна культура – є унікальною і самобутньою, що ґрунтується на народній українській культурі. Творцем української національної культури є український народ, який створив її упродовж багатьох століть, що знайшло відображення у моральних цінностях, святинях, національній символіці, у традиціях, звичаях, обрядах, ритуалах, духовних почуттях (національні, моральні, естетичні, релігійні, громадянські, патріотичні), втілених у народному фольклорі. На розвитку національної культури негативно позначились війни, тривалі заборони, репресії, негативна міфологізація образу українця, переписування історії та применшення ролі українців у житті тих країн чи імперій, до складу яких вони входили у різний час. Усе це стало причиною широких еміграційних процесів, за яких українці були змушені залишати свою землю і шукати долі в інших країнах та збагачувати інші культури світу. Постійні військові конфлікти та боротьба за свою землю проти різних поневолювачів змусили українців найвище цінувати свободу та незалежність, які залишаються найважливішими моральними і духовними цінностями і водночас характеризують українців.

Національний світогляд є основою осмислення особистістю свого місця і ролі у житті соціуму, країни, її відповідальності за свої вчинки, моральний вибір, спрямування власної діяльності. У сучасних умовах світоглядні уявлення і переконання української молоді формуються у контексті драматичних реалій, переоцінки історичного минулого, розвінчування міфів, утвердження демократизму, полікультуралізму, поваги до розмаїття думок, поглядів на різні аспекти суспільного життя.

Національний світогляд як форма моральної самосвідомості людини виступає способом інтерпретації буття, а також формою його духовного осмислення, засвоєння та розуміння, що відображається у знаннях, уявленнях людини про світ, особисте та суспільне життя.

Національний світогляд відображає національний інтелект, а його основою виступають моральні цінності, які склалися упродовж багатьох віків та перевірені часом і плином історії.

Структуру світогляду визначають:

- *досвід* (індивідуальний, сімейний, груповий, національний, класовий, суспільний, загальнолюдський), на основі якого формується *світовідчуття* – основа світогляду;

- *знання* (досвідні, емпіричні та теоретичні), на основі яких формується *світорозуміння*;

- *мета*, яка усвідомлюється через універсальні форми діяльності, такі як: потреба – інтерес – мета – засоби – результати – наслідки. На її основі формується *світоспоглядання*;

- *цінності* (любов, свобода, справедливість, гідність, відповідальність тощо), на основі яких формуються переконання, ідеали людини та складається її *світосприйняття*;

- *принципи* (монізм, плюралізм, скептицизм, догматизм), на основі яких складаються основні способи *світобачення*.

Інтерактивний характер світогляду передбачає його структурну складність, та дозволяє виділити такі рівні світогляду: індивідуальний, груповий (професійний, національний, класовий), загальнолюдський світогляд. За ступенем історичного розвитку – античний, середньовічний, ренесансний, новочасний і т. ін.

Щоб не блукати у лабіринтах невизначеності цінностей, ідентичності, власного призначення і правильно зорієнтуватись у житті, збагнути свою роль у житті і суспільстві, потрібен духовний стрижень, яким є національний світогляд. Національний світогляд як ставлення до світу характеризують *світовідчуття* (емоційно-чуттєве осягнення світу, переживання і оцінка явищ і світу загалом), *світосприйняття*, як образ світу (просторово-часові

уявлення про світ, що виявляється у ставленні до себе, людей, світу: позитивне, нейтральне, негативне, *світорозуміння* (міфічне, релігійне, філософське).

Національна ідея – це утвердження української незалежної соборної самостійної національної держави, в основі якої українські національні цінності, українська культура і мова як державна, що використовуються в усіх сферах суспільного життя і на всій території України (10 ст. Конституції України і її тлумачення Конституційним Судом України). Національна ідея передбачає розвиток національних меншин та етносів, що проживають на теренах України, є її громадянами і беруть активну участь у розбудові України, її захисту від зовнішнього ворога, визнають і поважають закони України, розуміють спільні перспективи усіх громадян і несуть спільну відповідальність за розвиток і становлення правової демократичної держави.

У своєму розумінні національної ідеї ми опиралися на положення І. Беха та К. Чорної стосовно того, що українська національна ідея:

- має відповідати інтересам і людини, і суспільства, і держави як єдиної політичної нації;
- об'єднувати, а не протиставляти представників різних регіонів, весь багатоетнічний український народ;
- враховувати менталітет, світогляд народу;
- мобілізувати її прихильників і противників на здобутки сучасні і майбутні;
- бути зрозумілою і малому, і старому;
- сприйматись владою, адже саме вона популяризуватиме ідею;
- не відлякувати сусідів, бути конструктивним інструментом у міжнародних відносинах;
- бути реальною і перспективною.

За таких обставин учені особливу увагу приділяли тій об'єктивній реальності, що національна ідея має об'єднати громадян в єдину націю як цілісну одиницю світового співтовариства. Найбільш оптимальним вони визначали імператив «Шляхом злагоди до процвітання» як близький й зрозумілий всьому народові, що може сформувати свідомість, дух нації, який стане рушійною силою розбудови правової демократичної держави.

Однак, на сьогодні перспективними є подолання корупції, захист кордонів України від агресора, повернення окупованих РФ територій та встановлення миру. Громадяни України хочуть бачити свою країну європейською, незалежною, правовою, сильною, де найвище цінується людина, її потреби та інтереси. Людям важливо відчувати перспективи, які

відкриватимуться для громадян України після війни. Національна ідея має розгортатись не лише на подіях героїчного минулого, а й бути спрямованою на майбутнє. Боротьба, яку веде Україна за своє існування, є тривалою і надзвичайно важливою для збереження нації, територіальної цілісності, здобуття свого місця у світі тощо. Водночас подолання труднощів загартувало і консолідувало громадян у їх протистоянні олігархократії в Україні, розкраданню її природних багатств, а тому на сьогодні актуальними залишаються рівні права і свободи для всіх громадян України. Однак, з точки зору боротьби українців за власну незалежність, та прагнення мати свою державу, боронити її від загарбників, нести відповідальність за її майбутнє дієвою залишається національна ідея «Україна – наша земля», яка поєднує минуле і сучасне, традиції і визвольні змагання».

Українська мова є духовним багатством українського народу та фундаментом національно-культурної ідентичності особистості. Без мови немає нації, народу, держави. Доки існує мова, доти існує народ. Без знання мови не можна говорити про національну свідомість чи розвиток національної культури. Втрата мови веде до втрати найважливішого чинника виховання – національно-культурної ідентичності. Тривалий час українська мова не мала належної підтримки з боку держави, а закон «Про засади мовної політики» (2012 р.) лише погіршив становище української мови в Україні, що в умовах агресії Росії та проявів сепаратизму є проблемою безпеки української нації. Тому, враховуючи сучасну мовну ситуацію в Україні, вироблення мовної єдності – процес надзвичайно складний.

Водночас, Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки (Указ Президента №580/2015 від 13.10.2015) спрямована на підвищення ролі української мови як національної цінності, потребує залучення усіх суб'єктів виховного процесу та консолідації сил суспільства.

На ролі української мови у формуванні національно-культурної ідентичності зростаючої особистості наголошував І. Огієнко, який вважав її найціннішим ґрунтом для духовного виховання сильного характеру. «Пильнуйте ж виховувати такі потрібні для нації сильні характери, виховуючи дітей тільки рідною мовою. Особа, що не зросла на рідній мові, загублена для нації, бо ціле життя буде безбатченком, і справи рідної нації їй будуть чужі» [10, с. 26].

У свій час І. Огієнко працював над створенням гуртків рідної мови, добре відомими є 10 заповідей цих гуртків:

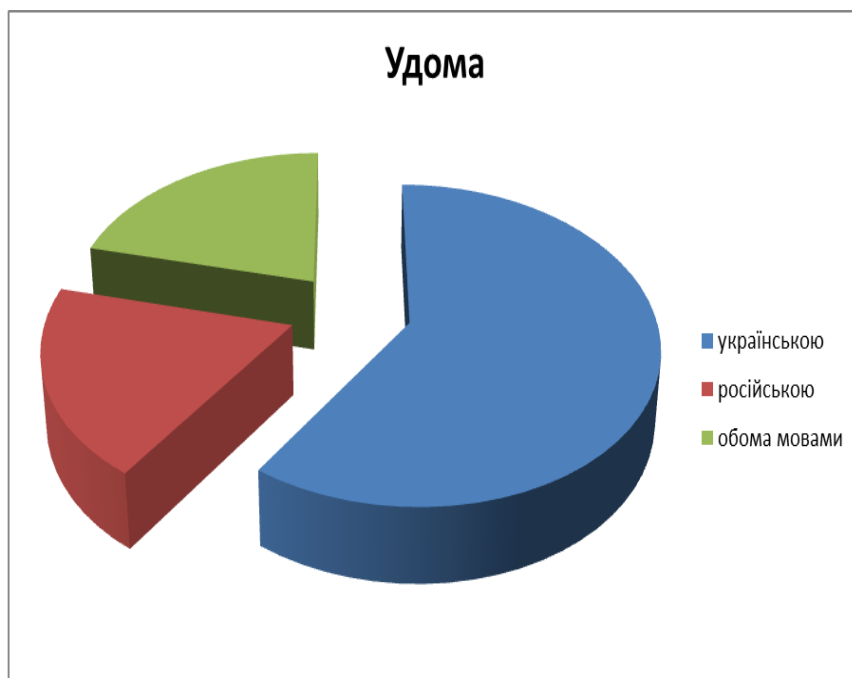
- Мова – то серце народу: гине мова – гине народ.
- Хто цурається рідної мови, той у саме серце ранить народ.

- Літературна мова – то головний двигун культури народу.
- Уживання в літературі говіркових мов сильно шкодить культурному об'єднанню нації.
- Народ, що не створив собі соборної літературної мови, не може зватися нацією
- Для одного народу мусить бути одна літературна мова.
- Головний обов'язок кожного свідомого громадянина – працювати для збільшення культури своєї літературної мови.
- Стан літературної мови – ступінь розвитку народу.
- Як про зрілість окремої особи, так і про зрілість цілого народу, судять найперше з культури його літературної мови.
- Кожний свідомий громадянин має дбати, щоб навіть у найменшій оселі працював «Гурток плекання рідної мови».

Педагогічні ідеї І. Огієнка залишаються вагомими і важливими для формування національно-культурної ідентичності в сучасних умовах.

Нижче наводяться дані, якою мовою послуговуються етнічні українці удома і в громадських місцях.

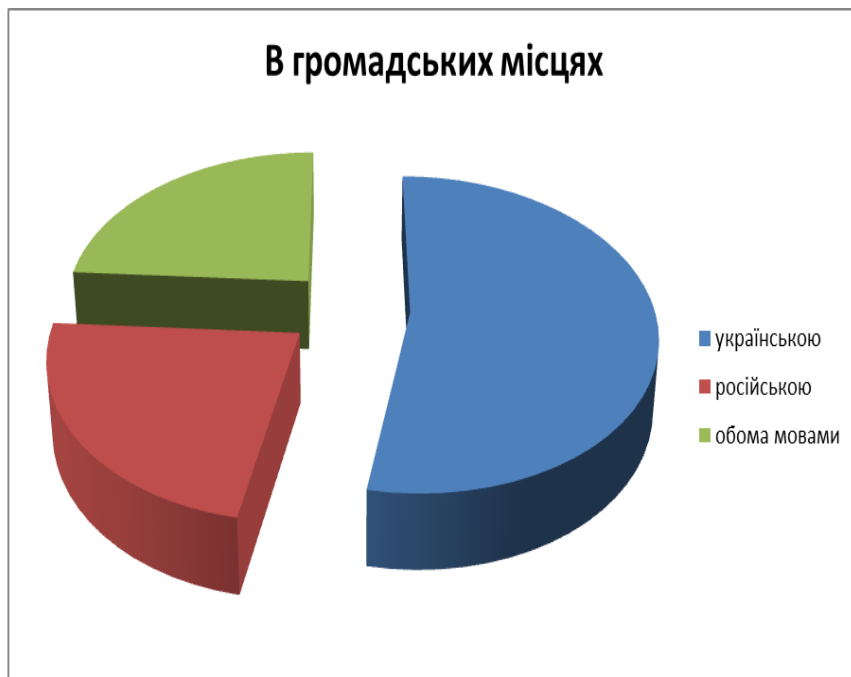
ЯКОЮ МОВОЮ ПОСЛУГОВУЮТЬСЯ ЕТНІЧНІ УКРАЇНЦІ

українською мовою – 59 %

російською мовою – 19%

обом мовами –21%

українською – 53%

російською – 23%

обом мовами – 24%

Таким чином, сучасне виховання має здійснюватися у контексті національної культури, яка є унікальною, неповторною, зі своєю ментальністю та ґрунтуватися на моральних цінностях, вироблених українським народом упродовж століть. У вихованні мають гармонійно поєднуватись інтереси *особистості* (створення Я-концепції, національно-культурної ідентичності, збереження своєї індивідуальності, прагнення самореалізації); *суспільства* (саморозвиток особистості здійснювався на моральній основі, а виховання сприяло репродукції культурних, соціалізованих людей); *держави, нації* (усі діти мають усвідомлювати себе українцями, стати компетентними громадянами-патріотами, гуманістами, здатними забезпечити країні гідне місце в цивілізованому світі).

V. БАЗОВІ МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

В якості базових моральних цінностей, що характеризують національно-культурну ідентичність особистості, рівень її вихованості, нами були визначені – СВОБОДА, ЛЮБОВ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ГІДНІСТЬ, СПРАВЕДЛИВІСТЬ.

Свобода є найважливішою моральною цінністю у житті як особистості, так і нації, без якої ставиться під сумнів саме існування. Особистість

позбавлена свободи не має цілей і не бачить перспектив свого подальшого існування. Втрата свободи перетворює людину на засіб або спонукатиме до боротьби за свободу, навіть якщо її ціною буде життя. Нація без свободи також позбавлена можливості розвиватися, розчиняється в інших народах, поступово, втрачаючи мову, культуру, власну самоцінність.

Негативним чинником для свободи, на думку Е. Фромма, є авторитарне суспільство, яке намагається контролювати людину, змушуючи її зректися свободи, самостійності, скоритися сильній владі, водночас стає причиною деформацій у духовній сфері, викривлення потреб, деперсоналізації, відчуженості чи матеріальної зацікавленості у стосунках з іншими людьми.

Відповідальність і свобода нерозривні та виступають передумовою творчості людини, тоді як дисципліна, з погляду філософа, визначається певним видом рабства. Людина, яка не творить, позбавлена смислу життя. Завдяки свободі людина може творити і перетворювати дійсність через мистецтво, поезію, наукові відкриття для того, щоб творити саму себе (власну свідомість, набуття істини).

На думку В. Кременя, навіть, у людини, яка не визнає свободи, у глибинах душі жевріє туга за свободою. «Свобода, як і будь-яка інша цінність, необхідна людині доти, поки вона не втратила своїх людських якостей. Йдеться про цінність будь-якої людини» [8, с. 89]. Таким чином, вчений підкреслює гуманістичну природу свободи як смисложиттєвої цінності.

Свобода є духовним стрижнем особистості і умовою її самодостатності, що спонукає підлітків боротися за власну автономію, розширення прав і сфери діяльності. Усвідомлюючи себе суб'єктом життя, юнаки і підлітки прагнуть до самостійності та ініціативності. Важливо аби свобода дітей була спрямована на розширення індивідуальних можливостей, відповідальності, здатності приймати рішення, а не на задоволення непомірних або імпульсивних бажань і потреб, що може призвести до свавілля. Свобода підлітків обумовлена рівнем їхньої моральної самосвідомості. Осягаючи свободу у своєму житті школярі прагнуть самореалізації та самоствердження у тій діяльності, яка їм найбільше подобається. У стінах школи діти здобувають важливий досвід свободи вибору, шкільного самоврядування, що не може існувати без відповідальності.

Любов виступає основою національно-культурної ідентичності, стрижнем людського життя, критерієм затребуваності, визначаючи його сутність і сенс. Надзвичайної ваги любов набуває у кризові періоди життя особистості, визначаючи її життєвий вибір: самотворення чи

саморуїнування. У підлітковому віці любов є життєвим пріоритетом, що визначає ідеали, цілі і духовні шукання дітей цього віку.

Український психолог В. Рибалка наголошує на необхідності виховання любові особливо у наш час, коли спостерігається вихолощення, знецінення цього почуття в суспільстві, де утверджуються маргінальні цінності, а любов перетворюється на товар. З огляду на такі негативні явища, педагоги мають утверджувати у вихованцях таке почуття як любов, що є животворною силою людства.

На основі аналізу та узагальнення філософських, психологічних та педагогічних джерел ми виділяємо:

- *любов до себе* спрямована на збереження власного життя і ствердження індивідуальності, здатності протистояти маніпулюванням чи прагненням якимось чином використовувати себе. Також любов до себе виявляється у піклуванні про себе і вмінні працювати над собою; у відповідальності за свої вчинки; у повазі до себе; саморозумінні; об'єктивній оцінці власних можливостей, здібностей і перспектив. Честь і гідність також є важливими складовими любові до себе. Любов до себе та егоїзм – несумісні, оскільки егоїст не цінує і не поважає себе, а, як правило, руйнує життя. Людина, яка любить себе, не руйнуватиме себе шкідливими звичками, не виявлятиме агресії, не вдаватиметься до суїциду;

- *любов до батьків (до дітей)*. Любов до дітей виступає умовою повноцінного виховання, розвитку і саморозвитку дитини в сім'ї, внутрішньою духовною потребою незалежно від її віку, що має поєднуватися з розумною вимогливістю до неї. Синівська і дочірня любов базується на родинних почуттях і є відповіддю на тепле і дбайливе ставлення до дітей, піклування, виховання. Любов дітей до батьків визначає значущість батьківського авторитету, впливу особистого прикладу батьків на життєдіяльність підростаючого покоління;

- *гендерну любов*, яка являє собою складний комплекс людських переживань, стосунків, що формуються внаслідок притаманних людині потреб, облагороджених гуманістичною етикою та моральною культурою. Формами особистісних взаємин є кохання, шлюб, дружба, товариськість і приятельські стосунки. Любов утверджує унікальність і неповторність обранця, прийняття його таким як він є;

- *любов до Батьківщини*, народу є важливою складовою світогляду і виявляються у патріотизмі, сформованості національної гідності, національно-культурної ідентичності, прив'язаності до своєї малої і великої Вітчизни.

Дитина потребує батьківської любові як необхідної умови її зростання,

психічного комфорту, затребуваності і значущості. У тих випадках, коли в сім'ї є двоє і більше дітей, батьки намагаються прищепити змалку братерську чи сестринську любов. У підлітковому віці зростає інтерес до протилежної статі, а з ним і до гендерної любові. Відсутність любові чи втрата її є важким випробуванням для людини, що може мати негативні наслідки, як то: спроби суїциду, відмова від подальших планів, нехтування власною безпекою та благополуччям.

Справедливість наряду з гідністю, свободою є найбільш значущою моральною цінністю національно-культурної ідентифікації особистості, що виступає основною умовою і базовим принципом побудови суспільства, людських стосунків. Справедливість, яка бере свій початок у спільній діяльності та взаємодії людей, базується на моралі того чи іншого суспільства, ставленні до людини, визнанні її прав і потреб. Уявлення про справедливість є результатом розвитку суспільства та його демократизації, осмислення людиною власного буття і свого місця в ньому, здатності порівнювати минуле і теперішнє, співвідносити потреби, інтереси і прагнення, відстоювати свої права.

Уявлення про справедливість реалізуються через функції: пізнання (оцінка), регуляції (емоційний стан, поведінка), самоставлення (самооцінка і самоєфективність).

За М. Тофтулом справедливістю є «порядок співжиття людей, який відповідає гуманістичним уявленням про природу і сутність людини та її невід'ємні права, про гармонійне узгодження потреб та інтересів особистості, суспільства й людства» [15, с. 53], що визначає відповідність між роллю індивіда у житті суспільства і його становищем, правами і обов'язками, діяльністю і винагородою, заслугами та визнанням, злочином і покаранням. На думку вченого, «проблема справедливості в її моральному сенсі виникає тоді, коли індивід замислюється, чи повинен він дотримуватися вимог моралі в умовах, коли інші люди часто нехтують ними, і наскільки це справедливо» [15, с. 53]. У цьому сенсі справедливість протистоїть свавіллю, моральній кривді, зазіханням духовні і моральні цінності. Філософ звертає увагу на той факт, що в умовах свавільного використання заохочення і покарання, справедливість не має місця. Несправедливістю є також і зрада.

Переживання справедливості носить індивідуальний, груповий і суспільний характер, що зумовлюється гостротою конфлікту між «справедливо-для-мене» та «справедливо-для-всіх».

Гідність людини є смисложиттєвою цінністю, оскільки кожна людина є повноправним членом суспільства, бере активну участь у розбудові країни, користується всіма правами і свободами, а отже має право на захист і

визнання своєї гідності, що знайшло відображення у міжнародному та українському законодавстві. Так, у Конституції України від 1996 року зазначено:

«Стаття 28. Кожен має право на повагу його гідності»;

«Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканість» [7, с.12].

Гідність – ставлення людини до самої себе як особистості, що заслуговує беззаперечної поваги. Почуття гідності є важливою моральною якістю, за якої людина чинить так, як належить її сутності і призначенню, як повинна чинити саме людина. Людина, яка володіє такою важливою моральною якістю усвідомлює власну цінність для інших людей, для суспільства, незалежно від соціального статусу, багатства, професії, національності. Почуття власної гідності і повага до себе – це те, що найбільше підносить людину, сприяє самореалізації, творчому самовиявленню. Це потреба позитивної самооцінки своїх вчинків, осмислена гордість за себе. Але людина має поважати не тільки свою гідність, але й гідність інших людей. Гідна людина веде себе гідно – не принижується сама і не принижує інших. Гідна людина чинить гуманно і справедливо, навіть, якщо ніхто цього не бачить і не може оцінити. Ніколи не зробить комусь боляче, не стане брехати, інтригувати проти інших, не бажаючи зраджувати людське у собі. Також почуття власної гідності нерозривно пов'язане з усвідомленням своїх прав і обов'язків нарівні сім'ї, суспільства, громадянською позицією.

Гідність є результатом виховання сім'ї і школи і включає правовий аспект (Я – людина), корпоративний (Я – учень), сімейний (Я – нащадок і продовження славного роду), гуманістичний (Я – гуманіст), національний, етнічний (Я – українець), суспільний (Я – творець себе і держави), планетарний (Я – представник людства).

Наступною цінністю є **відповідальність**. Суть відповідальності полягає не лише в завданні, яке людина має виконати, не у вчинку, якого вимагають від неї певні обставини чи суспільні норми, а насамперед у тих діях, які вона могла б здійснити.

Відповідальність є усвідомленою свободою конкретної особистості у прийнятті моральних рішень, виборі цілей та адекватних засобів їх досягнення. Відповідальність ні в якому випадку не суперечить особистій свободі, вона є логічним її виявом, детермінантою діяльності та поведінки, що визначає життєдіяльність та поведінку особистості, її життя у соціумі.

Вивчаючи проблеми виховання відповідальності як цінності, К. Абульханова-Славська виділяє два основних критерії прийняття

відповідальності. По-перше, як узгодженість необхідності з бажаннями та потребами особистості, тобто виявлення ініціативи як виходу за межі необхідного. По-друге, як здійснення необхідності своїми силами, самостійно і відповідно до вимог, висунутих самому до себе [1].

Проблеми виховання відповідальності ґрунтовно досліджено К. Муздибаєвим, який у монографії «Психологія відповідальності» вирізняє п'ять напрямів розвитку відповідальності: 1) від колективної до індивідуальної; 2) від зовнішньої до внутрішньої (усвідомленої, особистісної); 3) від ретроспективного плану до перспективного (відповідальність не тільки за минуле, але й за майбутнє); 4) зміна у часі самого суб'єкта відповідальності; 5) зміна інстанції: від відповідальності перед дорослими до її інтеріоризації, коли совість стає головним регулятором відповідальної поведінки [9].

На засадах проаналізованих та узагальнених теоретичних праць широкого загалу вчених різних наукових галузей, М. Савчиним було виділено чотири основні сфери прояву відповідальної поведінки особистості: 1) у системі «Я-інші»; 2) життєвиявлення та самоствердження «Я» (праця, пізнання, матеріальне життя); 3) інші особи і групи (діти, родичі, сім'я інші); 4) функціонування, становлення і саморозвиток «Я» [11].

Відповідальність відображає не лише ставлення до інших, а й до себе і характеризує самовідповідальність. Зв'язок та взаємозалежність відповідальності та самовідповідальності розкривається у працях І. Беха, А. Макаренка, В. Сухомлинського.

Педагог-гуманіст В. Сухомлинський розглядав відповідальність у контексті «піклування людини про людину» [13, с. 412] як здатність особистості самостійно формулювати обов'язки, виконувати їх. З цього приводу він писав, що «... серцевиною людини, її стовповим коренем, від якого все залежить і все починається, є обов'язок, усвідомлення і переживання людською особою свого обов'язку перед Вітчизною, перед пам'яттю і моральними цінностями народу, перед іншою людиною – її долею, radoщами, щастям, життям, народженням і смертю. Обов'язок – це моральна основа, моральна серцевина, від якої залежить те, чого ми чекаємо від вихованця, – готовність і вміння робити добро людям».

«Гуманістична етика виходить з того, що кожна людина несе відповідальність за свої вчинки. Ідеальні відносини між людьми ґрунтуються на взаємному визнанні того, що людина – творець власного життя. Кожний цінить суб'єктивний світ іншого і свій. Такі емоції, як біль, конфлікт, провина та інші становлять внутрішній досвід людини і тому так само мають сприйматися доброзичливо. Кожна людина живе лише зараз „тут – і – тепер”,

і саме вона суттєва для буття» [3, с. 42].

За В. Тернопільською, у вихованні відповідальності варто зважати на структурні компоненти цієї якості. Зокрема, когнітивний компонент передбачає розуміння особистістю самого предмета відповідальності, розширення і поглиблення знань про норми і правила відповідальної поведінки, зобов'язання на рівні соціуму груп, а також індивідуальної необхідності. Також когнітивний компонент містить спеціальні знання про шляхи реалізації відповідальності взагалі та про способи спілкування і взаємодії з іншими людьми.

Тоді як практичний компонент у структурі відповідальності репрезентує свідомо регульовану поведінку на основі особистісно значущих норм, правил, дисципліни, вміння організовувати свою діяльність, працювати. Він також визначає уміння брати відповідальність на себе: виявляти ініціативу та творчість, приймати обґрунтовані адекватні рішення у складних ситуаціях, відповідати за результати власної діяльності, доводити розпочату справу до логічного завершення і досягати при цьому високої результативності та якості роботи.

Відтак, цілком справедливо В. Тернопільська визначає відповідальність як «усвідомлення того, що ви завжди перебуваєте у стані готовності нести відповідальність перед собою за те, як ви сприймаєте життєві ситуації, що думаєте і відчуваєте, як реагуєте на обставини і на наслідки своїх дій» [14, с. 93–94].

Виховання національно-культурної ідентичності, що опирається на моральні цінності сприятиме формуванню національного духу у підростаючого покоління, упровадженню націокультурної парадигми виховання і освіти, доланню національного нігілізму, зміцненню позиції української мови в Україні, формуванню шанобливого ставлення до національних символів, формуванню національної свідомості і самосвідомості.

Метою формування національно-культурної ідентичності є становлення громадянина-патріота України, який усвідомлює свою приналежність до українського народу, причетність до долі країни, її ролі у світовому співтоваристві, а також є носієм української культури, мови, береже історичну пам'ять, цінує культуру, традиції, готовий боронити, розбудовувати Україну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, державу.

Водночас, формування національно-культурної ідентичності передбачає становлення таких важливих якостей, як: ціннісне ставлення до Батьківщини і її культури, справедливість, національну гідність, повагу і

любов до своїх батьків, родини.

Список використаних джерел

1. Абульханова-Славская К. А. Типология активности личности / К. А. Абульханова-Славская // Психологический журнал. – 1985. – № 5, т. 6. – С. 3–18.
2. Бех І. Д. Ідентифікація у вихованні та розвитку особистості / Іван Дмитрович Бех // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 4 (81). – С. 42–49.
3. Білозерська С. І. Психологічні умови розвитку моральної свідомості молодшого школяра : автореф. дис... канд. психол. наук: [спец.]: 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Білозерська Світлана Іванівна ; Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2004. – 20 с.
4. Гелнер Е. Нації та націоналізм / Е. Гелнер // Національна ідентичність: хрестоматія / упоряд.: Т. Воропай. – Харків : Крок, 2002. – 316 с.
5. Журба К. О. Справедливість у смисложиттєвому вимірі особистості / К. О. Журба // Нова пед. думка. – 2015. – № 2 (82). – С 136–140.
6. Ковальов Д. Повстання ідентичності / Ковальов Д., Ковальов П. – Дніпропетровськ : ВКК Баланс-Клуб, 2016. – 304 с.
7. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії ВР 28 червня 1996 року. – Київ : Юрінком, 1996. – 80 с.
8. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі / Василь Григорович Кремень. – Київ : Т-во «Знання» України, 2010. – 520 с.
9. Нагорна Л. П. Ідентичність національна / Л. П. Нагорна // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; Інститут історії України НАН України. – Київ : Наук. думка, 2005. – Т. 3 : Е – Й. – С. 415.
10. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки / Іван Огієнко. – Львів : Фенікс, 1995. – 46 с.
11. Савчин М. В. Психологічні основи розвитку відповідальної поведінки особистості [Текст] : автореф. дис... д-ра психол. наук: 19.00.07 / Савчин Мирослав Васильович ; АПН України, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – К., 1997. – 50 с.
12. Сміт Е. Національна ідентичність / Е. Сміт – Київ : Основи, 1994. – 390 с.
13. Сухомлинський В. О. Виховання обов'язку / Василь Олександрович Сухомлинський // Вибрані твори : в 5 т. – Київ : Радянська школа, 1977. – Т. 5 : Статті. – С. 472–488.
14. Тернопільська В. І. Соціально-комунікативна культура школяра: шляхи сходження : [монографія] / В. І. Тернопільська. – Житомир : Рута, 2008. – 300 с.
15. Тофтул М. Г. Етика : навч. посібник / М. Г. Тофтул. – Київ : Академія, 2005. – 416 с. – (Альма-матер).

- 16.Філіпчук Г. Національна ідентичність: культурно-освітній вимір : монографія / Григорій Філіпчук. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – 304 с.
- 17.Фройд З. Вступ до психоаналізу : лекції зі вступу до психоаналізу з новими висновками / З. Фройд ; пер. П. Таращук. – Київ : Основи, 1998. – 709 с.
- 18.Шкільна І. М. Виховання відповідальності як вияву моральної самосвідомості у старших підлітків / І. М. Шкільна // Матеріали УІ Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій у 2 т. / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси : ЧОПОПП, 2015. – Т. 1. – С. 180–186.

Бех Іван Дмитрович, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту проблем виховання НАПН України

Журба Катерина Олександрівна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії громадянського та морального виховання Інституту проблем виховання НАПН України

РОЗДІЛ 1. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В НОВОМУ ІСТОРИЧНОМУ ОСМИСЛЕННІ

1.1. Нормативно-правове забезпечення національно-патріотичного виховання

Закони України. Постанови Верховної Ради України

1. **Про відзначення подвигу героїв бою під Крутами** : постанова Верхов. Ради України від 16 трав. 2013 р. № 261-VII // Відом. Верхов. Ради України. – 2014. – № 1. – Ст. 34.
2. **Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді** : постанова Верхов. Ради України від 12 трав. 2015 р. № 373-VIII // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 41. – Ст. 1249.
3. **Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX ст.** : Закон України від 9 квітня 2015 р. № 314-VIII // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 25.
4. **Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді»** [Електронний ресурс] : постанова Верхов. Ради України від 23 лют. 2017 р. № 908-VIII // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908> (дата звернення: 10.02.2019). – Назва з екрана. – Додаток : Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді».
5. **Про увіковічення пам'яті Героїв України, які віддали своє життя за свободу і незалежність України** : постанова Верхов. Ради України від 13 січ. 2015 р. № 97-VIII // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 6. – Ст. 115.
6. **Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років** : Закон України від 9 квіт. 2015 р. № 315-VIII // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 40. – Ст. 1179.

Укази та розпорядження Президента України

7. **Про відзначення 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського** [Електронний ресурс] : указ Президента України від 9 лют. 2015 р. № 63 // Верхов. Рада України : офіц. сайт. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/63/2015> 9 (дата звернення: 20.11.2018) – Назва з екрана.
8. **Про відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну** [Електронний ресурс] : указ Президента України

від 12 січ. 2015 р. № 6 // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/6/2015> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.

9. **Про відзначення у 2015 році Дня Соборності України** : указ Президента України від 22 груд. 2014 р. № 948 // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Січ. (№ 1/2). – С. 18.
10. **Про вшанування пам'яті князя Київського Володимира Великого – творця середньовічної європейської держави Руси-України** : указ Президента України від 25 лют. 2015 р. № 107 // Офіц. вісн. Президента України. – 2015. – № 6. – Ст. 398.
11. **Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні** : указ Президента України від 25 лют. 2015 р. № 69 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 13. – Ст. 340.
12. **Про День Гідності та Свободи** : указ Президента України від 13 листоп. 2014 р. № 872 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 76.
13. **Про День захисника України** : указ Президента України від 14 жовт. 2014 р. № 806 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 75.
14. **Про День Національної гвардії України** : указ Президента України від 18 берез. 2015 р. № 148 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 23. – Ст. 632.
15. **Про День Соборності України** : указ Президента України від 13 листоп. 2014 р. № 871 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 75.
16. **Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років** : указ Президента України від 22 січ. 2016 р. № 17/2016 // Офіц. вісн. Президента України. – 2016. – № 5. – Ст. 91.
17. **Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни** : указ Президента України від 24 берез. 2015 р. № 169 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 24. – Ст. 657.
18. **Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді** : указ Президента України від 12 черв. 2015 р. № 334 // Офіц. вісн. Президента України. – 2015. – № 14. – Ст. 971.
19. **Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 серп. 2014 р. «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності»** : указ Президента України від 24 верес. 2014 р. № 744 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит.

садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 68–74. – [Дод.] : Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності : рішення Ради нац. безпеки і оборони України від 28 серп. 2014 р. – С. 68–74.

20. **Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки** : указ Президента України від 13 жовт. 2015 р. № 580/2015 // Офіц. вісн. Президента України. – 2015. – № 23. – Ст. 1319. – [Дод.] : Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки : указ Президента України від 13 жовт. 2015 р. № 580/2015.

Те саме // Сіданіч І. Збірник нормативно-правових актів і документів щодо запровадження предметів духовно-морального спрямування в систему освіти України / І. Л. Сіданіч ; за заг. ред. Володимира Олійника ; Ун-т менеджменту освіти Нац. акад. пед. наук України, держ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид. – Київ, 2016. – С. 46–52.

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

21. **Деякі питання дитячо-юнацького військово-патріотичного виховання** : постанова Каб. Міністрів України від 17 жовт. 2018 р. № 845 // Офіц. вісн. України. – 2018. – № 84. – Ст. 2769. – [Дод.] : Положення про Всеукраїнську дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру “Сокіл” (“Джура”). – Текст постанови доступний також в Інтернеті: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/845-2018-%D0%BF#n10> (дата звернення: 08.01.2019).
22. **Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни** [Електронний ресурс] : розпорядження Каб. Міністрів України від 22 квіт. 2015 р. № 386-р // Урядовий портал. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Дод.: План заходів з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248117365> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.
23. **Щодо питань національно-патріотичного виховання учнівської молоді** [Електронний ресурс] : протокол наради Каб. Міністрів України від 18 верес. 2014 р. // Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://kyivoblosvita.gov.ua/poradi/102-patriotichne-vikhovannya-yunogo-pokolinnya> (дата звернення: 10.11.2018). – Назва з екрана.

Накази, листи, рекомендації Міністерства освіти і науки України

24. **Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році** : інструкт.-метод. рекомендації : (дод. до листа МОН

України від 27.06.2014 р. № 1/9-341) / М-во освіти і науки України // Дошк. виховання. – 2014. – № 7. – С. 2–6.

25. **Про використання у загальноосвітніх навчальних закладах методичних рекомендацій** [для проведення заходів до Дня початку кримського спротиву] : лист ... від 16.02.2016 № 1/9-79 // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дитячим садочком. – 2016. – № 2/3. – С. 90.
26. **Про відзначення 25-ї річниці незалежності України** : [лист ...] від 24.03.16 № 1/3-148 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2016. – № 5. – С. 5–32. – Дод.: Методичні рекомендації для загальноосвітніх навчальних закладів до відзначення пам'ятних дат у рамках Року Державності України. – 2016. – № 9. – С. 19–46.
27. **Про відзначення Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги над нацизмом у Європі** : лист М-ва освіти і науки України від 23.04.2015 № 1/9-211 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 8. – С. 6–8.
28. **Про відзначення 70-ї річниці вигнання нацистських окупантів з України** [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 17.10.2014 р. № 1/9-543 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/43429/ (дата звернення: 10.11.2018). – Назва з екрана. – Дод.: Методичні матеріали щодо вшанування 70-ї річниці вигнання нацистських окупантів з України.
29. **Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.11.2016 р. № 1363** [«Про проведення у 2016/2017 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)] : наказ ... від 13.06.2017 № 846 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочка. – 2017. – № 11/12. – С. 37–38.
30. **Про Всеукраїнський фестиваль-огляд «Україна – рідний край»** : лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-191 від 09.04.2015 р. // Дошкільне виховання. – 2015. – № 6. – С. 2.
31. **Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах** : наказ ... від 16.06.2015 № 641 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2015. – № 7. – С. 70–95. – Дод.: Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді ; Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді ; Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах.

32. **Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання молоді** : наказ ... від 27 жовт. 2009 р. № 3754/981/538/49 // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дитячим садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 219–228. – Дод.: Концепція національно-патріотичного виховання молоді. – С. 220–228.
33. **Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні** : наказ ... від 31.03.2017 № 519 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2017. – № 5/6. – С. 21–22. – Дод.: План заходів Міністерства освіти і науки України щодо вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. – С. 22.
34. **Про затвердження плану заходів у зв'язку з 75-ми роковинами трагедії Бабиного Яру** : наказ ... від 23.03.2016 № 312 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2016. – № 4. – С. 46–48 ; Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2016. – № 5/6. – С. 22–24. – Дод.: План заходів у зв'язку з 75-ми роковинами трагедії Бабиного Яру.
35. **Про затвердження Плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді** : наказ ... від 27.10.2014 № 1232 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 82–85. – Дод.: План заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді. – С. 83–85.
36. **Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти** : наказ ... від 09.09.2014 № 1008 : [про проведення Укр. держ. центром туризму і краєзнавства учнівської молоді Конкурсу у категорії Навчальна література з військ.-патріот. напрямку позашкільної освіти] // Офіц. вісн. України. – 2014 – № 81. – С. 123. – Положення ... додається.
37. **Про затвердження Положення про Всеукраїнські спортивні ігри серед учнів професійно-технічних навчальних закладів України «Козацька наснага»** : наказ ... від 29.02.2016 № 194 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2016. – № 8. – С. 32–44. – Дод.: Положення про Всеукраїнські спортивні ігри серед учнів професійно-технічних навчальних закладів України «Козацька наснага».
38. **Про методичні рекомендації з патріотичного виховання** : лист ... від 27.11.2014 № 1/9-614 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 86–94. – Дод.: Методичні рекомендації з організації патріотичного виховання дітей та учнівської молоді у 2014/2015 навчальному році.

39. **Про методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році** : лист ... від 25.07.2014 № 1/9-376 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 77–80. – Дод. : Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році. – С. 77–80.
40. **Про Міжнародний конкурс з українознавства для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів** : наказ ... від 31.01.2015 № 74 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 5/6. – С. 70.
41. **Про організацію Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») в навчальних закладах** : лист ... від 07.02.2015 № 1/9-78 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 5/6. – С. 73–91. – Дод.: Рекомендації з організації Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах України. – С. 74–91.
42. **Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах** : лист ... від 25.07.2016 року №1/9-396 // Інформ. зб. для директора шк. та зав. дит. садочком. – 2016. – № 15/16. – С. 4–12. – Дод.: Інструктивно-методичні рекомендації «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах».
43. **Про організацію фотовиставок**, [присвячених подвигу українського народу під час антитерористичної операції на Сході України] [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 28.08.2014 № 1/9-429 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/42626/ (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
44. **Про перегляд підходів з організації діяльності музеїв історичного профілю** : [лист ...] від 22.05.2015 № 1/9-255 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2015. – № 7. – С. 3–7. – Дод.: Методичні рекомендації щодо засад діяльності музеїв історичного профілю дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів.
45. **Про підсумки проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти в 2017 році** : наказ ... від 15 січня 2018 року № 40 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-pidsumki-provedennya-2> (дата звернення 16.05.2019). – Назва з екрана.

46. **Про підсумки проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2018 році** : наказ ... від 27.11.2018 № 1303 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-pidsumki-provedennya-ii-etapu-vseukrayinskogo-konkursu-rukopisiv-navchalnoyi-literaturi-dlya-pozashkilnih-navchalnih-zakladiv-sistemi-osviti-u-2018-roci> (дата звернення 16.05.2019). – Назва з екрана.
47. **Про проведення Всеукраїнських Сковородинських навчань «Пізнай себе»** : лист ... від 22.05.2017 № 1/9-283 // Інформ. зб. для директора шк. та завідувача дит. садочка. – 2017. – № 9/10. – С. 44–53. – Дод.: Умови проведення Всеукраїнських Сковородинських навчань «Пізнай себе»; Програма Всеукраїнських Сковородинських навчань «Пізнай себе».
48. **Про проведення Всеукраїнського відкритого дитячо-юнацького фестивалю-майстерні авторської (бардівської) пісні «Сонячний зайчик» (тематика «Патріотична пісня»)** : наказ ... від 08.06.2015 № 605 // Інформ. зб. для директора шк. та завідувачого дит. садочком. – 2015. – № 17/18. – С. 43.
49. **Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти** : наказ ... від 08.12.2014 р. № 1451 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2015. – № 1. – С. 66–68.
50. **Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2018 році** : наказ ... від 22.02.2018 № 183 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-provedennya-vseukrayinskogo-konkursu-rukopisiv-navchalnoyi-literaturi-dlya-pozashkilnih-navchalnih-zakladiv-sistemi-osviti-u-2018-roci> (дата звернення 16.05.2019). – Назва з екрана.
51. **Про проведення Всеукраїнського фестивалю патріотичних дій для переможців Всеукраїнської дитячо-юнацької еколого-патріотичної гри «Паросток»** : наказ ... від 12.07.2017 № 1020 // Інформ. зб. для директора шк. та завідувача дит. садка. – 2017. – № 15/16. – С. 47.
52. **Про проведення IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка** : [лист ...] від 03.10.2018 № 1/9-593 // Інститут модернізації змісту освіти : державна наукова установа : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1FeLOc3f3fsMm85a9n1H7yjYiDSv2vD9Q/view> (дата звернення: 22.05.2019). – Назва з екрана.

53. **Про проведення VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка :** [лист ...] від 14.09.2017 № 1/9-495 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2017. – № 10. – С. 75–76.
54. **Про проведення 1 вересня 2016 року Першого уроку :** (лист ... від 20.07.2016 р. № 1/9-385) // Історія та правознавство. – 2016. – № 22/23. – С. 16.
55. **Про проведення Першого уроку у 2014/2015 навчальному році :** [лист...] від 01.08.2014 № 1/9-388 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2014. – № 25/27. – С. 18–19.
56. **Про проведення у 2018/2019 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)** [Електронний ресурс] : наказ ... від 04.09.2018 р. № 966 // Міністерство освіти і науки України : офіц. веб-сайт. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Дод.: План проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2018/2019 навчальному році ; Склад організаційної групи з підготовки Програми III (Всеукраїнського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (липень 2019 р.) ; Склад групи з моніторингу підготовки та проведення в районах та областях заходів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-provedennya-u-20182019-navchalnomu-roci-vseukrayinskoyi-dityacho-yunackoyi-vijskovo-patriotichnoyi-gri-sokil-dzhura> (дата звернення: 08.03.2019). – Назва з екрана.
57. **Про проведення у 2017/2018 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») :** наказ М-ва освіти і науки України від 18.09.2017 № 1278 // Інформ. зб. для директора шк. та завідувача дит. садка. – 2017. – № 19/20. – С. 26–35. – Дод.
58. **Про проведення у 2016/2017 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») :** наказ ... від 14.11.2016 № 1363 // Інформ. зб. для директора шк. та завідувачого дит. садочком. – 2016. – № 21/22. – С. 15–19. – Дод.: План проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2016/2017 навчальному році : С. 17–18 ; Склад організаційної групи з підготовки Програми III (Всеукраїнського) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), (серпень 2017 р., м. Харків). – С. 19.
59. **Про проведення Уроків мужності :** [лист ...] від 13.08.2014 № 1/9-412 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2014. – № 25/27. –

С. 20–21 ; Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит.садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 81.

60. **Про проведення фіналу XI Міжнародного конкурсу-фестивалю дитячої творчості «Усі ми діти твої, Україно!»** : спіл. наказ ... від 07.04.2017 № 562/585/283 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2017. – № 5. – С. 69–71. – Дод.: Персональний склад Виконавчої дирекції XI Міжнародного конкурсу-фестивалю дитячої творчості «Усі ми діти твої, Україно!».
61. **Про проведення фіналу XII Міжнародного Конкурсу-фестивалю дитячої творчості «Усі ми діти твої, Україно!»** [Електронний ресурс] : спільний наказ М-ва освіти і науки України, М-ва соціальної політики України, М-ва культури України від 20.04.2018 р. № 400/556/341 // Міністерство освіти і науки України : офіц. веб-сайт. – Текст. дані. – Київ, 2018. – [Дод.] : Персональний склад Виконавчої дирекції XII Міжнародного конкурсу-фестивалю дитячої творчості «Усі ми діти твої, Україно!».– Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-provedennya-finalu-xii-mizhnarodnogo-konkursu-festivalyu-dityachoyi-tvorchosti-usi-mi-diti-tvoyi-ukrayino> (дата звернення: 20.09.2018). – Назва з екрана.
62. **[Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек під гаслом «Виховуємо громадянина – патріота України»]** : лист Інституту модернізації змісту освіти, 7 верес. 2015 р. № 2.1/10-38 // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Жовт. (№ 19/20). – С. 2–4.
63. **Про тематику Першого уроку в 2015/2016 навчальному році** : лист ... від 24.07.2015 № 1/9-354 // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 15/16. – С. 4–5.
64. **Щодо заходів до Дня пам'яті жертв голодоморів** : лист М-ва освіти і науки України від 17.11.2015 № 1/19-549 // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 21/22. – С. 29–47. – Дод.: Методичні рекомендації до вшанування у загальноосвітніх навчальних закладах загиблих від Голодомору 1932–1933 років : (до Дня пам'яті жертв Голодомору).
65. **Щодо відвідування музеїв та навчально-тематичних екскурсій** [з метою підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді] [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 08.05.2015 № 1/9-235 // Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://kyivoblosvita.gov.ua/poradi/102-patriotichne-vikhovannya-ynogo-rokolinna> (дата перегляду: 20.07.2018.). – Назва з екрана.
66. **Щодо відзначення 150-річчя від дня народження митрополита Української греко-католицької церкви Андрея Шептицького** : лист М-ва освіти і науки України від 30.10.2015 № 1/9-521 // Інформ. зб. для

директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 19/20. – С. 39–51.

67. **Щодо протидії пропаганді сепаратизму та антиукраїнській ідеології в системі освіти :** [лист ...] від 24.06.2015 № 1/9-302 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2015. – № 8. – С. 3–4.
68. **Щодо проведення заходів у зв'язку з 75-ми роковинами трагедії Бабиного Яру :** лист ... від 02.09.2016 № 1/9-455 // Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2016. – № 15/16. – С. 111–115. – Дод.: Методичні рекомендації до проведення 29–30 верес. 2016 р. «Уроку пам'яті Бабиного Яру та «бабiniх ярів» України».
69. **Щодо заходів з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни :** лист ... від 09.04.2015 № 1/9-188 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2015. – № 5. – С. 37–52. – Дод.: Методичні матеріали до відзначення у загальноосвітніх навчальних закладах Дня пам'яті та примирення та 70-ї річниці Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

1.2. Національно-патріотичне виховання як наукова проблема

70. **Авраменко, Н.** Образотворче мистецтво як чинник національного виховання особистості / Наталія Авраменко // Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (30 жовт. 2015 р.) / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького ; за заг. ред. Р. І. Олексенка. – Мелітополь, 2015. – С. 124.
71. **Акименко, О. О.** Національна ідея України: соціально-психологічний аспект / О. О. Акименко, О. М. Данілов // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка : Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7 (296), ч. 1. – С. 6–14.
72. **Аксьонова, В. І.** Патріотизм – феномен парадигми комунікативного суспільства / В. І. Аксьонова // Актуальні проблеми філософії та соціології / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса, 2016. – Вип. 10. – С. 7–9. – Бібліогр.: 9 назв.
73. **Ангелов, Ю.** Особливі умови сучасного державотворення: зміст та принципи / Юрій Ангелов // Державне управління та місцеве самоврядування = Public administration and local government : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетров. регіон. ін-т держ. упр. – Дніпропетровськ, 2015. – Вип. 3. – С. 14–24.
74. **Антіпов, О. С.** Лексико-семантичне мікрополе «патріот як такий» у сучасній українській есеїстиці (на матеріалі творчості І. Андрусяка, А. Бондара, Р. Гладиша, А. Дністрового, Ю. Іздрика, В. Неборака та

С. Процюка) / О. С. Антіпов // Психолінгвістика. – 2014. – Вип. 16. – С. 192–202.

75. **Антіпов, О. С.** Парадигматичні відношення між одиницями лексико-семантичного поля «патріот», змодельованого на основі сучасної української художньої публіцистики / О. С. Антіпов // Філологічні трактати. – 2015. – Т. 7, № 2. – С. 4–52.
76. **Антіпов, О.** Феномен патріотизму як один зі складників національно-мовної картини світу / О. Антіпов // Теоретична і дидактична філологія. Серія: Педагогіка : зб. наук. пр. / ДВНЗ «Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2014. – Вип. 7. – С. 226–237.
77. **Антонець, Н. Б.** Книга як засіб формування національної свідомості дітей: з історії видання української навчальної літератури / Н. Б. Антонець // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 7–11. – Бібліогр.: с. 11 (8 назв).
78. **Антонець, Н. Б.** Образ батьківщини в підручниках для дітей українських емігрантів (1920–1940) [Електронний ресурс] / Н. Б. Антонець // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 55–56. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
79. **Антонов, В. М.** Акме-виховання національної особистості / В. М. Антонов, Є. П. Голобородько // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. облради. – Херсон, 2017. – Вип. 33. – С. 10–18. – Бібліогр.: с. 16–17 (13 назв).
80. **Артюшенко, О. М.** Патріотизм – це феномен чи самосвідомість нації? / Оксана Миколаївна Артюшенко // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія : [зб. наук. пр.] / Чернігів. держ. технол. ун-т. – Чернігів, 2018. – № 1 (11). – С. 13–18. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://journals.stu.cn.ua/problem_y_sotsialnoyi_roboty/article/view/133513/130004 (дата звернення: 30.10.2018).
81. **Багрій, М.** Становлення національної ідентичності та виховання національно-свідомої особистості у Західній Україні кінця XVIII ст.–

1939 р. / Марія Багрій // Молодь і ринок. – 2018. – № 4. – С. 35–40. –
Бібліогр.: 15 назв.

82. **Бак, Г. В.** Патріотизм як аксіологічна складова громадянської освіти / Г. В. Бак // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 152–156.
83. **Барановська, Н. М.** Вплив Першої світової війни на зростання української національної свідомості та революційні процеси в Україні (1917–1918 рр.) / Н. М. Барановська // Військ.-наук. вісн. – 2014. – Вип. 22. – С. 79–93.
84. **Бардадим, О. М.** Роль пошуково-дослідницької роботи у відродженні національної свідомості / О. М. Бардадим // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 76–79. – Бібліогр.: 7 назв.
85. **Бедрій, Х.** Патріотичне виховання молодших школярів як проблема науково-педагогічних досліджень (кінець ХХ – початок ХХІ століть) / Х. Бедрій // Обрії. – 2015. – № 1. – С. 7–9.
86. **Безотосний, М. Т.** Вплив української національної ідеї на соборність України / М. Т. Безотосний // Історична пам'ять: наук. зб. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – Вип. 30/31. – С. 112–116. – Бібліогр.: 10 назв.
87. **Березівська, Л. Д.** Ідея національно-патріотичного виховання школярів у добу Української революції: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) / Лариса Березівська // Рідна шк. – 2016. – № 1. – С. 57–62. – Бібліогр.: 17 назв.
88. **Березівська, Л. Д.** Проект єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1921) / Л. Д. Березівська // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921): зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І.; літ. ред. Мося І. А.]. – Київ, 2017. – С. 6–8.
89. **Березівська, Л. Д.** Проект єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1920 рр.) / Л. Д. Березівська // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2017. – № 1. – С. 77–84. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті:
http://lib.iitta.gov.ua/706452/1/L_Berezivska_%20Ped_psux_1_2017_text.pdf.
90. **Бех, І.** Грані духовного зростання особистості / І. Бех // Початкова шк. – 2017. – № 1. – С. 3–7.

91. **Бех, І.** Державницьке виховання як суспільно-освітній пріоритет / І. Бех // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2015. – № 2. – С. 14–17.
92. **Бех, І. Д.** Компонентна модель сходження зростаючої особистості до духовних цінностей / І. Д. Бех // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [упоряд.: О. Б. Петренко ; редкол.: О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін.]. – Рівне, 2017. – Вип. 6. – С. 6–16.
93. **Бех, І. Д.** Концептуальні засади українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді : [програма, метод. рек.] / І. Д. Бех, К. І. Чорна ; Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України. – Київ : [б. в.], 2015. – 28 с.
94. **Бех, І. Д.** Національна ідея в становленні громадянина-патріота України : програмно-виховний контекст : [програма] / І. Д. Бех, К. І. Чорна ; Ін-т проблем виховання, Нац. акад. пед. наук України. – Київ : [б. в.], 2015. – 44 с. – Бібліогр.: с. 42–43.
95. **Бех, І. Д.** Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія / І. Д. Бех. – Київ ; Чернівці : Букрек, 2018. – 296 с. – Бібліогр.: с. 291. – Из змісту: Розділ 3 : Патріотично-громадянська іпостась особистості. – С. 148–172.
96. **Бех, І.** Патріотизм: сучасні ознаки та орієнтири виховання / Іван Бех // Рідна шк. – 2015. – № 1/2. – С. 3–6. – Бібліогр.: 7 назв.
97. **Бех, І. Д.** Патріотизм у потенціалі педагогічної науки / І. Д. Бех // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / упоряд. Г. А. Назаренко. – Черкаси, 2015. – С. 6–10.
98. **Бех, І. Д.** Патріотизм як цінність. 7 наукових позицій у національно-патріотичному вихованні / Іван Бех // Упр. освітою. – 2018. – Черв. (№ 6). – С. 7–12.
99. **Бех, І.** Патріотичне і громадянське виховання: лінії зіткнення та розмежування / Іван Бех // Рідна шк. – 2016. – № 8/9. – С. 8–10.
100. **Бех, І. Д.** Патріотичне і громадянське виховання: пункт зіткнення та лінія розмежування / Іван Бех // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2016. – Вип. 20, кн.1. – С. 6–11.
101. **Бех, І.** Плекаємо особистість патріотичної дії / Бех Іван // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук. ред.), І. Д. Бех (співголова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 29–32.

102. **Бех, І.** Проблема патріотизму у сучасному науковому осмисленні / І. Бех // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 6–12. – Бібліогр.: 7 назв.
103. **Бех, І. Д.** Формування у підлітків національно-культурної ідентичності у сучасних умовах: концептуальні засади / І. Д. Бех, К. О. Журба // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 5–14. – Бібліогр.: 28 назв.
104. **Бех, І. Д.** Час патріотів у вимірі виховання / І. Д. Бех // Неперервна педагогічна освіта ХХІ століття: зб. матеріалів XV Міжнар. пед.-мистец. читань пам'яті професора О. П. Рудницької, м. Київ, 6–7 груд. 2017 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: Ничкало Н. Г. та ін.; наук. ред.: Г. І. Сотська, М. П. Вовк]. – Київ, 2018. – Вип. 1 (13). – С. 18–22.
105. **Белан, Г. В.** Національний концепт розвитку українського культурно-освітнього руху другої половини ХІХ століття [Електронний ресурс] / Г. В. Белан // Українські педагогі про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ: [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 17–18. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
106. **Білецька, А. В.** Європейська традиція національної ідентичності, розуміння патріотизму та комплексної інтегративності у контексті суспільних стратегій України / А. В. Білецька // Гуманітар. вісн. Запоріж. держ. інж. акад.: зб. наук. пр. / Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 69 (1). – С. 17–24.
107. **Білецька, А. В.** Націотворчість в суспільно-державному розвитку та специфіка чинників етнічності і психоідентичності: контекст європейської традиції і українського патріотизму / А. В. Білецька // Вісн. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Філософія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2017. – Вип. 48 (2). – С. 93–105. – Бібліогр.: 20 назв.
108. **Білий, Д.** Національна ідентичність та становлення модерних націй – сучасне осмислення проблеми / Д. Білий // Схід. – 2015. – № 3. – С. 8–11.
109. **Білогур, В.** Спорт як чинник виховання патріотизму / Влада Білогур // Людина в умовах мінливості соціокультурного простору: духовно-практичний вимір: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 черв. 2016 р., м. Мелітополь, Україна) / М-во освіти і науки України,

- Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Мелітополь, 2016. – Ч. 2 : Освіта як простір творення прецедентів і зразків самовизначення. – С. 20–23.
110. **Білоус, О. М.** Історіографія вивчення ролі регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей / О. М. Білоус // Наук. зап. Ін-ту журналістики. – 2014. – Т. 54. – С. 200–205.
111. **Білоус, О.** Наукове підґрунтя використання телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей / О. Білоус // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Журналістика. – 2014. – Вип. 39 (2). – С. 124–132. – Бібліогр.: 34 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39\(2\)__18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39(2)__18).
112. **Білоцерківець, І. П.** Формування психологічної готовності старшокласників до захисту вітчизни: дефініційний ракурс / Білоцерківець І. П. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Бежа, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 29–34.
113. **Більченко, Є.** Співвідношення цінностей свободи, нації і традиції у міфологічній тріаді «Захід – Майдан – Росія» як простір моделювання сучасної української ідентичності / Є. Більченко // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Філософія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2015. – Вип. 17. – С. 34–41.
114. **Біницька, К. М.** Формування почуття патріотизму у дітей в дошкільних навчальних закладах України: історико-педагогічний контекст (1930–1980 рр.) / К. М. Біницька // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. облради. – Херсон, 2016. – Вип. 29. – С. 283–288. – Бібліогр.: 14 назв.
115. **Бондаренко, О.** Виховання патріотизму української молоді в історичній ретроспективі [Електронний ресурс] / Олександр Бондаренко // Вісн. Нац. академії Держ. прикордон. служби України. Серія: Педагогіка. – Текст. дані. – 2016. – Вип. 6. – Бібліогр.: 18 назв. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_6_4 (дата звернення: 05.07.2018). – Назва з екрана.
116. **Бояринцев, О.** Ідея патріотичного виховання молоді в історії вітчизняної освіти і педагогічної думки / О. Бояринцев // Гуманітар. вісн. Держ. вищ. навч. закл. «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія : зб. наук. пр. / [ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди»]. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – Вип. 32. – С. 235–247.
117. **Брусакова, О. В.** Мораль і право як чинники оновлення змісту сучасного політичного і національно-патріотичного виховання

- / О. В. Брусакова // Вісн. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Серія: Філософія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2014. – Вип. 42. – С. 247–256. – Бібліогр.: 7 назв.
118. **Буган, Ю. В.** Єдність церкви, освіти і громадськості в духовно-національному становленні молоді / Ю. В. Буган // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух]. – Тернопіль, 2017. – С. 67–71. – Бібліогр.: 13 назв.
119. **Будагьянц, Л. М.** Національно-патріотичне виховання в контексті європейського вибору України / Л. М. Будагьянц, В. І. Осьодло // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 27–31.
120. **Валерьянов, І.** Події в Донбасі та морально-ціннісний вимір історії / І. Валерьянов // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 3. – С. 178–180.
121. **Варивода, Н. А.** Виховання моральних цінностей громадянина-патріота у педагогічній літературі та нормативно-правових документах / Н. А. Варивода // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія : [зб. наук. пр.] / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2017. – Вип. 267. – С. 33–39.
122. **Ващенко, Н.** Моральне та патріотичне виховання у науково-педагогічній школі Олександра Мишуги / Н. Ващенко // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – Вип. 61–62. – С. 47–54. – Бібліогр.: 7 назв.
123. **Вербицька, П. В.** Виховання громадянина і патріота України як суспільно-педагогічний виклик / П. В. Вербицька // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2015. – № 3. – С. 58–63.
124. **Вербовський, О. В.** Військово-патріотичне виховання в Україні: історико-генетичний аналіз / О. В. Вербовський // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – Вип. 239. – С. 31–36.
125. **Веретейченко, І. А.** Поняття національної ідентичності : електронне науково-методичне видання [Електронний ресурс] / Веретейченко Ірина Анатоліївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т

післядиплом. пед. освіти ; редактори: С. В. Драновська, Л. М. Чхайло. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 43–46. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

126. **Висовень, О.** Державотворча, націєтворча та етнокультурна діяльність патріота-націоналіста Ярослава Потапенка (1975–2016) / О. Висовень, Ю. Фігурний // Наук. зап. з укр. історії. – 2016. – Вип. 40. – С. 3–40.
127. **Вишневський, О.** Сучасний ідеал виховання української молоді та український національний характер / О. Вишневський // Освіта. – 2014. – Берез. (№ 12). – С. 6–7.
128. **Вільховий, Ю. В.** Постать митрополита Василя Липківського на тлі релігійно-церковного та національного відродження / Ю. В. Вільховий // Історична пам'ять. – 2015. – Вип. 32. – С. 146–148.
129. **Вознесенська, О. Л.** Медіаконтекст вияву патріотичних почуттів представниками Сходу і Заходу України / О. Л. Вознесенська, Н. І. Череповська // Проблеми політичної психології : зб. наук. пр. / Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – Київ, 2015. – Вип. 2. – С. 74–88.
130. **Вознесенська, О. Л.** Медіаосвітні засоби як ресурс розвитку патріотичних почуттів особистості / О. Л. Вознесенська, Н. І. Череповська // Наукові студії із соціальної та політичної психології : зб. ст. / НАПН України, Ін-т соціальної та політичної психології ; [ред. рада: М. М. Слюсаревський (голова), В. Г. Кремень, С. Д. Максименко та ін.] – Київ, 2015. – Вип. 35 (38). – С. 231–243.
131. **Вознюк, О. В.** Розвиток педагога як громадянина-патріота у сфері соцієтальних рис українського етносу / О. В. Вознюк // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 45–49.
132. **Возняк, С.** Патріотизм і гуманізм: український історико-філософський контекст / С. Возняк // Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Філософські науки. – 2014. – № 18. – С. 3–11.
133. **Волобуєва, І. І.** Поняття патріотизму в українській педагогічній науці / Волобуєва І. І. // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська

- (голова), Л. І. Страйгородська (заст. голови), С. М. Зозуля, О. Б. Бондарчук]. – Київ, 2017. – Вип. 6. – С. 24–28. – Бібліогр.: 8 назв.
134. **Волошина, Н. М.** Порівняльний аналіз понять «патріотизм» і «націоналізм» в Україні / Н. М. Волошина, І. В. Пампуха // Наук. вісн. Кременецької обл. гуманітар.-пед. акад. ім. Тараса Шевченка / [голова редкол. Ломакович А. М.]. – Кременець. – 2015. – Вип. 5. – С. 122–129.
135. **Воропаєва, Т. С.** Специфіка уявлень громадян України про сучасну українську національну ідею: ціннісний вимір (1993–2015 рр.) / Т. С. Воропаєва // Вісн. Маріуп. держ. ун-ту. Серія: Філософія, культурологія, соціологія : зб. наук. пр. / Маріуп. держ. ун-т. – Маріуполь, 2015. – Вип. 10. – С. 31–44.
136. **Гай-Нижник, П. П.** Національно-визвольна боротьба і українське державотворення 1917–1922 рр. (До питання періодизації політичної історії України початку ХХ ст.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Історичні науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2015. – Вип. 92 (№ 1). – С. 18–23.
137. **Ганаба, С.** Феномен колективної пам'яті як онтологічної засади формування національної ідентичності / С. Ганаба // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2018. – Вип. 19. – С. 152–153.
138. **Гандзілевська, Г. Б.** Роль сімейних міфів у формуванні патріотично зорієнтованого життєвого сценарію / Г. Б. Гандзілевська, Я. Л. Шермер // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія» : зб. наук. пр. Серія «Психологія» / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2016. – Вип. 4. – С. 72–81. – Бібліогр.: с. 80–81 (22 назви).
139. **Гапченко, О. В.** Патріотизм вище за віру. Формування ідеалу людини в українській свідомості (друга половина ХVI – перша половина ХVII ст.) / О. В. Гапченко // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Укр. акад. аграр. наук. – Київ, 2016. – Вип. 115. – С. 114–117.
140. **Гарашук, О. В.** Формування нової парадигми патріотичного виховання молоді – складової національної безпеки (соціально-економічні аспекти) / О. В. Гарашук, В. І. Куценко // Наук. вісн. Полтавського нац. техн. ун-ту ім. Юрія Кондратюка «Економіка і регіон». – 2016. – № 4. – С. 27–34.
141. **Гарнійчук, В.** Патріотичне виховання в українській педагогічній науці: наукові підходи та концепції / В. Гарнійчук // Історія в шк. – 2014. – № 3. – С. 28–30.

142. **Гирич, І. Б.** Українська історична та суспільно-політична думка Наддніпрянщини національно-демократичного спрямування (середина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : [спец.] 07.00.06 «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» / Гирич Ігор Борисович ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2015. – 34 с.
143. **Головчук, С. Ю.** Вплив європейських цінностей на формування патріота-державника / С. Ю. Головчук // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2017. – № 27. – С. 21–24. – Бібліогр.: 6 назв.
144. **Головчук, С. Ю.** Ідея патріотичного виховання в українській педагогічній думці (кінець XIX – початок XX століття) / С. Ю. Головчук // Педагогічна освіта : теорія і практика. Психологія. Педагогіка : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2015. – № 23. – С. 11–14.
145. **Голубка, М. М.** Методологічні засади виховання патріотизму як свідомого почуття [Електронний ресурс] / М. М. Голубка // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 45–46. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
146. **Гомотюк, О. Є.** Пострадянський синдром в історичній освіті: загрози і виклики національно-патріотичному вихованню молоді / О. Є. Гомотюк // Наук., метод., інформ. зб. Тернопільського обл. комун. ін-ту післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – Вип. 2 : Український національно-визвольний рух у XX ст.: історія, теорія, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 13–14 жовт. 2017 р.). – С. 42–46.
147. **Гончаревський, В.** «Українці» чи «європейці»? – цивілізаційний вимір національно-патріотичного виховання в сучасній Україні / В. Гончаревський // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 53. – С. 135–139. – Бібліогр.: 9 назв.
148. **Гороховська, А.** Історичні витоки сучасного патріотизму / А. Гороховська // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ,

2016. – С. 120–121. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (роль добровільних батальонів, громадянських організацій у збереженні територіальної цілісності України).
149. **Гоцуляк, В. М.** Модель національної ідентичності в процесах українського державотворення / В. М. Гоцуляк // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Історичні науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2018. – Вип. 129. – С. 280–283.
150. **Гриців, Т. Г.** Виховання ціннісного ставлення до Батьківщини засобами народної педагогіки як наукова проблема / Т. Г. Гриців // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання НАПН України ; [редкол.: Бех І. Д. [та ін.]. – Київ, 2016. – Вип. 20, кн. 1. – С. 121–132. – Бібліогр.: 10 назв.
151. **Гузенко, С.** Концепт «патріотизм» у сучасному публіцистичному дискурсі / С. Гузенко // *Studia Methodologica*. – 2015. – Issue 40 : Пам'яті доктора філологічних наук, професора, академіка Академії вищої школи України Романа Гром'яка (1937–2014). – С. 235–239.
152. **Гуйван, Н.** Нормативно-правові акти України про національно-патріотичне виховання молоді та соціологія як засіб моніторингу його реалізації / Н. Гуйван // Актуальні проблеми суспільно-політичних наук : зб. матеріалів наук. конф. / Каф. правових наук та філософії ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2018. – С. 20–23.
153. **Гук, О.** Конструкт національної пам'яті та його вплив на формування української культурної ідентичності / О. Гук // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Філософія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2017. – Вип. 20. – С. 45–50. – Бібліогр.: 12 назв.
154. **Гула, Р. В.** Патриотизм и национализм. Опыт историософского анализа : монография / Руслан Гула. – Днепропетровск : Герда, 2014. – 195 с. – Библиогр.: с. 186–194 (205 назв).
155. **Денисенко, А. А.** Патріотизм та патріотичне виховання особистості: історичний аспект / А. А. Денисенко // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2015. – № 7 (296), ч. 1. – С. 113–119. – Бібліогр.: 11 назв.
156. **Денисюк, Ж. З.** Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації : монографія / Жанна Денисюк. – 2-ге вид. – Київ : НАКККиМ : вид. Олег Філюк, 2017. – 224 с.

157. **Дербак, А. П.** Досвід державного впливу на процес духовного відродження українського народу в добу революційних перетворень 1917–1920 років / А. П. Дербак // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Серія: Філософія / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2015. – № 4. – С. 13–18.
158. **Держко, І. З.** Національна свідомість та культура у формуванні громадсько-політичних відносин сучасного суспільства / І. З. Держко // Гілея: наук. вісн. Філософські науки. Політичні науки. Історичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2015. – Вип. 93 (2). – С. 260–263.
159. **Дєдуш, О.** Ідеологія та національна ідентичність: етнологічний аспект / Олексій Дєдуш // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 53. – С. 140–144. – Бібліогр.: 24 назви.
160. **Джус, О. В.** Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в українській діаспорі: досвід, спроби переосмислення / О. В. Джус // Наука і освіта. – 2016. – № 10. – С. 76–81.
161. **Дзвінчук, Д. І.** Національна самосвідомість як чинник ефективного державотворення та модернізації політичної системи / Д. І. Дзвінчук // Гуманітар. вісн. Запорізької держ. інж. академії: зб. наук. пр. / Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 63. – С. 99–107.
162. **Діденко, О.** Критерії ефективності державної політики національно-патріотичного виховання молоді в Україні / О. Діденко // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Дніпропетров. регіон. Ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 1. – С. 175–184.
163. **Діхтяренко, З. М.** Дослідження основних понять хортингу: «виховання», «хорт», «хортинг», «хортовий», «хортове виховання» у психолого-педагогічній та філософській літературі / З. М. Діхтяренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – № 1. – С. 53–59.
164. **Доманська, О. А.** Духовні засади української державності як чинник розбудови національного культурного простору / О. А. Доманська // Культура України. Серія: Культурологія. – 2015. – Вип. 48. – С. 196–205.
165. **Доманська, О. А.** Мовна картина світу як чинник створення та розбудови національного культурного простору / О. А. Доманська // Часопис Нац. муз. акад. України імені П. І. Чайковського. – 2015. – № 3. – С. 125–133.

166. **Дубров, Я. О.** Суспільно-резонансні феномени в Україні та їх експлікація в контексті патріотизму / Я. О. Дубров // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 46–48. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
167. **Дудка, Л. О.** Роль та значення національно-патріотичного виховання молоді в контексті сучасного державотворення / Л. О. Дудка, І. О. Вакулко // Еволюція національного світобачення українців на зламі тисячоліть : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, Україна, 13 квіт. 2017 р.). / [редкол.: О. М. Петровський, Б. Б. Буяк, В. С. Мисик, І. Ф. Янюк та ін.]. – Тернопіль, 2017. – С. 31–34.
168. **Дудка, Т.** Внесок науково-педагогічної еліти в українське національне відродження (20-ті рр. ХХ ст.) / Тетяна Дудка // Гірська шк. Укр. Карпат. – 2016. – № 15. – С. 148–152.
169. **Дузь-Крятченко, О. П.** Українська національна ідея: якою їй бути? / О. П. Дузь-Крятченко, Е. М. Лисицин // Зб. наук. пр. Центру воєн.-стратег. досліджень Нац. ун-ту оборони України ім. Івана Черняхівського / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Центр воєн.-стратег. досліджень. – Київ, 2014. – № 3. – С. 45–49.
170. **Дьоміна, О. С.** Аксиологічні основи національної ідеї / О. С. Дьоміна // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Політичні науки. Історичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2015. – Вип. 93. – С. 201–205.
171. **Єпіхіна, М. А.** Етнопедагогічні основи навчально-виховної роботи загальноосвітніх шкіл Східноукраїнського регіону (60–90-ті роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Марина Анатоліївна Єпіхіна ; [наук. керівник Ваховський Леонід Цезаревич] ; ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – Старобільськ, 2016. – 22 с.
172. **Єршова, Л. М.** Проблема виховного ідеалу в нормативно-правовому полі сфери освіти України / Л. М. Єршова // Гуманітар. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди». – 2014. – Вип. 31. – Том 2 (10) : Тематичний випуск: Міжнародні психолого-педагогічні Челпанівські читання (з нагоди 100-річчя урочистого відкриття Г. І. Челпановим 1-го психологічного інституту). – С. 29–35. – Бібліогр.: 18 назв.
173. **Єршова, Л.** Трансформація виховного ідеалу в Україні (XIX – початок ХХ століття). Київський, Одеський, Харківський навчальні округи : монографія / Людмила Єршова. – Житомир : Вид. Євенок О. О., 2015. – 642 с. – Текст монографії доступний в Інтернеті:

http://eprints.zu.edu.ua/18683/1/monografiya_Ershova.pdf (дата звернення: 10.11.2018).

174. **Єршова, Л. М.** Трансформація козацько-лицарських чеснот у виховних ідеалах української еліти ХХІ – початок ХХ ст. / Л. М. Єршова // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Педагогічні науки / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2017. – Вип. 1 (83). – С. 43–48. – Бібліогр.: 15 назв.
175. **Єщенко, М. М.** Проблема патріотичного виховання у контексті національної ідентичності / М. М. Єщенко // Імідж сучас. педагога. – 2014. – № 9. – С. 60–61.
176. **Жалюк, О. П.** Поняття «українське національно-культурне відродження» та його зв'язок з діяльністю клубних закладів / О. П. Жалюк // Вісн. Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – 2015. – № 1. – С. 64–68. – Бібліогр.: 9 назв.
177. **Жовтянська, В. В.** Психологічні детермінанти амбівалентних проявів націоналізму та патріотизму / В. В. Жовтянська // Психологічні науки: проблеми і здобутки : зб. [наук. пр.] / Київ. міжнар. ун-т, Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – Київ, 2016. – Вип. 9. – С. 72–87.
178. **Жулковський, В. В.** Місце та роль виховника у національно-патріотичному вихованні молоді в західній українській діаспорі (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) / В. В. Жулковський // Наук. зап. [Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки = Academic notes [Centralukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences : зб. наук. пр. / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2018. – Вип. 167. – С. 187–191. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2018_167_46 (дата звернення: 21.11.2018).
179. **Журавльова, Л.** Соціальне оточення як важливий чинник патріотичного виховання особистості / Л. Журавльова, А. Денисенко // Людина в умовах мінливості соціокультурного простору: духовно-практичний вимір : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 черв. 2016 р., м. Мелітополь, Україна) / М-во освіти і науки України, Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Мелітополь, 2016. – Ч. 2 : Освіта як простір творення прецедентів і зразків самовизначення. – С. 74–76.
180. **Журавська, Н. С.** Організаційно-правові засади управління конкурентоспроможністю освітніх послуг та національно-патріотичне виховання: наукові дослідження / Н. С. Журавська, А. А. Корабльова, О. А. Сірий // Молодий вчений. – 2018. – № 4 (2). – С. 496–499. – Текст статті доступний в Інтернеті:

181. **Журба, К. О.** Свобода у смисложиттєвому контексті патріотизму [Електронний ресурс] / Журба К. О. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей, Л. Келембет, О. Фляк, О. Риндич]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 33–40. – Бібліогр.: 16 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
182. **Заворотний, Р. В.** Національно-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі школи як педагогічна проблема / Р. В. Заворотний // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2018. – № 7. – С. 29–33.
183. **Завгородня, Т. К.** Проблема патріотичного виховання дітей на сторінках журналу «Дошкільне виховання» (1960–1980 рр.) / Тетяна Костянтинівна Завгородня // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 1. – С. 5–9. – Бібліогр.: 8 назв.
184. **Загороднюк, В. П.** Патріотизм і націоналізм у контексті європейських цінностей / В. П. Загороднюк // Створення суспільства рівних можливостей як реальна основа патріотизму : XI Шинкаруківські читання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 21 квіт. 2016 р. / Т-во «Знання» України, Нац. акад. наук України, Нац. акад. пед. наук України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. – Київ, 2016. – С. 56–59. – Бібліогр.: с. 59.
185. **Загородня, А.** Актуальність патріотичного виховання молоді / А. Загородня, Д. Шевчук // Нова пед. думка. – 2014. – № 3. – С. 142–143.
186. **Заплетнюк, М. А.** Вплив реформування системи освіти на розвиток громадянського суспільства України в 1990-х рр. / М. А. Заплетнюк // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Історичні науки. – 2015. – № 9. – С. 88–93.
187. **Зозуля, С. М.** Національно-патріотичне виховання: семантико-термінологічний дискурс [Електронний ресурс] / С. М. Зозуля // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ,

2016. – С. 18–21. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
188. **Зубар, В.** Роль сучасних суспільно-політичних рухів у розвитку української державності / В. Зубар // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розв. – 2014. – Вип. 26. – С. 65–69. – Бібліогр.: 8 назв.
189. **Іваниця, Г. А.** Педагогічні засади формування української ідентичності засобами громадянсько-патріотичного виховання учнівської молоді / Г. А. Іваниця // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 99–104.
190. **Івашковський, В. В.** Історичні витoki національного бойового мистецтва «Хортинг» / В. В. Івашковський // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 4. – С. 31–35.
191. **Івченко, Ю. В.** Еволюція феномену патріотизму у світовій історії / Ю. В. Івченко // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право. – 2016. – Вип. 37 (3). – С. 134–137. – Бібліогр.: 6 назв.
192. **Івченко, Ю. В.** Морально-етичні засади патріотизму у процесі державотворення / Ю. В. Івченко // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право. – 2016. – Вип. 36 (2). – С. 192–195.
193. **Івченко, Ю. В.** Націоналізм як базова ідея державного патріотизму / Ю. В. Івченко // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція : зб. наук. пр. / Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса, 2016. – Вип. 19. – С. 12–15.
194. **Івченко, Ю. В.** Патріотизм як ціннісний орієнтир сучасної держави (дискусійні питання) / Ю. В. Івченко // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Юрид. ф-т. – Дніпропетровськ, 2016. – Вип. 2. – С. 3–6. – Бібліогр.: 6 назв.
195. **Івченко, Ю. В.** Соціально-філософський зміст патріотизму / Ю. В. Івченко // Філософські та методологічні проблеми права / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2016. – № 1. – С. 154–163. – Бібліогр.: 7 назв.
196. **Івченко, Ю. В.** Сутність патріотизму: історія та сучасність / Ю. В. Івченко // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Юридичні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 6 (3). – С. 150–153.
197. **Ігнатович, О. Г.** Сучасний дискурс патріотичного виховання: традиції та інновації / О. Г. Ігнатович // Вісн. Луган. нац. ун-ту

- ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7 (296), ч. 1. – С. 127–135.
198. **Казакевич, О.** Роль мови у формуванні національної ідентичності / О. Казакевич // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: «Культурологія»: зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2017. – Вип. 18: Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнар. наук. конф. (Острог, 12–13 трав. 2017 р.) – С. 77–79.
199. **Калабська, В. С.** Проблема формування патріотизму школярів засобами українського музичного фольклору на сторінках часопису «Світло» (1910–1914) / В. С. Калабська // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14, Теорія і методика мистецької освіти. – 2015. – Вип. 18. – С. 306–309.
200. **Калабська, В.** Формування патріотизму на релігійних засадах засобами музичного фольклору в українській селянській родині (кінець XIX – початок XX століття) / В. Калабська // Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 9. – С. 100–108.
201. **Калита, Н.** Розвиток системи національно-патріотичного виховання у сучасній початковій школі: постановка проблеми / Н. Калита // Молодь і ринок. – 2016. – № 6. – С. 71–75. – Бібліогр.: 6 назв.
202. **Каменюк, Ю. В.** Деякі психологічні аспекти структури феномена патріотизму / Ю. В. Каменюк // Вісн. Нац. ун-ту оборони України: зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 5. – С. 250–254.
203. **Каменюк, Ю. В.** Патріотизм як професійна властивість військовослужбовців: етимологічний аспект / Ю. В. Каменюк // Вісн. Нац. ун-ту оборони України: зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 4. – С. 224–229.
204. **Карпінський, Б. А.** Функціонування міст – важлива складова державотворчого патріотизму нації / Б. А. Карпінський, Г. О. Комарницька // Наук. вісн. Мукачів. держ. ун-ту. Серія: Економіка: зб. наук. пр. / Мукачів. держ. ун-т. – Мукачево, 2016. – Вип. 1. – С. 225–233. – Бібліогр.: 8 назв.
205. **Карпушевська, Л. Р.** Теоретико-методологічні засади становлення громадянських якостей вихованців інтернатних закладів / Л. Р. Карпушевська // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2016. – Вип. 20 (1). – С. 210–221.

206. **Кашка, М.** Значення мови у формуванні національної самосвідомості на Закарпатті у ХІХ столітті / М. Кашка // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Рада молодих вчених. – Дрогобич, 2014. – Вип. 8. – С. 26–31.
207. **Кендзьор, П. І.** Переосмислення поняття патріотизму у контексті перспективи розвитку полікультурного виховання в Україні / П. І. Кендзьор // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Педагогічні науки / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2016. – Вип. 3. – С. 57–62. – Бібліогр.: 13 назв.
208. **Кіпенський, А. В.** Якою має бути українська національна ідея? / Кіпенський А. В., Перевалова Л. В., Яценко О. М. // Вісн. Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства = Вестник Нац. техн. ун-та «ХПИ»: зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Харків, 2017. – № 52 (1273). – С. 16–28.
209. **Клюй, А. І.** Українська національна ідея як проблема суспільно-політичної думки: поч. ХХ ст. та сучасності / А. І. Клюй // Вісн. Дніпропетров. ун-ту. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія / Дніпропетров. нац. ун-т ім. О. Гончара. – 2014. – Т. 22. – Вип. 24 (1). – С. 61–66.
210. **Коваль, Г. В.** Історія становлення системи патріотичного виховання в Україні / Г. В. Коваль // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. / Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон, 2014. – № 1. – С. 95–99. – Бібліогр.: 23 назв.
211. **Коваль, З.** Нормативно-правові механізми формування управлінської моделі національно-патріотичного виховання населення України / З. Коваль // Актуальні проблеми державного управління. – 2016. – Вип. 3. – С. 47–51.
212. **Ковальчук, А. С.** Історична пам'ять українського народу як умова національно-патріотичного виховання / А. С. Ковальчук // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої науково-практичної конференції з міжнародною участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 169–174.
213. **Кожокар, М. В.** Форми патріотичного виховання молодого покоління Буковини (II половина ХІХ ст.) У діяльності українського студентського товариства «Союз» / М. В. Кожокар // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. – 2015. – Вип. 37. – С. 74–77. – Бібліогр.: 9 назв.
214. **Колесніченко, М. В.** Деякі тенденції трактування феномена патріотизму у сучасному західному філософському дискурсі

- / М. В. Колесніченко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2017. – Вип. 124. – С. 246–251. – Бібліогр.: 21 назва.
215. **Коновець, С.** Вплив естетично-символічного образу соняшника на формування національно-культурної ідентичності особистості / Світлана Коновець // Вісн. Закарпат. акад. мистец. : зб. наук. пр. / Закарпат. акад. мистец. – Ужгород, 2018. – Вип. 10. – С. 174–179. – Бібліогр.: 9 назв.
216. **Корж-Усенко, Л. В.** Ідея національно-патріотичного виховання молоді в історії вищої освіти України [Електронний ресурс] / Л. В. Корж-Усенко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 31. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
217. **Костюк, В. В.** Становлення феномену національного виховання в історико-педагогічній думці України XIX століття / В. В. Костюк // Вісн. Запоріз. нац. ун-ту. – 2014. – № 1. – С. 17–23.
218. **Коцур, В.** Феноменальність козацтва як визначальна детермінанта формування української ідентичності / Віта Коцур // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 53. – С. 25–30. – Бібліогр.: 22 назви.
219. **Кравченко, А. П.** Патріотизм і прихильність як різновиди любові / А. П. Кравченко // Філософські обрії. – 2016. – Вип. 35. – С. 58–67.
220. **Кравченко, Д.** Національна ідентичність українців: соціокультурний вимір / Дмитро Кравченко // Versus / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2015. – № 1 (5). – С. 99–105. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті. – http://nbuv.gov.ua/UJRN/vers_2015_1_17 (дата звернення: 18.08.2018).
221. **Крамаренко, Л. Д.** Національно-патріотичне виховання в умовах суспільних змін: правовий аспект / Л. Д. Крамаренко // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 133–139.
222. **Крамаренко, Л. Д.** Національно-патріотичне виховання як соціальна та філософська проблема [Електронний ресурс] : електронне науково-методичне видання / Крамаренко Любов Дмитрівна // Формування

- патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; ред.: С. В. Драновська, Л. М. Чхайло. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 159–163. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
223. **Красніцька, Г. М.** Мова як чинник формування національної ідентичності [Електронний ресурс] / Г. М. Красніцька // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Історичні науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2018. – Вип. 128. – С. 221–223. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_128_58 (дата звернення: 20.10.2018). – Назва з екрана.
224. **Красновид, О. О.** Революція Гідності – новий вимір національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Красновид Олена Олександрівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; ред.: С. В. Драновська, Л. М. Чхайло. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 164–168. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
225. **Красносілецький, Д. П.** Феномен українізації як фактор національної консолідації українського суспільства / Д. П. Красносілецький // Грани. – 2015. – № 3. – С. 40–44.
226. **Кремень, В.** Кремень Василь: «Утвердження особистості людини, суспільне єднання й патріотизм – ціннісні орієнтири сучасного глобалізованого світу» : [інтерв'ю з д-ром філософ. наук, академіком НАН і НАПН України, президентом НАПН України В. Кременем / Кремень Василь ; спілкувалася Анжеліна Пугач] // Рідна шк. – 2017. – № 5/6. – С. 3–6.
227. **Кропочева, Н. М.** Інформаційний супровід національно-патріотичного виховання: законодавчо-нормативний аспект / Кропочева Н. М. // Зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 81, т. 3. – С. 93–99. – Бібліогр.: 20 назв.
228. **Крусь, О.** Національне виховання як педагогічна проблема / Оксана Крусь // Нова пед. думка. – 2017. – № 2. – С. 74–76. – Бібліогр.: 8 назв.
229. **Кузьменко, Т. Г.** Формування цілісної національної ідеології у контексті розвитку сучасної української культури / Т. Г. Кузьменко // Українська культура: перспективи євроінтеграції. Інноваційні процеси

в сучасній культурі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 7–8 квіт. 2016 р. – Київ, 2016. – Ч. 1. – С. 76–78.

230. **Кульчицький, В.** Педагогічна характеристика категорії «патріотичне виховання» в історичному аспекті / В. Кульчицький // Наук. вісн. Кременец. обл. гуманітар.-пед. ін-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка / за заг. ред. Ломаковича А. М., Бенери В. Є. – Кременець, 2015. – Вип. 4. – С. 133–141.
231. **Кульчицький, В.** Філософське підґрунтя патріотичного виховання в Україні другої половини ХХ століття / В. Кульчицький // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота : зб. наук. пр. / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2014. – Вип. 32. – С. 105–108.
232. **Кульчицький, В.** Філософсько-світоглядні передумови розвитку патріотичного виховання в Україні (історичний аспект) / В. Кульчицький // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота : зб. наук. пр. / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2014. – Вип. 30. – С. 76–79.
233. **Кульчицький, В. Й.** Військово-патріотичне виховання молоді в українській радянській школі у 50–90 роках ХХ століття / В. Й. Кульчицький // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Педагогічні науки / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2017. – Вип. 1. – С. 88–93.
234. **Кульчицький, В. Й.** Історико-педагогічні проблеми розвитку патріотичного виховання в Україні II половини ХХ століття / В. Й. Кульчицький // Мед. освіта. – 2014. – № 1. – С. 51–55.
235. **Кульчицький, В. Й.** Фактори розвитку соціально-педагогічних особливостей патріотичного виховання в Україні другої половини ХХ століття / В. Й. Кульчицький // Пед. альманах. – 2014. – Вип. 24. – С. 290–295.
236. **Кульчицький, С. В.** Коренева система Євромайдану / Станіслав Кульчицький // Світогляд. – 2014. – № 2. – С. 14–19.
237. **Курило, В.** Основу системи національно-патріотичного виховання має становити ідея української державності : виступ д-ра пед. наук, академіка НАПН України, ректора Луганського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка Віталія Курила / В. Курило // Рідна шк. – 2014. – № 4/5. – С. 8–9.
238. **Курило, В.** Чи є сьогодні в Україні патріотичне виховання – погляд зі Сходу : виступ д-ра пед. наук, професора, академіка Нац. акад. пед. наук України, ректора Луганського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка Віталія Курила : [на загальних зборах Нац. акад. пед. наук України] // Освіта. – 2014. – 2–9 квіт. (№ 13/14). – С. 6.

239. **Куцик, Р. Р.** Формування патріотичної і провояєнної позиції в учнів та студентів Київського навчального округу у 1914–1917 рр. / Р. Р. Куцик // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух ; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 87–89. – Бібліогр.: 11 назв.
240. **Лазарович, М.** Політична активізація українських січових стрільців у контексті революційних подій в Наддніпрянщині (1917 – початок 1918 р.) / М. Лазарович // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – Вип. 15. – С. 63–70. – Бібліогр.: 31 назва. – Текст статті доступний також в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_15_9 (дата звернення: 10.11.2018).
241. **Лазурко, Л.** Масові святкування у Галичині кінця ХІХ ст. та українська національна ідентичність / Л. Лазурко // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2014. – Вип. 14 (1). – С. 209–220.
242. **Лебідь, І. Ю.** Історія педагогіки. Змістовний модуль: початкова школа і педагогіка України в роки національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) : навч.-метод. посіб. / І. Ю. Лебідь; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2015. – 135 с. – Бібліогр.: с. 123–135.
243. **Лильо, Г.** Концепт патріотизм у системі бінарних концептів свій/чужий в українському соціокомунікативному дискурсі 2014–2016 років / Г. Лильо // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Журналістика / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2016. – Вип. 41. – С. 172–181.
244. **Ліннік, Ю.** Формування української ідентичності – виклики часу / Ю. Ліннік // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2018. – Вип. 19. – С. 3–6.
245. **Лісіцин, В. В.** Формування патріотизму через визначення проявів історичної несправедливості: соціально-філософський аспект / В. В. Лісіцин // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісн. : зб. наук. пр. / голов. ред. В. М. Вашевич ; НПУ ім. М. П. Драгоманова, ВГО Укр. акад. наук. – Київ, 2016. – Вип. 112. – С. 159–163.
246. **Лісіцин, В. В.** Патріотизм і справедливість: максима благовоління у відносинах особистості та держави [Електронний ресурс] / Лісіцин В. В., Кутик В. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. –

Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHRFc5cmJLb3NzZ2s/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.

247. **Лісовська, А. І.** Історична пам'ять українського народу як умова і засіб національно-патріотичного виховання / А. І. Лісовська // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 179–184.
248. **Ломака, І. І.** Трансформація української національної ідеї: вплив релігії та церкви / І. І. Ломака // Прикарпатський вісник НТШ. Думка / Наук. т-во ім. Шевченка, Івано-Франків. осередок. – Івано-Франківськ, 2015. – № 3. – С. 28–36.
249. **Луценко, І.** Дошкільна освіта і глобалізація : пріоритет. напрями виховання дошкільнят / Ірина Луценко // Дошк. виховання. – 2016. – № 3. – С. 2–5. – Зміст: Виклики глобалізації як чинник розвитку національної освіти; Глобалізаційна спрямованість виховання; Українська ментальність та завдання національного виховання; Пріоритет – вихованню моральних рис.
250. **Лютко, Н. В.** Концептуальні основи дослідження патріотизму / Н. В. Лютко // Формування патріотизму та збереження національної ідентичності особистості в умовах полікультурного середовища сучасної України : зб. наук. пр. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2015. – С. 156–161.
251. **Лютко, Н. В.** Феномен національної ідентичності / Н. В. Лютко // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої науково-практичної конференції з міжнародною участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 144–148.
252. **Лютко, О.** Формування аксіосфери школяра в контексті пріоритетів національного виховання / О. Лютко // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 1. – С. 2–11.
253. **Майборода, Н.** Виховний ідеал громадянина-патріота – основний ціннісний орієнтир освітньо-виховної парадигми в Україні / Н. Майборода // Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 15. – С. 185–189.
254. **Маркова, О. І.** Експлікація концепту ПАТРІОТИЗМ у мовній картині публіцистичного дискурсу / О. І. Маркова // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Філологія. – 2017. – Вип. 26 (1). – С. 50–52.

255. **Маркова, О. І.** Метафоричні моделі «Патріотизм – гра» і «Патріотизм – любов» як засоби формування концепту ПАТРІОТИЗМ / О. І. Маркова // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Філологія : зб. наук. пр. / Міжнар. гуманіт. ун-т. – Одеса, 2016. – Вип. 23 (1). – С. 37–39.
256. **Марковець, В. М.** Виховання патріотичної особистості в умовах становлення незалежної держави: державно-управлінський аспект / В. Марковець // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т держ. управління – Львів, 2015. – Вип. 43. – С. 116–122. – Бібліогр.: 16 назв.
257. **Марченко, В. В.** Історична пам'ять як фактор формування національної свідомості / В. В. Марченко // Вісн. Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – 2015. – № 2. – С. 210–213.
258. **Мацьків, Т.** Постколоніалізм та ідентичність: вплив радянського минулого на формування сучасної української нації / Тетяна Мацьків // Українознавчий альманах. – 2017. – Вип. 21. – С. 68–72. – Бібліогр.: 14 назв.
259. **Машталір, А. І.** Постать Т. Шевченка в контексті національного відродження у Наддніпрянській Україні (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. істор. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Машталір Андрій Іванович ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – 28 с. – Бібліогр.: с. 21–24 (21 назва).
260. **Мельничук, О. А.** Доля українських патріотів в умовах радянського режиму 20–30-х рр. ХХ ст. (за спогадами І. Д. Юрченка) / О. А. Мельничук // Наук. зап. [Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського]. Серія: Історія. – Вінниця, 2016. – Вип. 24. – С. 62–66.
261. **Миколаєнко, А. Є.** Патріотичне виховання старшокласників у взаємодії сім'ї і школи як об'єкт науково-теоретичного аналізу / А. Є. Миколаєнко // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2016. – Вип. 140. – С. 307–311.
262. **Микольченко, В. С.** Стратегія героїко-патріотичного виховання у вітчизняному соціокультурному просторі / В. С. Микольченко // Нова парадигма. – 2014. – Вип. 123. – С. 132–144.
263. **Михальченко, Н. В.** Детермінанти розвитку патріотичної рефлексії молодшого школяра / Н. В. Михальченко // Актуальні проблеми психології. – 2015. – Т. 7, вип. 38. – С. 309–318.
264. **Михальченко, Н. В.** Роль виховного ідеалу українського народу у формуванні патріотичної рефлексії особистості / Н. В. Михальченко // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-

- практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух ; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 111–113. – Бібліогр.: 12 назв.
265. **Мишуста, А.** Українки-емігрантки на варті національної ідентичності (на прикладі діяльності Гуртка старших пластунок «Україна» в Чехословаччині (1933–1937 рр.)) / А. Мишуста // Українознавчий альманах. – 2015. – Вип. 18. – С. 192–194.
266. **Міхно, О. П.** Джерелознавчі видання Педагогічного музею України з історії освіти періоду Української революції 1917–1921 рр. / О. П. Міхно // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921): зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І. ; літ. ред. Мося І. А.]. – Київ, 2017. – С. 14–16.
267. **Мовчан, П. П.** Зміст поняття «національна ідентичність»: теоретико-методологічний аспект / П. П. Мовчан // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 17. – С. 103–107.
268. **Моїсєєв, В. В.** Сутність поняття «військово-патріотичне виховання» / В. В. Моїсєєв // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – Вип. 239. – С. 185–189.
269. **Морарь, М. В.** Національна ідея як чинник консолідації українського суспільства / М. В. Морарь // Грані. – 2014. – № 8. – С. 108–113.
270. **Москаленко, Ю.** Патріотизм як суспільна та індивідуальна цінність (історико-філософський аспект) / Ю. Москаленко // Гірська шк. Укр. Карпат. – 2016. – № 14. – С. 57–59.
271. **Музиченко, І. В.** До історії становлення та розвитку поняття «національний характер» / І. В. Музиченко // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2015. – № 2. – С. 5.
272. **Музиченко, І. В.** Проблема співвідношення «етнічна свідомість» та «національна свідомість» / І. В. Музиченко // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2016. – № 4. – С. 55–60. – Бібліогр.: 19 назв.
273. **Мусієнко, В. С.** Особливості патріотичного виховання дітей у дошкільних закладах України (1958–1991 роки) / В. С. Мусієнко // Молодий вчений. – 2016. – № 2. – С. 313–316.
274. **Мусієнко, В.** Періодизація розвитку проблеми формування почуття патріотизму в дітей у дошкільних навчальних закладах України (1930–1991 рр.) / Мусієнко В. С. // Педагогічний альманах : зб. наук. пр.

- / Комунал. вищ. навч. закл. «Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. облради». – Херсон, 2015. – Вип. 28. – С. 283–290.
275. **Мусієнко, В. С.** Трактуння поняття «патріотизм» у літературних джерелах / В. С. Мусієнко // Пед. альманах : зб. наук. пр. / Комунал. вищ. навч. закл. «Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. облради». – Херсон, 2014. – Вип. 24. – С. 15–20.
276. **Мусієнко, В. С.** Формування почуття патріотизму в дітей у дошкільних навчальних закладах України (1930–1991 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Мусієнко Вікторія Сергіївна ; [наук. керівник Кузьменко Василь Васильович] ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка ; [Херсон. акад. неперерв. освіти]. – Тернопіль, 2018. – 19 с. – Бібліогр.: с. 13–16.
277. **Нагорна, В.** Національно-патріотичне виховання як складова правового статусу громадянина України (теоретико-правові аспекти) [Електронний ресурс] / В. Нагорна // Вісн. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Юридичні науки : електрон. наук. вид. / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. – Текст. дані. – Хмельницький : [б. в.], 2018. – Вип. 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnadpcurn_2018_1_7 (дата 10.08.2018). – Назва з екрана.
278. **Накашидзе, І.** Концепція батьківщини в еміграційній літературі: теоретико-методологічні засади / І. Накашидзе // Актуальні питання гуманітар. наук. – 2016. – Вип. 15. – С. 251–257.
279. **Наконечний, М.** Конструювання сучасної української національної ідентичності як основа для збереження та розвитку української держави [Електронний ресурс] / М. Наконечний // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія. – 2015. – Вип. 16 : Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур : матеріали VIII міжнар. наук. конф. (Острог, 24–25 квіт. 2015 року). – С. 378–381. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoakl_2015_16_56 (дата 10.08.2018).
280. **Наконечний, М. В.** Проблема регіоналізованої ідентичності Донбасу в контексті національної ідентичності України та реінтеграції регіону / М. В. Наконечний // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ : Гілея, 2015. – Вип. 98. – С. 394–398.
281. **Науменко, М. П.** Формування критичного мислення учнівської молоді як необхідна умова становлення сучасного громадянина та патріота України [Електронний ресурс] / Науменко М. П., Попкова Е. І. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя,

2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHTVZ6aDUzazhTc0k/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.

282. **Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні** / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Пед. думка, 2016. – 448 с. – Бібліогр.: с. 21. – (До 25-річчя незалежності України). – Із змісту : Розділ 8 : Виховання активних і відповідальних громадян патріотів.
283. **Новосельська, Н.** Національно-патріотична спрямованість змісту букварів (середина 80-х – середина 90-х років ХХ століття) / Надія Новосельська // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 21 (2-2016), ч. 2. – С. 212–218. – Бібліогр.: с. 217 (6 назв).
284. **Ожеван, М. А.** Національна пам'ять та «історичні травми»: дискурси переможців і переможених / М. А. Ожеван // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 1. – С. 24–31.
285. **Олійник, Л. В.** Формування національної свідомості як основа виховання державного патріотизму офіцерського складу Збройних Сил України / Олійник Л. В. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. І. Д. Беха, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 207–211.
286. **Остапенко, І. В.** Концептуальні засади дослідження комунікативних бар'єрів національної та громадянської самоідентифікації / Остапенко І. В. // Укр. психол. Журнал = Ukrainian psychological journal. – 2016. – № 2. – С. 73–84. – Бібліогр.: 13 назв.
287. **Панасенко, Е. А.** Моделі експериментів з питань патріотичного виховання школярів у науково-педагогічних дослідженнях українських учених (40–70-ті рр. ХХ ст.) / Е. А. Панасенко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – № 2. – С. 142–147.
288. **Пантюхов, Б. О.** Патріотичне виховання курсантів вищих військових навчальних закладів як педагогічна проблема / Пантюхов Б. О. // Зб. наук. пр. : Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 82, т. 2. – С. 80–84. – Бібліогр.: 9 назв.
289. **Панчук, М. І.** Динаміка національно-громадської та регіональної ідентичності громадян України та її зв'язок з подіями на Донбасі в

- 2013–2015 роках / М. І. Панчук, А. М. Дегтеренко // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. – Київ, 2015. – Вип. 103 (12). – С. 322–330.
290. **Пахомова, М. В.** Українська національна ідея як підґрунтя виховання у молоді національної свідомості / Пахомова М. В. // Реалії та перспективи національно-патріотичного виховання у вимірі сучасності : матеріали Обл. наук.-практ. конф. (Краматорськ, 2 листоп. 2015 р.). – Краматорськ, 2015. – С. 386–390.
291. **Петрик, А. М.** Релігійне життя та національне виховання у Гетьманщині в XVII – XVIII ст. / А. М. Петрик // Збірник матеріалів Регіональної науково-практичної конференції «Духовна культура української молоді: реальний стан та перспективи розвитку» : наукове видання / М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т; за ред. І. Є. Поліщук та М. В. Галіченка. – Херсон, 2015. – С. 110–115.
292. **Петровська, І. Р.** Громадянська ідентичність: теоретико-методологічні основи соціально-психологічного аналізу / І. Р. Петровська // Психологія і особистість. – 2017. – № 1 (11). – С. 53–63. – Бібліогр.: 20 назв.
293. **Петрочко, Ж. В.** Національні цінності як сучасний державницько-суспільний пріоритет / Ж. В. Петрочко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2017. – Вип. 20, кн. 2. – С. 146–158.
294. **Пелєвін, Є. Ю.** Національна архітектурна спадщина як інструмент формування політики пам'яті / Є. Ю. Пелєвін // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – 2015. – Вип. 92. – С. 106–109.
295. **Підгурська, І. С.** Роль козацької педагогіки в системі освіти і виховання XVI–XVII ст. / І. С. Підгурська // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 120–126. – Бібліогр.: с. 126 (12 назв).
296. **Поліщук, Р. М.** Формування національно-культурної ідентичності українського народу в процесі глобальних трансформацій українського суспільства [Електронний ресурс] / Р. М. Поліщук // Молодий вчений. – 2018. – № 1(2). – С. 617–621. – Текст статті доступний в Інтернеті: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_1\(2\)__16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_1(2)__16) (дата звернення: 10.10.2018).

297. **Полюхович, М. І.** Проблема формування національної самосвідомості учнів молодшого шкільного віку в науковому дискурсі / М. І. Полюхович // Інноватика у вихованні. – 2015. – Вип. 1. – С. 265–274.
298. **Полянський, О. А.** Національне бачення вітчизняної історії та деякі тенденції сучасної української історіографії / О. А. Полянський // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект: зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 73–75.
299. **Поплавська, Т. А.** Теоретико-методологічні засади національно-патріотичного виховання в сучасному педагогічному процесі / Т. А. Поплавська // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 64–68.
300. **Постольник, Я. Г.** Підтримка єдності України та виховання Українського патріотизму: (з досвіду роботи Кобеляцького НВК № 1 Полтав. обл.) / Я. Г. Постольник // Імідж сучас. педагога. – 2014. – № 9. – С. 62–64.
301. **Попова, О.** Роль освіти у формуванні сучасної національної ідентичності / Олена Попова // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія «Культурологія»: зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2017. – Вип. 18: Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнар. наук. конф. (Острог, 12–13 трав. 2017 р.) – С. 224–225.
302. **Потапчук, Т. В.** Теоретико-методичні основи формування національно-культурної ідентичності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.07 [спец.] «Теорія та методика професійної освіти» / Потапчук Тетяна Володимирівна; [наук. консультант Павелків Роман Володимирович]; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Київ: [б. в.], 2015. – 39 с.
303. **Присяжнюк, Ю.** Новітній український патріотизм: обставини та можливості / Юрій Присяжнюк // XXVI наукова сесія Осередку Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах: матеріали доп. на засіданнях секцій і комісій / [редкол.: В. В. Масненко (відп. ред.) та ін.]. – Черкаси, 2015. – С. 3–7.
304. **Пустовіт, Г. П.** Патріотичне виховання дітей і молоді в позашкільних навчальних закладах: теоретико-прикладні конструкти / Г. П. Пустовіт

- // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України . – 2015. – № 3. – С. 16–21.
305. **Рабаданова, Л.** Бібліометричний аналіз наукових публікацій у галузі національно-патріотичного виховання в загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» (1998–2015 pp.) / Людмила Рабаданова // Вісн. Кн. палати. – 2016. – № 2. – С. 10–13. – Бібліогр.: 7 назв.
306. **Радько, П. Г.** Суспільно-політичні погляди козацьких літописців у контексті національних традицій державотворення / П. Г. Радько // Імідж сучас. педагога. – 2015. – № 9. – С. 38–41. – Бібліогр.: 9 назв.
307. **Райнін, І. Л.** До проблеми національно-патріотичного виховання / Райнін Ігор Львович // Європейські перспективи. – 2015. – Вип. 7. – С. 38–43.
308. **Ралько, О. В.** Громадянське, патріотичне виховання та соціалізація особистості [Електронний ресурс] / Ралько О. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHVUIPN21BaWNvUGM/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
309. **Рашидов, С. Ф.** Проблема виховання патріотизму в поліетнічному суспільстві / С. Ф. Рашидов // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розвитку людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 5 (68). – С. 97–106.
310. **Розумний, М. М.** Виклики національного самовизначення : монографія / М. М. Розумний ; за ред. І. І. Бажал. – Київ : НІСД, 2016. – 196 с. – Із змісту: Розд. 1 : Націоналізація. Національна ідея. Національна ідентичність. Політична нація. Модернізація.
311. **Романюк, Т.** Соборність – українська національна ідея / Т. Романюк // Віче. – 2015. – № 1. – С. 22.
312. **Ростецька, С.** Національна ідентичність: природа, сутність та проблеми формування / С. Ростецька // Вісн. Львів. ун-ту: Серія філософсько-політологічні студії / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – Вип. 8. – С. 218–225. – Бібліогр.: 14 назв.
313. **Рубан, А. І.** Українська дитяча книжка др. пол. XIX – поч. XX ст.: внесок у розвиток національної свідомості особистості / Алла Рубан // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Трав. (№ 9/10). – С. 6–11. – Бібліогр.: с. 11.

314. **Руденко, С. Б.** «Українські патріоти» проти «німецьких лакеїв» у репрезентаціях та інтерпретаціях оновленої експозиції Музею Великої Вітчизняної війни у Києві в 1994 р. / С. Б. Руденко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2017. – Вип. 117. – С. 63–68.
315. **Руденко, Ю.** Національна ідентичність як складова цивілізаційної ідентичності в контексті забезпечення національної безпеки України / Ю. Руденко // Українознавчий альманах. – 2015. – Вип. 18. – С. 31–34.
316. **Рябчук, М. Ю.** Дихотомія української національної ідентичності: історичні причини та політичні наслідки : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.05 «Етнополітологія та етнодержавознавство» / Рябчук Микола Юрійович ; [наук. керівник Шаповал Юрій Іванович] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2015. – 18 с.
317. **Савченко, Л. Л.** Суспільно-політичні, соціально-економічні та культурні умови підготовки майбутніх вихователів до патріотичного виховання дошкільників (1985–2012 рр.) / Л. Л. Савченко // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : Вид-во ЧДПУ, 2016. – Вип. 140. – С. 386–391.
318. **Савченко, Л. Л.** Теоретичні засади патріотичного виховання особистості / Л. Л. Савченко // Наук. зап. каф. педагогіки : [зб. наук. пр.] / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. гуманітар.-пед. акад. – Харків, 2014. – Вип. 37. – С. 281–291. – Бібліогр.: 14 назв.
319. **Савшак, Т.** Українська історія як засіб виховання дітей та молоді в галицьких школах в період від середини ХІХ – початку ХХ ст. / Т. Савшак // Молодь і ринок. – 2016. – № 6. – С. 154–160.
320. **Саракун, Л. П.** Космополітизм і патріотизм у сучасному соціогуманітарному знанні / Л. П. Саракун // Актуальні проблеми філософії та соціології / Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – 2017. – Вип. 16. – С. 123–126.
321. **Сеник, А.** Теоретичні аспекти визначення поняття «державницьке виховання учнівської молоді» / А. Сеник // Наук. вісн. Мелітопол. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2015. – № 1 (14). – С. 365–370.
322. **Сенченко, А. Я.** Патріотизм як домінуюча сила консолідації і розвитку суспільства: сучасний український контекст / А. Я. Сенченко, О. А. Сенченко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2016. – Вип. 106. – С. 245–248.

323. **Сіньковська, Т. В.** Національна самоцінність особистості в період кризового стану / Т. В. Сіньковська // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24–25 квіт. 2015 р.) / відп. ред.: М. І. Михайлуца ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2015. – С. 311–315.
324. **Скловський, І. З.** Філософія національної ідеї як феномен етносоціальних змін в Україні / Скловський І. З. // Гуманітар. вісн. Запорізької держ. інж. академії / Запоріз. держ. інж. акад. – 2015. – Вип. 63. – С. 70–78.
325. **Скляр, В.** Значення етнологічних студій сучасного українознавства для консолідації українства в європейському цивілізаційному поступі / В. Скляр // Українознавчий альманах. – 2015. – Вип. 18. – С. 35–38.
326. **Скляр, О. Ю.** Вірність Військовій присязі як прояв традиції українського війська доби Української революції 1917–1921 років / О. Ю. Скляр // Історичний архів. – 2017. – Вип. 18. – С. 45–49.
327. **Скнар, О. М.** Модель емпіричного дослідження комунікативних практик розвитку самосвідомості як чинника громадянської та національної самоідентифікації молоді / Оксана Миколаївна Скнар // Проблеми політ. психології. – 2017. – Вип. 5 (19). – С. 186–196.
328. **Скок, Н. С.** Ефективність реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання / Н. С. Скок, Н. Є. Мазіна // Менеджер. – 2016. – № 1. – С. 62–71.
329. **Скуратівська, Г.** Ментальні основи української культури: концепти національної ідентичності / Г. Скуратівська // Літературознавство. Фольклористика. Культурологія : зб. наук. пр. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2015. – Вип. 18/20. – С. 16–21.
330. **Слободян, О. Ф.** Мілітарні традиції України як джерело патріотизму / О. Ф. Слободян // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 77–78. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
331. **Смолій, В. А.** Революція, державність, нація: Україна на шляху самоствердження (1917–1921 рр.) : виступ на Міжнар. наук. конф. (Київ. нац. ун-тет ім. Т. Шевченка, 1 черв. 2017 р. / В. А. Смолій // Укр. іст. журнал. – 2017. – № 3. – С. 4–7. – (До 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.).
332. **Смольська, Л. М.** Одухотворений прагматизм в освіті як патріотичний напрям українського соціального дизайну / Л. М. Смольська // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ

- «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 114–115. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
333. **Смоляннюк, В. Ф.** Духовна різниця України та Росії (на прикладі патріотичних стратегій) / В. Ф. Смоляннюк // Наук.-інформ. вісн. Академії нац. безпеки. – 2016. – № 1/2. – С. 116–130.
334. **Смоляннюк, В.** Патріотичні дискурси України та Російської Федерації: компаративне співставлення / В. Смоляннюк // *Studia politologica Ucraino-Polona* / Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Пол. акад. мистецтв і наук, Пол. наук. т-во у Житомирі. – Житомир, 2016. – Вип. 6. – С. 81–90.
335. **Смоляннюк, В. Ф.** Україна та Російська Федерація: духовне розмежування (на прикладі патріотичних стратегій) / В. Ф. Смоляннюк // Суспільно-політичні процеси. – 2016. – Вип. 3. – С. 87–106.
336. **Согорін, А. А.** Реклама як засіб патріотичного виховання (за результатами масового та експертного опитувань) / Согорін А. А. // Укр. соціум. – 2016. – № 4. – С. 134–139.
337. **Сойчук, Р.** Національні цінності як регулятор національного самоствердження особистості / Р. Сойчук // Нова пед. думка. – 2015. – № 2. – С. 153–158.
338. **Сокол, Л. М.** Розробка особистісно орієнтованих технологій патріотичного виховання: психологічний аспект / Л. М. Сокол // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Беха, Ж. В. Петрочко. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 254–257.
339. **Співак, Л. М.** Вікова динаміка національної самореалізації особистості в юності / Л. М. Співак // Проблеми сучасної психології. – 2015. – Вип. 27. – С. 546–557.
340. **Спіркіна, О.** Роль аматорських колективів у формуванні національного відродження Черкащини у 1991–2001 роках / О. Спіркіна // Особистість, суспільство, політика – 2015 : матеріали другої міжнар. наук.-практ. конф., 20–21 листоп. 2015 р. / Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie (Polska), Всеукр. молодіж. громад. організація «Союз обдарованої молоді», Ун-т новітніх технологій. – Люблін, 2015. – Ч. 1. – С. 70–74.
341. **Степанов, М. Ю.** Етноконфесійні уявлення та генезис патріотичних ідей в православній думці України кінця XVI – початку XVII століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 «Історія України» / Степанов

Максим Юрійович ; [наук. керівник В. В. Масненко] ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2015. – 20 с.

342. **Стоцька, О. В.** Всеукраїнські друковані патріотичні ЗМІ та інформаційна безпека держави / О. В. Стоцька // Постметодика. – 2014. – № 4. – С. 21–28.
343. **Стрілько, В.** Про необхідність зробити українські школи українськими / В. Стрілько // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2014. – № 1. – С. 167–174.
344. **Стрілько, В.** Українське національно-патріотичне виховання в нормативно-правових актах України / В. Стрілько // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2014. – № 3. – С. 153–165.
345. **Стрілько, В. В.** Українське національне патріотичне виховання молоді – головна складова розвитку державності / В. В. Стрілько // Вісн. Запоріз. нац. ун-ту. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя : Вид-во ЗНУ, 2015. – № 1 (24). – С. 39–47. – Бібліогр.: 9 назв.
346. **Субін, А. О.** Теоретико-методологічні засади дослідження національної самосвідомості українського народу / Субін Андрій Олександрович // Освіта і наука – 2018 : зб. наук. пр. : матеріали звіт.-наук. конф. студентів, 16–20 квіт. 2018 р. / МОН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [ред. Андрущенко В. П. та ін.]. – Київ, 2018. – С. 404–405.
347. **Суперечності ідентичностей в Україні та шляхи їх регулювання в контекстах політики громадянської консолідації української нації : аналіт. доповідь.** – Київ : ІПіЕНД ім. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 160 с.
348. **Сухомлинська, О.** Час, який нас обирає: героїчне у вихованні / Ольга Сухомлинська // Методист. – 2018. – Січ. (№ 1). – С. 14–21. – Бібліогр.: 15 назв.
349. **Суший, О. В.** Незалежність та цілісність Української держави: ціннісний вимір загальнонаціональної консолідації / О. В. Суший // Проблеми політ. психології. – 2015. – № 2 (16). – С. 61–73.
350. **Сьомін, С. В.** Проблеми патріотичного виховання в Україні: теоретико-методологічний та правовий аспект / С. В. Сьомін // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 2. – С. 96–105.
351. **Таран, В. О.** Проблема формування української національної ідентичності в контексті національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Таран В. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу:

<https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHbnYxUHlaUEZJSDQ/view>
(дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.

352. **Терепищий, С. О.** Національна держава та освітні реформи в контексті глобалізаційних викликів / С. О. Терепищий // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ : Гілея, 2015. – Вип. 93. – С. 283–288.
353. **Терлецький, В. К.** Криза патріотичної та екологічної просвіти молоді як одна з найголовніших причин інфляції національної державності / В. К. Терлецький, А. Б. Філіпенко // Б-ка Всеукр. екол. ліги. – 2014. – № 9. – С. 11–15.
354. **Тесленко, С.** Сутність понятійного апарату національно-патріотичного виховання дітей / С. Тесленко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 2 (53). – С. 186–190. – Бібліогр.: 16 назв.
355. **Тимошенко, С. В.** Козацтво як цивілізаційний фактор у становленні української державності: уроки для сьогодення / Тимошенко Світлана Вікторівна // Освіта і наука – 2018 : зб. наук. пр. : матеріали звіт.-наук. конф. студентів, 16–20 квіт. 2018 р. / МОН України, Націон. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [ред. Андрущенко В. П. та ін.]. – Київ, 2018. – С. 565–567.
356. **Тищенко, О. І.** Умови реалізації національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Тищенко О. І. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHZNHVwWVdRM3JGLUE/view> дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
357. **Тімкін, І. Ф.** Сучасні підходи до розуміння національно-патріотичного виховання молоді / І. Ф. Тімкін, Н. Є. Новікова // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. / Нац. авіац. ун-т. – Київ, 2016. – Вип. 9. – С. 166–171). – Бібліогр.: 11 назв.
358. **Ткачук, Л. Б.** Мовно-культурологічний аспект національно-патріотичного виховання та збереження національної ідентичності особистості / Л. Б. Ткачук // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол. : В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 90–96.
359. **Ткачук, О. С.** Проблематика патріотичного виховання дітей та молоді у дослідженнях вітчизняних учених (1998–2015 рр.) / Ткачук Олеся

Степанівна // Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 26–28 жовт. 2017 р.) – Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2017. – С. 124–127. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://quaere.fmi.org.ua/docs/conference_theses.pdf#page=124 (дата звернення: 22.08.2018).

360. **Томчук, М. І.** Психологічні основи патріотичного виховання особистості / М. І. Томчук // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 249–252.
361. **Третяк, В. В.** Національна самосвідомість – важливий чинник розвитку суспільства / В. В. Третяк // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2014. – Вип. 86. – С. 218–222.
362. **Тупікова, Г. А.** Патріотичне виховання студентів на основі українського музичного мистецтва в XIX столітті / Г. А. Тупікова // Теоретичні питання культури, освіти та виховання. – 2016. – № 53. – С. 37–40.
363. **Тупікова, Г. А.** Сутність і форми прояву феномену патріотизму / Г. А. Тупікова // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ф-т соціології, Ф-т психології. – Київ, 2015. – № 1. – С. 148–154.
364. **Тургенєва, О. Ю.** Патріотизм у контексті неукоріненого буття / О. Ю. Тургенєва, І. С. Харченко // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 137–139. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
365. **Туртаєв, Ю. В.** Історичний генезис ідеї військово-патріотичного виховання молоді в українському суспільстві / Ю. В. Туртаєв, С. І. Ольшанський // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 518–522.
366. **Україна у Другій світовій війні: 1939–1945. Памятаємо. Перемагаємо.** [Українці в Другій світовій війні. Факти, цифри, особи. Складна картина світового протистояння на нашій землі та українці на всіх фронтах глобального конфлікту]. – Київ : Укр. ін-т нац. пам'яті, 2015. – 28 с. – Текст брошури доступний в Інтернеті:

<http://www.memory.gov.ua/sites/default/files/userupload/broshura-ukr-sait.pdf> (дата звернення: 10.11.2018).

367. **Усна історія російсько-української війни (2014–2015 роки).** Вип. 1 / за ред. В. Мороко ; Укр. ін-т нац. пам'яті, Запоріз. нац. ун-т., Іст. ф-т, Запоріз. облдержадмін., Департамент культури, туризму, національностей та релігій. – Київ : К.І.С., 2015. – 176 с.
368. **Федоренко, О.** Сутність і основні характеристики національно-патріотичної вихованості особистості: філософський аспект / Олена Федоренко // Наук. вісн. Мелітопол. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка : зб. наук. пр. / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2017. – № 1. – С. 278–284. – Бібліогр.: 12 назв.
369. **Федоренко, С. В.** Теоретичний аналіз сутності поняття «національно-культурна ідентичність студентської молоді / Федоренко С. В. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Бега, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 380–384.
370. **Філатов, Б.** Партійні стратегії сучасних патріотичних сил: відображення в інституційних трансформаціях / Філатов Б. // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. – Київ, 2017. – Вип. 125 (10). – С. 394–398. – Бібліогр.: 11 назв.
371. **Філатов, Б. А.** Політична доктрина сучасного патріотизму: значення для інституційних трансформацій / Філатов Б. А. // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. – Київ, 2016. – Вип. 107 (4). – С. 392–397. – Бібліогр.: 30 назв.
372. **Філімонова, Т. В.** Національно-патріотичне виховання особистості: педагогічний аспект / Т. В. Філімонова // Наук. зап. Бердянського держ. пед. ун-ту. Педагогічні науки. – Бердянськ, 2016. – Вип. 2. – С. 43–48. – Бібліогр.: 17 назв.
373. **Філімонова, Т. В.** Національно-патріотичне виховання особистості як педагогічна проблема / Філімонова Т. В. // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – Вип. 69, т. 3. – С. 138–142. – Бібліогр.: 13 назв.
374. **Філімонова, Т. В.** Психолого-педагогічні засади організації наступності в національно-патріотичному вихованні дітей старшого дошкільного віку та учнів перших класів / Т. В. Філімонова // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Педагогічні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – Вип. 72 (1). – С. 67–71.

375. **Філіпчук, Г. Г.** Духовне й націокультурне у змісті освіти / Г. Г. Філіпчук // Актуальні питання мистецької освіти та виховання : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2014. – Вип. 1/2. – С. 3–18.
376. **Філіпчук, Г. Г.** Національна ідентичність: культурно-освітній вимір : [монографія] / Георгій Філіпчук. – Чернівці : Друк Арт, 2016. – 303 с. – Бібліогр.: с. 290–297.
377. **Філіпчук, Г.** Українська ідея: культурно-освітній вимір / Г. Філіпчук // Громадянське і патріотичне виховання у сучасному освітньому просторі України: проблеми та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (12 трав. 2016 р., м. Чернівці) / М-во освіти і науки України, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2016. – С. 172–178.
378. **Христенко, О. М.** Патріотичне виховання дітей та молоді у просвітницькій діяльності жіночих організацій України (наприкінці XIX – у першій половині XX століття) / О. М. Христенко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 3. – С. 171–175.
379. **Цимбалюк, В. І.** Становлення національної свідомості українського народу в контексті розвитку державності: окремі аспекти / В. І. Цимбалюк, В. І. Гришко // Наук. зап. [Вінниць. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського]. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 23. – С. 233–240.
380. **Цимбалюк, М. М.** Філософсько-правові інтенції інтеграційного формування національної свідомості / М. М. Цимбалюк // Вісн. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Харків, 2015. – № 1. – С. 34–42.
381. **Цюрупа, М.** «Гібридні» загрози національній безпеці України та імператив солідарності патріотичних сил / М. Цюрупа // Українознавчий альманах. – 2016. – Вип. 19. – С. 184–186.
382. **Чепіль, М.** Підручники як засіб патріотичного виховання молодших школярів (1919–1939 рр.) / М. Чепіль // Людинознавчі студії. Педагогіка. – 2014. – Вип. 29 (2). – С. 205–214.
383. **Чернега, П. М.** Національно-патріотичне виховання – основа генерації українця XXI століття / П. М. Чернега, Д. І. Пасічник // Молодий вчений. – 2017. – № 2. – С. 558–562.
384. **Черненко-Шнурко, Д. А.** Історичний аспект становлення патріотизму українського народу / Д. А. Черненко-Шнурко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality:

- Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розвитку людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2017. – Вип. 1 (76). – С. 218–226.
385. **Чернілевський, Д. В.** Патріотизм, ментальність, духовная культура – основа національного виховання молодіжні XXI века / Д. В. Чернілевський // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 15–22.
386. **Чоповський, В.** Національне виховання : виховний ідеал українського народу / В. Чоповський // Пед. думка. – 2015. – № 2. – С. 13–28.
387. **Чорна, А. В.** Проблема виховання національних цінностей у соціально-педагогічних дослідженнях / Чорна А. В. // Вісн. Запорізь. нац. ун-ту : Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Запорізь. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2017. – № 2 (29). – С. 32–38.
388. **Чорний, Д. М.** Патріотизм, пожертвування, пильність: суспільні настрої в Харківській губернії (друга половина 1914 – перша половина 1915 рр.) / Д. М. Чорний // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – 2014. – № 119, Вип. 18. – С. 71–75.
389. **Шабасєва, Ю. В.** Патріотизм як цінність і консолідуюча основа української політичної нації [Електронний ресурс] / Шабасєва Ю. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запорізь. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запорізь. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHaEtPdTNKMgxybWs/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
390. **Шабінський, М.** Досвід патріотичного виховання молоді на прикладі французької школи / М. Шабінський // Гуманітар. вісн. Держ. вищ. навч. закл. «Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди» : зб. наук. пр. / [ДВНЗ «Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди»]. – Переяслав-Хмельницький, 2015. – Вип. 37. – С. 163–170.
391. **Шапаренко, О. В.** Національна ідентичність як чинник формування громадянського суспільства в Україні / О. В. Шапаренко // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2015. – Вип. 20. – С. 92–99.

392. **Шкільна, І. М.** Формування національно-культурної ідентичності у старших підлітків: теоретичний аспект / І. М. Шкільна // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бега, Ж. В. Петровича. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 296–300.
393. **Шкільна, І. М.** Теоретичний аспект формування національно-культурної ідентичності у старших підлітків / Ірина Миколаївна Шкільна // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2017. – Вип. 21, кн. 2. – С. 345–357. – Бібліогр.: 13 назв.
394. **Шкоріна, І. М.** Національно-мовні картини світу: погляд О. О. Потебні / І. М. Шкоріна // Вісн. Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія = Kharkov University bulletin / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2016. – Вип. 74. – С. 43–46.
395. **Шкребтієнко, Л. П.** Феномен поняття «патріотизм»: сутність та характеристика / Л. П. Шкребтієнко // Вісн. Київського ін-ту бізнесу та технологій. – 2015. – № 2. – С. 81–82.
396. **Штефан, Л.** Роль жінок-патріоток у розбудові освітньої галузі (історичний аспект) / Л. Штефан // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – Вип. 60. – С. 121–125. – Бібліогр.: с. 124 (14 назв).
397. **Шумка, М. Л.** Українська національна символіка як репрезентант національної ідентичності / М. Л. Шумка // Актуальні проблеми філософії та соціології / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса, 2016. – Вип. 9. – С. 153–157.
398. **Шуть, С.** Національно-патріотичне виховання молоді в сучасних умовах : тези до публічного виступу / Світлана Шуть // Управління освітою. – Київ, 2014. – № 2. – С. 27–30.
399. **Щербань, М. П.** Національне виховання і поліетнічне суспільство / М. П. Щербань // Упровадження інтегрованого навчання в загальноосвітній і вищій школах: реалії та перспективи : міжнар. наук.-практ. конф., 30.04.2014 р., ПОІППО // Технологія інтеграції змісту освіти : зб. наук. праць / [голов. ред. В. Р. Ільченко]. – Полтава, 2014. – Вип. 6. – С. 126–133.
400. **Щербань, М. П.** Патріотичне виховання в сім'ї – вимога часу / М. П. Щербань // Наук. зап. Кіровоград. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Кіровоград. держ. пед. ун-т. – Кіровоград, 2014. – С. 229–233.

401. **Юркова, Т. Ф.** Формування національної самосвідомості засобами народної педагогіки як психолого-педагогічна проблема / Т. Ф. Юркова // Збірник матеріалів Регіональної науково-практичної конференції «Духовна культура української молоді: реальний стан та перспективи розвитку»: наук. вид. / М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т ; за ред. І. Є. Поліщук та М. В. Галіченка. – Херсон, 2015. – С. 88–95.
402. **Ягода, В. М.** Теоретичний аналіз проблеми психологічних чинників патріотичного виховання дітей дошкільного віку / Ягода Віра Миколаївна // Освіта і наука – 2018 : зб. наук. пр. : матеріали звіт.-наук. конф. студентів, 16–20 квіт. 2018 р. / МОН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – С. 432–434.
403. **Якубова, Л. Д.** Всеукраїнська наукова конференція «Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії» / Л. Д. Якубова // Укр. іст. журнал. – 2015. – № 1. – С. 229–231.
404. **Ярош, О. М.** Політичний ідеал і національна ідея в Україні / О. М. Ярош // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2017. – Вип. 17. – С. 146–148.
405. **Ясір, Хамза Салман Аль Худірі.** Креативні стратегії соціальної реклами на патріотичну тематику: український досвід / Хамза Салман Аль Худірі Ясір // Наук. зап. Ін-ту журналістики. – 2017. – Т. 1. – С. 77–85.
406. **Яценко, Т. І.** Парадигма формування національно-культурної ідентичності сучасної молоді: теоретико-методологічні засади / Яценко Т. І. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. І. Д. Бега, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 342–349.
407. **Gnatiuk, O.** National and local patriotism in spatial dimension: Case of Podolia, Ukraine / Oleksiy Gnatiuk // Часопис соц.-екон. географії : міжрегіон. зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2016. – Вип. 21 (2). – С. 75–79. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний також в Інтернеті: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Chseg_2016_21%282%29_12 (дата звернення: 14.06.2019).
408. **Ishchenko, V.** Far right participation in the Ukrainian Maidan protests: an attempt of systematic estimation / Volodymyr Ishchenko // European Politics and Society / University of Dundee, Scotland. – Routledge, 2016. – Vol. 17, Issue 4. – P. 453–472. – References: P. 19–20. – Текст статті доступний також

- https://www.researchgate.net/profile/Volodymyr_Ishchenko/publication/298422104_Far_right_participation_in_the_Ukrainian_Maidan_protests_an_attempt_of_systematic_estimation/links/5a1c90c345851537318913f5/Far-right-participation-in-the-Ukrainian-Maidan-protests-an-attempt-of-systematic-estimation.pdf (дата звернення: 05.02.2019).
409. **Krasynska, S.** The Formality of Informal Civil Society: Ukraine's EuroMaidan / Svitlana Krasynska, Eric Martin // *Voluntas: International Journal of Voluntary & Nonprofit Organizations*. – 2017. – Vol. 28, Issue 1. – P. 420–449. – References : pp. 448–449. – Текст статті доступний також в Інтернеті: https://www.researchgate.net/publication/309844028_The_Formality_of_Informal_Civil_Society_Ukraine's_EuroMaidan (дата звернення: 13.05.2018).
410. **Onuch, O.** The Maidan in Movement: Diversity and the Cycles of Protest / Olga Onuch, Gwendolyn Sasse // *Europe-Asia Studies / University of Glasgow*. – Taylor & Francis (Routledge), 2016. – Vol. 68, Issue 4. – P. 556–587. – References : pp. 26–30. – Текст статті доступний також в Інтернеті: https://www.researchgate.net/publication/299518223_The_Maidan_in_Movement_Diversity_and_the_Cycles_of_Protest (дата звернення: 20.01.2019).
411. **Onuch, O.** EuroMaidan Protests in Ukraine: Social Media Versus Social Networks / O. Onuch // *Problems of Post-Communism / Taylor and Francis Group*. – Routledge, 2015. – Vol. 62, Issue 4. – P. 217–235. – References : 72. – Текст статті доступний також в Інтернеті: https://www.researchgate.net/publication/326416730_EuroMaidan_Protests_in_Ukraine_Social_Media_Versus_Social_Networks (дата звернення: 20.02.2018).
412. **Sabatovych, I.** Does nationalism promote democracy? Comparative analyses of Ukraine's 'Maidan' revolution and Poland's 'Solidarity' mass mobilisation / Iana Sabatovych // *Contemporary Politics / Taylor & Francis*. – Routledge, 2018. – Vol. 24, Issue 2. – P. 131–152. – References: 87. – Текст статті доступний також в Інтернеті: <https://doi.org/10.1080/13569775.2017.1382826> (дата звернення: 20.02.2018).
413. **Shukan, I.** Génération Maïdan. Vivre La Crise Ukrainienne / Ioulia Shukan // *Revue d'Études Comparatives Est-Ouest / Presses Universitaires de France*. – 2016. – Vol. 47, Issue 4. – P. 186–190. – Текст статті доступний також в Інтернеті: <https://www.cairn.info/revue-revue-d-etudes-comparatives-est-ouest1-2016-4.htm> (дата звернення: 20.02.2018).

РОЗДІЛ 2. ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНИНА-ПАТРІОТА У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПОСТАТЕЙ УКРАЇНИ

414. **Ажиппо, О. Ю.** Українські громадські діячі та педагоги другої половини ХІХ – початку ХХ століття про національний характер освіти і виховання / О. Ю. Ажиппо // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 2 (46). – С. 72–79. – Бібліогр.: 18 назв.
415. **Албул, І. В.** Володимир Науменко (1852–1919) у формуванні національної ідеї та освіти [Електронний ресурс] / І. В. Албул // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 23–24. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
416. **Антонець, М.** Василь Сухомлинський: Батьківщина – це твоє рідне слово / Михайло Антонець // Рідна шк. – 2016. – № 11/12. – С. 40–44. – Бібліогр.: 17 назв.
417. **Артюх, М.** Національні ідеї Софії Русової в практиці підготовки сучасного керівника закладів освіти / М. Артюх // Нова пед. думка. – 2015. – № 1. – С. 109–112.
418. **Банах, О.** Академік Федір Овчаренко – видатний український вчений і патріот / О. Банах // Праці наук. т-ва ім. Шевченка. Хімічні науки. – 2014. – Т. 40. – С. 119–135.
419. **Барило, О. А.** Етнопедагогічні засади та виховні ідеї в етнорелігійній концепції Володимира Шаяна / О. А. Барило // Наук., метод., інформ. зб. Тернопіл. обл. комун. ін-ту післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – Вип. 2: Український національно-визвольний рух у ХХ ст.: історія, теорія, практика: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, Україна, 13–14 жовт. 2017 р.). – С. 79–82.
420. **Барило, О. А.** Ідеї національного виховання у спадщині А. Шептицького / О. А. Барило // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект: зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 55–56.
421. **Барліт, А. Ю.** Аналіз педагогічної спадщини педагогів-мислителів Миколи Сумцова та Івана Стешенка щодо національного виховання дітей та молоді [Електронний ресурс] / Барліт А. Ю., Барліт О. О.,

- Галантюк Т. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHU0V2Zlh4Q1U0aEk/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
422. **Батрун, І. В.** Виховання громадянськості школярів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського як основна мета підготовки до життя / І. В. Батрун // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 15–19.
423. **Бачинська, М. В.** Ключові ідеї формування національних ціннісних орієнтирів у педагогічних поглядах Ніли Волошиної / М. В. Бачинська // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2015. – № 34. – С. 14–19.
424. **Бачинська, М.** Формування громадянських національних та патріотичних ціннісних орієнтирів зростаючої особистості у педагогічних поглядах Н. Волошиної / Бачинська Марина // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу: зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов, І. Д. Бех та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 26–28. – Текст статті доступний в Інтернеті: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1563/Formuvannia-natsionalno-kulturnoi-identychnosti-osobystosti-u-vyklykakh-chasu.pdf?sequence=1#page=49> (дата звернення: 20.08.2018).
425. **Березівська, Л. Д.** Внесок Софії Русової у розбудову національної освіти: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) / Березівська Л. Д. // Наук. зап. Серія: Психолого-педагогічні науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – Вип. 1. – С. 286–290. – Бібліогр.: 17 назв.
426. **Березівська, Л.** Василь Сухомлинський про джерела формування в школярів патріотичних почуттів / Л. Березівська // Рідна шк. – 2016. – № 7. – С. 3–7: фотогр. – Бібліогр.: 14 назв.
427. **Березівська, Л. Д.** Українські педагоги про національно-патріотичне виховання школярів: за матеріалами журналу «Вільна Українська школа» (1917–1920) [Електронний ресурс] / Л. Д. Березівська // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб.

матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 7–8. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

428. **Бєдакова, С. В.** Культурно-мистецька спадщина В. Барвінського як чинник виховання громадянськості майбутніх учителів музичного мистецтва / Бєдакова С. В. // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 84–88.
429. **Бєлан, Г. В.** Національна ідея у науковій спадщині культурно-освітніх діячів 1917–1920-тих рр. як основа патріотичного виховання дітей та молоді в Україні / Г. В. Бєлан // Інноватика у вихованні. – 2016. – Вип. 4. – С. 63–72.
430. **Бичук, І. О.** Генезис української національної ідеї у поглядах С. Дністрянського / І. О. Бичук // Грані. – 2015. – Вип. 4. – С. 6–11.
431. **Бичук, І. О.** Українська національна ідея у поглядах Микити Шаповала / І. О. Бичук // Грані. – 2015. – № 3. – С. 72–78.
432. **Білий, Д.** Яків Кухаренко та його внесок у розвиток українського національно-культурного руху ХІХ ст. / Д. Білий, В. Футулуйчук // Схід. – 2015. – № 1. – С. 61–64.
433. **Бобровнича, Р. П.** Педагогічні ідеї громадянського виховання школярів у спадщині В. Сухомлинського / Р. П. Бобровнича // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 2 (1). – С. 24–31.
434. **Богданець-Білооскаленко, Н. І.** Освітньо-культурна і педагогічна діяльність Я. Ф. Чепіги в контексті історико-педагогічного процесу в Україні (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Н. І. Богданець-Білооскаленко ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2015. – 36 с.
435. **Богданець-Білооскаленко, Н. І.** Погляди педагогів початку ХХ ст. на розвиток національної освіти й виховання в Україні [Електронний ресурс] / Н. І. Богданець-Білооскаленко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 12–14. – Режим доступу:

<http://dnrb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

436. **Богущ, А.** Національно-патріотичне виховання в українському дитячому садку : концепція Софії Русової та сьогодення / Алла Богущ // Дошк. виховання. – 2016. – № 2. – С. 2–5.
437. **Богущ, А.** Патріотичне виховання починається з доброти. Педагогіка Добра у спадщині Василя Сухомлинського / А. Богущ // Дошк. виховання. – 2014. – № 11. – С. 4–7.
438. **Богущ, А. М.** Виховання любові до Батьківщини засобами рідного слова в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / А. М. Богущ // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 19–23.
439. **Богущ, А. М.** Концептуальні засади громадянсько-патріотичного виховання дітей і молоді Василя Сухомлинського у вимірі століття / Богущ Алла Миколаївна // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кропивницький: КОД, 2018. – Вип. 171. – С. 39–43. – Бібліогр.: 11 назв.
440. **Богущ, А.** Патріотичний вектор образу «Батьківщина» в педагогічній спадщині Василя Сухомлинського / А. Богущ // Рідна шк. – 2017. – № 1/2. – С. 27–31 : фот. – Бібліогр.: 8 назв.
441. **Богущ, А. М.** Ракурси національного виховання С. Русової в умовах трансформації суспільства / Богущ А. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2016. – Вип. 135 : До 160-річчя від дня народження С. Ф. Русової. – С. 14–18.
442. **Бодак, Л. Й.** Зміст патріотичного виховання в педагогічній спадщині Остапа Макарушки / Бодак Л. Й. // Зб. наук. пр. Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту]. – Херсон, 2017. – Вип. 79, том 2. – С. 14–18. – Бібліогр.: 9 назв.
443. **Бойко, Т.** Осмислення засад національної свідомості в рецепції Тараса Шевченка / Т. Бойко // Українознавство. – 2015. – № 1. – С. 22–28.
444. **Буклов, Ю. М.** Українські педагоги про роль традицій у національно-патріотичному вихованні учнівської молоді / Буклов Ю. М. // Зб. наук. пр. Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80, т. 3. – С. 9–12. – Бібліогр.: 11 назв.

445. **Величко, З.** Виховання молоді в контексті становлення національної свідомості: погляди Осипа Назарука / З. Величко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Журналістика. – 2014. – Вип. 39 (1). – С. 198–207.
446. **Вертій, О.** У річищі ідейних протиборств: Тарас Шевченко в національній свідомості українців ХХ–ХХІ століть / О. Вертій // Слово і час. – 2015. – № 9. – С. 13–22.
447. **Вертій, О.** Іван Франко і формування національної громадянської та суспільно-політичної позиції українців / Олексій Вертій // Укр. мова і літ. в школі. – 2016. – № 6. – С. 27–33. – Бібліогр.: 14 назв.
448. **Вишнівський, Р.** Іван Франко про роль інтелегенції у вихованні української молоді / Р. Вишнівський // Молодь і ринок. – 2014. – № 5. – С. 40–44. – Бібліогр.: 25 назв.
449. **Вітвицька, С. С.** Проблема формування національної свідомості особистості у педагогічній спадщині видатних українських педагогів / С. С. Вітвицька // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2014. – Вип. 76. – С. 34–38.
450. **Вітвицька, С. С.** Системно-діяльнісний підхід до виховання молоді в контексті ідей В. Сухомлинського / С. С. Вітвицька // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – 2014. – Вип. 6 (40). – С. 106–116.
451. **Вітвицька, С. С.** Проблема духовно-морального виховання молоді у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / С. С. Вітвицька // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Педагогічні науки / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2017. – Вип. 5 (91). – С. 37–41.
452. **Вовк, О.** Борис Грінченко та проблеми розвитку української дитячої літератури: художнє вираження етнокультурної кореневості: монографія / Олена Вовк; [наук. ред.: О. Ф. Химин]; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2014. – 166 с. – Бібліогр.: с. 150–166.
453. **Волошин, П.** Рідна мова як засіб громадянського виховання у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / П. Волошин, Г. Волошина // Вісн. наук.-дослід. лабораторії «В. О. Сухомлинський і школа ХХІ століття» / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – Вип. 10. – С. 31–36. – Бібліогр.: 6 назв.
454. **Гапченко, О. В.** Ідеї громадянського служіння та патріотизму української гуманістичної педагогіки другої половини ХVІ – першої половини ХVІІ ст. / О. В. Гапченко // Гілея: зб. наук. пр. Філософські науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Вип. 96. – С. 365–369. – Бібліогр.: с. 369.

455. **Гирич І.** Михайло Грушевський: конструктор української модерної нації / І. Гирич, Т. Демченко, С. Іваницька // Укр. іст. журнал. – 2017. – № 1. – С. 210–217.
456. **Гіджеліцький, І. К.** Феномен «патріотизм» у педагогічних працях В. Сухомлинського / І. К. Гіджеліцький // Реалізація гуманістичних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи : зб. наук. пр. [редкол. : В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 49–51.
457. **Глушук, В. М.** Політичне та військове мистецтво Івана Мазепи в боротьбі за ідею незалежності України / В. М. Глушук // Наук. зап. Серія: Педагогічні та історичні науки / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 118. – С. 260–268.
458. **Головчук, С. Ю.** Ідеї Григорія Ващенка про виховання патріотизму та їх суголосність сучасним реаліям України / С. Ю. Головчук // Освіта крізь призму мікроісторії: заклади освіти, особистості, навчальна література, листування : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 22 жовт. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 221–226. – Бібліогр.: 6 назв.
459. **Головчук, С. Ю.** Ідея патріотичного виховання в педагогічній спадщині Бориса Грінченка / С. Ю. Головчук // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 24. – С. 18–21.
460. **Головчук С. Ю.** Філософські та педагогічні засади патріотичного виховання у творах Г. Ващенка [Електронний ресурс] / С. Ю. Головчук // Освітнологічний дискурс : електрон. наук. фах. вид. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Текст. дані. – Київ, 2014. – № 3. – С. 20–27. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/osdys_2014_3_5 (дата звернення: 20.12.2018). – Назва з екрана.
461. **Головчук, Т. Ю.** Ідея виховання патріота-державника в педагогічній спадщині Григорія Ващенка [Електронний ресурс] / Т. Ю. Головчук // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 33. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
462. **Голод, Р. Б.** Націоналізм та інтернаціоналізм у системі історіософських поглядів Івана Франка / Р. Б. Голод // Прикарпат. вісн. НТШ. Слово. – 2015. – № 2. – С. 217–231.

463. **Горохов, С.** Втілення національної ідеї І. Франка у державне будівництво України як найвагоміший чинник у період Російської агресії / С. Горохов // Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Ніжин ; Київ, 2016. – С. 102–106.
464. **Гоцуляк, В. М.** Національна ідея С. Петлюри / В. М. Гоцуляк // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку : матеріали XVI Всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. заоч. конф. (м. Київ, 26–27 груд. 2014 р.) / ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики» ; Наук.-навч. центр прикладної інформатики НАН України. – Київ, 2014. – С. 69–72.
465. **Граб, Л.** Єдність у роботі школи і сім'ї та їх вплив на духовно-моральний, громадсько-патріотичний розвиток особистості в ідеях шкільно-сімейного виховання Василя Сухомлинського / Л. Граб // Початкова шк. і сучасність. – 2014. – № 2. – С. 27–30.
466. **Гречишкіна, Т.** Питання національного виховання та особливості формування ідеалу виховання (за І. Я. Франком) / Т. Гречишкіна // Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Ніжин ; Київ, 2016. – С. 273–280.
467. **Грибовська, М.** Проблема національної ідентичності та самобутності українського народу крізь призму поглядів Тараса Шевченка та Івана Франка / Мар'яна Грибовська // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Філософія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2015. – Вип. 17. – С. 23–29. – Бібліогр.: 19 назв.
468. **Гудима, Н. В.** Педагогічні погляди Івана Огієнка в контексті національного рідномовного виховання дітей молодшого шкільного вік / Н. В. Гудима // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія: Історична та філологічна. – 2015. – Вип. 11. – С. 189–192.
469. **Дикий, О. Ю.** Питання військово-патріотичного виховання у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / О. Ю. Дикий // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 74–76. – Бібліогр.: с. 76 (6 назв).
470. **Дмитренко, Ю. С.** Патріотичне виховання XXI століття: проблеми і перспективи в оцінці Г. Ващенка / Ю. С. Дмитренко // Дидакал. – 2015. – № 15. – С. 20–21.

471. **Добровольська, Л. В.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Л. В. Добровольська // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 76–80. – Бібліогр.: 7 назв.
472. **Дорошенко, В. В.** Формування в учнів патріотизму на уроках української словесності в контексті педагогічних ідей В. О. Сухомлинського / Валентина Васиївна Дорошенко // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 3. – С. 27–34.
473. **Дубровіна, Г. М.** «Із історії освітнього руху на Україні за часів революції 1917–1919 років» Степана Постернака як джерело вивчення історії національної освіти / Г. М. Дубровіна // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921): зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І.; літ. ред. Мося І. А.]. – Київ, 2017. – С. 21–23.
474. **Жильцова, О. С.** Василь Сухомлинський: п'ять поглядів на проблему свободи та відповідальності в контексті громадянського виховання: (педагогічні читання) / О. Жильцова // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 2. – С. 15–21.
475. **Жиров, О. А.** Розвиток народознавчих ідей у мистецько-педагогічній спадщині К. Василенка / Жиров О. А. // Зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки. [Херсонського державного університету] / Херсон. держ. університет. – Херсон, 2018. – № 82, т. 1. – С. 18–22. – Бібліогр.: 6 назв.
476. **Завгородня, Т.** Оволодіння міцними знаннями як важлива умова патріотичного виховання молоді: концепція Василя Сухомлинського / Т. Завгородня // Педагогічний дискурс: зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2016. – Вип. 21. – С. 34–40.
477. **Зайцева, А. В.** Образи жінок-патріоток у прозі Олени Пчілки / А. В. Зайцева // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Філологія. Літературознавство / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2014. – Т. 231, вип. 219. – С. 53–56.
478. **Зайченко, І. В.** Про деякі проблеми національної освіти в публіцистиці М. С. Грушевського періоду Української революції 1917–1918 рр. / І. В. Зайченко // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921): зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д.

(голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І. ; літ. ред. Мося І. А.]. – Київ, 2017. – С. 10–13.

479. **Заліток, Л. М.** Виховний потенціал авторських казок Василя Сухомлинського / Л. М. Заліток // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 24–25. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
480. **Заліток, Л.** Витоки патріотизму за літературною спадщиною Василя Сухомлинського / Людмила Заліток // справи сімейні. – 2016. – № 6. – С. 16–17 : фот.
481. **Захаріна, М. І.** Духовний зміст патріотичного виховання на матеріалах праць В. В. Зеньковського / М. І. Захаріна // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Політичні науки. Історичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2015. – Вип. 103. – С. 61–65.
482. **Зінченко, Н. І.** Франко про роль І. Нечуя-Левицького у становленні національної ідеї українського народу / Зінченко Наталія // Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. пр. : матеріали на допомогу викладачам, вчителям, студентам й учням вузів і шкіл / ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; відп. ред. П. М. Чернега. – Київ, 2016. – С. 286–290.
483. **Зінько, Ю. А.** Бо ти любив, в душі беріг, як скарб коштовний, Україну: життєпис українського патріота Івана Демидовича Юрченка / упоряд. та автор передмови О. Мельничук. – Вінниця : НІЛАНД – ЛТД, 2015. – 268 с. : [рец. на кн. спогадів І. Д. Юрченка] / Ю. А. Зінько, В. А. Тучинський // Наук. зап. [Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського]. Серія: Історія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – Вип. 24. – С. 353–356. – Текст. статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_ist_2016_24_70 (дата звернення: 10.08.2018).
484. **Зоря, Ю. М.** Засади патріотичного виховання у педагогічній спадщині О. А. Захаренка / Ю. М. Зоря // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 24–26. – Бібліогр.: 10 назв.
485. **Зубко, А. М.** Патріотичне виховання дітей та молоді у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / А. М. Зубко, І. Я. Жорова // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила

- Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Сухомлинська О. В. та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 93–97.
486. **Зубрицький, М. Є.** Національні аспекти виховання молоді в працях Івана Франка / М. Є. Зубрицький // Проблеми гуманітарних наук. Серія: Філологія : зб. наук. пр. Дрогобиц. держ. пед. ун-ту / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2017. – Вип. 40. – С. 11–17.
487. **Зубрицький, М. Є.** Патріотичні мотиви в поезії Івана Франка / М. Є. Зубрицький // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 129–131. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
488. **Зубченко, С.** Національно-патріотичні ідеї «народництва» у науковій діяльності Павла Платоновича Чубинського / Світлана Зубченко // Україна в етнокультурному вимірі століть : зб. наук. пр. : до 175-річчя з дня народження видатного українського етнографа Павла Чубинського / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 3. – С. 70–81.
489. **Івженко, А. І.** Виховання патріотичних цінностей особистості: основні ідеї вітчизняних педагогів [Електронний ресурс] / Івженко А. І. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHWkNYUHNhNzcxeFU/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
490. **Ігнат'єва, С. В.** Кордоцентрична педагогіка: актуалізація виховних ідей В. О. Сухомлинського у громадянському, патріотичному зростанні сучасної молоді / С. В. Ігнат'єва // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 118–122.
491. **Іноземцев, В. А.** Морально-патріотичне виховання особистості у творчості І. П. Котляревського / В. А. Іноземцев // Імідж сучас. педагога. – 2015. – № 1. – С. 14–15.
492. **Казмірчук, Н. М.** Психологічний аналіз феномену патріотизму у спадщині В. О. Сухомлинського / Н. М. Казмірчук // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 27–29.

493. **Калита, Н.** Ідея народності у вченні К. Д. Ушинського як основа сучасного національно-патріотичного виховання / Н. Калита // Молодь і ринок. – 2017. – № 1. – С. 21–24. – Бібліогр.: 9 назв.
494. **Калініченко, Н.** Проблеми патріотичного виховання в теорії і практиці Василя Каюкова (1945–2001) / Н. Калініченко // Наук. зап. [Центральноукр. держ. пед. ун-ту імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки = Academic notes [Centralukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences : зб. наук. пр. / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2016. – Вип. 147. – С. 8–12.
495. **Калініченко, Н. А.** Патріотичне виховання школярів у діяльності Василя Каюкова (1945–2001) [Електронний ресурс] / Н. А. Калініченко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 14–15. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
496. **Кальчук, М. І.** Виховання у дітей любові до Батьківщини за ідеями В. О. Сухомлинського / М. І. Кальчук, С. І. Махиня // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 102–107.
497. **Караульна, О. М.** Теоретичне осмислення патріотизму як суспільно-історичного явища на матеріалах праці Д. Донцова «Дух нашої давнини» / Караульна О. М. // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Історія. – 2015. – Вип. 251, т. 264. – С. 7–12. – Бібліогр.: 18 назв.
498. **Кінаш, О. М.** Поет, що слухав тишу : до 105-ї річниці з дня народження Б. І. Антонича / О. М. Кінаш // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 30. – С. 27–30.
499. **Кіндрат, В. К.** Концепція формування патріотизму в педагогічній спадщині Василя Сухомлинського / В. К. Кіндрат // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т

післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 112–118. – Бібліогр.: с.118 (6 назв).

500. **Кобижча, Н. І.** Культурницька діяльність Бориса Грінченка: світоглядний аспект : монографія / Н. І. Кобижча. – Київ, 2017. – 204 с. – Бібліогр.: с. 169–203 (398 назв). – Из змісту : Розділ 2 : Культурно-історичний контекст світоглядної еволюції Б. Грінченка : 2.2 : Національний дискурс у світоглядній картині світу Б. Грінченка ; Розділ 3 : Форми експлікації авторської суб'єктивності в культурницькій діяльності Б. Грінченка ; 3.4. : «Словарь української мови» Б. Грінченка як засіб об'єктивації світоглядних цінностей українського народу.
501. **Ковтун, В.** Розвиток українського шкільництва та національне виховання молоді як імператив світоглядних ідей Михайла Грушевського / Володимир Ковтун // Українознавство. – 2017. – № 1/2. – С. 179–182. – Бібліогр.: 6 назв.
502. **Козловець, М. А.** Іван Франко як духовно-інтелектуальний будівничий української нації / М. А. Козловець // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Філософські науки / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2017. – Вип. 1 (83). – С. 65–71. – Бібліогр.: 13 назв.
503. **Коляда, І.** Діячі українського національного Відродження : Історичні портрети. Микола Лисенко : гетьман української музики : його концерти перевершили усі сподівання. Виконавська, педагогічна і науково-фольклористична діяльність (1867–1874) / І. Коляда // Історія в школі. – 2016. – № 11/12. – С. 1–7. – Бібліогр.: 13 назв.
504. **Комінарець, Т. В.** Особистість педагога в процесі патріотичного виховання молодших школярів (за педагогічною спадщиною В. О. Сухомлинського) / Т. В. Комінарець // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 122–127. – Бібліогр.: с.127 (12 назв).
505. **Кондратюк, К. С.** Проблема національного виховання учнівської молоді у педагогічних дослідженнях класиків української педагогіки / К. С. Кондратюк // Інноватика у вихованні. – 2015. – Вип. 1. – С. 229–235.
506. **Коновальчук, В. І.** Феноменологія любові у психологічній сутності патріотизму в контексті творчості Т. Г. Шевченка / В. І. Коновальчук // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 2. – С. 6–7.

507. **Копчук-Кашецька, М.** Національно-патріотичні ідеї в діяльності Митрополита Андрея Шептицького / М. Копчук-Кашецька // Гірська шк. Укр. Карпат. – 2016. – № 14. – С. 49–52.
508. **Корпанюк, М. П.** Національно-патріотичні проблеми в поетичних творах Тараса Шевченка 1845 р. / М. П. Корпанюк // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – Вип. 245. – С. 182–191.
509. **Косило, Х. М.** Ідеї національного виховання школярів у педагогічній творчості Г. Врецьони / Х. М. Косило // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т пед. НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 18. – С. 62–66. – Бібліогр.: 12 назв.
510. **Коцур, В.** Життя як спалах зірки. Штрихи до біографічного портрету Ярослава Потапенка – патріота, ученого, громадського активіста / В. Коцур // Наук. зап. з укр. історії. – 2016. – Вип. 40. – С. 19–23.
511. **Коцур, В.** Шевченкові уроки патріотизму й людяності: (до 170-річчя від початку Кобзарєвого невілля 1847–1857) / В. Коцур // Рідна шк. – 2017. – № 9/10. – С. 40–43.
512. **Кочубей, Т. Д.** Василь Сухомлинський: виховання патріотичних почуттів у дитинстві / Т. Д. Кочубей // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 133–138. – Бібліогр.: с. 137–138 (10 назв).
513. **Кравченко, О. О.** Педагогічна та науково-просвітницька діяльність Пантелеймона Куліша (1819–1897) [Електронний ресурс] / О. О. Кравченко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 22–23. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
514. **Кравченко, П. А.** В. Г. Короленко як ідеолог українського культурного націоналізму / Кравченко П. А., Блоха Я. Є. // Філософські обрії. – 2016. – Вип. 36: 70-річчю присвоєння Полтав. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Галактіоновича Короленка присвячено. – С. 10–20. – Бібліогр.: 15 назв.

515. **Крилова, Н.** Роль українознавчих праць І. Франка у вивченні історії України / Крилова Ніна, Лаврова Ірина // Іван Франко у творенні української національної ідентичності : зб. наук. пр. : матеріали на допомогу викладачам, вчителям, студентам й учням вузів і шкіл / ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України Нац.пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – С. 209–217.
516. **Крупач, М. П.** «Наша юність крилата»: до проблеми юначого патріотизму Євгена Маланюка / М. П. Крупач // Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Слово. – 2015. – № 2. – С. 297–306. – Бібліогр.: 9 назв.
517. **Кубай, Н.** Патріотичні мотиви творчості Т. Шевченка в контексті козацької педагогіки / Н. Кубай // Нова пед. думка. – 2015. – № 1. – С. 118–121.
518. **Кузьменко, В. В.** В. О. Сухомлинський про патріотичне виховання / Кузьменко Василь Васильович, Мусієнко Вікторія Сергіївна // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2018. – Вип. 171. – С. 79–87. – Бібліогр.: 13 назв.
519. **Кульчицький, В. Й.** Пріоритетність патріотичного виховання особистості в контексті педагогічної спадщини О. Захаренка / Кульчицький Віталій Йосипович // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота : зб. наук. пр. / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород], 2015. – Вип. 35. – С. 96–99.
520. **Кульчицький, В.** Соціально-педагогічні основи патріотичного виховання у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / В. Кульчицький // Молодь і ринок. – 2014. – № 3. – С. 70–75.
521. **Кухарський, М. Р.** Громадська активність владики С. Мудрого у контексті національно-патріотичного виховання / М. Р. Кухарський // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2015. – Вип. 8. – С. 333–340.
522. **Кучинська, І. О.** Ідеї патріотичного виховання у педагогічних поглядах Ніли Волошиної / І. О. Кучинська // Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2014. – Вип. 16. – С. 156–160.
523. **Кушнір, В. А.** В. О. Сухомлинський про виховання любові до Батьківщини у початковій школі / В. А. Кушнір // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 142–146.
524. **Лавріненко, Л. І.** Мотиви національно-патріотичного виховання в педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Л. І. Лавріненко // Вісн.

Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Пед. науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 132. – С. 29–31. – Бібліогр.: 6 назв.

525. **Лавріненко, Л.** Костянтин Ушинський про принцип народності у вихованні: історичний аспект: (до 190-річчя з дня народж. К. Ушинського) / Лідія Лавріненко // Вісн. Кн. палати. – 2014. – № 3. – С. 32–34. – Бібліогр.: 6 назв.
526. **Левківський, М. В.** К. Ушинський і формування почуття малої Батьківщини у дітей / М. В. Левківський // Історико-педагогічний альманах / за ред. О. Є. Антонової, В. В. Павленко. – Житомир, 2015. – Вип. 3: Реалізація педагогічних ідей К. Д. Ушинського в освіті сьогодення: зб. наук. пр. молодих дослідників. – С. 68–72.
527. **Леонтєва, І. В.** До питання вивчення феномену патріотизму (за спадщиною Олександра Лазурського) [Електронний ресурс] / І. В. Леонтєва // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 33–35. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
528. **Лизанчук, В.** Культурно-національна ідентичність українців у концепції Івана Франка / В. Лизанчук // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія «Культурологія»: зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2017. – Вип. 18: Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнар. наук. конф. (Острог, 12–13 трав. 2017 р.). – С. 121–127.
529. **Лозовий, В. С.** Погляди Михайла Грушевського на соціальну базу українського державотворення в період революції 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Серія: Історичні науки / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільськ, 2014. – Вип. 7. – С. 91–98. – Бібліогр.: 27 назв.
530. **Лозовий, В. С.** Поширення культу Тараса Шевченка як складова формування української національної ідентичності в період революції 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Вісн. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – 2015. – Вип. 8. – С. 132–135.
531. **Лукашук, О. С.** Виховання любові до Батьківщини за творчою спадщиною В. О. Сухомлинського / О. С. Лукашук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила

- Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 157–161. – Бібліогр.: 6 назв.
532. **Луцюк, А. М.** Батьківщина і патріотизм у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і сьогодення / А. М. Луцюк // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 161–165. – Бібліогр.: 6 назв.
533. **Луцюк, А. М.** Василь Сухомлинський як педагог – патріот України / А. М. Луцюк // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 16–18.
534. **Любіченко, Л.** Постать В'ячеслава Чорновола як вияв національної ідентичності й джерело виховання патріотизму / Людмила Любіченко // Історія в шк. – 2017. – № 7/8. – С. 12–24. – Бібліогр.: 28 назв.
535. **Мазур, І. В.** Діяльність М. С. Грушевського у контексті духовного відродження України в 20-х роках XX століття / Мазур І. В. // Актуальні питання мистецької педагогіки : зб. наук. пр. / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2014. – Вип. 3. – С. 62–69. – Бібліогр.: 8 назв.
536. **Макаровський, І. П.** Володар дум українських студентів: до проблеми «Іван Франко і національно-духовна орієнтація студентської молоді Буковини (1880–1916 рр.)» / І. П. Макаровський // Прикарпат. вісн. НТШ. Серія: Слово. – 2015. – № 2. – С. 232–254. – Бібліогр.: 27 назв.
537. **Мамчур, Л. І.** Рідне слово як основний чинник формування національно-мовної особистості у лінгводидактиці В. О. Сухомлинського / Л. І. Мамчур // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 170–173. – Бібліогр.: 10 назв.
538. **Маринін, І.** Духовно-патріотичний тематизм у вокально-хоровій творчості композитора Олексія Беця / І. Маринін // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 22 (1-2017), ч. 2. – С. 61–67. – Бібліогр.: с. 67 (6 назв).

539. **Маркіна, С.** Формування моральних цінностей у молодших школярів на основі педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Світлана Маркіна // Початкова шк. – 2014. – № 9. – С. 13–15.
540. **Марченко, А. І.** М. Шаповал у боротьбі за збереження української національної ідентичності та відродження державності / А. І. Марченко // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Філософські науки. Історичні науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2018. – Вип. 136. – С. 35–39.
541. **Матковський, М. Й.** Гуманістичні ідеї Івана Франка у становленні сучасної української молоді : автореф. дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 09.00.03 «Соціальна філософія і філософія історії» / Матковський Михайло Йосипович ; [наук. керівник Оленич Сергій Романович] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 24 с. – Бібліогр. с. 19–20 (6 назв).
542. **Мафтин, Л. В.** Концепти українознавства в творах В. О. Сухомлинського / Мафтин Л. В. // Зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 81, т. 3. – С. 20–25. – Бібліогр.: 14 назв.
543. **Мацько, Л. І.** М. С. Грушевський про українську мову як державотворчий чинник / Мацько Л. І. // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ : зб. наук. пр. : присвячено 25-річчю проголошення незалежності України / Міжнар. екон.-гуманіт. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука. – Рівне, 2016. – Вип. 2 (16). – С. 152–164.
544. **Меленець, Л. І.** «Батьківщина без мене обійтися може, а я ж без неї – ні» (Думки Василя Сухомлинського про громадянське виховання дітей) / Л. І. Мамчур // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 173–177.
545. **Меленець, Л. І.** Український дитячий садок за Софією Русовою [Електронний ресурс] / Л. І. Меленець // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 40–41. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

546. **Миколаєнко А. Є.** Патріотичне виховання учнівської молоді в педагогічній спадщині А. Макаренка / А. Є. Миколаєнко // Молодий вчений. – 2017. – № 2. – С. 518–521. – Бібліогр.: 13 назв.
547. **Михайлишин, Р.** Концепція української національної освіти і виховання у педагогічній спадщині Івана Ющишина / Р. Михайлишин // Пед. дискурс. – 2015. – Вип. 18. – С. 147–152.
548. **Мотичак, М.** Митрополит Андрей Шептицький в контексті національно-патріотичного виховання в Україні / Микола Мотичак, Анастасія Микитюк // Історія в шк. – 2017. – № 3/4. – С. 26–34. – Бібліогр.: 20 назв.
549. **Мусієнко, В. С.** Формування почуття патріотизму в дітей дошкільного віку в контексті ідей В. О. Сухомлинського / В. С. Мусієнко // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Вип. 27. – С. 274–279.
550. **Назаренко, Я. В.** Виховання любові до батьківщини у дітей дошкільного віку на засадах педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Назаренко Яна Вадимівна // Студентський науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення : зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (26 квіт. 2018 р., м. Ніжин) / за заг. ред. О. В. Лісовця. – Ніжин, 2018. – С. 253–255. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://www.ndu.edu.ua/storage/2018/zbirnuk_tez_2018.pdf#page=254 (дата звернення: 15.08.2018).
551. **Наконечний, А.** Національна ідея як інтегративний чинник у філософській думці України другої половини XIX ст. (на прикладі творчості М. Драгоманова та І. Франка) / А. Наконечний // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філософсько-політологічні студії. – 2014. – Вип. 5. – С. 25–33.
552. **Невмержицька, О.** Аксиологічні ідеї у педагогічній думці доби Визвольних змагань (1917–1919) / О. Невмержицька // Людинознавчі студії. Серія: Педагогіка : зб. наук. пр. Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2016. – Вип. 2/34 (2016). – С. 164–171. – Бібліогр.: 10 назв.
553. **Олешко, П. С.** Патріотичне виховання в педагогічній системі Василя Сухомлинського / Олешко Петро Степанович // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2018. – Вип. 171. – С. 214–218. – Бібліогр.: 9 назв.
554. **Олійник, В. В.** Педагогічні ідеї В. Дурдуківського про національне виховання школярів: доба Української революції (1917–1921) / В. В. Олійник // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–

- 1921): зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І. – Київ, 2017. – С. 73–75.
555. **Онипченко, О. І.** Національні традиції українського народу у родинному та статевому вихованні молоді в педагогічній публіцистиці Г. Ващенко / О. І. Онипченко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2015. – Вип. 48. – С. 223–231.
556. **Остапівський, О. І.** Патріотичне виховання та його соціальні аспекти у творчому доробку В. О. Сухомлинського / О. І. Остапівський // Педагогічний пошук. – 2016. – № 4. – С. 19–20.
557. **Остапівський, О. І.** Соціальні аспекти патріотичного виховання у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / О. І. Остапівський // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 203–205. – Бібліогр.: с. 205 (6 назв).
558. **Отришко, К.** Роль видатних діячів хореографічного мистецтва України у національно-патріотичному вихованні сучасної молоді [Електронний ресурс] / Катерина Отришко // Педагогічні науки : зб. тез наук. доповідей студентів / Бердянський держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2018. – Т. 1. – С. 243–246. – Режим доступу: <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2019/03/113.pdf> (дата звернення: 20.08.2018). – Назва з екрана.
559. **Пащенко, Д. І.** Олександр Захаренко – організатор здоров'язберігального патріотичного шкільного середовища / Д. І. Пащенко // Народна освіта. – 2016. – Вип. 1. – С. 99–106.
560. **Пентиліук, М. І.** Виховання мовної особистості підлітків засобами української мови і літератури у перспекції методичної системи В. О. Сухомлинського / Пентиліук М. І. // Зб. наук. пр. Серія : Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 81, т. 1. – С. 40–44. – Бібліогр.: 8 назв.
561. **Переломова, О.** Моральні цінності Т. Шевченка в мовних знаках національного поетичного дискурсу / О. Переломова // Філологічний дискурс. – 2015. – Вип. 1. – С. 82–86.
562. **Петренко, Л. Г.** Ващенко – видатний український педагог-патріот ХХ ст. / Л. Петренко // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Донбас. держ. пед. ун-т. – Харків : НТМТ, 2016. – № 2 (76) 2016. – С. 111–119. – Бібліогр.: с. 118 (8 назв).

563. **Петренко, Л. М.** Національно-соціальна спрямованість у поглядах Г. Ващенко щодо формування змісту освіти в Україні на початку ХХ століття / Л. М. Петренко // Зб. наук. пр. : Педагогічні науки. [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – № 77, т. 1. – С. 47–51. – Бібліогр.: 10 назв.
564. **Петренко, О. Б.** Ідеї Василя Сухомлинського про форми прояву патріотизму в контексті становлення Нової української школи / О. Б. Петренко // Реалізація гуманістичних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи : зб. наук. пр. [редкол. : В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 144–148.
565. **Петренко, О. Б.** В. Сухомлинський про форми прояву патріотизму / О. Б. Петренко // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і ХХІІІ Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 205–210. – Бібліогр.: с. 210 (10 назв).
566. **Петровський, О. М.** Йосип Сліпий – приклад національного патріотизму та служіння українському народу / О. М. Петровський // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух ; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 46–47.
567. **Погребняк, В.** Громадянське виховання : українська національна ідея у творчості Михайла Драгоманова / Володимир Погребняк // Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 60 / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – С. 30–42. – Бібліогр.: с. 40–41 (26 назв).
568. **Попович, С. В.** Василь Сухомлинський: як формувати патріотичні почуття / С. В. Попович // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і ХХІІІ Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 215–219. – Бібліогр.: с. 218–219 (9 назв).
569. **Постовий, В. Г.** Національний феномен творчої спадщини Тараса Григоровича Шевченка // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 122–127.

570. **Похілько, О. В.** Ідеї патріотичного виховання у педагогічній спадщині Юрія Петровича Ступака [Електронний ресурс] / О. В. Похілько // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 35–36. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
571. **Почапська, О. І.** Концепція національної освіти Івана Огієнка (за матеріалами науково-літературного місячника «Наша культура») / О. І. Почапська // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія: Історична та філологічна. – 2015. – Вип. 11. – С. 301–305.
572. **Приймас, Н. В.** Етнопедагогіка творчості Уласа Самчука як джерело реалізації завдань національно-патріотичного виховання / Н. В. Приймас // Наук. вісн. Кременец. обл. гуманіт.-пед. акад. ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. – 2016. – Вип. 6. – С. 98–108.
573. **Приймас, Н.** Патріотичне виховання та розвиток національної свідомості у філософсько-педагогічній концепції Уласа Самчука / Н. Приймас // Наук. вісн. Кременец. обл. гуманіт.-пед. ін-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. – 2014. – Вип. 3. – С. 10–22.
574. **Прокоф'єва, Л.** Ідея народності виховання та освіти у поглядах вітчизняних прогресивних діячів другої половини XIX століття / Любов Прокоф'єва // Проблеми підготовки сучас. вчителя. – 2015. – № 11. – С. 142–150.
575. **Пуйда, Р. Б.** Культурно-просвітницька та благодійна діяльність Митрополита Андрея Шептицького в патріотичному вихованні української молоді / Р. Б. Пуйда // Гілея: наук. вісн.: зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2016. – Вип. 114 (11). – С. 68–71. – Бібліогр.: 25 назв.
576. **Рабаданова, Л. В.** Теорія національної освіти у філософсько-освітній спадщині Памфіла Юркевича [Електронний ресурс] / Л. В. Рабаданова // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 29. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

577. **Рашко, Н.** Виховний ідеал у педагогічній спадщині українських діячів «Просвіти» кінця XIX – початку XX століття / Н. Рашко // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (13–14 травня 2015 року). – Чернівці, 2015. – С.227–228.
578. **Римашевський, Ю.** Динаміка формування семантичного поля «національна ідея»: контекст праць Миколи Костомарова та Івана Франка / Ю. Римашевський // Укр. літературознавство. – 2014. – Вип. 78. – С. 273–285.
579. **Рідкоус, О. В.** Ідеї В. О. Сухомлинського щодо виховання громадянина-патріота і сучасність / О. В. Рідкоус // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. – Луцьк, 2016. – С. 219–224.
580. **Савченко, Л. Л.** Підготовка майбутнього вихователя до патріотичного виховання дошкільників крізь призму поглядів В. О. Сухомлинського / Л. Л. Савченко // Наук. зап. Ніжин. держ. ун-ту імені Миколи Гоголя: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2015. – Вип. 4: Психолого-педагогічні науки, – С. 227–231.
581. **Савченко, О. Я.** Літературна спадщина В. О. Сухомлинського як джерело патріотичного виховання молодших школярів / О. Я. Савченко // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 8–13.
582. **Савченко, О.** Василь Сухомлинський про джерела патріотичного виховання молодших школярів / Олександра Савченко // Справи сімейні. – 2016. – № 10. – С. 22–23: фот.
583. **Сандрович, Т.** Національна та інтернаціональна ідея в літературі (на матеріалі статей Б. Грінченка) / Т. Сандрович // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія «Культурологія»: зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2017. – Вип. 18: Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнар. наук. конф. (Острог, 12–13 трав. 2017 р.). – С. 35–38.
584. **Свириденко, О.** Українська національна ідентичність та її характеристика в епістолярній спадщині О. Стороженка / О. Свириденко // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія «Культурологія»: зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2017. – Вип. 18: Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнар. наук. конф. (Острог, 12–13 трав. 2017 р.) – С. 89–91.

585. **Свирська, Т.** Ідеї патріотичного виховання української молоді: творча спадщина І. Огієнка, Г. Ващенко та В. Сухомлинського / Тетяна Свирська, Світлана Савченко // Початкова освіта. – 2017. – Лют. (№ 3). – С. 6–14.
586. **Селецький, А. В.** Проблеми національно-патріотичного виховання в організаційно-педагогічній діяльності Петра Холодного [Електронний ресурс] / А. В. Селецький // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти: Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 28–29. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
587. **Семенко, С.** Висвітлення нерозривного взаємозв'язку української літератури й національної ідеї у збірці літературно-публіцистичних нарисів «На варті нації» Юрія Косача / С. Семенко // Філологічні науки: зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – Вип. 17. – С. 14–22.
588. **Семергей, Н. В.** Новітні українознавчі студії про державотворчу ідентичність суспільно-політичних поглядів Миколи Міхновського / Н. В. Семергей // Емівако. – Київ; Миколаїв, 2018. – Вип. 2, т. 1. – С. 113–118.
589. **Сеник, А. М.** Державницьке виховання учнівської молоді на основі національно-патріотичних поглядів Б. Лепкого / А. М. Сеник // Вісн. Луганського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.] / Луганський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2015. – № 7, ч. 1. – С. 61–65.
590. **Скворцова, В.** Гуманистические аспекты системы патриотического воспитания В. А. Сухомлинского / В. Скворцова, Г. Белая // Наук. зап. [Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 125. – С. 182–185.
591. **Слободян, В. Я.** Актуалізація концепту «територіального патріотизму» В. Липинського в контексті етнонаціональних реалій України / В. Я. Слободян // Ефективність держ. управління. – 2016. – Вип. 1/2. – С. 107–114.
592. **Сойчук, Р. Л.** Проблема національного самоствердження особистості у вітчизняній педагогічній думці / Р. Л. Сойчук // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 16, Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – Київ, 2015. – Вип. 24. – С. 68–74.

593. **Сосницька, А. І.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку за творчістю В. О. Сухомлинського / А. І. Сосницька // Логопед. – 2018. – № 3. – С. 18–19.
594. **Соцька, О. П.** Витоки національно-патріотичного виховання в педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / О. П. Соцька, О. А. Мирза // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – 2017. – № 1. – С. 99–103.
595. **Спіркіна, О. О.** Вшанування пам'яті Василя Симоненка в Черкаській області у перше десятиріччя державної незалежності України як основа патріотичного виховання / О. О. Спіркіна // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Укр. акад. наук. – Київ, 2015. – Вип. 95 (4). – С. 140–143. – Бібліогр.: 27 назв.
596. **Стечишин, А. В.** Юридичний професіоналізм і модерний патріотизм Костя Левицького як джерела державотворчих сил / А. В. Стечишин // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – 2016. – Вип. 4. – С. 50–61.
597. **Страйгородська, Л. І.** Національно-патріотичне виховання в публікаціях українського педагога-просвітителя Олександра Дорошкевича [Електронний ресурс] / Л. І. Страйгородська // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 27–28. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
598. **Страйгородська, Л. І.** Національно-патріотичне виховання в розрізі публікацій українських педагогів-просвітителів О. К. Дорошкевича та С. Ф. Черкасенка / Л. І. Страйгородська // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Педагогічні науки. – Херсон, 2016. – Вип. 71 (2). – С. 26–30.
599. **Страйгородська, Л. І.** Сторінки історичної свідомості як підґрунтя сучасного національно-патріотичного виховання / Л. І. Страйгородська // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: Л. Д. Березівська (голова), С. М. Зозуля (заст. голови), Т. В. Філімонова, Л. І. Страйгородська, Л. І. Самчук]. – Київ, 2016. – Вип. 5 : Організація і методика створення корпоративних інформаційних ресурсів для освітянської галузі України. – С. 30–35.
600. **Стрілько, В.** Мотиви християнської моралі у творчості Григорія Сковороди як передумова формування засад українського

- національного виховання / В. Стрілько // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2014. – № 6. – С. 37–38.
601. **Сургай, Л.** Іван Огієнко і боротьба за відродження Української Православної Церкви в умовах національно-визвольної революції (1917–1920) / Л. Сургай, О. Сургай // Наука і сусп.-во. – 2017. – № 1/2. – С. 14–27.
602. **Сухомлинська, О. В.** В. Сухомлинський про патріотизм: тексти і контексти / О. В. Сухомлинська // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 4–7.
603. **Таран, Д.** Проблема національного виховання в публіцистичній спадщині Ф. Т. Моргуна / Дмитро Таран // Рідна шк. – 2015. – № 1/2. – С. 66–70.
604. **Тарнавська, С. В.** Сава Христофорович Чавдаров про патріотичне виховання дітей в сім'ї [Електронний ресурс] / С. В. Тарнавська // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 26–27. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
605. **Ткаченко, В. І.** Василь Сухомлинський про роль мовної освіти у формуванні ідеї Вітчизни у школярів / В. І. Ткаченко // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 251–255. – Бібліогр.: с. 255 (6 назв).
606. **Ткаченко, Г.** Концепція політичної еліти В. Липинського як чинник національно-державної ідентичності України / Г. Ткаченко // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2018. – Вип. 19. – С. 179–182.
607. **Ткачук, Л. В.** Виховання любові до Батьківщини на героїчних традиціях народу у виховній системі В. О. Сухомлинського / Л. В. Ткачук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 255–258.
608. **Ткачук, М. М.** Зміст національного виховання в педагогічній думці України другої половини XIX – початку XX століття: монографія / Ткачук М. М.; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – 227 с. – Бібліогр.: с. 156–192.

609. **Ткачук, М.** Співзвучність ідей Я. А. Коменського та представників української педагогічної думки другої половини XIX – початку XX століття щодо змісту національного виховання / М. Ткачук // Іст.-пед. альманах. – 2014. – Вип. 1. – С. 25–28. – Бібліогр.: 12 назв.
610. **Ткачук, М. М.** Уроки життя слова у формуванні ідеї Вітчизни в освітньо-виховній системі В. О. Сухомлинського / М. М. Ткачук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 259–262.
611. **Томенко, М. Г.** Ідеї української народної педагогіки у творчій спадщині Ф. К. Вовка (1847–1918 рр.): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Томенко Марина Григорівна; [наук. керівник Шпак Валентина Павлівна]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – Київ, 2015. – 20 с.
612. **Тоцька, Т. П.** Виховання національно-патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку за літературними творами В. О. Сухомлинського / Т. П. Тоцька // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 267–271. – Бібліогр.: с. 271 (12 назв).
613. **Труба, Р. І.** Питання національного виховання у творчій спадщині Омеляна Терлецького / Р. І. Труба // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект: зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 84–86 – Бібліогр.: 10 назв.
614. **Турчина, Л. І.** Патріотизм як психологічний феномен у спадщині В. О. Сухомлинського / Л. І. Турчина, Н. М. Казмірчук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 271–276. – Бібліогр.: с. 276 (7 назв).
615. **Філімонова, Т. В.** В. О. Сухомлинський: щоб у серці жила Батьківщина [Електронний ресурс] / Т. В. Філімонова // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів

- Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 57–58. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
616. **Філіпчук, Н. О.** Громадсько-патріотичні ідеї Т. Г. Шевченка в соціокультурному та освітньому просторі України / Н. О. Філіпчук // *Справи сімейні*. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 21.
617. **Хоменко, А.** Національне виховання особистості у педагогічній спадщині М. Д. Леонтовича / Алла Хоменко // *Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка*. – Полтава, 2014. – Вип. 60. – С. 58–65. – Бібліогр.: с. 64 (7 назв).
618. **Чепель, М.** Етнічний патріотизм у педагогічній спадщині К. Ушинського / Марія Чепель // *Людинознавчі студії. Педагогіка : зб. наук. пр. ДДПУ / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка*. – Дрогобич, 2014. – Вип. 29. – С. 213–221. – Бібліогр.: 9 назв.
619. **Чепіль, М. М.** Краєзнавство як чинник патріотичного виховання в українській педагогічній думці (кінець XIX – початок XX ст.) / М. М. Чепіль // *Вісн. Дніпропетров. ун-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія / Ун-т ім. Альфреда Нобеля*. – Дніпро, 2015. – № 1. – С. 38–44.
620. **Чепіль, М.** Патріотизм як ціннісна орієнтація української молоді у творчому доробку Івана Франка (1856–1916) / Марія Чепіль // *Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка*. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 21 (2), ч. 2. – С. 286–291. – Бібліогр.: с. 290 (11 назв).
621. **Чепіль, М. М.** Патріотизм як цінність у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / М. М. Чепіль // *Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / ВНЗ «Херсон. акад. неперерв. освіти»*. – Херсон, 2014. – Вип. 23. – С. 10–16.
622. **Чепіль, М. М.** Патріотичне виховання в педагогічній концепції Григорія Ващенко / М. М. Чепіль // *Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України*. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 18. – С. 116–121.
623. **Чикалова, Т. Г.** Ідеї патріотичного виховання у спадщині Олександра Антоновича Захаренка [Електронний ресурс] / Т. Г. Чикалова // *Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України*

- ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти: Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 32. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
624. **Чикалова, Т. Г.** Казкотерапія як засіб виховання любові до рідного краю у спадщині В. О. Сухомлинського / Т. Г. Чикалова // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 292–297.
625. **Шевчук, О.** Михайло Вербицький – автор національного гімну України «Ще не вмерла України і слава, і воля» / О. Шевчук // Студії мистецтвознавчі. – 2015. – Число 3. – С. 7–16.
626. **Шиделко, А. В.** Загальнолюдські та національні цінності у творчій спадщині Тараса Григоровича Шевченка / А. В. Шиделко // Матеріали наукової конференції «Філософсько-педагогічні погляди Т. Г. Шевченка і сучасність». – Львів, 2014. – С. 85–87.
627. **Щербина, В. Ю.** Військово-патріотичне виховання в училищах морського профілю півдня України в ХІХ столітті в науковій спадщині М. Лазарєва (1788–1851) / В. Ю. Щербина // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 68. – С. 72–78. – Бібліогр.: 23 назви.
628. **Янусь, Н. В.** Патріотичні мотиви в поезії Олександра Неприцького-Грановського в контексті діалогу культур / Н. В. Янусь, С. С. Канівець // Наук. зап. Тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Літературознавство / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – Вип. 39. – С. 268–272.
629. **Янченко, Т. В.** Ідеї національної освіти та виховання у науковій спадщині українських педологів [Електронний ресурс] / Т. В. Янченко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 30. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
630. **Ященко, Т. І.** Виховання національно-культурної ідентичності на творчості українського генія Тараса Григоровича Шевченка

/ Т. І. Ященко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Беха, Ж. В. Петрочко. – Вип. 5. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 305–309.

РОЗДІЛ 3. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

631. **Аль-Хамадані, Н. Д.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку як пріоритетний напрямок сучасної національної освіти / Н. Д. Аль-Хамадані, О. М. Вдович, Н. М. Сидоренко // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка : зб. наук. пр. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7, ч. 2. – С. 180–186.
632. **Антипець, О. О.** Креативність як складова національного виховання дітей дошкільного віку / О. Антипець // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 125. – С. 283–287.
633. **Аркуша, Н. М.** Патріотичне виховання дошкільнят засобами дитячого музичного фольклору / Н. М. Аркуша // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 1. – С. 71–81.
634. **Бевзюк, О. І.** Хай буде мир на Україні : сценарій нац.-патріот. розваги (ст. дошкільний вік) / О. І. Бевзюк, І. В. Дубровіна // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 71–74.
635. **Бесполудіна, Н. І.** Ми – діти України : заняття з патріот. виховання для дітей серед. дошкільного віку / Н. І. Бесполудіна // Дошк навч. закл. – 2016. – № 9. – С. 18–20.
636. **Бех, І.** Виховуємо патріотизм як почуття і цінність / Іван Бех // Вихователь-методист дошк закл. – 2016. – № 6. – С. 4–8.
637. **Бех, І.** Патріотизм має бути дієвим: сучас. підхід до патріот. виховання : [бесіда з д-ром психол. наук, дир. Ін-ту проблем виховання НАПН України, дійс. членом НАПН України І. Бехом] / І. Бех // Дошк виховання. – 2016. – № 8. – С. 2–3.
638. **Бичкова, О.** Формування національної та громадянської свідомості особистості / О. Бичкова // Дошк навч. закл. – 2015. – № 2. – С. 6–12.
639. **Бобир, В.** Відзначаємо дні України : рек. щодо організації та проведення темат. тижня в дошкільному закл. / Валентина Бобир // Дошк виховання. – 2015. – № 8. – С. 12–13.
640. **Борисова, Н. А.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку / Борисова Н. А. // Таврійський вісн. освіти. – 2017. – № 1. – С. 53–59.

641. **Борова, В. Є.** Роль «чуття мови» у формуванні патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку / В. Є. Борова // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 27–32. – Бібліогр.: с. 31–32 (22 назви).
642. **Боровик, Д. С.** Формування патріотичних почуттів у процесі національного виховання дітей дошкільного віку / Д. С. Боровик // Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2017. – Вип. 1. – С. 65–68.
643. **Бродюк, Л.** Просвітництво як один із напрямів роботи музею козацької слави / Людмила Бродюк, Тетяна Нагурна // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 7. – С. 38–43.
644. **Бублей, О.** Традиції рідного краю як засіб виховання громадянських якостей у старших дошкільників / О. Бублей // Перші спроби пошуку в науковому просторі : зб. матеріалів XV Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільні» (27 квіт. 2017 р.) / [голов. ред. проф. Кузь В. Г. та ін.]. – Умань, 2017. – С. 21.
645. **Василенко, О.** Українська народна іграшка як засіб виховання старших дошкільників / Олена Василенко // Молодь і ринок. – 2017. – № 6. – С. 85–88. – Бібліогр.: 5 назв.
646. **Васильєва, С. А.** Виховання початків патріотизму в дітей старшого дошкільного віку / С. А. Васильєва // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – 2015. – Вип. 44. – С. 84–89.
647. **Ващенко, А.** Ми – маленькі волонтери : екскурсія до волонтерського центру / А. Ващенко, Н. Степанюк // Дошк. виховання. – 2015. – № 3. – С. 26–27.
648. **Виноградова, С. В.** Українська національна іграшка : (старший дошкільний вік) / С. В. Виноградова // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – Трав. (№ 5). – С. 52–54.
649. **Виховання національної та громадянської самосвідомості особистості через формування правового світогляду дошкільників** / Н. І. Носик [та ін.] // Дошкільний навч. закл. – 2015. – № 8. – С. 12–32.
650. **Від серця пісня лине про рідну Україну :** [ознайомлення дітей з культурною спадщиною рідного краю під час занять з музики в

- Монтессорі-садках] / музика Ж. Калюжної; слова Н. Андрусевич і В. Кленца // Дошк. виховання. – 2014. – № 8. – С. 37–38.
651. **Власенко, В. М.** Бути українцем пишаюсь! : заняття з громад. виховання з дітьми ст. дошк. віку / В. М. Власенко // Дошк. навч. закл. – 2015. – № 10. – С. 2–4.
652. **Вовк, Т.** Патріотичне виховання дошкільників на музичних заняттях / Тетяна Вовк // Муз. керівник. – 2015. – № 3. – С. 4–7.
653. **Вознюк, Л. В.** Особливості національно-патріотичного виховання в сучасному дошкіллі [Електронний ресурс] / Вознюк Л. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHRGw4aHViTy1famM/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
654. **Вось, Л. Ч.** Твори добро, шануй родину, оберігай чудову Україну! : конспект інтегрованого заняття (середня група) / Л. Ч. Вось // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 32–33.
655. **Гаврилiна, Л. В.** З чого починається Батьківщина : конспект темат. заняття (старший дошкільний вік) / Л. В. Гаврилiна // Б-чка вихователя дит. садка. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 105–107.
656. **Гаврилiна, Л. В.** Мій рідний край : конспект темат. заняття (старший дошкільний вік) / Л. В. Гаврилiна // Б-чка вихователя дит. садка. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 108–110.
657. **Гавриш, І.** Художнє краєзнавство як засіб національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / І. Гавриш // Наука. Освіта. Молодь. Умань – 2017 : матеріали Десятої Всеукр. студент. наук. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 27 квітня 2017 р.) : в 3 ч. / редкол.: В. В. Сокирська [голов. ред.], А. І. Мельник, І. В. Хоменко, О. А. Смерецька. – Умань, 2017. – Ч. 1. – С. 102–105.
658. **Гавриш, Н.** Моя країна – Україна / Н. Гавриш // Метод. скарбничка вихователя. – 2014. – № 7. – С. 4–20.
659. **Гавриш, Н.** Національно-патріотичне виховання у ситуації соціального неспокою: змінюємо підходи / Наталія Гавриш, Катерина Крутій // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 2–7.
660. **Гавриш, Н.** «Скажи, щоб вимкнули війну!» : знову про соціальні конфлікти / Н. Гавриш, К. Крутій // Дошк. виховання. – 2014. – № 6. – С. 2–5.
661. **Гайшинець, Н.** Казка про чарівну вишиванку / Н. Гайшинець // Муз. керівник. – 2017. – № 2. – С. 39–47.

662. **Гайшинець, Н.** Як маленький Гриць Україну рятував : муз. казка для лялькового театру / Н. Гайшинець // Муз. керівник. – 2016. – № 6. – С. 23–32.
663. **Голуб, Н.** Роль патріотично-національного виховання у формуванні особистості дитини дошкільного та молодшого шкільного віку / Надія Голуб // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 24–25.
664. **Гратій, І. І.** Всі ми – діти України / І. І. Гратій // Розкажіть онуку. – 2014. – Жовт. (№ 10). – С. 69–70.
665. **Гриб, І.** Засоби патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку / І. Гриб // Психолого-педагогічний пошук : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016 р. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3. – С. 73–78. – Бібліогр.: с. 77–78 (9 назв).
666. **Демчик, К. І.** Українська символіка живопису II пол. XX – поч. XXI ст. як сучасний засіб патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку / К. І. Демчик // Зб. наук. пр. молодих вчених Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 6. – С. 98–99.
667. **Демідов, Г.** Педагогічні умови виховання патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку в умовах ДНЗ / Г. Демідов // Психолого-педагогічний пошук / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3 : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016. – С. 87–91. – Бібліогр.: с. 90–91 (7 назв).
668. **Дмитренко, К.** Гурток із хортингу: популяризація здорового способу життя та патріотичного виховання у дошкільному навчальному закладі / Катерина Дмитренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 145–154. – Бібліогр.: с. 154.
669. **Дмитренко, Т.** Шляхи патріотичного виховання дітей у ДНЗ / Тетяна Дмитренко // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5–6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 304–306.

670. **Дравецька, О. М.** Народна рухлива гра як засіб виховання початкових патріотичних почуттів дошкільників / Дравецька О. М., Козлюк О. А. // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців. – Рівне, 2018. – С. 63–64. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://rshu.edu.ua/images/nauka/11_mignar_konf_160518_2.pdf (дата звернення: 15.08.2018).
671. **Дралюк, Я. М.** Виховання основ патріотизму у дітей дошкільного віку засобами народознавства / Я. М. Дралюк, Л. О. Гриненко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Беха, Ж. В. Петрочко. – Вип. 5. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 80–85.
672. **Дронова, О. О.** Національне виховання дошкільників засобами народного мистецтва України / О. О. Дронова // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. – 2016. – № 6. – С. 62–67.
673. **Дьоміна, Н.** У вінку духовної краси : заняття для дітей старшого дошкільного віку / Наталія Дьоміна // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Лют. (число 4). – С. 9–12.
674. **Єпіхіна, М. А.** Формування основ патріотичного виховання у дошкільників засобами народознавства / М. А. Єпіхіна, Н. О. Курило // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота» : зб. наук. пр. – Ужгород, 2017. – № 1 (40). – С. 97–98.
675. **Живи, Україно, живи для краси! :** національно-патріотичне виховання в ДНЗ. Старший вік : [методичні рекомендації, розробки занять та виховних заходів] / упоряд. А. Г. Частнікова. – Харків : Основа, 2016. – 102 с.
676. **Жук, Н.** Виховуємо патріотів на заняттях з англійської мови / Надія Жук, Тетяна Кравченко // Вихователь-методист дошк. закл. – 2017. – № 4. – С. 42–48.
677. **Журавко, Т.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку: теоретичний аспект / Т. Журавко // Наука. Освіта. Молодь. Умань – 2017 : матеріали Десятої Всеукр. студент. наук. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 27 квіт. 2017 р.) : в 3 ч. / редкол.: В. В. Сокирська [голов. ред. та ін.]. – Умань, 2017. – Ч. 1. – С. 175–177.
678. **Зівако, К.** Улюблений куточок рідного міста / К. Зівако // Дит. садок. – 2015. – Квіт. (№ 8). – С. 23–24.
679. **Зубрій, І.** І чужого навчаємось, і свого не цураємось... : укр. традиції в Монтессорі-середовищі / Інна Зубрій, Світлана Капустянська // Дошк. виховання. – 2014. – № 11. – С. 18–19.

680. **Зубченко, Н.** Патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку засобом народних ігор / Н. Зубченко // Психолого-педагогічний пошук / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3 : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016. – С. 103–107. – Бібліогр.: с. 106 (6 назв).
681. **Кап, А. В.** Розвиток патріотичних почуттів дошкільників як складової національної системи виховання / А. В. Кап // Психолого-педагогічний пошук : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3. – С. 119–122. – Бібліогр.: с. 121 (6 назв).
682. **Каплуновська, О.** Сучасний погляд на патріотичне виховання: особливості організації роботи з дошкільнятами / Олена Каплуновська // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 8–10.
683. **Каплуновська, О. М.** Україна – моя Батьківщина. Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку [Електронний ресурс] / О. М. Каплуновська, І. І. Кичата, Ю. М. Палець; за наук. ред. О. Д. Рейпольської. – Текст. дані. – Тернопіль : Мандрівець, 2016. – 72 с. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/8ukrayina-moya-batktivshhina-rejpolska.pdf> (дата звернення: 19.11.2018).). – Назва з екрана.
684. **Каплуновська, О. М.** Патріотичне виховання дошкільників: особливості організації в сучасній дошкільній освіті / О. М. Каплуновська // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 123–127.
685. **Каплуновська, О.** Створено програму національно-патріотичного виховання дошкільнят / Олена Каплуновська // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 11.
686. **Карамова, О. В.** Формування моральних уявлень дошкільників на засадах педагогіки гуманізму В. Сухомлинського / Олена Володимирівна Карамова // Таврійський вісн. освіти. – 2018. – № 1. – С. 280–285.
687. **Кашеєв, В. М.** Виховання любові до батьківщини з дитинства / В. М. Кашеєв, Л. С. Лящук // Наукова спадщина Василя Сухомлинського у контексті розвитку освіти особистості впродовж життя : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф., присвяч. 98-річчю від

- дня народж. В. Сухомлинського, 28–29 верес. 2016 р., м. Кропивницький / Ін-т модернізації змісту освіти, держ. наук. установа, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – Кропивницький, 2016. – С. 173–178. – Бібліогр.: с. 178.
688. **Кисіль, Н. В.** Школа маленьких патріотів. Проект освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку. – Харків: Основа, 2016. – 221, [3] с. – (Серія «Дошкільний навчальний заклад. Вихователю»).
689. **Кишинська, А.** Дружно граємо – Україну прославляємо : дидакт. ігри патріот. спрямування / Алла Кишинська // Палітра педагога. – 2017. – № 4. – С. 6–7.
690. **Кишинська, А.** Щоб країна пишалася нами : формування основ патріотизму в дошкільнят / Алла Кишинська // Дошк. виховання. – 2017. – № 8. – С. 2–6.
691. **Клименко, Л. В.** Наша Армія щодня спокій наш оберіга : конспект заняття з патріотичного виховання (6 рік життя) / Л. В. Клименко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 9–10.
692. **Ковальчук, С.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку: аспект формування національної самосвідомості / Світлана Ковальчук // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5–6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 309–312.
693. **Колєснікова, С. С.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами сучасної народної хореографії [Електронний ресурс] / Колєснікова С. С. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1NaEROOVc1LXpFaEU/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
694. **Коломай, Н.** Рідне місто / Н. Коломай // Дит. садок. – 2015. – Груд. (№ 24). – С. 28–30.
695. **Коломоєць, Г.** Хортинг у дошкільному навчальному закладі як метод фізичного оздоровлення та патріотичного виховання дітей / Г. Коломоєць, О. Савчук // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 102–109.

696. **Колосова, О.** Роль громадянсько-правових цінностей у патріотичному вихованні старших дошкільників / О. Колосова // Наукові пошуки ХХІ століття : молодіжний вимір III Міжнар. дистанційної наук.-практ. конф. – Київ, 2017. – С. 8. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/2778/Kolosova_O_007.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 20.08.2018).
697. **Кольченко, О.** Україна – моя Батьківщина. Конспект заняття для старшого дошкільного віку / Оксана Кольченко // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Трав. (№ 10). – С. 4–7.
698. **Комінарець, Т. В.** Особливості патріотичного виховання у дошкільному дитинстві / Т. В. Комінарець // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 136–141.
699. **Кондратюк, В.** Патріотична композиція «Діти без війни» / В. Кондратюк // Муз. керівник. – 2016. – № 4. – С. 33–34.
700. **Коньоші, Т.** Наше місто / Т. Коньоші // Дит. садок. – 2015. – Листоп. (№ 22). – С. 13–14.
701. **Коньоші, Т. І.** Це все – Україна моя : конспект інтегрованого заняття (старший дошкільний вік) / Т. І. Коньоші // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 127–128.
702. **Короленко, Ю.** Я, моя родина – слава Україні: навчально-розвивальна гра / Юлія Короленко, Наталія Романюк, Наталія Оцалюк // Вихователь-методист дошк. закл. – 2016. – № 6. – С. 15–19.
703. **Корчак, Н.** Домашні обереги : вихов. захід для дітей старшого дошкільного віку / Ніна Корчак // Дит. садок. – 2016. – Лип. (№ 13). – С. 11–13.
704. **Корчак, Н.** Ту країну, де живем, Україною зовем : вихов. захід для дітей старшого дошкільного віку / Ніна Корчак // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Лип. (№ 14). – С. 9–11.
705. **Костянтинова, О.** «Я – Українець», або Ідеї козацької педагогіки в дії / О. Костянтинова, О. Харитонович // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 8. – С. 22–29.
706. **Кравченко, О. В.** Музейний простір дошкільного закладу – скарбниця національно-патріотичного виховання дошкільників : електронне науково-методичне видання / Кравченко Олена Василівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 152–158. – Режим доступу:

http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

707. **Кравченко, С.** Як миру хочеться і тиші : інтегроване заняття з соціально-морального розвитку (старший дошкільний вік) / С. Кравченко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 64–68.
708. **Кривенко, Л. О.** Формування у дошкільників першооснов патріотичного виховання засобами народознавства / Л. О. Кривенко, Н. В. Очеретна, Л. С. Позднишева. – Хмельницький : [б. в.], 2015. – 79 с.
709. **Кривонос, Л.** Подорож рідним краєм : дидактична гра для дітей середньої та старшої груп / Леся Кривонос // Палітра педагога. – 2017. – № 1. – С. 25–27.
710. **Кузьмук, Л.** Земля – наш спільний дім, живімо мирно в ній! : інтегр. заняття для старш. дошкільнят / Лідія Кузьмук // Дошк. виховання. – 2014. – № 12. – С. 28–30.
711. **Кузьмук, Л.** Плекаємо патріотів : досвід організації роботи з педагогами і батьками / Лідія Кузьмук // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 14–17. – *Зміст:* Крок 1. Вивчення нормативно-правової бази ; Крок 2. Визначення завдань ; Крок 3. Удосконалення професійної майстерності ; Крок 4. Створення патріотичного середовища ; Крок 5. Робота з батьками ; Крок 6. Контроль.
712. **Кузьмук, Л.** Як плекати патріотів : пед. міст для педагогів та батьків / Л. Кузьмук // Палітра педагога. – 2015. – № 4. – С. 7–9.
713. **Кулеша, О. А.** «Моя держава – моя гордість» : розробка заняття з патріот. виховання для дітей ст. групи / О. А. Кулеша // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 85–86.
714. **Кулинич, Л.** Козаками хочемо ми стати, рідну Україну захищати! : патріот. свято для дітей серед. та ст. дошкільного віку / Людмила Кулинич // Вихователь-методист дошк. закл. – 2016. – № 8. – С. 58–63.
715. **Кулинич, Л. В.** Посвята в козачата : (до свята Покрови) / Л. В. Кулинич // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 9. – С. 22–25.
716. **Курилова, К. Г.** Україна – рідний край : план заходів проведення Тижня патріотичного виховання / К. Г. Курилова // Б-чка вихователя дит. садка. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 101–102.
717. **Лаврик, О. С.** Маленькі українці. Методичні поради та серія занять з патріотичного виховання [дошкільників] / О. С. Лаврик // Дошк. навч. закл. – 2014. – № 9. – С. 15–20.
718. **Левадна, Л.** Виховуємо патріота разом : роздатковий матеріал для батьків / Лариса Левадна // Дит. садок. – 2015. – Серп. (№ 15). – С. 25–28.

719. **Лисобей, В.** Усе моє, все зветься – Україна. Заняття із громадянського виховання / В. Лисобей // Дит. садок. – 2014. – Груд. (№ 24). – С. 19–21.
720. **Лисюк, Л. В.** Україно, доки жити буду, доти відкриватиму тебе! : свято в ГПД / Л. В. Лисюк // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 5. – С. 2–5.
721. **Литовченко, В. П.** Свято української мови у старшій групі / В. П. Литовченко // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 12. – С. 28–29.
722. **Ліннік, Т.** Моя країна – Україна, і я її громадянин. Заняття для дітей старшого дошкільного віку / Т. Ліннік // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2015. – Черв. (№ 12). – С. 11–14.
723. **Ліннік Т.** Формування морально-духовних цінностей та патріотичних почуттів дошкільників : орієнтов. планування гуртка для дітей ст. дошкільного віку / Тамара Ліннік // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2015. – Черв. (№ 12). – С. 8–10.
724. **Лобко, М. І.** Ми – діти твої, Україно! / М. І. Лобко, Л. І. Пилипенко // Розкажіть онуку. – 2014. – Трав. (№ 5). – С. 91–93.
725. **Лобуренко, Л.** Мандруємо рідним містом, щоб його пізнати : сценарій свята для ст. дошкільників / Любов Лобуренко, Валентина Старікова // Вихователь-методист дошк. закл. – 2016. – № 6. – С. 20–27.
726. **Лук'янова, С.** День Державного прапора України : свято для дітей старшої групи / С. Лук'янова // Дошк. виховання. – 2018. – № 7. – С. 34–36.
727. **Луценко, І.** Неперервність процесу формування активно-патріотичної позиції дитини у виховному просторі дошкільної і початкової освіти / Ірина Луценко // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 20 (1-2016), ч. 2. – С. 225–229.
728. **Ляшенко, Т.** «Ляльки моєї бабусі» : конспект заняття з народознавства для середньої групи / Тетяна Ляшенко // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2014. – Берез. (число 6). – С. 23–27.
729. **Магарська, Н.** Українські рухливі ігри як засіб забезпечення національної спрямованості фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку / Н. Магарська // Психолого-педагогічний пошук / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3 : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016. – С. 184–188.
730. **Мажуга, О.** Українська народна гра як засіб виховання дітей дошкільного віку / О. Мажуга // Психолого-педагогічний пошук / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип.

- 3 : зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016. – С. 189–192. – Бібліогр.: с. 192 (5 назв).
731. **Мазилук, Т. О.** Виховання любові до Батьківщини в дітей дошкільного віку / Т. О. Мазилук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 165–169. – Бібліогр.: с. 165 (10 назв).
732. **Мазуренко, В.** Формування першооснов національної самосвідомості у старших дошкільників засобами української народної музики / В. Мазуренко // Перші спроби пошуку в науковому просторі : зб. матеріалів XV Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі» (27 квіт. 2017 р.) / [голов. ред. проф. Кузь В. Г. та ін.]. – Умань, 2017. – С. 101–102.
733. **Майборода, Н. О.** Патріотичне виховання засобами мистецтва вихованців сільських навчально-виховних комплексів «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад» : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Майборода Наталія Олексіївна ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – 20 с.
734. **Малько, О.** Від серця до серця : благодійний акціон за участі всіх вік. груп, родин вихованців, громадськості, воїнів АТО / Олександра Малько // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 36–37.
735. **Маринич, О.** Подорож Україною : інтегроване заняття у старшій групі / О. Маринич // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Квіт. (№ 8). – С. 13–17.
736. **Маршицька, В. В.** Український вимір виховання демократичної громадянськості у дітей старшого дошкільного віку / В. В. Маршицька, С. А. Васильєва // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2016. – Вип. 20, кн. 1. – С. 306–317. – Бібліогр.: 11 назв.
737. **Маслова, Л.** Музейна подорож : заняття для дітей серед. дошкільного віку [про краєзнавчий музей] / Людмила Маслова // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Лип. (число 14). – С. 6–8.
738. **Матрична схема тематичного виховного блоку на тему «Моя країна – Україна»** // Метод. скарбничка вихователя. – 2014. – № 7. – С. 12–21.

739. **Маханько, О. Б.** Реалізація концепції національно-патріотичного виховання: дошкільний навчальний заклад – початкова школа / О. Б. Маханько // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 3. – С. 38–42.
740. **Машовець, М.** Патріотичне виховання в сучасному дошкільному закладі / Марина Машовець // Палітра педагога. – 2017. – № 4. – С. 3–5.
741. **Медведєва Т. О.** Країна, де я живу. Заняття у старшій групі / Т. О. Медведєва // Дошк. навч. закл. – 2015. – № 7. – С. 17–22.
742. **Мельник, О. М.** Виховання любові до Батьківщини змалку / О. М. Мельник, Л. С. Ляшук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 181–186. – Бібліогр.: с. 185–186 (11 назв).
743. **Миронюк, Т. П.** Живи, Україно, живи для краси! : практ. матеріал з нац.-патріот. виховання ст. дошкільників / Т. П. Миронюк, В. І. Джинчарадзе // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 8. – С. 4–54.
744. **Михайлюк, О.** Фестиваль вишиванок : родинне свято для всіх вікових груп / О. Михайлюк // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 33–35.
745. **Міні-музей «Чорне море» :** творчий проект для дітей, батьків і педагогів / Світлана Малахова, Олена Лятамбур, Тетяна Гринчук [та ін.] // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 20–25.
746. **Міхіна, Н.** Формування патріотизму у дітей дошкільного віку / Міхіна Наталія Олександрівна // Нива знань. – 2015. – № 3. – С. 29–30.
747. **Молимося за Україну** / музика Л. Мороз ; слова О. Крохмалюк // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 39.
748. **Морозова, С.** Сплетемо віночок дружби : заняття для ст. дошкільнят / Світлана Морозова // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 28–29.
749. **Мостіпанська, Т.** Україна – рідний дім! : конспект заняття для дітей ст. дошк. віку / Таїсія Мостіпанська // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 6. – С. 50–54.
750. **Національне виховання в ДНЗ за педагогічними ідеями С. Русової :** [посібник / Красовська Н. П. та ін. ; упоряд. Семізірова В. В.]. – Київ : Ред. газ. з дошк. та поч. освіти, 2014. – 125, [1] с. : іл., табл. – (Бібліотека «Шкільного світу») (Дитячий садок. Бібліотека).
751. **Ненашева, О. В.** Шануймо армію свою : конспект інтегрованого заняття з пізнавального та художньо-естетичного розвитку (старший дошкільний вік) / О. В. Ненашева // Б-чка вихователя дит. садка. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 115–117.

752. **Нестер, Н. С.** Чарівний світ бабусиної світлиці : комбіноване заняття з народознавства з використанням елементів аплікування і малювання / Н. С. Нестер // Дошк. навч. закл. – 2014. – № 11. – С. 40–41.
753. **Неупокосва, Л. Б.** Подарунок воїнові-визволителю : комплекс. заняття з дітьми ст. дошк. віку / Л. Б. Неупокосва // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 1. – С. 11–12.
754. **Ничик, С.** Українські кольори : танцювальна композиція на пісню О. Злотника «Барви рідної землі» / Світлана Ничик // Дошк. виховання. – 2015. – № 7. – С. 40.
755. **Носачова, Т.** Патріотизм плекається в родині / Тетяна Носачова, Наталія Волошина // Дошк. виховання. – 2016. – № 6. – С. 10–12.
756. **Носкова, З. П.** Найдорожча у світі Україна : комплексне заняття з мовленнєвого розвитку та ознайомлення з навколишнім світом у старшій групі / З. П. Носкова // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 12. – С. 4–6.
757. **Обшарська, Р.** Шевченкова зоря : темат. розвага для дітей старшого віку / Раїса Обшарська // Дит. садок. Фантазії вихователя. – 2016. – Лип. (число 14). – С. 4–5.
758. **Олексієнко, І. Є.** Патріотичне виховання в контексті духовного потенціалу особистості дитини дошкільного віку / І. Є. Олексієнко, Л. В. Бугайова // Б-чка вихователя дит. садка. – 2016. – № 10. – С. 103–104.
759. **Особливості виховання патріотизму у дошкільників** [Електронний ресурс]: семінар-практикум з патріот. виховання / підготувала Васильєва Н. А. ; Шосткин. дошкільний навч. закл. (ясла-садок) № 9 «Десняночка» [Сумська обл.] // Шосткинський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 9 «Десняночка»: [веб-сайт]. – Текст. дані. – [Шостка], 2015. – Режим доступу: <http://shostkadnz9.info/metodichna-sluzhba/seminari-i-konsultacii-dlya-pedagogiv/seminarpraktikum-z-patriotichnogo-vihovannya/> (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
760. **Останко, Т.** Україна – моя Батьківщина : освіт. проект для ст. дошкільнят / Тетяна Останко, Наталія Супрунова, Надія Сечина // Палітра педагога. – 2015. – № 1. – С. 3–10.
761. **Ототюк, М. М.** Нам потрібне мирне небо : конспект інтегрованого заняття (середній дошкільний вік) / М. М. Ототюк, О. В. Іщенко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 37–39.
762. **Павельчук, А. С.** Педагогічні умови формування уявлень про державні символи України у дошкільників / А. С. Павельчук // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців. – Рівне, 2018. – С. 120–121.

763. **Палайда, Т.** Як козаки Фарби мирили : розвага для дітей серед. та ст. груп / Т. Палайда // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 11. – С. 66–70.
764. **Палець, Ю.** Це моя Україна, що, як тато і мама, одна : заняття-подорож для старших дошкільнят / Юлія Палець // Дошк. виховання. – 2015. – № 8. – С. 10–11.
765. **Панченко, Н. М.** Козацьким шляхом : конспект з морально-патріотичного виховання (старша група) / Н. М. Панченко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – № 6. – С. 111–112.
766. **Пасікова, О.** Патріотизм починається з колиски / Олена Пасікова, Ніла Клунська // Вихователь-методист дошк. закл. – 2016. – № 6. – С. 9–14.
767. **Патріотичне виховання в ДНЗ** / уклад.: І. І. Логвіненко, О. С. Тарасова, О. О. Христич, Л. А. Швайка. – Харків : Основа, 2016. – 463 с.
768. **Патріотичне виховання дошкільнят** [Електронний ресурс] : консультація для батьків / Вороніж. дошк. навч. закл. (дит. садок) «Вишенька» [Сум. обл.] // Воронізький дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) «Вишенька». – Текст. дані. – [Вороніж], 2015. – Режим доступу: http://www.voronizh-vyshenka.edukit.sumy.ua/korisni_posilannya (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
769. **Патріотичне виховання засобами інтегрованої освітньої діяльності** [Електронний ресурс] : семінар практикум / Дошк. навч. закл. № 9 «Оленка» // Дошкільний навчальний заклад № 9 «Оленка». – Текст. дані. – [Костянтинівка], 2015. – Режим доступу: <http://dnz-alenka.org.ua/index.php/konkursy/17-novorichnisviata-2012/detail/336-hrupa-tsvetyk-semytsvetyk?tmpl=component> (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
770. **Пентій, О.** Виховання патріотично налаштованої особистості дошкільника / О. Пентій, І. Новосьолова // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 8. – С. 16–21.
771. **Петрук, Л.** Народні традиції як чинник соціалізації дитини дошкільного віку / Петрук Л. П. // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Комунал. вищ. навч. закл. «Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. облради». – Херсон, 2015. – Вип. 28. – С. 227–231.
772. **Погрібняк, Н.** Національне виховання засобами живопису: методичний аспект / Н. Погрібняк // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 4–7.
773. **Поспєлова, О. Б.** Патріотизм виховуємо змалку : з досвіду роботи / О. Б. Поспєлова // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 2. – С. 8–11.

774. **Примушко, Н.** Україна – це ми! : з досвіду патріот. виховання дітей / Наталія Примушко, Тамара Серга // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 8–10.
775. **Пятіков, С.** Значення хортингу як національної спортивно-оздоровчої системи у вихованні дисциплінованості в дітей 5–7 років / Сергій Пятіков // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 182–190.
776. **Радченко, Г. П.** Вплив народознавчого матеріалу на емоційно-чуттєву сферу дошкільника / Г. П. Радченко // Наша шк. – 2014. – № 1. – С. 45–46.
777. **Рачкова, А.** Виховання патріотизму у дітей старшого дошкільного віку в процесі занять з фізичної культури / Аліна Рачкова // Психолого-педагогічний пошук : зб. наук. пр. за матеріалами IV Всеукр. інтернет-конф. студентів, аспірантів та молодих науковців «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток» (15–16 лют. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Ф-т дошкільної освіти Глухів. НПУ ім. О. Довженка. – Глухів, 2018. – Вип. 4 (II). – С. 90–93. – Текст статті доступний в Інтернеті: <http://do.gnpu.edu.ua/images/PDF/ZbirnukuPDF/Zbirnuk2.pdf#page=90> (дата звернення: 21.08.2018).
778. **Ревва, С.** Шевченкове слово: живе і живить / Світлана Ревва, Людмила Євсюкова, Наталя Чулкова // Дошк. виховання. – 2014. – № 3. – С. 15–17.
779. **Ревуцька, О.** Граємо – рідний край вивчаємо : дидактичні ігри для старших дошкільнят / О. Ревуцька, К. Четвертак // Палітра педагога. – 2015. – № 4. – С. 5–6.
780. **Рогаленко, О.** Зустріч із учасниками АТО. Заняття-зустріч для дітей старшого дошкільного віку / О. Рогаленко // Дит. садок. – 2016. – № 15. – С. 29–30.
781. **Рогаленко, О. А.** Честь і слава учасникам АТО! : [сценарій вихов. заходу] / О. А. Рогаленко // Все для вчителя. – 2016. – № 8. – С. 27.
782. **Рогальська-Яблонська, І.** Педагогіка соціалізації: особливості патріотичного виховання дітей дошкільного віку / І. Рогальська-Яблонська // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – Вип. 2. – С. 290–297.
783. **Романенко, С. В.** Українські народні ремесла: конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку / С. В. Романенко // Б-ка вихователя дит. садка. – 2014. – Лип. (№ 7). – С. 94–95.

784. **Романюк, І.** Мотивуємо педагогів до фахової творчості: конкурс на найкращу розробку заходу з національно-патріотичного виховання / І. Романюк // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 8. – С. 30–35.
785. **Руда, Л.** Виховуємо патріотів рідного краю змалку / Лариса Руда // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі: матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уманськ.гум.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 210–211.
786. **Сахарова, О. М.** Художні промисли як засіб національно-патріотичного виховання в змісті дошкільної освіти / О. М. Сахарова // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 407–411.
787. **Сафарова, О.** Оркестр саморобних народних дитячих інструментів як засіб патріотичного виховання дошкільників / Олена Сафарова // Психолого-педагогічний пошук: зб. наук. пр. за матеріалами IV Всеукр. інтернет-конф. студентів, аспірантів та молодих науковців «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток» (15–16 лют. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Ф-т дошкільної освіти Глухів. НПУ ім. О. Довженка. – Глухів, 2018. – Вип. 4 (II). – С. 116–119. – Текст статті доступний в Інтернеті: <http://do.gnpu.edu.ua/images/PDF/ZbirnukuPDF/Zbirnuk2.pdf#page=90> (дата звернення: 21.08.2018).
788. **Середюк, Г.** Народнознавчі засоби виховання морально-етичних цінностей у дітей старшого дошкільного віку / Галина Середюк // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм: зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5–6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т імені Михайла Коцюбинського, ф-т дошкільної, початкової освіти та мистецтв. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 368–370.
789. **Синюта, К.** Патріотичне виховання дошкільників: ознайомлення з історією рідного міста / Катерина Синюта // Психолого-педагогічний пошук: зб. студент. наук. пр. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. О. Довженка, ф-т дошкільної освіти. – Глухів (Сум. обл.), 2014 – Вип. 2 (1): за матеріалами Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток» (24–25 квітня 2014 р.). – 2015. – С. 170–173.
790. **Сич, О.** Виховний потенціал української народної казки / Ольга Сич // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті

- сучасних освітніх парадигм : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5-6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, ф-т дошкільної, початкової освіти та мистецтв. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 2018–210.
791. **Сімон, Ю.** Тільки одна на землі Україна, а ми – її доньки й сини! : свято для випускників дошк. закладу / Юлія Сімон, Вікторія Косяк // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 3. – С. 65–71.
792. **Скоморовська, І.** Громадянське виховання дітей дошкільного віку засобами народознавства / І. Скоморовська // Обрії. – 2014. – № 1. – С. 89–91.
793. **Скопик, С. Л.** Екскурсія до міні-музею «Петриківський розпис» : конспект з патріотичного виховання на Дні відкритих дверей (молодший дошкільний вік) / С. Л. Скопик // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – Трав. (№ 5). – С. 30–33.
794. **Скрябіна, О. В.** Вони захищатимуть Батьківщину : сценарій свята до Дня захисників Вітчизни / О. В. Скрябіна // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 11–13.
795. **Сметаніна, С.** Віночок народних свят. Дидактичні ігри для старшого дошкільного віку / С. Сметаніна, О. Артюх // Дит. садок. – 2016. – № 8. – С. 9–12.
796. **Смоляр, О.** Патріотична особистість: упровадж. інновац. форм навчання й виховання / О. Смоляр // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 12. – С. 9–11.
797. **Смольникова, Г.** Виховуємо патріотичні почуття змалку / Г. Смольникова // Дошк. виховання. – 2018. – № 8. – С. 24–26.
798. **Собчук, Л.** Патріотичне виховання дошкільнят : збори для батьків старших дошкільників / Лілія Собчук // Дит. садок. Управління. – 2014. – Серп. (№ 8). – С. 33–36.
799. **Сокач, Ю.** Патріотичне виховання: як зробити дієвим : коучинг для педагогів / Юлія Сокач // Дошк. виховання. – 2017. – № 8. – С. 7–9.
800. **Соловей, Ю. О.** Значення народознавчого матеріалу в освітньому процесі закладів дошкільної освіти / Ю. О. Соловей // Київ. наук.-пед. вісн. – 2018. – № 13. – С. 81–85. – Бібліогр.: с. 84–85 (9 назв).
801. **Солонська, А. А.** Виховання дітей старшого дошкільного віку в дусі патріотизму і національної свідомості / А. А. Солонська // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль

/ уклад.: В. С. Мисик, І. Ф. Янюк, Т. Г. Дідух ; Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 145–146.

802. **Солонська, А. А.** Інтеграція патріотичного виховання в систему роботи дошкільного навчального закладу [Електронний ресурс] / Солонська А. А. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IhNzllel8yMmtrNFk/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
803. **Солонська, А.** Формування патріотичних почуттів у старших дошкільників / Альона Солонська, Ніна Майгутяк // Наук. вісн. Мелітопол. держ. пед. ун-у ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка : зб. наук. пр. / Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2017. – № 19. – С. 88–92. – Бібліогр.: 9 назв.
804. **Солтис, О.** Мандруємо Україною : заняття для дітей ст. групи (за методикою М. Єфименка) / Оксана Солтис // Дошк. виховання. – 2017. – № 8. – С. 34–36.
805. **Сопільник, Б.** Національно-патріотичне виховання особистості в умовах сучасного ДНЗ. Проект / Броніслав Сопільник // Дит. садок. Управління. – 2015. – Верес. (№ 9). – С. 18–29.
806. **Сопіна, Ю.** Особливості впровадження ідей української етнопедагогіки в сучасний виховний процес дошкільного навчального закладу / Юлія Сопіна // Вісн. Ін-ту розвитку дитини. Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т розв. дитини. – Київ, 2014. – Вип. 35. – С. 109–114.
807. **Сосницька, А. І.** Патріотичне виховання дітей дошкільного віку за творчістю В. О. Сухомлинського / А. І. Сосницька // Логопед. – 2018. – № 3. – С. 18–19.
808. **Стаєнна, О.** Виховуємо патріотизм засобами народознавства / О. Стаєнна // Палітра педагога. – 2015. – № 4. – С. 3–4.
809. **Стаєнна, О.** Громадянське виховання дітей старшого дошкільного віку / О. Стаєнна // Рідна мова. – 2014. – С. 53–57.
810. **Степанова, О.** Засоби патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку / Ольга Степанова // Психолого-педагогічний пошук : зб. наук. пр. за матеріалами IV Всеукр. інтернет-конф. студентів, аспірантів та молодих науковців «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток» (15–16 лют. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Ф-т дошкільної освіти Глухів. НПУ ім. О. Довженка. – Глухів, 2018. – Вип. 4 (II). – С. 147–150. – Текст

статті доступний в Інтернеті. – Режим доступу:
<http://do.gnpu.edu.ua/images/PDF/ZbirnukuPDF/Zbirnuk2.pdf#page=90>
(дата звернення: 21.08.2018).

811. **Сторожук, Т. В.** На захисті Батьківщини: тематичне заняття за участю бійця АТО – батька вихованця групи / Т. В. Сторожук // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – Квіт. (№ 4). – С. 90–91.
812. **Суріна, Н.** Уроки Сухомлинського: про вічне / Наталя Суріна, Оксана Топчій // Вихователь-методист дошк. закл. – 2017. – № 10. – С. 23–29. – Зміст: Урок мислення; Урок милування; Урок доброти; Урок патріотизму.
813. **Тверезовська, Ж.** Формування основ національної свідомості у старших дошкільників на засадах ознайомлення з традиціями українського народу / Ж. Тверезовська // Психолого-педагогічний пошук: зб. студент. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016 р. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3. – С. 269–272. – Бібліогр.: с. 272 (6 назв).
814. **Терник, А. В.** Національно-патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку / А. В. Терник // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки: Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Старобільськ, 2018. – № 1 (1). – С. 258–266.
815. **Тертична, Є. Ф.** Ми за дружбу, а війні твердо скажемо «Ні!» / Є. Ф. Тертична // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 34–36.
816. **Тертишна, М. В.** Моя країна – Україна: конспект групового заняття-подорожі (старший дошкільний вік) / М. В. Тертишна // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – Січ. (№ 1). – С. 35–38.
817. **Тесленко, С. О.** Розвиток словесної творчості старших дошкільників за національно-патріотичними творами / С. О. Тесленко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 466–471.
818. **Тесленко, С.** Сутність понятійного апарату національно-патріотичного виховання дітей / Світлана Тесленко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 2 (53). – С. 186–190. – Бібліогр.: 16 назв.
819. **Ткаченко, М.** Педагогічні умови патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку в процесі ознайомлення з національними

- символами / М. Ткаченко // Психолого-педагогічний пошук : зб. студентських наук. пр. за матеріалами II Всеукр. студент. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми дошкільної освіти: перспективи, інновації, розвиток», 21–22 квіт. 2016 р. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 3. – С. 281–285. – Бібліогр.: с. 284 (3 назви).
820. **Тоцька, Т.** Добре слово, або Як прищепити любов до рідної мови / Тетяна Тоцька // Вихователь-методист дошк. закл. – 2018. – № 2. – С. 51–57.
821. **Трифенова, О.** Реалізація принципу народності у формуванні національно-мовленнєвої особистості старшого дошкільника засобами української народної іграшки / О. Трифенова, Ю. Самоделова // Наук. вісн. Миколаїв. Нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 2. – С. 191–196.
822. **Троян, Н.** Дитячий туризм в умовах дошкільного навчального закладу як засіб реалізації завдань національно-патріотичного виховання / Наталія Троян // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 242–247.
823. **Троян, Н.** Дитячий туризм як засіб патріотичного виховання старших дошкільників / Н. Троян // Вихователь-методист дошк. закл. – 2015. – № 11. – С. 54–58.
824. **Турек, С. В.** Моє місто – Біла Церква : конспект інтегрованого заняття (пізнавальний розвиток + народознавство) (старший дошкільний вік) / С. В. Турек // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 122–124.
825. **Українські народні рухливі ігри у дошкільному навчальному закладі** : навч. посіб. / уклад. : С. І. Матвієнко, І. І. Заплішний. – Вид. 3-тє, перероб. й допов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 152 с.
826. **Уроки милосердя і патріотизму** : фотоконкурс «Наші діти» // Дошк. виховання. – 2014. – № 11. – С. 4 обкл.
827. **Федірко, О. М.** І Україна, бо в нас іншої нема : конспект заняття з патріотичного виховання (6-й рік життя) / О. М. Федірко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 29–31.
828. **Федірко, О. М.** Козацька слава України : конспект інтегрованого заняття (6-й рік життя) / О. М. Федірко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 3–6.

829. **Федірко, О. М.** Пам'ятаємо, щоб не забувати : творчий проект / О. М. Федірко // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 6–8.
830. **Федорова, С.** Національні та державні символи України : заняття для дітей старшого дошкільного віку / Світлана Федорова // Дит. садок. – 2014. – Жовт. (№ 20). – С. 17–19.
831. **Фінгерман, О.** Патріотичне виховання і корекція розумово відсталих дошкільників засобами музейної педагогіки / О. Фінгерман // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Благод. фонд ім. Антона Макаренка. – Київ, 2017. – Вип. 2. – С. 134–139. – Бібліогр.: 17 назв.
832. **Формування у дошкільників першооснов патріотичного виховання засобами народознавства** [Електронний ресурс] : з досвіду роботи педагогів дошк. навч. закл. «Барвінок» с. Волиця [Хмельниц. обл.] / Від. освіти, молоді та спорту, Волиц. дошк. навч. закл. «Барвінок». ; уклад.: Кривенко Л. О., Очеретна Н. В., Позднишева Л. С. – [Волиця], 2015. – 79 с. – Текст доступний в Інтернеті: http://hm-rmk.ucoz.ru/pedvustavka/volickij_dnz.pdf. – Назва з екрана.
833. **Хворостян, О. М.** Мила серцю сторона : конспект інтегрованого заняття з патріотичного виховання та розвитку зв'язного мовлення (старший дошкільний вік) / О. М. Хворостян // Б-чка вихователя дит. садка. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 125–126.
834. **Хімович, Т.** Я люблю Україну : інтелектуально-розважальна гра для батьків та дітей старшого дошкільного віку / Тетяна Хімович // Дит. садок. – 2014. – Жовт. (№ 19). – С. 36–39.
835. **Хомич О. О.** Формування основ патріотизму у дітей дошкільного віку засобами масової інформації / О. О. Хомич // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7 (296), ч. 1. – С. 282–287.
836. **Хорунжа, Л. В.** Громадянське виховання дітей в сучасному дошкільному закладі [Електронний ресурс] / Хорунжа Лариса Вікторівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 331–333. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
837. **Хращевська, Л.** Добрий день, матусю Україно! Тематичний захід до Дня Незалежності України для дітей старшого дошкільного віку / Л. Хращевська // Дитячий садок. – 2016. – Лип. (число 13). – С. 8–10.

838. **Хребтова, А.** Роль українських народних музичних інструментів у патріотичному вихованні дошкільників / А. Хребтова, О. Первишова, І. Дубровіна // Муз. керівник. – 2016. – № 6. – С. 9–17.
839. **Чекан, О.** Співпраця батьків та педагогів в організації національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку в ситуації соціального неспокою / О. Чекан // Гірська шк. Укр. Карпат. – 2016. – № 14. – С. 154–156.
840. **Чепіль, М. М.** Виховання любові до рідного краю у дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / М. М. Чепіль, Л. Я. Загоруйко, Н. Я. Тарновецька. – Дрогобич : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2015. – 222 с.
841. **Черепаня, Н. І.** Педагогічний аспект національного виховання дітей дошкільного віку / Наталія Іванівна Черепаня // Наук. вісн. Мукачів. держ. ун-ту : зб. наук. пр. / Мукачів. держ. ун-т. – Мукачєво, 2016. – Вип. 2 (4) : «Педагогіка та психологія». – С. 115–119. – Бібліогр.: с. 118 (5 назв).
842. **Човрій, М.** Патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами українського музичного фольклору / М. Човрій, Л. Сухацька // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, 2016. – Вип. 1. – С. 323–326.
843. **Шевчук, С.** Чому ми називаємося українцями? : добірка матеріалів, які допоможуть педагогам познайомити дітей з історією, обрядами, традиціями, мистецтвом українського народу / С. Шевчук // Розкажіть онуку. – 2015. – № 2. – С. 58–65.
844. **Шворінь, Л. В.** Моя мальовнича Україна та її видатний син – Т. Г. Шевченко : заняття у ст. групі / Л. В. Шворінь // Дошк. навч. закл. – 2016. – № 2. – С. 12–15.
845. **Шевченко, П.** Виховати патріота України : творча година для педагогів / Парасковія Шевченко // Дитячий садок. Управління. – 2015. – Квіт. (№ 4). – С. 26–31.
846. **Шевчук, Ю. С.** Виховання патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку [Електронний ресурс] / Шевчук Ю. С. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHUm9GSEJnNHI4TVk/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
847. **Шкребтієнко, Л. П.** Роль художнього слова у вихованні патріотичних почуттів дітей старшого дошкільного віку / Л. П. Шкребтієнко // Вісн. Київ. ін-ту бізнесу та технологій / Київ. ін-т бізнесу та технологій. – Київ, 2016. – Вип. № 2 (30). – С. 100–101.

848. **Ягода, В. М.** Теоретичний аналіз проблеми психологічних чинників патріотичного виховання дітей дошкільного віку / Ягода Віра Миколаївна // Освіта і наука – 2018 : матеріали звіт.-наук. конф.ї студентів, 16–20 квіт. 2018 р. // 36. наук. пр. [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова] / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова.– Київ, 2018. – С. 432–434.
849. **Якименко, Т.** Як народжується любов до Батьківщини? / Тетяна Якименко // Дошк. виховання. – 2014. – № 11. – С. 8–12.
850. **Яковенко, Л.** З днем народження, Україно! : свято для ст. дошкільнят і їхніх батьків / Любов Яковенко // Дошк. виховання. – 2016. – № 8. – С. 34–38.
851. **Яковенко, Л.** Барвіста моя Україна : свято для дітей усіх вік. груп та батьків / Любов Яковенко, Тетяна Солосич // Дошк. виховання. – 2017. – № 8. – С. 37–39.
852. **Ярова, О.** Маленькі патріоти. Заняття для дітей молодшого дошкільного віку / О. Ярова // Дит. садок. – 2016. – № 10. – С. 11–12.

РОЗДІЛ 4. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

4.1. Загальна середня освіта

853. **Абасалієва, О. М.** Особливості національної самосвідомості у дітей молодшого шкільного віку / О. М. Абасалієва // Психологія і особистість. – 2016. – № 2 (10), ч. 1. – С. 62–70.
854. **Абашник, Л. А.** Це моя батьківщина! / Л. А. Абашник // Позакласний час. – 2016. – № 8. – С. 8–9.
855. **Абашник, Л. А.** Це моя Україна! : літературно-музична композиція / Л. А. Абашник // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2017. – № 1. – С. 48–55.
856. **Агапшук, С.** Виховання патріота: Чи під силу це новій школі? / Агапшук С. // Директор шк. – 2017. – № 5. – С. 24–30.
857. **Агєєва, О.** Організаційні та науково-методичні засади національно-патріотичного виховання учнів засобами аерокосмічної освіти / Олена Агєєва // Рідна шк. – 2017. – № 5/6. – С. 57–60. – Бібліогр.: 9 назв.
858. **Адамович, Г. М.** Патріотичне виховання молодших школярів у процесі роботи з сучасними підручниками з української мови [Електронний ресурс] / Адамович Г. М. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей, Л. Келембет,

- О. Фляк, О. Риндич]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 221–224. – Режим доступу:
[https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
859. **Азарова, Н.** Зародження і розвиток кобзарського мистецтва в Україні. Кобзарські традиції Сумщини / Н. Азарова // Початкова шк. – 2018. – № 7. – С. 61–62.
860. **Акимова, С. С.** Патріотичне виховання молодших школярів / Світлана Сергіївна Акимова, Ганна Володимирівна Шипко // Таврійський вісн. освіти. – 2018. – № 1 (1). – С. 101–106. – Бібліогр.: 11 назв.
861. **Акіншина, В. В.** І в серці пам'ять збережемо про героїв твоїх, Україно! : виховна година для учнів 1–4 класів з порушеннями опорно-рухового апарату / В. В. Акіншина, В. В. Арутюнян, В. В. Орлова // Дитина з особливими потребами. Інклюзивна освіта. Дефектологія. Корекційна педагогіка. – 2018. – № 4. – С. 24–26.
862. **Алексєєва, Н. А.** День незалежності України. Сценарій виховного заходу для учнів 5–8-х класів / Н. А. Алексєєва // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2015. – № 7. – С. 13–15.
863. **Андрієнко, С. В.** Соборність України. Естафета поколінь: від діда-прадіда (виховний захід, 7–9 кл.) / С. В. Андрієнко // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 33–36. – (Серія «Виховна робота»).
864. **Андросова, В. І.** Проектна діяльність як засіб національно-патріотичного виховання учнівської молоді [Електронний ресурс] / Валентина Іванівна Андросова // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 12–14. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 22.07.2018). – Назва з екрана.
865. **Андрусенко, Н.** Будь сином не тільки батька твого – будь сином народу свого : тиждень патріот. виховання / Наталія Андрусенко, Галина Джемула, Ольга Бахтіна // Учитель початкової шк. – 2015. – № 4. – С. 47–50.
866. **Аношкіна, Г.** «Рідна мова й Україна – це найдорожче, що в нас є!» : літ.-муз. свято / Г. Аношкіна, О. Ловінюкова // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2014. – № 10. – С. 46–48.

867. **Антонець, М.** О рідна материнська мова! : 21 лютого – Міжнародний день рідної мови / М. Антонець // Початкова шк. – 2016. – № 2. – С. 30–32. – Бібліогр.: 10 назв.
868. **Антонова, Є. М.** З Україною в серці... : [сценарій виховного закладу] / Є. М. Антонова // Позакласний час. – 2016. – № 12. – С. 13–14.
869. **Антонюк, С. М.** Національно-патріотичне виховання молоді – важливі місія шкільної бібліотеки / С. М. Антонюк, О. А. Герус // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 11–14.
870. **Антощак, О.** Національно-патріотичне виховання в дії / О. Антощак // Директор шк. – 2015. – Листоп. (№ 21/22). – С. 18–19.
871. **Артемчук В. К.** «Тебе не можна не любити...» : година спілкування / В. К. Артемчук // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Січ. (№ 1/2). – С. 27–31.
872. **Артюшенко, В. Л.** Теорія та практика національно-патріотичного виховання в навчальних закладах / В. Л. Артюшенко, П. Є. Демченко, І. В. Осіпов // Вісн. Луганського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7 (296), ч. 1. – С. 66–71.
873. **Асманов, А. Р.** Методична система формування у старшокласників патріотичних почуттів у процесі вивчення творів кримськотатарської літератури / Алім Расімович Асманов // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. – 2017. – № 6. – С. 14–20.
874. **Асманов, А. Р.** Проблема формування патріотичних почуттів учнів у методиці навчання кримськотатарської літератури / А. Р. Асманов // Зб. наук. пр. Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80, т. 1. – С. 82–88.
875. **Бабак, Л.** Управлінська діяльність щодо патріотичного навчання та виховання учнів у Шепетівському НВК № 3 / Лілія Бабак // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2017. – № 1/2. – С. 173–177.
876. **Бабич, О. В.** У рідному краї серце співає — одна Україна — і двох не буває! (виховний захід, 9–11 кл.) / О. В. Бабич // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 37–38. – (Серія «Виховна робота»).
877. **Багненко, С. В.** Патріотом бути модно / С. В. Багненко // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 14–18.

878. **Базарницька, І.** Конкурс «Найкраща команда ерудитів»: тема: Моя Батьківщина – Україна / І. Базарницька, Б. Співак // Початкова шк. – 2016. – № 6. – С. 27–29. – Бібліогр. в кінці ст.
879. **Бакай, О.** «Стратегічно важливим завданням є плекання нового покоління патріотично спрямованої еліти»: інтерв'ю з міським головою м. Бердянська Олексієм Бакаєм / підготувала Світлана Кириленко // Рідна шк. – 2014. – № 6. – С. 10–12.
880. **Баліцька, О. Г.** Організація роботи з національно-патріотичного виховання в закладах освіти / О. Г. Баліцька // Завучу. Усе для роботи. – 2018. – № 1/2. – С. 30.
881. **Барабаш, В.** Громадянське виховання молоді в контексті українського виховання / В. Барабаш // Наук. зап. [Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Пед. науки. – 2014. – Вип. 131. – С. 43–47.
882. **Баран, Г. В.** Як виховати патріота? (за результатами чернігівських педагогічних зустрічей) / Г. В. Баран // Зарубіж. літ. в шк. – 2018. – № 7/8. – С. 34–37.
883. **Баранова, С.** Щоб у серці жила Батьківщина: виховний захід для учнів 7–9-х класів до Дня Незалежності України / Світлана Баранова, Олена Калашник // Шк. світ. – 2017. – Лип. (№ 13). – С. 20–24. – Бібліогр.: 4 назви.
884. **Батраченко, Б. А.** Шпилівка, Сумщина, Вкраїна — це все батьківська земля / Б. А. Батраченко // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2015. – № 3. – С. 19–21.
885. **Батраченко, О. В.** Проект «Усім серцем люблю Україну» / О. В. Батраченко // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 11. – С. 6–12.
886. **Бачурська, Т.** «Я по світу іду в вишиванці»: сценарій до Дня вишиванки / Тетяна Бачурська // Сучасна шк. України. – 2018. – Берез. (№ 3). – С. 26–31.
887. **Бачурська, Т.** Народний танець як засіб патріотичного виховання учнів / Т. Бачурська // Сучасна шк. України. – 2018. – Берез. (№ 3). – С. 43–47.
888. **Бачурська, Т.** Організація заходів та співпраця з батьками. Форми та методи виховання учнів-патріотів / Тетяна Бачурська // Сучасна шк. України. – 2018. – Берез. (№ 3). – С. 14–16. – Бібліогр.: 7 назв.
889. **Бачурська, Т. А.** Форми та методи патріотичного виховання дітей у системі навчально-виховної роботи гімназії / Т. А. Бачурська // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 9–13. – Бібліогр.: 7 назв.
890. **Безкоровайна, Г. Г.** Використання інноваційного потенціалу, програмно-проектних технологій у процесі національно-патріотичного

- виховання (з досвіду роботи Ленковецької ЗОШ I-III ступенів) / Г. Г. Безкоровайна, Н. С. Сташевська // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 9–13.
891. **Бережна, А.** Екскурсії та походи в музеї. Як виховати патріотів у початковій школі / Алла Бережна // Сучасна шк. України. – 2018. – Берез. (№ 3). – С. 32–33.
892. **Бережна, Н. О.** Патріотичне виховання кадетів на уроках музичного мистецтва [Електронний ресурс]: електронне науково-методичне видання / Бережна Наталія Олександрівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 16–19. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
893. **Берездецька, С. М.** Героям слава! / С. М. Берездецька, М. С. Ониськів // Все для вчителя. – 2016. – № 8. – С. 28–29.
894. **Березюк, Н. В.** Україно, моя рідна країно... (до Дня незалежності України) / Березюк Н. В. // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно!: (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 11–14. – (Серія «Виховна робота»).
895. **Берека, В. Є.** Козацько-лицарське виховання в навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / В. Є. Берека, Л. В. Буймістер, І. М. Шоробура; Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2015. – 342 с. – Бібліогр.: с. 336–341.
896. **Бесарабчук, Г. В.** Формування фізкультурно-освітнього середовища ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою на основі національно-патріотичного виховання / Г. В. Бесарабчук // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – 2015. – Вип. 8. – С. 75–82.
897. **Бех, І. Д.** З Україною в серці (тренінг з патріотичного виховання дітей та молоді): посібник / [І. Д. Бех, Ж. В. Петрочко, В. І. Кириченко]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ: Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2015. – 182, [2] с. – Бібліогр.: с. 177–183.
898. **Бех І. Д.** З Україною в серці: (тренінг з нац.-патріот. виховання дітей та молоді): посібник / І. Д. Бех, Ж. В. Петрочко, В. І. Кириченко; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Вид. 2-ге, змін. – Харків: Друк. Мадрид, 2016. – 140 с.

899. **Бех, І. Д.** Тренінг з патріотичного виховання дітей / І. Д. Бех, Ж. В. Петрочко, В. І. Кириченко // Освіта та розвиток обдар. особистості. – 2017. – № 7/8. – С. 61–65.
900. **Бех, І.** Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Бех, К. Чорна // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 3/4. – С. 44–65.
901. **Бєлоусова, Н. Г.** Музейна справа як засіб формування патріотичних якостей школярів / Наталія Григорівна Белоусова // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 4. – С. 108–112.
902. **Бєляєва, І. П.** «Соборна мати Україна – одна на всіх, як оберіг» : [сценарій мас. заходу] / І. П. Бєляєва, Т. В. Стонкус // Шк. бібліотекар. – 2016. – Груд. (№ 12). – С. 20–23.
903. **Білан, С. І.** Національна ідентифікація учнівської молоді як чинник формування громадянської ідентичності особистості / С. І. Білан // Молодий вчений. – 2015. – № 1 (1). – С. 138–142.
904. **Білаш, В. М.** Традиційні та інноваційні підходи в організації національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання в навчальних закладах [Електронний ресурс] / Білаш Віталій Миколайович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 24–29. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
905. **Біленко, В. І.** Українська символіка : патріотичне виховання на уроках інформатики / В. І. Біленко // Інформатика в шк. – 2015. – № 12. – С. 41–42.
906. **Білик, С.** Нашадки козацької слави: організація національно-патріотичного виховання молодших школярів на військово-козацьких традиціях / Світлана Білик. – Харків : Основа, 2015. – 176 с.
907. **Білоус, О.** Телебачення в контексті духовно-національного саморозвитку та самовдосконалення дітей, підлітків і юнацтва / О. Білоус // Теле- та радіожурналістика. – 2015. – Вип. 14. – С. 101–111.
908. **Білоус, О.** Телебачення в системі національно-патріотичного виховання дітей / О. Білоус // Теле- та радіожурналістика. – 2014. – Вип. 13. – С. 150–160.
909. **Білоцерківець, І. П.** Значущість предметів гуманітарного циклу у формуванні готовності старшокласників до захисту Вітчизни / Білоцерківець І. П. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту

проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. Вип. 6. – С. 30–34. – Бібліогр.: 6 назв.

910. **Білоцерківець, І. П.** Потенціал засобів літератури у патріотичному вихованні молодших підлітків / І. П. Білоцерківець // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 73–80.
911. **Білошина, Т. В.** «Моя Батьківщина – Україна!» : (вікторина) / Т. В. Білошина // Шк. бібліотекар. – 2016. – Жовт. (№ 100). – С. 40–42.
912. **Близнюк, Ю. А.** Україна – єдина країна : (вихов. година, 7–9 кл.) / Ю. А. Близнюк // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 3. – С. 7–11.
913. **Бобух, О. Г.** Хай у серці кожної дитини живе любов і мир до Батьківщини : корекційно-розвивальне заняття з патріотичного виховання та розвитку мовлення дітей з вадами зору / О. Г. Бобух // Дитина з особливими потребами. Інклюзивна освіта. Дефектологія. Корекційна педагогіка. – С. 17–20. – Бібліогр.: 8 назв.
914. **Богдан, Н.** Технологічне портфоліо вчителя початкової школи з патріотичного виховання учнів [Електронний ресурс] / Н. Богдан // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 52–53. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
915. **Богдан, О. Ю.** Національно-патріотичне виховання старшокласників: з досвіду роботи Херсонської гімназії № 1 Херсонської міської ради / О. Ю. Богдан // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 33–39.
916. **Богомоллова, Н. М.** Формування особистості громадянина-патріота учнів старшої школи в полікультурному регіоні [Електронний ресурс] / Богомоллова Н. М., Мальований М. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHcFRwOFh1ZVY0M2c/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.

917. **Богомоллова, Н. Ю.** Упровадження ідей національно-патріотичного виховання в технологічній освіті / Н. Ю. Богомоллова // Труд. навчання в шк. – 2017. – № 6. – С. 8–11.
918. **Богущ, А. М.** До проблеми патріотичного виховання дітей із родин АТО та внутрішньо-переміщених осіб / А. М. Богущ // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – 2017. – № 3. – С. 7–11.
919. **Боева, Н. І.** Національні святині українського народу : година спілкування для учнів 3 – 4 класів / Н. І. Боева // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 1. – С. 20–22.
920. **Божко, І.** Методичні рекомендації щодо проведення в загальноосвітніх навчальних закладах м. Переяслава-Хмельницького єдиного уроку з теми «Гордість моя – Переяслав-Хмельницький» / І. Божко, Т. Сапунова, Г. Лавренюк // Дит. садок. – 2016. – № 21. – С. 37–41.
921. **Божок, Т. В.** Формування патріотизму як особистісного ресурсу учнів засобами музичного мистецтва / Т. В. Божок // Мистецтво та освіта. – 2015. – № 3. – С. 19–25.
922. **Бойко, Л. І.** Патріотичне виховання дітей /Л. І. Бойко // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон): у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 45–48.
923. **Бойко, С. М.** Українознавче наповнення змісту навчання в системі освіти України як основа національно-патріотичного виховання підростаючого покоління / С. М. Бойко // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 99–102. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
924. **Бойко, С.** Підсумки проведення науково-практичного семінару «Шляхи впровадження концепції національно-патріотичного виховання у викладанні предметів шкільного курсу» / С. Бойко // Українознавство. – 2016. – № 1. – С. 279–281.
925. **Бойко, Т. І.** Українознавчі пріоритети національно-патріотичного виховання молоді / Т. І. Бойко // Наук., метод., інформ. зб. Тернопільського обласного комунального ін-ту післядипломної педагогічної освіти. – Тернопіль, 2017. – Вип. 2 : Український національно-визвольний рух у ХХ ст.: історія, теорія, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, Україна, 13–14 жовт. 2017 р.). – С. 89–93.

926. **Бойкова, Н. Н.** Україна – наш спільний дім (усний журнал, 5–7 кл.) / Н. Н. Бойкова // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків : Основа, 2014. – С. 23–26. – (Серія «Виховна робота»).
927. **Болтромюк, Д. В.** Мандрівка в чарівний світ українських звичаїв : літературна гра / Д. В. Болтромюк // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 3. – С. 12–14.
928. **Большакова, Н. О.** Проектування системи національно-патріотичного виховання в школі / Н. О. Большакова, Н. Б. Чалик // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 12. – С. 18–26.
929. **Бондар, Л. І.** Національно-патріотичне виховання в структурі виховної роботи Малютянської ЗОШ / Л. І. Бондар // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 153–155.
930. **Бондар, Л. М.** Комплектування фонду шкільної бібліотеки літературою національно-патріотичного спрямування: проблеми, шляхи, пошуки [Електронний ресурс] / Л. М. Бондар // Інформаційне забезпечення сфери освіти України : звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 26 груд. 2017 р., Київ : тези / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 59–60. – Режим доступу: <http://dnppb.gov.ua/ua/?ourpublications=19215> (зата звернення: 16.05.2019). – Назва з екрана.
931. **Бондар, Л. М.** Комплектування фонду шкільної бібліотеки на допомогу національно-патріотичному вихованню дітей і молоді / Людмила Миколаївна Бондар // Таврійський вісн. освіти. – 2017. – № 3. – С. 285–295. – Бібліогр.: 6 назв.
932. **Бондар, Л.** Національно-патріотичне виховання учнів у шкільній хімічній освіті / Любов Бондар, Ірина Біловол // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 3. – С. 43–47. – Бібліогр.: 9 назв.
933. **Бондаренко, А. Ю.** Фольклор як засіб формування національної свідомості школярів / А. Ю. Бондаренко // Історія та правознавство. – 2015. – № 25/26. – С. 2–6.
934. **Бондаренко, Л. С.** Національно-патріотичне виховання школярів / Бондаренко Людмила Сергіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 34. –

Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

935. **Бондаренко, Л.** Центр патріотизму в Білій Церкві / Людмила Бондаренко // Початкова шк. – 2017. – № 7. – С. 2–3.
936. **Бондаренко, О. Ю.** Актуальні питання патріотичного виховання / О. Ю. Бондаренко // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2014. – № 3 (03). – С. 5–9.
937. **Бондаренко, О. Ю.** Як виховати патріота? Окремі аспекти практичного досвіду / О. Ю. Бондаренко // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2014. – № 4. – С. 10–12.
938. **Бондарчук, О.** Виховання починається з книжки : [про круглий стіл «Українська дитяча книжка як засіб національно-патріотичного виховання», що відбувся 22 берез. 2017 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського] / Оксана Бондарчук // Справи сімейні. – 2017. – С. 30–31 : фот.
939. **Бондарь, Л.** Козацька Україна : позакласний захід. Вступ до історії. 5-й клас / Л. Бондарь // Історія України. Шк. світ. – 2014. – № 7. – С. 19–27.
940. **Борисенко, В.** Ми любимо Україну : позакласний захід : 7–9-ті кл. // Історія України. – 2015. – № 7. – С. 22–26.
941. **Бородіна, В.** Слава козацька жива! Сценарій до Дня українського козацтва / Вікторія Бородіна // Шк. світ. – 2015. – Верес. (№ 18). – С. 24.
942. **Боярчук, О. І.** Диспут «Сучасний патріотизм: мода чи життєва необхідність?» : (10–11 кл.) / О. І. Боярчук // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 8. – С. 21–28.
943. **Боярчук, О.** Цикл уроків мужності : метод. рек. щодо їх організації та проведення / О. Боярчук, Л. Микитюк // Методист. – 2015. – № 2. – С. 59–63.
944. **Бридун, О. Г.** Дух, що тіло рве до бою : захід, присвячений захисникам Донецького аеропорту ім. С. Прокоф'єва / О. Г. Бридун, С. С. Обрин // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2017. – № 1. – С. 45–47.
945. **Брилін, Б. А.** Національно-патріотичне виховання дітей та юнацтва засобами музичної творчості / Б. А. Брилін, В. Л. Бриліна // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. – Київ ; Вінниця, 2014. – Вип. 37. – С. 36–40.

946. **Бринь, Г. П.** Патріотичне виховання на творах зарубіжних письменників (виховний захід для учнів старших класів) / Г. П. Бринь // Зарубіж. літ. в школі. – 2018. – № 13/14. – С. 36–40.
947. **Броварська, О. А.** «Йдемо, утверджуючи себе, як народ...»: націософські пошуки сучасної публіцистики у контексті національно-патріотичного виховання молоді (на матеріалі роману-есе Богдана Теленька «Коли засурмить Сьомий Ангел») / О. А. Броварська // 36. наук. пр. Хмельниц. ін-ту соц. технологій Ун-ту «Україна». – 2016. – № 12. – С. 8–12.
948. **Бугайчук, Н. В.** Інноваційні технології національно-патріотичного виховання / Н. В. Бугайчук // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 3. – С. 77–79.
949. **Бугайчук, Н. В.** Організація виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році / Н. В. Бугайчук // Пед. вісн. – Черкаси, 2014. – № 3. – С. 83–86. – Бібліогр.: 10 назв.
950. **Бугайчук, Н. В.** Організація системи громадянсько-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в загальноосвітніх закладах Черкаської області / Н. В. Бугайчук // Пед. вісн. – Черкаси, 2016. – № 3. – С. 69–71.
951. **Бугайчук, Н. В.** Патріотичне виховання – це сфера духовного життя сучасних учнів / Н. В. Бугайчук // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 3. – С. 75–78.
952. **Бузько, В.** Реалізація наступності та принципу історизму фізичної освіти у патріотичному вихованні учнів основної школи / В. Бузько // Пам'ятки науки і техніки Кіровоградщини: матеріали 2-х обл. пам'яткознавчих студій ім. Євгенії Чабаненко (19–20 верес. 2013 р., м. Кіровоград) / КЗ «КОІППО ім. Василя Сухомлинського»; ред. Л. Гайда. – Кіровоград, 2014. – С. 38–43. – Бібліогр.: 5 назв.
953. **Буйна, Н. А.** Взаємодія школи, сім'ї, громадськості у формуванні свідомого громадянина-патріота / Н. А. Буйна // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 2. – С. 8–10.
954. **Букач, М. М.** Патріотизм – це активний стан душі / М. М. Букач // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір: матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон): у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 49–52.
955. **Букія, О. В.** Маніпулятивний компонент у висвітленні патріотичної тематики в ЗМІ та його вплив на неповнолітніх / О. В. Букія // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей: матеріали XV наук.-практ. конф. 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. –

- С. 111–112. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
956. **Буклов, Ю.** Змістові компоненти національно-патріотичного виховання учнівської молоді / Юрій Буклов // Молодь і ринок. – 2018. – № 3. – С. 136–140. – Бібліогр.: 11 назв.
957. **Буклов, Ю. М.** Проблеми патріотичного виховання старших підлітків / Буклов Юрій Миколайович // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. – 2018. – № 6. – С. 33–38. – Бібліогр.: 16 назв.
958. **Буклов, Ю.** Народознавчий гурток як форма національно-патріотичного виховання учнівської молоді / Юрій Буклов // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2018. – Вип. 24, ч.1. – С. 43–49. – Бібліогр.: 11 назв.
959. **Буклов, Ю.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді: соціально-педагогічний аспект / Юрій Буклов // Молодь і ринок. – 2017. – № 12. – С. 126–130.
960. **Булава, Л. Г.** Роль національно-патріотичного виховання в формуванні особистості учня засобами музейної справи [Електронний ресурс] / Булава Любов Григоріївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 34–36. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
961. **Бурлака, С.** Хто своє коріння пам'ятає, той пошану від народу має : колективний дослідницько-пошуковий проект / С. Бурлака // Учитель початкової шк. – 2018. – № 4. – С. 47–48.
962. **Бутенко, В.** «Козацькому роду – нема переводу!» / Віра Бутенко // Початкова шк. – 2017. – № 10. – С. 62.
963. **Бутурлим, Т. І.** Відеоуроки патріотичного виховання старшокласників : (на прикладі завдань з української мови) / Т. І. Бутурлим, В. В. Нечипоренко // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 16/17/18. – С. 5–14.
964. **Бутурлим, Т. І.** Патріотичне виховання старшокласників у процесі вивчення української мови (на прикладі теми «Тропи», 10 клас) / Бутурлим Т. І. // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя. – 2016. – № 4. – С. 64–67.

965. **Бутурлим, Т. І.** Педагогічні умови патріотичного виховання старшокласників засобами ІКТ у процесі вивчення української мови [Електронний ресурс] / Тетяна Іванівна Бутурлим, Віолетта Вікторівна Нечипоренко // Формування патріота у вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 37–42. – Бібліогр.: 9 назв. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 24.07.2018). – Назва з екрана.
966. **Буц, Н. М.** Сім'я. Родина. Україна. Розробка виховного заходу / Н. М. Буц // Пед. вісн. – Черкаси, 2016. – № 2. – С. 77–79.
967. **Вакула, О. П.** Моя рідна Україна, я – твоя мала частина: свято / О. П. Вакула // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 5. – С. 6–9.
968. **Ванжа, О. В.** „Вклоняємось силі нескорених!”: (сценарій вихов. заходу патріот. спрямування) / О. В. Ванжа // Шк. бібліотекар. – 2016. – Берез. (№ 3). – С. 28–31.
969. **Варнавська, І. В.** Мовний аспект у формуванні національного світобачення і виховання особистості учня / І. В. Варнавська // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір: матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квітня 2015 р., м. Херсон): у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 56–58.
970. **Варшавська, М.** Національно-патріотичне виховання школярів: краєзнавча робота / М. Варшавська // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2016. – № 9. – С. 17–24.
971. **Васик, М. В.** Життя – мов спалах. Захід присвячено пам'яті наймолодшого народного героя України Степана Чубенка / М. В. Васик, О. В. Скрипнюк // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 7/8. – С. 62–65.
972. **Васильєва, Д. В.** Патріотичне виховання учнів на уроках математики в основній школі / Д. В. Васильєва // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 3, Фізика і математика у вищій і середній школі. – Київ, 2015. – №. 15. – С. 21–27.
973. **Васюк, О.** Розвиток фізичних і морально-вольових якостей під час уроків фізичного виховання засобами хортингу у дітей середніх класів / О. Васюк // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2016. – № 4. – С. 38–40.

974. **Вашак, О. О.** Значення педагогіки народознавства в сучасній національній системі виховання / О. О. Вашак // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 5. – С. 101–108.
975. **Ведмеденко, Д. В.** Формування національно-культурної самосвідомості як основи духовно-морального розвитку учнів [Електронний ресурс] / Ведмеденко Д. В., Осовська О. П. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей, Л. Келембет, О. Фляк, О. Риндич]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 40–43. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmetry/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmetry/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
976. **Величко, О. О.** Як я знаю Україну : [сценарій позакл. заходу з патріот. виховання] / О. О. Величко // Географія. – 2018. – № 3/4. – С. 57–64.
977. **Вербицька, О. В.** Дослідно-експериментальна робота за темою «Реалізація інноваційної моделі розвитку культуно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів»: завдання, зміст, етапи очікувані результати / О. В. Вербицька // Дидактика: теорія і практика : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2014. – С. 83–89.
978. **Вершиніна, І. В.** «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття!» : (вихов. година, 6–7 кл.) / І. В. Вершиніна, М. І. Удод // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 5. – С. 28–31.
979. **Ветрова, С. Є.** Уявна подорож «Цікава країна» : вихов. година / С. Є. Ветрова // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 24–26.
980. **Виноградська, Г. М.** Шевченківські виставки львівських музеїв та їхня роль у національно-патріотичному вихованні учнів середніх шкіл / Г. М. Виноградська // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол. : В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 20–27.
981. **Виховання культури гідності дітей та учнівської молоді в позаурочній діяльності загальноосвітніх навчальних закладів : метод. посіб.** / [К. І. Чорна, І. М. Шкільна, К. О. Журба та ін. ; під заг. ред. К. І. Чорної] ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 259 с.
982. **Виховання почуття патріотизму молоді в сучасних умовах** // Сучасна шк. України. – 2016. – № 3. – С. 35–38.

983. **Виховні заходи. Національно-патріотичне виховання** / [О. Боярчук та ін. ; упоряд. Н. Чиренко]. – Київ : Шк. світ, 2015. – 187 с.
984. **Вишківська, В. Б.** Формування патріотичної свідомості підростаючого покоління в умовах глобалізації / В. Б. Вишківська // Матеріали наукової конференції викладачів кафедри теорії та історії педагогіки, 9–10 квіт. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – С. 51–56.
985. **Вишневський, О.** Патріотичне виховання та тлі європеїзації українського суспільства / О. Вишневський // Пед. думка. – 2016. – № 4. – С. 29–33.
986. **Вітковська, С.** Україна – єдина країна / Світлана Вітковська // Початкова освіта. – 2014. – Серп. (№ 15). – С. 59–65.
987. **Владимирова, А. Л.** Естетичне виховання учнів засобами національного пісенного фольклору в навчально-виховному процесі початкової школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія та методика виховання» / Владимирова Алла Леонідівна ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2015. – 20 с.
988. **Власенко, О.** «Патріотизм» – ліки від української хвороби / О. Власенко // Сучасна шк. України. – 2018. – № 3. – С. 4–13.
989. **Власенко, О.** Патріотичне виховання задля мирного майбутнього / Олена Власенко // Директор шк. – 2015. – № 7/8. – С. 4–6.
990. **Вовк, Т.** Патріотичне виховання на уроках музичного мистецтва : низка практичних порад / Т. Вовк // Учителю муз. мистецтва. – 2014. – № 9. – С. 4–7.
991. **Войтенко, С.** На гостину до наймолодших : (з досвіду проведення Всеукраїнської гри «Соняшник») / С. Войтенко, Л. Коваль // Початкова шк. – 2016. – № 6. – С. 51–52.
992. **Войтків, Г.** Національно-патріотичне виховання учнів на уроках фізики / Г. Войтків, П. Якубовський // Фізика та астрономія в рідній шк. – 2015. – № 5. – С. 5–7.
993. **Волинець, І.** Патріотичне виховання засобами українознавства / І. Волинець // Світова література. Шкільний світ. – 2015. – № 7/8. – С. 12–14.
994. **Волкова, Н. П.** Виховання патріотизму в родині / Н. П. Волкова // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 3. – С. 34–36.
995. **Волошин, С.** Патріотичне виховання учнів засобами музейної педагогіки крізь призму аналізу програм та підручників для початкової школи, виданих у період незалежної України / В. Волошин // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні

- науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 2 (53). – С. 31–38.
996. **Волченко, Л.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді та система соціально-психологічних впливів / Лариса Волченко // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 2. – С. 13–16. – Бібліогр.: 9 назв.
997. **Вонсович, В.** Особливості формування національної ідентичності прийомами та методами етнопедагогіки / Валентина Вонсович // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 36–39.
998. **Воробей, С.** До питання про взаємозв'язок фізичного та військово-патріотичного виховання учнів 8–9 класів / Воробей С. // Молода наука : матеріали студент. наук. конф. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – С. 196–201.
999. **Ворожбит, Л. В.** Народні символи України : (вихов. захід, 5–6 кл.) / Л. В. Ворожбит // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 8. – С. 15–20.
1000. **Ворфлік, Л. В.** Шкільна бібліотека – осередок національно-патріотичного виховання молоді / Л. В. Ворфлік, З. Г. Жеребкіна // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Жовт. (№ 19/20). – С. 4–7.
1001. **Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Н.-д. ін-т козацтва Інституту історії України НАН України, МГО «Українське козацтво» ; упоряд. Ю. Л. Мельничук. – Київ : Золоті ворота, 2016. – 183 с.**
1002. **Врублевська, М. О.** Комплексно-цільова програма з удосконалення системи громадянського виховання «Ми – українці» (2016–2021 рр.) / М. О. Врублевська // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 6. – С. 15–31.
1003. **Гавеля, О. М.** Національно-культурна ідентичність та її ціннісні основи: освіченість, вихованість, моральність і патріотизм українців / Гавеля Оксана Миколаївна // Культура і сучасність. – 2018. – № 1. – С. 20–26. – Бібліогр.: 20 назв.
1004. **Гавриленко, А.** Використання потенціалу географічної науки у формуванні ціннісного ставлення до батьківщини / А. Гавриленко // Географія та основи економіки в шк. – 2010. – № 1. – С. 4–7.
1005. **Гавриленко, Т. Л.** Образ батьківщини в підручниках з читання для молодших школярів у період відродження національної школи в Україні (1991–2001) [Електронний ресурс] / Т. Л. Гавриленко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб.

- матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 56–57. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1006. **Гаврилюк, О.** Національні та патріотичні якості. Деякі аспекти формування майбутнього захисника Батьківщини в нових умовах / О. Гаврилюк, Ю. Брацюк, О. Сокур // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 12. – С. 5–8.
 1007. **Гавриш, Н.** Методичні рекомендації щодо проведення першого уроку у 2014/15 навчальному році із теми «Україна – єдина країна» / Ніна Гавриш // Школа. – 2014. – № 8. – С. 12–15. – Дод.: с. 15–21.
 1008. **Гагалюк, Л.** Патріотизм – генетичне почуття українців. Традиційне і нове у вихованні / Л. Гагалюк, О. Копичинська, Н. Теслюк // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 77–80.
 1009. **Гадун, В.** Полікультурне виховання національної свідомості майбутнього громадянина / Валентина Гадун, Михайло Косачевич // Історія в шк. – 2016. – № 11/12. – С. 47–49. – Бібліогр.: 11 назв.
 1010. **Газізова, О. О.** Актуальність шкільного курсу «Українознавство» для формування патріотизму сучасної молоді / О. О. Газізова // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей: матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 102–104. – Бібліогр.: 5 назв. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
 1011. **Гайдай, Л. В.** Посадили ми калину біля двору : година спілкування у 3-му класі / Л. В. Гайдай // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 3. – С. 9–11. – Бібліогр.: 6 назв.
 1012. **Гайдай, Л.** Виховання національної свідомості / Л. Гайдай // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 6. – С. 7–8.
 1013. **Гайченко, О. В.** Плекаємо серця і душі – виховуємо патріотів / О. В. Гайченко // Зарубіж. літ. в школах України. – 2015. – № 4. – С. 2–3.
 1014. **Галата, С.** Учитель-«кіборг»: педагог із Горлівки – один з легендарних захисників Донецького аеропорту: [уроки мужності] / С. Галата // Освіта України. – 2015. – 2 лют. (№ 5). – С. 14.
 1015. **Галушак, Я.** Національно-патріотичне виховання школярів / Я. Галушак // Наука. Освіта. Молодь. Умань – 2017 : матеріали Десятої

- Всеукр. студент. наук. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 27 квіт. 2017 р.) : в 3 ч. / редкол. В. В. Сокирська [та ін.]. – Умань, 2017. – Ч. 1. – С. 106–107.
1016. **Ганаба, С.** Національно-культурна ідентичність особистості як умова консолідації суспільства / Світлана Ганаба // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов, І. Д. Бех та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 46–49.
1017. **Ганжа, М. В.** Вплив мистецтва дизайну на виховання патріотичних почуттів молодших школярів / М. В. Ганжа // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2016. – Вип. 3. – С. 90–98.
1018. **Ганноченко, Н.** Шкільна бібліотека – осередок громадянсько-патріотичного виховання дітей : [досвід роботи б-ки загальноосвіт. шк. І–ІІІ ст. № 7 Смілян. міс. ради Черкас. обл.] / Неля Ганноченко // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Трав. (№ 9/10). – С. 14–22. – Бібліогр.: с. 22.
1019. **Гапєєв, Л.** Культура як фундамент патріотичного виховання / Леонід Гапєєв // Справи сімейні. – 2017. – № 4. – С. 33.
1020. **Гапон, А. В.** Національне-патріотичне виховання учнів на матеріалах основних документів Центральної Ради [Електронний ресурс] / Гапон Анатолій Васильович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 47–50. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1021. **Гарбузюк, Т. В.** Деякі аспекти основ сучасного національно-патріотичного виховання / Гарбузюк Т. В., Мурсамітова І. А. // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка : Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7. – С. 142–147.
1022. **Гаркуша, Ю. В.** Молодіжна організація «Патріот» / Ю. В. Гаркуша // Позаклас. час. – 2016. – № 10. – С. 9.
1023. **Гарнійчук, В.** Досвід заходів патріотичного спрямування в українському суспільстві / В. Гарнійчук // Історія в школі. – 2015. – № 9/10. – С. 27–33.
1024. **Гарнійчук, В.** Конференція на тему «Герої на варті. Ти віддячиш їм, якщо житимеш гідно» / Валентина Гарнійчук // Історія в школі. – 2014. – № 10/11. – С. 31–35.

1025. **Гарнійчук, В.** Патріот : Розважально-пізнавальна гра. 8–11-ті класи / В. Гарнійчук // Шк. світ. – 2016. – Трав. (№ 9). – С. 9–20.
1026. **Гарнійчук, В.** Патріотична єдність українців : виховний захід для учнів 9–11-х класів / Валентина Гарнійчук // Шк. світ. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 22–24.
1027. **Гарнійчук, В.** Патріотичне виховання в сучасній загальноосвітній школі України. : дидактичні матеріали / В. Гарнійчук // Історія в шк. – 2014. – № 8/9. – С. 33–42.
1028. **Гарнійчук, В.** Сценарій проведення виховного заходу до дня Соборності України (22 січня) : «Єднайтесь, браття українці» / Валентина Гарнійчук // Історія в шк. – 2016. – № 1. – С. 15–17.
1029. **Гарнійчук, В. М.** Досвід провідних країн світу щодо виховання патріотизму підростаючого покоління / В. М. Гарнійчук // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2015. – Вип. 19. – С. 138–150.
1030. **Гарнійчук, В. М.** Сформованість патріотизму старших підлітків на етапі становлення української держави: компоненти, критерії та показники / В. М. Гарнійчук // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Кіровоград, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 123–132 : табл.
1031. **Гатеж, Т. В.** Проект «Мир починається з мене» / Т. В. Гатеж // Позакласний час. – 2017. – № 5. – С. 3–4.
1032. **Гей, В.** Голос і пульс української крові. Наближення до таємниці Кобзаря / В. Гей // Слово Просвіти. – 2014. – 1–15 січ. (№ 1). – С. 1.
1033. **Генатуліна, С.** Народні символи України / Світлана Генатуліна // Початкова шк. – 2017. – № 8. – С. 62–63.
1034. **Герасименко, В.** Козаки Володимира Дахна єднають Україну / Віра Герасименко // Укр. мова і літ. в школі. – 2014. – № 5. – С. 36–42. – Додатки 1–11.
1035. **Герасимчук, Н. Е.** Сучасні виховні технології в роботі учнівського самоврядування в сфері національно-патріотичного виховання / Н. Е. Герасимчук // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький : Символ, 2018. – С. 156–161.
1036. **Гетьман, О. П.** Україно моя, ти одна, як життя / О. П. Гетьман // Позакласний час. – 2015. – № 10. – С. 5–6.
1037. **Гирба, А. В.** Краєзнавча робота як пріоритетний напрямок діяльності педагогічного колективу та шкільного бібліотекаря (з досвіду роботи

- Губівської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів імені Дем'яна Бедного) / А. В. Гирба // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 123–126.
1038. **Гіндуллін, Є. Ю.** Міжшкільний центр військово-патріотичного виховання учнівської молоді Дніпровського району м. Херсона / Є. Ю. Гіндуллін // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 59–62.
1039. **Гладун, В. В.** Виховання патріотизму та національної гідності на уроках історії України / В. В. Гладун // Наук. вісн. Миколаїв.нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 144–149.
1040. **Гладун, В. В.** Особливості використання історико-краєзнавчих матеріалів у навчальному процесі (на прикладі вивчення української революції 1917–1921 рр.) / В. В. Гладун // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 152–158.
1041. **Гладун, В.** Формування національної ідентичності учнівської молоді в освітньому процесі на уроках історії / В. Гладун // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 99–104.
1042. **Гладун, Т. В.** «Я – теж Вітчизна...» : розробка вихов. години для учнів 10–11 кл. / Т. В. Гладун // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 1. – С. 86–88. – Бібліогр.: 5 назв.
1043. **Глазова, О.** Патріотичне виховання на уроках української мови (на прикладах дидактичного матеріалу для 6 класу) / Олександра Глазова // Метод. діалоги. – 2014. – № 7/8. – С. 15–25.
1044. **Глазова, О.** Патріотичне виховання на уроках української мови (на прикладах дидактичного матеріалу для 7 класу) / О. Глазова // Метод. діалоги. – 2015. – № 7/8. – С. 17–28.
1045. **Глазова, О.** Хто він, герой сучасної України? Дискусія на актуальну суспільну тему за матеріалами ЗМІ (11 клас) / Олександра Глазова // Метод. діалоги. – 2014. – № 10. – С. 7–13.
1046. **Глібова, Н. М.** Козацькі розваги (для учнів старших класів) / Н. М. Глібова // Фіз. виховання в школах України. – 2018. – № 3. – С. 34–35.

1047. **Гнат, І.** Ми – маленькі львів'яни / Ірена Гнат // Початкова шк. – 2017. – № 10. – С. 63–64. – Бібліогр.: 6 назв.
1048. **Говорова, О. О.** Моя Україна – найкраща у світі / О. О. Говорова // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 6. – С. 24-5–24-8 вкладки «Моя країна – Україна».
1049. **Годецька, Т. І.** Проблема національно-патріотичного виховання (за матеріалами ЗМІ) [Електронний ресурс] / Т. І. Годецька // Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України : тези звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 19 січ. 2016 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://www.dnrb.gov.ua/research_activity/personal_lib_products/ (дата звернення: 20.08.2018). – Назва з екрана.
1050. **Годецька, Т.** Проблеми національно-патріотичного виховання у засобах масової інформації / Т. Годецька // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 81–84.
1051. **Години спілкування. 1 клас :** [метод. посіб.] / [Н. А. Букреева, М. О. Володарська, А. І. Настенко та ін.]. – Харків : Основа, 2014. – 103 с. – (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
1052. **Години спілкування. 4 клас :** [метод. посіб.] / [М. О. Володарська, О. М. Жукова, С. В. Лебединець та ін.]. – Харків : Основа, 2014. – 128 с. – (Серія «Початкова школа. Виховна робота»). – Із змісту : Тема 19 : Патріотичний урок «День Соборності України»; Тема 23 : Конкурсна програма до Дня захисника Вітчизни; Тема 33 : Патріотичний урок «Щоб весни квітнули для нас...».
1053. **Години спілкування. 5–7 класи :** [метод. матеріали] / [упоряд. Н. В. Чиренко]. – Київ : Шк. світ, 2014. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу». – Із змісту: Розділ 3. Минуле стукає в наші серця : І не рік, а криваве клеймо – «33» / В. Кирилюк ; В руках, що виростили хліб, не залишили і зернини : години спілкування до роковин Голодомору в Україні / Л. Корень ; Їх прийняла війна, лишивши списки : години спілкування до річниці визволення Києва від німецько-фашистських загарбників / С. Даневич ; І серце сльозою нараз опече хвилина мовчання : година спілкування до річниці Дня Перемоги / А. Розанова.
1054. **Години спілкування. 9–11 класи :** [метод. посіб.] / уклад. В. М. Андреева. – Харків : Основа, 2014. – 128 с. – (Серія «Класний керівник»). – Із змісту : «Всім серцем любіть Україну свою». Інтелектуальна гра для учнів 10–11 класів.

1055. **Годованюк, Т.** Розвиток патріотизму на уроках математики у 5–6 класах / Т. Годованюк, Ю. Маслюченко // Математика в рідній шк. – 2016. – № 12. – С. 19–25.
1056. **Голенська, А. О.** Українські обереги. Рушник : година спілкування / А. О. Голенська // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 27–28.
1057. **Голик, О.** Роль поета-патріота в суспільному житті. Поезія Євгена Маланюка «Біографія» : цикл уроків за творчістю Євгена Маланюка : урок 1. Укр. літ. 11 клас / Олена Голик // Укр. мова і л-ра в шк. України. – 2014. – № 10. – С. 50–52.
1058. **Голик, О.** «Я волю полюбив державну», або «Життя, зіткане із «Переходів та ісходів» : цикл уроків за творчістю Є. Маланюка : Укр. літ., 11 кл. / О. Голик // Укр. мова і л-ра в шк. України. – 2014. – № 12. – С. 48–50.
1059. **Голобородова, М. М.** Концептуальні засади патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / М. М. Голобородова // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 5. – С. 2–6.
1060. **Голубєва, Н. І.** Реалізація патріотичного виховання через навчальний процес на прикладі ліцеїв з поглибленою військово-фізичною підготовкою / Н. І. Голубєва // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – Вип. 2 (49). – С. 29–33.
1061. **Гонтарук, О. Д.** Україна... Край моєї втіхи і сльози : літературно-музична композиція / О. Д. Гонтарук // Зарубіж. літ. в шк. України. – 2015. – № 3. – С. 2–4.
1062. **Гончар, І. Й.** «Україна у нас одна» : розробка літ.-муз. композиції до Дня соборності України / І. Й. Гончар // Пед. вісник. – 2017. – № 1. – С. 83–85.
1063. **Гончар, О.** Гетьман П. Дорошенко. Боротьба за об'єднання України : 8-й клас / О. Гончар // Історія України. – 2016. – Лют. (№ 4). – С. 9–15.
1064. **Гончаренко, С. О.** Роль шкільного музею письменників Сумщини у формуванні національної, громадянської самоідентифікації учнів : електронне науково-методичне видання / Гончаренко Світлана Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 61–64. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

1065. **Гончарова, О. А.** Національно-патріотичне виховання: система роботи в школі / О. А. Гончарова, Є. В. Турченко // Упр. шк. – 2017. – № 34/36. – С. 2–7.
1066. **Горак, В. В.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління в Україні: сучасний стан : аналіт. огляд / В. В. Горак // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Лип. (№ 13/14). – С. 20–26. – Бібліогр.: с. 25–26.
1067. **Гордієнко, А. І.** Патріотичне виховання у бібліотеці для дітей: традиції, досвід та сучасний стан / Гордієнко А. І. // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2017. – Вип. 6. – С. 91–97.
1068. **Горовий, А. В.** Осягнення історичних витоків патріотизму через музейні студії / А. В. Горовий // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 125–127. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1069. **Грабовенко, С. В.** Ушановуємо великого Кобзаря : виховний захід / С. В. Грабовенко // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 4/5. – С. 37–42.
1070. **Грачова, І. А.** Наша батьківщина – Україна. Джерела народної мудрості / І. А. Грачова // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2014. – № 4. – С. 12–15.
1071. **Гребенчук, Т. О.** Методичні рекомендації щодо проведення в навчальних закладах заходів, приурочених Дню Соборності та Свободи України / Т. О. Гребенчук ; [Київ. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів] // Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/metodicni-rekomendacii-sodo-provedenna-v-navcalnih-zakladah-zahodiv-priurocenih-dnu-sobornosti-ta-svobodi-ukraini-5463.html> (дата звернення: 10.09.2018). – Назва з екрана.
1072. **Гребенюк, Т. С.** Краєзнавча робота: напрямки, форми та методи пошукових досліджень / Т. С. Гребенюк, Ю. Р. Гребенюк // Пед. пошук. – 2015. – № 2. – С. 80–84.
1073. **Грибов, С. О.** Можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках «Захисту Вітчизни» / Сергій Олександрович Грибов, Віктор Олександрович Довдер // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 1. – С. 145–151.
1074. **Григор'єва, Н. В.** Національно-патріотичне виховання в сучасній школі крізь призму ідей Василя Сухомлинського / Н. В. Григор'єва

- // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXІІІ Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 48–53. – Бібліогр.: с. 53 (8 назв).
1075. **Григор'єва, О. О.** Напрями роботи шкільної бібліотеки в національно-патріотичному вихованні: [досвід роботи б-ки Харків. гімназії № 6 «Маріїнська гімназія»] / О. О. Григор'єва // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Січ. (№ 1/2). – С. 11–13.
1076. **Григоренко, Л.** 5 проектів, що допоможуть школі виховати справжніх патріотів / Л. Григоренко, М. Плясуля // Школа. – 2018. – № 1. – С. 34–43.
1077. **Григоренко, Н. В.** Патріотичне виховання на уроках хімії / Н. В. Григоренко // Хімія. – 2017. – № 13/14. – С. 34–39.
1078. **Григорук, А. Г.** Народне мистецтво Гуцульщини в сучасній діяльнісно-розвивальній парадигмі національно-патріотичного виховання допрофесійної художньої освіти [Електронний ресурс] / Григорук А. Г. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки: матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 153–161. – Бібліогр.: 12 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1079. **Гринчук, С. О.** Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у початковій школі в 2015–2016 н. р. [Електронний ресурс] / Гринчук С. О. // Школярник: Солонянське РМО вчителів початкових класів: [офіц. портал]. – Текст. дані. – [Солоне (Дніпропетров. обл.), 2015]. – Режим доступу: http://pochclass.ucoz.ru/2015/2016/serpen2015/metodichni_rekomendaciji_shhodo_nacionalno-patriot.pdf (дата звернення: 24.10.2018). – Назва з екрана.
1080. **Гринькова, Н. М.** Формування моральних якостей молодших школярів як важлива передумова становлення громадянина / Н. М. Гринькова // Інноватика у вихованні: зб. наук. пр. / Рівненський держ. гуманітар. ун-т. – 2015. – Вип. 2. – С. 157–164.
1081. **Грицай, Ж. М.** Роль національно-патріотичного виховання в формуванні історичної пам'яті, національної, громадянської самоідентифікації учня: електронне науково-методичне видання / Грицай Жанна Михайлівна // Формування патріота в вимірі революції

- гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 65–67. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1082. **Грицай, І. В.** Краща мова єднання – це українська (усний журнал) / І. В. Грицай // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 4. – С. 22.
1083. **Гриців, Т. Г.** Використання засобів народної педагогіки у вихованні ціннісного ставлення до батьківщини у молодших школярів / Гриців Т. Г. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Бега, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 82–87.
1084. **Гриців, Т. Г.** Діагностика вихованості ціннісного ставлення до Батьківщини у молодших школярів засобами народної педагогіки / Гриців Т. Г. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. І. Д. Бега, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – Вип. 6. – С. 79–84.
1085. **Гриців, Т. Г.** Структура та функції виховання ціннісного ставлення до батьківщини у молодших школярів засобами народної педагогіки / Т. Г. Гриців // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2017. – Вип. 21, кн. 1. – С. 143–155.
1086. **Грішко, О. В.** Патріотичні задачі на уроках математики: навчаємо та виховуємо любов до рідної держави одночасно! : [патріотичне виховання на уроках математики] / О. В. Грішко // Математика в школах України. – 2018. – № 13/14/15. – С. 18–30. – Бібліогр.: 6 назв.
1087. **Громадська, А.** Необхідність виховання патріотизму у дітей / Громадська А. // Молода наука : матеріали студент. наук. конф. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – С. 201–205.
1088. **Громадська, Н. Н.** Мужності й героїства свято : урок мужності / Н. Н. Громадська // Все для вчителя. – 2016. – Лип. (№ 7). – С. [48–49] ; Позакласний час. – 2016. – № 9. – С. 41–42.
1089. **Громова, В.** Символ патріотизму і жертовності / В. Громова // Знам'янські вісті. – 2014. – 29 січня (№ 1). – С. 3.
1090. **Губа, А.** На допомогу вчителю: завдання та цінності патріотичного виховання / Аліна Губа // Сучасна шк. України. – 2018. – Берез. (№ 3). – С. 19–21.

1091. **Губарева, С. Ф.** Краєзнавство як фактор патріотичного виховання школярів / С. Ф. Губарева // Пед. майстерня. – 2018. – № 8. – С. 41–47.
1092. **Гудима, Н.** Формування національної свідомості учнів початкових класів засобами фразеологізмів / Н. Гудима // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 22 (1-2017), ч. 2. – С. 234–240. – Бібліогр.: 9 назв.
1093. **Гудкова, С. С.** Національно-патріотичний аспект у вихованні учнів на уроках німецької мови / С. С. Гудкова // Німецька мова в шк. – 2016. – № 7. – С. 7–12.
1094. **Гузик, Н. В.** Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього / Н. В. Гузик // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 72–77.
1095. **Гук, Ю.** Урок на тему «Національно-визвольна війна під проводом Б. Хмельницького» : історія України, 8 кл. / Ю. Гук // Історія в рід. шк. – 2014. – № 10. – С. 12–15.
1096. **Гула, Р. В.** Патріотизм трудівників при відновленні народного господарства України у ході її визволення від нацистських загарбників (1943–1944 рр.) / Р. В. Гула // Військ.-наук. вісн. – 2014. – Вип. 21. – С. 92–103.
1097. **Гунченко, О. В.** Системний підхід до організації військово-патріотичної гри-випробування для учнівської молоді м. Херсона / О. В. Гунченко // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 78–84.
1098. **Гусак, М.** Складання задач патріотичного характеру (за матеріалами роботи МАН) / М. Гусак // Математика в рідній шк. – 2015. – № 10. – С. 28–31.
1099. **Гусь, Т. Й.** Національно-патріотичне виховання дітей та молоді на сучасному етапі / Т. Й. Гусь, І. В. Прокопеч // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва та ін. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 85–96.
1100. **Гуцалюк Т. В.** Урок-реквієм «Маки пам'яті» : для учнів початкових класів / Т. В. Гуцалюк // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Трав. (№ 9/10). – С. 30–31.
1101. **Давиденко, І. В.** Виховання молоді як складова формування громадянина та патріота [Електронний ресурс] / І. В. Давиденко

- // Філософія освітнього простору особистості : матеріали IV Міжнар. форуму «Особистість у єдиному освітньому просторі», 7–18 квіт. 2014 р., Запоріжжя / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2014. – Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp15/Davidenko_t.pdf (дата звернення: 21.10.2018). – Назва з екрана.
1102. **Давидчук, О. Ф.** Патріотичні задачі : [добірка задач] / О. Ф. Давидчук // Математика в шк. України. – 2018. – № 13/14/15. – С. 31–34. – Бібліогр.: 7 назв.
1103. **Данилюк, О.** Формування нового українця у початковій школі : робота Всеукраїнського науково-методичного семінару «Модернізація мовно-літературної освіти в початковій школі: надбання, пошук і перспективи розвитку» / О. Данилюк // Освіта. – 2016. – 26 жовт. – 2 листоп. (№ 45/46). – С. 8–9.
1104. **Даниляк, Р.** Використання традицій народної педагогіки у вихованні школярів в умовах модернізації освіти / Р. Даниляк // Молодь і ринок. – 2014. – № 9. – С. 110–113. – Бібліогр.: 7 назв.
1105. **Даніліна, І. В.** Славетні українці : навчальний проект у 3-му класі / І. В. Даніліна // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 22/24. – С. 66–78.
1106. **Дацюк, В. Г.** Соборній Україні – слава, нині і повік / В. Г. Дацюк // Все для вчителя. – 2014. – Січ. (№ 1). – С. 70–72.
1107. **Дацюк, М. І.** Виховуємо патріотів України / М. І. Дацюк // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 59–62.
1108. **Дворніцька, Л. В.** Вплив поезій Тараса Шевченка на патріотичне виховання сучасної молоді / Л. В. Дворніцька // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 127–129. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1109. **Дезера, Л. С.** Без верби і калини нема України : [сценарій для школярів] / Л. С. Дезера // Шк. бібліотека. – 2015. – № 2. – С. 4–6.
1110. **Дейнега, Н. В.** Люблю тебе я, Україно! / Н. В. Дейнега // Все для вчителя. – 2015. – Серп. (№ 8). – С. 57–58.
1111. **Деменко, О. І.** Героїко-патріотичне виховання учнівської молоді – шлях морально-духовного оновлення суспільства / О. І. Деменко

- // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 40 (93). – С. 406–413. – Бібліогр.: 6 назв.
1112. **Дем'янишин, В. М.** Педагогічні умови вдосконалення процесу професійної орієнтації школярів на військову службу за контрактом / В. М. Дем'янишин // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка : зб. наук. пр. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2017. – Вип. 1 (33). – С. 182–190 : іл. – Бібліогр.: с. 188.
1113. **Дем'янюк, О. Й.** Використання відомостей про загиблих на Сході України волинян у патріотичному вихованні школярів краю / О. Й. Дем'янюк // Пед. пошук. – 2015. – № 4. – С. 13–17.
1114. **Демків, В. В.** Національне виховання учнів засобами народного мистецтва Прикарпаття [Електронний ресурс] / Демків В. В. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 178–188. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1115. **Демченко, В. Г.** Урок мужності : [сценарій] / В. Г. Демченко // Шк. бібліотекар. – 2016. – Лип. (№ 7). – С. 39–42.
1116. **Демченко, О. М.** Патріотичне виховання дітей засобами вокально-хорового мистецтва [Електронний ресурс] / Демченко О. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHRi0wRHNYT3FMTTQ/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
1117. **Деркач, В. Ф.** Творче впровадження педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського з питань патріотичного виховання в практику роботи НВК / В. Ф. Деркач // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 68–73. – Бібліогр.: с. 73 (13 назв).
1118. **Десятов, Д.** Про результати моніторингового дослідження для учнів 11 класів «Розуміння і сприйняття учнями історії Голокосту» / Дмитро

- Десятов // Вересень. – 2016. – № 1/2. – С. 21–33 : діаграми. – Бібліогр.: 11 назв.
1119. **Дехтяренко, С. Г.** Національно-патріотичне виховання учнів при викладанні предметів природничого циклу [Електронний ресурс] / Дехтяренко С. Г., Савіч І. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1HUVZWsc0NQaWtKcTA/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
1120. **Дзядевич, Н. В.** Формування національної самосвідомості на засадах народної педагогіки / Н. В. Дзядевич // Пед. майстерня. – 2018. – № 7. – С. 44–46.
1121. **Диковченко, Н.** Ми просто діти України: виховний захід для дітей молодшого шкільного віку / Н. Диковченко // Дефектолог. – 2015. – № 3. – С. 51–53.
1122. **Дігтяр, Н. М.** Вивчення народної картини «Козак Мамай» на уроках образотворчого мистецтва / Дігтяр Наталія Миколаївна // Мистецтво та освіта. – 2017. – № 1. – С. 29–30, 35–37.
1123. **Дігтяр, Н. М.** Народна картина як засіб патріотичного виховання / Н. М. Дігтяр // Сучасні тенденції розвитку дизайну та декоративно-прикладної творчості у процесі реалізації Концепції науково-патріотичного виховання дітей та молоді в рамках обласного проекту «Полтавщина Великодня»: матеріали наук.-практ. конф. (Полтава, 28 квітня – 2 трав. 2016 р.) / ред.: В. П. Титаренко, Г. В. Галамбош. – Полтава, 2016. – С. 225–231.
1124. **Діденко, О. Г.** Зарубіжний досвід патріотичного виховання громадян та можливості його адаптації в Україні / О. Г. Діденко // Аспекти публічного упр. – 2014. – № 3/4. – С. 52–59.
1125. **Дідик, М. М.** Володимир Сосюра. «Любіть Україну!»: патріотичний пафос поезії : 8 кл. / М. М. Дідик // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 33. – С. 10–14.
1126. **Дідківська, Н. В.** Національно-патріотичне виховання учнів та традиціях українського козацтва / Н. В. Дідківська // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали між нар. Наук.-практ. Конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 159–162.
1127. **Дідусенко, Н.** Вплив декоративно-ужиткового мистецтва на формування національної свідомості, патріотизму в учнів шляхом

- відродження національних традиційних ремесел на уроках трудового навчання / Н. Дідусенко // Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика : матеріали І Всеукр. наук.-метод. конф., 28 лют. 2017 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, КВНЗ «Харків. акад. неперерв. освіти», Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 81–82.
1128. **Дідух, А. В.** Пам'ятати означає шанувати й берегти : година мужності / А. В. Дідух // Уроки мужності в середній школі : [навч.-метод. посіб.] / [уклад. Л. В. Климко]. – Харків, 2015. – С. 64–67. – (Серія «Виховна робота»).
1129. **Діхтяренко, З. М.** Виховання патріотизму на традиціях українського народу у дітей 5–10 років (на прикладі хортингу) / З. М. Діхтяренко // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси : ЧОПОПП, 2015. – С. 82–84.
1130. **Діхтяренко, З.** Патріотичне виховання молодших школярів у процесі тренувань хортингом / Зоя Діхтяренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 184–195.
1131. **Діхтяренко, Л.** Без родини – немає України : родинне свято у 4 класі / Людмила Діхтяренко // Початкова шк. – 2017. – № 1. – С. 55–56.
1132. **Дмитренко, І. П.** Формування національно-патріотичних почуттів вихованців засобами декоративно-ужиткового мистецтва [Електронний ресурс] / Дмитренко Ірина Петрівна, Чаус Ірина Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 84–88. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1133. **Дмитрів, Х. В.** Символи держави моєї (виховна година, 7 кл.) / Х. В. Дмитрів // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 47–50. – (Серія «Виховна робота»).
1134. **Дмитрук, В.** Виховання патріотизму починається з любові та вивчення рідного краю / В. Дмитрук // Красзнавство. – 2014. – № 3/4. – С. 135–137.

1135. **До 100-річчя Української революції 1917–1921 років** : метод. реком. до уроку історії України / Укр. ін-ту нац. пам'яті // Історія України. – 2017. – Черв. (№ 11). – С. 5–24. – Бібліогр.: с. 21 (23 назви).
1136. **Добровольська, С. В.** Ми з такого роду, що любимо свободу. Історико- краєзнавча гра / С. В. Добровольська // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 1. – С. 7–9.
1137. **Довгальова, О. А.** Ідеї наступності у вихованні молодших школярів патріотизму в педагогіці В. О. Сухомлинського / О. А. Довгальова // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 80–84. – Бібліогр.: с. 84 (8 назв).
1138. **Довгань, О. В.** Наочне моделювання в аспекті національно-патріотичного виховання / О. В. Довгань // Б-чка вихователя дит. садка. – 2018. – Листоп. (№ 11). – С. 39.
1139. **Довгошия, В.** Народознавча основа національно-патріотичного виховання в діяльності вчителя музичного мистецтва / В. Довгошия // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2017. – Вип. 17. – С. 30–36.
1140. **Довгошия, В.** Патріотичне спрямування сучасного навчально-виховного процесу учнівської молоді / В. Довгошия // Молодь і ринок. – 2016. – № 7. – С. 137–141.
1141. **Довжанин, Г. Ю.** Герої Небесної Сотні / Г. Ю. Довжанин // Позакласний час. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 26–27.
1142. **Довжанин, Г. Ю.** Людської пам'яті мости... : [сценарій заходу вшанування жертв Голодомору] / Г. Ю. Довжанин // Позакласний час. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 35–36.
1143. **Докукіна, О.** Взаємодія школи і сім'ї як фактор формування національно-культурної ідентичності підлітків / Олена Докукіна // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукраїнського круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук.ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 49–52.
1144. **Докукіна, О. М.** Готовність батьків до формування у підлітків національно-культурної ідентичності / Докукіна О. М. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік

- / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. І. Д. Беха, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 101–107.
1145. **Докукіна, О. М.** Підготовка батьків до формування у підлітків національно-культурної ідентичності: реалізація диференційованого підходу / Докукіна О. М. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Беха, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 112–116.
1146. **Долга, О.** Від морального вибору – до національної свідомості. Освітньо-філософський погляд / Ольга Долга // Освіта на Луганщині. – 2017. – С. 17–20. – Бібліогр.: 12 назв.
1147. **Долецька, С.** Основні етапи патріотичного виховання молодших школярів засобами краєзнавчої роботи / С. Долецька // Молодь і ринок. – 2014. – № 3. – С. 106–111. – Бібліогр.: 7 назв.
1148. **Долінська, Л. В.** Урок-презентація «Ми – сильна нація!» (8 кл.) / Л. В. Долінська // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 11. – С. 24–28.
1149. **Доля, Г. П.** Форми та методи національно-патріотичного виховання молодших школярів / Галина Павлівна Доля // Таврійський вісн. освіти. – 2018. – № 1 (1). – С. 230–236. – Бібліогр.: 5 назв.
1150. **Донська, Л. Б.** Застосування сучасних проектних технологій у процесі формування національно-патріотичних та етичних світоглядних засад української учнівської та студентської молоді / Л. Б. Донська // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 156–158.
1151. **Дончак, О. Л.** Проект: «Я – патріот» / О. Л. Дончак // Позакласний час. – 2015. – Серп. (№ 8). – С. 3–4.
1152. **Дорош, А. М.** Формування національної свідомості молодших школярів засобами музичного мистецтва [Електронний ресурс] / А. М. Дорош // Вісн. студентського наук. товариства : зб. наук. пр. студентів / за заг. ред. О. В. Мельничука. – Ніжин, 2018. – Вип. 18. – С. 162–165. – Бібліогр.: с. 165 (8 назв). – Режим доступу: http://www.ndu.edu.ua/storage/styd_visnuk/visnuk_stud_tov_18_2018.pdf#page=163– (дата звернення: 18.08.2018). – Назва з екрана.
1153. **Дорош, М.** Війна і шкільна медіа-освіта / М. Дорош // Метод. діалоги. – 2015. – № 1/2. – С. 18–21.

1154. **Дорошенко, Ю. С.** Школа патріотичного виховання: план виховної роботи школи на I півріччя навчального року / Ю. С. Дорошенко // Позаклас. час. – 2016. – Серп. (№ 8). – С. 35–42.
1155. **Доценко, Т. В.** Державний Прапор України — святиня народу (виховна година, 6–8 кл.) / Т. В. Доценко // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 51–56. – (Серія «Виховна робота»).
1156. **Драбенюк, Н. А.** Вахта пам'яті : розробка виховної години для учнів 9–11 класу / Н. А. Драбенюк // Пед. вісник. – Черкаси, 2015. – № 4. – С. 77–78.
1157. **Драновська, С. В.** Роль медіаосвіти у формуванні національно-патріотичної свідомості учнів на уроках історії [Електронний ресурс] / Драновська Світлана Вікторівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 89–93. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1158. **Дроздова, К. Є.** Роль музичного мистецтва у вихованні національної самосвідомості учнів / К. Є. Дроздова // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту інформ. технологій і засобів навчання] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Київ ; Вінниця, 2018. – Вип. 49. – С. 22–25. – Бібліогр.: с. 24–25 (17 назв).
1159. **Дроняк, А.** Державний Славень України: від витоків до сьогодення / А. Дроняк, М. Турчинська // Пед. думка. – 2015. – № 2. – С. 42–49.
1160. **Дубас, В. В.** Військово-патріотичне свято до Дня захисника Вітчизни / В. В. Дубас // Фіз. виховання в школах України. – 2015. – № 9. – С. 33–35.
1161. **Дудар, Г.** Управління процесом національно-патріотичного виховання в Деражнянській загальноосвітній школі І–ІІІ ст. № 3 імені Героя України Івана Зубкова / Галина Дудар // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2017. – № 1/2. – С. 165–172.
1162. **Дудар, О.** Що означає бути українцем? / О. Дудар // Метод. діалоги. – 2014. – № 11–12. – С. 11–15.
1163. **Дудіна, О. А.** Національно-патріотичне виховання учнів 5 класу при викладанні історії України / О. А. Дудіна // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез

- наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / Терноп. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 135–137.
1164. **Думанська, Г.** Сучасні підходи до формування системи національно-патріотичного виховання у навчальних закладах міста Хмельницького / Г. Думанська // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 51–57. – Бібліогр.: 5 назв.
1165. **Дуняшенко, Н.** Україно! Доки жити буду, доти відкриватиму тебе! Перший урок 2016–2017 н. р. 11 клас / Н. Дуняшенко // Зарубіж. літ. в школах України. – 2016. – № 7/8. – С. 17–21.
1166. **Дутко, О.** Етнопедагогічна компетентність вчителя початкових класів як чинник формування національної ідентичності в молодших школярів / О. Дутко // Молодь і ринок. – 2018. – № 7 (162). – С. 62–71. – Бібліогр.: 15 назв.
1167. **Дутко, О.** Етнопедагогічна компетентність вчителя як домінанта формування національної ідентичності учнівської молоді в закладах освіти / Олена Дутко // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2018. – С. 56–59.
1168. **Дядик, Л. Д.** «Душу, тіло ми положим за свою свободу!» : 100 років з часу подій Української Національної Революції 1917–1921 років на Черкащині / Л. Д. Дядик // Пед. вісн. – Черкаси, 2016. – № 4. – С. 68–70. – Бібліогр.: 9 назв.
1169. **Дяченко, Н. І.** Виховання громадянина-патріота у практиці роботи шкільних бібліотекарів Кіровоградщини / Н. І. Дяченко // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Квіт. (№ 7/8). – С. 16–19.
1170. **Ейсмонтович, О. М.** Патріотична тематика та героїчний пафос у творчості О. Довженка воєнного періоду / О. М. Ейсмонтович // Все для вчителя. – 2017. – № 6. – С. 23–26.
1171. **Євглевський, І. В.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в освітньому просторі / І. В. Євглевський // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 102–106.
1172. **Євглевська, І. Г.** Сутність національно-патріотичного виховання сучасних школярів / І. Г. Євглевська // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф.

- (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 107–112.
1173. **Євтушенко, О. В.** Використання місцевого краєзнавчого матеріалу як складова процесу вивчення дисципліни «Історія України» [Електронний ресурс] / Євтушенко Олександр Валерійович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 94–97. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1174. **Єпіхіна, М. А.** Виховання громадянина – патріота в сучній школі / М. А. Єпіхіна // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. / за заг ред. ред. О. Л. Караман [та ін.]. – Старобільськ, 2015. – С. 24–25.
1175. **Єрмоленко, Н.** Формування національно-патріотичних якостей / Н. Єрмоленко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 6. – С. 33–34.
1176. **Жадько, В.** Сутнісний вимір патріотизму / Віталій Жадько, Бідзіля Петро // Сучасна шк. України. – 2015. – Лип. (№ 7). – С. 55–59.
1177. **Жайворонок, Т. А.** Національна культура у творчості дітей: діапазон ідей і практик у діяльності дитячої бібліотеки / Т. А. Жайворонок // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. дир. обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 158–163.
1178. **Желанова, В. В.** Система психолого-педагогического сопровождения младших школьников-переселенцев из зоны АТО / Вікторія В'ячеславівна Желанова // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – Вип. 7(296). – С. 29–37.
1179. **Железник, О.** Ми – свідки історії України : урок мужності / О. Железник // Шк. світ. – 2015. – Трав. (№ 5). – С. 39–40.
1180. **Жеребкіна, З. Г.** Методичні матеріали та зауваги щодо проведення заходів патріотичного спрямування в навчально-виховних закладах / З. Г. Жеребкіна, Т. І. Писаренко // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Жовт. (№ 19/20). – С. 15–24.
1181. **Жеревко, І. В.** Ми – українці! : (КВК між учнями 9-х класів) / І. В. Жеревко // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 7. – С. 29–35.

1182. **Жильчук, О.** Національно-патріотичне виховання учнів в сім'ї та школі [Електронний ресурс] (до 100-річчя Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / Жильчук Олександра // Виховання громадянина України – стратегічна мета національно-патріотичного виховання сьогодення : матеріали студент. наук.-практ. конф., Кам'янець-Подільський, 23–24 жовт. 2017 р. : тези доп. – Текст. дані. – Кам'янець-Подільський, 2017.– Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <http://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/091.pdf> (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.
1183. **Жогло, Ю. С.** Моя країна – Україна : гра-вікторина для учнів 8–9-х кл. / Ю. С. Жогло // Географія. – 2017. – № 19/20. – С. 74–76.
1184. **Жогло, Ю. С.** Я люблю Україну! 8 клас. Інтелектуальна гра / Ю. С. Жогло // Географія. – 2016. – № 3/4. – С. 71–76.
1185. **Жукова, О. Є.** Національно-патріотичне виховання учнів як засіб формування ціннісного ставлення особистості до навколишньої дійсності: пошуки та здобутки Мелітопольської спеціалізованої школи-інтернату «Творчість» [Електронний ресурс] / Жукова О. Є. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1NUmo0cndmd3NaY2M/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
1186. **Жулинський, М.** «Свою Україну любіть, любіть її...» / М. Жулинський // Слово і Час. – 2014. – № 3. – С. 3–11.
1187. **Журавель, Ю. Г.** Битви за землю рідну / Юрій Журавель. – [Рівне] : Діти підземелля, 2016. – 46 с.
1188. **Журба, К. О.** До актуальності формування національно-культурної ідентичності підлітків / К. О. Журба // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бежа, Ж. В. Петрочко. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 93–98. – (Присвячено 25-річчю Національної академії педагогічних наук України та 20-річчю Інституту проблем виховання НАПН України).
1189. **Журба, К. О.** Квест як засіб формування національно-культурної ідентичності підлітків / Катерина Журба, Ірина Шкільна // Рідна шк. – 2017. – № 11/12. – С. 44–52.
1190. **Журба, К. О.** Свобода як аспект виховання патріотизму пріоритетної в учнів основної та старшої школи [Електронний ресурс] / К. О. Журба // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова

- редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 38–39. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1191. **Журба, К. О.** Сучасні діагностувальні методики з формування національно-культурної ідентичності у молодших підлітків / К. О. Журба // Матеріали IX Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2017. – С. 14–23.
1192. **Журба, К. О.** Формування національно-культурної ідентичності підлітків дискусійними методами / Журба К. О. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Бека, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – С. 122–127.
1193. **Журба, К.** Сучасні тенденції у формуванні національно-культурної ідентичності молодших підлітків / Катерина Журба // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2018. – С. 59–62.
1194. **Журба, К.** Чи знаєш ти свій край. Урок-гра у 5–6-х класах / Катерина Журба // Шк. світ. – 2015. – № 16. – С. 21–26.
1195. **Журба, К. О.** Виховання культури гідності молодших підлітків у взаємодії сім'ї і школи : метод. рек. / К. О. Журба ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 70 с.
1196. **Журба, К. О.** Свобода як смисложиттєва цінність у вихованні патріотизму учнів основної та старшої школи / Журба К. О. // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2015. – С. 14–20.
1197. **Жучкова, С.** Виховуємо громадянина – патріота України / С. Жучкова // Завуч. Шкільний світ. – 2016. – Верес. (№ 19). – С. 34–39.
1198. **З Україною в серці** : зб. поезій / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Хемчян І. І., Біла Л. О., Рубан А. І.]. – Київ : Фенікс, 2016. – 256 с.
1199. **Завада, О. В.** Патріотичне виховання на уроках інформатики / О. В. Завада // Інформатика в шк. – 2016. – № 9. – С. 18–21.

1200. **Заваженко, Н. М.** Осінь, що нас змінила... : до Дня гідності та свободи / Н. М. Заваженко // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2016. – № 34/35/36. – С. 35–39.
1201. **Завалій, В. М.** Виховання в ліцеїстів почуття патріотизму та людської гідності в умовах глобалізації / Вероніка Миколаївна Завалій // Таврійській вісн. освіти. – 2018. – № 1, ч. 2. – С. 220–225. – Бібліогр.: 6 назв.
1202. **Завальнюк, О. В.** Значення фізичної культури і спорту у вихованні патріотичних почуттів особистості / О. В. Завальнюк // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 89. – С. 333–336.
1203. **Завгородня, Т. І.** Година-дослідження дерев-символів України / Т. І. Завгородня, В. П. Завгородній // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 1. – С. 44–50.
1204. **Завірова, М. Л.** Активне впровадження практично-діяльнісних форм патріотичного виховання – основна задача навчально-виховної роботи в школі [Електронний ресурс] / Завірова М. Л. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHNHFfcE4xSDducGs/viewew> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1205. **Загороднова, В. Ф.** Навчання і виховання національно свідомої мовної особистості з аксіологічних позицій / В. Ф. Загороднова // Наук. зап. Бердян. держ. пед. ун-ту. Сер : Педагогічні науки / Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2014. – Вип. 1. – С. 133–139.
1206. **Зажарська, Г. П.** Національно-патріотичне виховання учнів початкових класів у взаємодії сім'ї та школи / Г. П. Зажарська // Вісн. ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Старобільськ, 2017. – № 7, ч.1. – С. 146–154.
1207. **Заїзжена, Е.** Ми усі – одна сім'я, неповторні – ти і я! : перший урок у 1 кл. / Е. Заїзжена // Початкова шк. – 2014. – № 8. – С. 57–58.
1208. **Зайковська, О.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в умовах школи нового типу / О. Зайковська, О. Мазакова // Сучас. шк. України. – 2016. – № 3. – С. 27–30.
1209. **Заліський, А.** Патріотизм – найщиріша з чеснот української молоді / Анатолій Заліський // Деснянська правда. – 2014. – Січ. (№ 4). – С. 5.

1210. **Заради Гідності й Свободи** / Терноп. навч.-вихов. комплекс «ЗОШ І–ІІІ ст. – прав. ліцей №2»; [ред.-упоряд. Козловський П. І.]. – Тернопіль : Терно-граф, 2016. – 118 с. : іл.
1211. **Засядько, Л.** Рідний край у задачах (продовження, 6 клас) / Л. Засядько, Т. Кононенко // Математика в рідній шк. – 2017. – № 4. – С. 17–22.
1212. **Затірка, Н. В.** Герої на сторожі миру : урок мужності / Н. В. Затірка // Все для вчителя. – 2016. – Лип. (№ 7). – С. [58–59] ; Позакласний час. – 2016. – № 9. – С. 45–46.
1213. **Затхєєва, Л. О.** Ми є, були, і будемо ми... : [сценарій вихов. заходу про Україну та українців] / Л. О. Затхєєва, З. М. Ляшенко // Позакласний час. – 2016. – № 2. – С. 6–8.
1214. **Захарова, Р. І.** Національно-патріотичне виховання в роботі шкільної бібліотеки / Р. І. Захарова // Шк. бібліотекар. – 2016. – Верес. (№ 9). – С. 12–14.
1215. **Заярна, А. О.** Виховання національної самосвідомості на уроках географії / А. О. Заярна // Географія. – 2016. – № 3/4. – С. 17–26.
1216. **Збірка методичних рекомендацій** до відзначення пам'ятних дат у загальноосвітніх навчальних закладах / Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ : [б. в.], 2016. – 120 с.
1217. **Звягінцева, В. С.** В моєму серці Україна / В. С. Звягінцева, Л. І. Леванова // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 8. – С. 21–25.
1218. **«Земля батька»** : МОН: патріотичне виховання має пронизувати все навчання : [рек. М-ва освіти і науки України та думки експертів, щодо ефективності ініціатив М-ва] / підготував А. Дмитрієв // Упр. освітою. – 2015. – Груд. (№ 23). – С. 4–12.
1219. **Зоря, Ю.** Використання телекомунікаційних технологій у патріотичному вихованні учнівської молоді / Юлія Зоря // Нова пед. думка. – 2015. – № 2. – С. 201–204.
1220. **Зоря, Ю. М.** Інтернет-проекти у патріотичному вихованні учнівської молоді в умовах інноваційного освітнього простору / Ю. М. Зоря // Постметодика. – 2015. – № 4. – С. 22–28. – Бібліогр.: 14 назв.
1221. **Зоря, Ю. М.** Організаційно-педагогічні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у патріотичному вихованні старшокласників у позакласній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Зоря Юлія Миколаївна ; Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2014. – 19 с.

1222. **Зоря, Ю. М.** Роль інтернет-проектів у патріотичному вихованні учнівської молоді в умовах інноваційного освітнього простору / Ю. М. Зоря // Пед. вісн. – 2015. – Черкаси, № 4. – С. 18–21.
1223. **Зоря, Ю.** Роль телекомунікаційних проектів у патріотичному вихованні старшокласників / Ю. Зоря // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Педагогіка. Соціальна робота / Ужгород. нац. ун-т. – 2016. – Вип. 1. – С. 126–129.
1224. **Зоська, Я.** Патріотичне виховання школярів м. Запоріжжя: соціологічна оцінка стану та сприйняття / Я. Зоська, С. Катаєв // Нова парадигма. – 2016. – Вип. 130. – С. 53–62.
1225. **Зубрицька, Т. Ф.** Патріотичне виховання на уроках географії / Т. Ф. Зубрицький // Географія. – 2015. – № 21/22. – С. 9–16.
1226. **Зуєва, Р. Т.** Україна понад усе! Урок мужності / Р. Т. Зуєва // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 9. – С. 27–29.
1227. **Іваннікова, В. Б.** Герої не вмирають! : [сценарій вихов. заходу, присвяч. героям Небесної сотні] / В. Б. Іваннікова // Все для вчителя. – 2016. – № 7. – С. 50–51.
1228. **Іваннікова, В. Б.** Герої не вмирають! : [сценарій вихов. заходу, присвячений героям-воїнам АТО] / В. Б. Іваннікова // Позаклас. час. – 2016. – № 9. – С. 43–44.
1229. **Іваночко, Р.** Душу – Богу, тіло – Україні, честь – собі : позакласний захід до Дня Збройних сил України. 9–11-ті класи / Росина Іваночко // Історія України. – 2014. – Листоп. (№ 21). – С. 21–26.
1230. **Іванченко, Н.** Національно-патріотичне виховання на уроках математики / Н. Іванченко, Г. Кондратюк // Завуч. – 2017. – Лют. (№ 2). – С. 11–16.
1231. **Іванчук, Л. В.** Твої герої, Україно! : усний журн. / Л. В. Іванчук // Шк. б-ка. – 2017. – Лют. (№ 2). – С. 1–4.
1232. **Іванюк Г. І.** Педагогічні ситуації як засіб патріотичного виховання учнів початкової школи / Г. І. Іванюк, М. Є. Чеснова // Молодий вчений. – 2016. – № 11. – С. 441–445.
1233. **Іванюк, Г. І.** Ідеї національно-патріотичного виховання дітей і молоді в умовах трансформації суспільства [Електронний ресурс] / Г. І. Іванюк // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 8–11. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp->

<content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

1234. **Івахів, Л. А.** Народні символи України (виховний захід, 5–8 кл.) / Івахів Л. А. // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 57–62. – (Серія «Виховна робота»).
1235. **Івашковський, В. В.** Теорія патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в контексті викликів сьогодення / В. В. Івашковський // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2015. – С. 10–14.
1236. **Ігнатюк, Т.** Формування соціального досвіду дітей та учнівської молоді шляхом національного виховання / Т. Ігнатюк, В. Вальченко // Рідна шк. – 2015. – № 7/8. – С. 63–67.
1237. **Ізотова, Г. М.** Спортсмени – захисники Вітчизни (свято для учнів середніх класів) / Г. М. Ізотова // Фіз. виховання в шк. України. – 2014. – № 2. – С. 22–25.
1238. **Іліка, Л.** «Ми веселі козачата, хороші хлопчики й дівчата»: виховний захід для учнів 7–9-х класів / Л. Іліка // Дефектолог. – 2015. – Жовт. (№ 10) – С. 44–45.
1239. **Інтеграція предметів «Фізична культура» та «Захист Вітчизни» у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів : метод. матеріали** / [Армейський О. С. та ін.]. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2017. – 196 с.
1240. **Ісаченко, Н.** Виховання громадянина-патріота / Н. Ісаченко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 2. – С. 5–7.
1241. **Казачанська, І. М.** Шляхами рідної батьківщини / І. М. Казачанська, Л. А. Мирошник // Логопед. – 2014. – № 11. – С. 45–47.
1242. **Кальчук, М.** Щоб у серці жила Батьківщина / Марія Кальчук, Світлана Махиня // Початкова шк. – 2016. – № 9. – С. 54–55.
1243. **Канашко, О.** Громадянсько-патріотичне виховання та соціалізація особистості / О. Канашко // Рідна шк. – 2014. – № 6. – С. 34–37.
1244. **Кантемірова, Р.** Систематизована та інтегрована Концепція патріотичного виховання учнів / Р. Кантемірова // Сучас. школа України. – 2016. – № 5. – С. 48–56.
1245. **Капелюх, Д. Р.** Особливості національно-патріотичного виховання учнів з особливими освітніми потребами у навчально-реабілітаційному центрі / Дарія Рудольфівна Капелюх, Володимир Петрович Щуцький // Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді в умовах модернізаційних суспільних змін : матеріали Всеукр. наук.-

- практ. інтернет-конф., 15 трав. 2018 р. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2018. – С. 30–35.
1246. **Капелько, І. І.** Формування національної свідомості засобами родинно-патріотичного виховання та шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій / І. І. Капелько // Пед. майстерня. – 2017. – № 1. – С. 27–31.
1247. **Капустін, С. В.** Громадянське та патріотичне виховання – серцевина процесу формування цілісного світогляду учнів / С. В. Капустін // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 7, Релігієзнавство. Культурологія. Філософія : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 38 (51). – С. 248–255.
1248. **Каргіна, Ю. О.** Національно-патріотичне виховання учнів як пріоритетний напрямок державної політики з формування сучасного громадянина та патріота України [Електронний ресурс] / Каргіна Ю. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHMDNTdU5fWGw2Tzg/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1249. **Кармалюк, С. П.** Формування патріотичних цінностей особистості на сучасному етапі / Кармалюк Сергій Павлович // Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 26–28 жовт. 2017 р.). – Чернівці, 2017. – С. 13–16. – Режим доступу: http://quaere.fmi.org.ua/docs/conference_theses.pdf#page=124. (дата звернення: 22.08.2018). – Назва з екрана.
1250. **Карпенко, Т. В.** Формування національної свідомості та патріотизму засобами народних традицій / Т. В. Карпенко // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 10. – С. 2–7.
1251. **Карпусь, Н. В.** Формування національної свідомості учнів засобами українознавства / Н. Карпусь // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2015. – № 34/36. – С. 4–11.
1252. **Касперська, Г.** Українська народна пісня. Телеміст : (інтегрований урок з музики та літературного читання) / Галина Касперська // Початкова шк. – 2018. – № 1. – С. 46–47.
1253. **Кацубо, Я.** «Що я знаю про Батьківщину?» : (відкрите заняття-аукціон з елементами гуманної педагогіки Шалви Олександровича Амонашвілі) / Я. Кацубо // Початкова шк. – 2016. – № 8. – С. 28–30.
1254. **Квас, О. В.** Видова різноманітність музеїв України при навчальних закладах у контексті патріотичного виховання учнів початкової школи

- / О. В. Квас, С. В. Волошин // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2017. – Вип. 1. – С. 40–57. – Бібліогр.: 27 назв.
1255. **Квас, О.** Формування патріотичної вихованості учнів початкової школи засобами музейної педагогіки / Олена Квас, Сузанна Волошин // Молодь і ринок. – 2018. – № 11. – С. 18–22. – Бібліогр.: 8 назв.
1256. **Квач, Н. М.** Я люблю Україну! : інтелектуал. гра / Н. М. Квач, Т. В. Коваленко // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 4. – С. 6–8.
1257. **Келембет, Л. І.** Патріотичне виховання дітей та учнівської молоді: теорія і практика [Електронний ресурс] / Келембет Л. І., Фляк О. О., Риндич О. М. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей, Л. Келембет, О. Фляк, О. Риндич]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 16–23. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1258. **Кемпе, В. Ю.** Видова різноманітність навчальної літератури у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з питань національно-патріотичного виховання / В. Ю. Кемпе // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 2. – С. 257–264.
1259. **Кемпе, В. Ю.** Навчальна література з питань національно-патріотичного виховання у фонді галузевої книгозбірні / Вероніка Юріївна Кемпе // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБУ ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 132–138.
1260. **Кибукевич, К. В.** Особливості національно-патріотичного виховання учнів молодшого шкільного віку / Кибукевич К. В., Баліка Л. М. // Наука, освіта, суспільство очима молодих : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців, 16 трав. 2018 р. – Рівне, 2018. – С. 76–77. – Текст статті доступний також в Інтернеті: http://rshu.edu.ua/images/nauka/11_mignar_konf_160518_2.pdf (дата звернення: 15.08.2018).
1261. **Кириченко, В. І.** Патріотизм як ціннісно-сміслові підґрунтя просоціальної поведінки підлітків / В. І. Кириченко // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – 2017. – № 4. – С. 42–48.

1262. **Кириченко, В.** Патріотизм як цінність особистості й потреба суспільства / Валентина Кириченко, Галина Ковганич // Довідник директора шк. – 2015. – № 11/12. – С. 30–53.
1263. **Кириченко, О. М.** Проектна діяльність як засіб формування патріотичної свідомості [Електронний ресурс] / Кириченко Олена Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 109–113. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1264. **Кириченко, Т. П.** «Ми є. Були. І будем ми! й Вітчизна наша з нами»: усний журнал / Т. П. Кириченко // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2016. – № 25/26. – С. 61–65.
1265. **Киричок, В. А.** Виховання культури гідності молодших школярів у позаурочній діяльності: метод. рек. / В. А. Киричок, О. В. Роговець; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 79 с.
1266. **Киричок, В. А.** Виховання національної гідності – основи патріотизму у молодших школярів (в контексті педагогічної спадщини О. А. Захаренка) / В. А. Киричок // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2015. – С. 52–57.
1267. **Киричок, В.** Хай у серці кожної дитини живе любов до України: виховний захід у 1–4-х класах / В. Киричок // Шк. світ. – 2015. – Серп. (№ 16). – С. 5–16.
1268. **Киришун, І.** Батьківщина – у серці єдина: урок-подорож. 3-й кл. / І. Киришун // Початкова освіта. – 2016. – № 14. – С. 14–19.
1269. **Кирий, С. В.** Інформаційне забезпечення реалізації концепції національно-патріотичного виховання через комплексні бібліотечні заходи [Електронний ресурс] / С. В. Кирий // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання: зб. матеріалів Всеукр. наук.–практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.; літ. ред. Редько-Шпак Л. В.; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 44–45. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

1270. **Кишакевич, Ю.** Про вплив сім'ї, школи та суспільства на формування патріотизму молоді / Юрій Кишакевич // Молодь і ринок. – 2015. – № 5. – С. 23–28.
1271. **Кияновський, А.** Школа гуманітарної праці: розвиток інтелектуальної особистості, виховання патріота – громадянина / Артем Кияновський // Рідна шк. – 2016. – № 10. – С. 3–10.
1272. **Кірсєва, К. Р.** Національні символи України» [Електронний ресурс] : розробка уроку в 11 кл. // Спеціалізована школа № 304 з поглибленим вивченням інформаційних технологій : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://www.school304.com.ua/?page=321#.V6xuDBK69kp> (дата звернення: 11.03.19). – Назва з екрана.
1273. **Кіриєнко, Т. С.** Національно-патріотичне виховання учнів загальноосвітньої школи в позакласній діяльності (з досвіду роботи Херсонської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 41 Херсонської міської ради) / Тетяна Станіславівна Кіриєнко // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 4. – С. 194–198.
1274. **Кірик, М.** Формування національної самосвідомості учнів: основні завдання та шляхи їх реалізації / М. Кірик // Учитель початкової шк. – 2015. – № 8. – С. 8–12.
1275. **Кірішко, Л. М.** Формування національної свідомості учня засобами народознавства / Л. М. Кірішко // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 4. – С. 6–10.
1276. **Кірчук, Т.** Національно-патріотичне виховання : формування почуття любові до України в учнів з особливими потребами / Тетяна Кірчук // Дефектолог. – 2018. – № 2. – С. 47–49. – Бібліогр.: 9 назв.
1277. **Кітаєва, Г.** План національно-патріотичного виховання учнів / Г. Кітаєва, К. Раковський // Сучасна шк. України. – 2016. – № 3. – С. 20–26.
1278. **Клачкова, М. А.** Мій рід, моя батьківщина – це все моя Україна : народознавче свято / М. А. Клачкова // Все для вчителя. – 2016. – № 8. – С. 14–15.
1279. **Клепач, Т.** Патріотизм у світогляді Тараса Шевченка. Підготовка до написання твору-роздуму : 9 клас / Т. Клепач // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 9. – С. 32–37. – Бібліогр.: 9 назв.
1280. **Клименко, Ж. В.** Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української ідентичності учнів / Клименко Ж. В. // Topical Issues of Philology Students' Training for Working Activity in Contemporary Domain of Education. – 2017. – № 1. – С. 37–49. – Бібліогр.: 16 назв.

1281. **Клименко, О.** День українського козацтва : загальношкільний виховний захід для дітей із ЗПР та розумовою відсталістю / Ольга Клименко // Дефектолог. – 2017 г. – Жовт. (№ 10). – С. 38–40 : мал.
1282. **Климович, І. М.** Патріотичний контент дитячих телепрограм в Україні / І. М. Климович // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2016. – № 3. – С. 106–109.
1283. **Климович, Я. В.** Підготовка вчителя технологій до виховання учнів сільської школи на національно-культурних традиціях : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 / Я. В. Климович ; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – 20 с.
1284. **Клімова, І. О.** Патріотичне виховання підростаючого покоління [Електронний ресурс] / Клімова І. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1HeEt1NHRrVGIIU1E/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1285. **Клюй, О.** «А на тім рушничкові...» : літ.-муз. композиція для учнів 7–8 кл. / О. Клюй // Укр. мова та літ. – 2015. – № 13/14. – С. 80–84.
1286. **Клюніна, Н. В.** Актуальність національно-патріотичного виховання на уроках іноземної мови [Електронний ресурс] / Клюніна Наталія Василівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми : КЗ СОІППО, 2017. – С. 114–118. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1287. **Книга, Л. Ф.** Уроки літератури рідного краю як засіб формування національної свідомості учнів / Лілія Федорівна Книга // Таврійський вісн. освіти. – 2017. – № 3. – С. 183–190.
1288. **Коба, Т. А.** Проект «Я – українець, і цим пишаюся!» : (8–11 кл.) / Т. А. Коба // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 2. – С. 18–20.
1289. **Коберник, О.** Проектна діяльність у системі національно-патріотичного виховання учнів / Олександр Коберник // Рідна шк. – 2016. – № 11/12. – С. 13–17. – Бібліогр.: 10 назв.
1290. **Кобець, Л. П.** «Наше диво калинове – українська рідна мова» : метод. матеріал щодо проведення тижня укр. мови для почат. кл. / Л. П. Кобець // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 55–59. – Бібліогр.: 8 назв.
1291. **Коваленко, Н. І.** Концептуальні аспекти національно-патріотичного виховання учнівської молоді в організації роботи шкільного музею

- / Коваленко Н. І. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 134–140. – Бібліогр.: 7 назв.
1292. **Коваленко, Н. І.** Сучасні технології організації виховної роботи закладу освіти у контексті національно-патріотичного виховання / Н. І. Коваленко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Беха, Ж. В. Петровича. – Вип. 5. – Івано-Франківськ: НАІР, 2017. – С. 105–110.
1293. **Коваленко, О. А.** Тепло моїх долонь, і розуму, і серця я Україні милій віддаю : (урок-гра «Морський бій», присвяч. Дню незалежності України, 5–7 кл.) / О. А. Коваленко // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків, 2014. – С. 15–18. – (Серія «Виховна робота»).
1294. **Коваленко, О. І.** Інтелект-гра «До Дня Збройних Сил України» / О. І. Коваленко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 11. – С. 29–30.
1295. **Коваль, Р. В.** Критичне осмислення медіавпливів: якісна складова патріотизму молоді [Електронний ресурс] / Р. В. Коваль // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 109–110. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1296. **Коваль, Р. В.** Особливості діагностики патріотизму у старшокласників в умовах інформаційної війни / Р. В. Коваль // Наукові студії із соціальної та політичної психології : зб. ст. / Ін-т соц. та політ. психології Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2016. – Вип. 37 (40) – С. 255–266.
1297. **Коваль, Т.** Фольклористична ігрова програма для дітей молодшого та середнього шкільного віку / Тетяна Коваль, Ольга Коваль // Позашкільня. – 2016. – Лют. (№ 2 (110)). – С. 68–71.
1298. **Ковальська, О.** Про інноваційні соціальні технології національно-патріотичного виховання школярів / О. Ковальська // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 44–50.
1299. **Ковальчук, І. В.** Технології соціальної роботи з формування патріотизму дітей / І. В. Ковальчук // Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 26. – С. 109–117.

1300. **Ковальчук, Л. М.** Я – громадянин і патріот своєї держави. Година спілкування / Л. М. Ковальчук // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2014. – № 12. – С. 9–11.
1301. **Ковнір, О. І.** Формування патріотизму та національної свідомості дітей та молоді як складових національної безпеки української держави / О. І. Ковнір // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Педагогіка / Чорномор. держ. ун-т імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». – Миколаїв, 2016. – Т. 269, № 257. – С. 33–37. – Бібліогр.: 11 назв.
1302. **Козак, Ю. В.** Форми та методи національно-патріотичного виховання дітей і молоді в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Козак Ю. В. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедagogіки: матеріали Всеукраїн. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2016. – С. 229–234. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1303. **Козлова, Т. М.** Національно-патріотичне виховання в процесі вивчення української мови і літератури / Т. М. Козлова // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 7/8. – С. 5–11. – Бібліогр.: 9 назв.
1304. **Козова, Н. А.** Поети – «шістдесятники». Василь Симоненко – «вигляд молоді української поезії»: розробка уроку з літ. рід. краю: 11 кл. / Н. А. Козова // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 4. – С. 37–42.
1305. **Колесніченко, М. В.** Курс юного патріота: навч. посіб. для мол. та серед. шк. віку: у 9 кн. : для дітей незалеж. України. Кн. 1 / Колесніченко М. В. ; Ін-т „САМРІТІ” (САМореалізація: Розвиток Інтелекту, Творчості, Інтуїції). – Київ: Креативна група, 2015. – (Зернина до зернини – Єдина Україна). – 64 с.
1306. **Колісниченко, В. М.** Моя Україна – найкраща у світі!: [сценарій, пісні з нотами] / В. М. Колісниченко // Все для вчителя. – 2015. – № 5. – С. 11–14.
1307. **Колісниченко, В.** Символи держави і народу. Школа патріотичного виховання / В. Колісниченко // Позакласний час. – 2015. – № 1. – С. 5–8.
1308. **Коломієць, Т.** Організація патріотичного виховання в закладах освіти за сучасних умов / Т. Коломієць // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 10. – С. 2–7.
1309. **Коломоєць, Г. А.** Ефективність патріотичного виховання старших підлітків у процесі військово-спортивних ігор / Г. А. Коломоєць

- // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України. – [Київ], 2014. – Вип. 80. – С. 139–143.
1310. **Коломоєць, Г.** Національно-патріотичне виховання старших підлітків засобами хортингу / Галина Коломоєць, Юлія Проценко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 46–54. – Бібліогр.: с. 52–53 (17 назв).
1311. **Колтачихіна, О. В.** Виховання патріота в умовах сучасної школи : [Електронний ресурс] / Колтачихіна Олена Вікторівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 138. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1312. **Коляда, І. А.** «Запорозька Січ і Слобідська Україна у другій половині XVII ст.» : історія України, 8 кл. / І. Коляда, Л. Шевчук // Історія в рідній шк. – 2016. – № 4. – С. 8–16.
1313. **Коляда, І.** Початок Української національно-демократичної революції [1917 р.] : урок-лекція з іст. України : 10 кл. / І. Коляда // Історія в рідній шк. – 2017. – № 2. – С. 16–25.
1314. **Коляда, О.** «Чим зарадить матерям...» : літ.-муз. композиція, присвячена пам'яті героїв, які полягли в АТО / О. Коляда // Початкова шк. – 2016. – № 1. – С. 1–2.
1315. **Компанієць, С. М.** Проблеми й перспективи виховання національної свідомості / С. М. Компанієць // Соц. педагогіка: теорія і практика. – 2014. – № 1. – С. 10–14.
1316. **Кондратенко, О.** Гуманітарна освіта як необхідний чинник національно-патріотичного виховання / Олександр Кондратенко // Освіта на Луганщині. – 2016. – № 4. – С. 64–67. – Бібліогр.: 12 назв.
1317. **Конопельнюк, Л.** Урок мужності : (2 кл.) / Л. Конопельнюк // Початкова шк. – 2015. – № 4. – С. 53.
1318. **Копайгородська, Л. С.** Житиме вічно моя Україна! / Л. С. Копайгородська // Позаклас. час. – 2015. – № 4. – С. 30–35.
1319. **Копач, С. О.** Національно-патріотичне виховання. Накази / С. О. Копач, І. І. Стеценко. – Київ : Ред. газет з упр. освітою, 2014. – 125 с. – (Бібліотека «Шкільного світу» : засн. у 2003 р.). – Бібліогр.: с. 125–126.
1320. **Копко, Л. І.** Ми є діти українські : (свято, 5–6 кл.) / Л. І. Копко // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 6. – С. 18–20.

1321. **Кордонська, А. В.** Формування національних та загальнолюдських цінностей / А. В. Кордонська // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2017. – № 6. – С. 15–18.
1322. **Корецька, Л.** Формування моральних якостей учнів як підґрунтя їх національно-патріотичного становлення / Любов Корецька // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. / Ін-т обдар. дитини НАПН України. – Київ, 2015. – Вип. 1. – С. 63–67.
1323. **Корнейко, А. О.** Громадянська компетентність як складова патріотичного виховання молоді: зміст, структура, особливості формування / А. О. Корнейко, М. М. Корнейко // Пед. пошук. – 2016. – № 3. – С. 14–18.
1324. **Корнієнко, І. О.** Роль національно-патріотичного виховання в формуванні історичної пам'яті, національної, громадянської самоідентифікації учня [Електронний ресурс] / Корнієнко Ірина Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 141–144. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1325. **Корнійчук, Н.** Небесна сотня : героїчні пісні, балади, пісні, проза / Н. Корнійчук. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2014. – 160 с.
1326. **Корошенко, М.** Патріотизм – запалити, не дати згаснути : [знайомство з Концепцією національно-патріотичного виховання дітей і молоді] / М. Корошенко // Освіта України. – 2015. – 7 верес. (№ 36). – С. 8–9.
1327. **Короленко, Н.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління / Наталія Короленко // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 139–140.
1328. **Короткіх, Л. В.** Життя тобі, моя Україно! : година спілкування у 4-му кл. / Л. В. Короткіх // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 3. – С. 6–8.
1329. **Короткіх, Л. В.** Моя любя Україна : година спілкування у 1–2 класах / Л. В. Короткіх // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 1. – С. 14–16.
1330. **Коротна, С. М.** Майстерня патріотичного виховання. Позакласна та виховна робота : навч. посіб. з орг. позакл. роботи за методом проектування / С. М. Коротна, Л. І. Жиле ; Департамент освіти Вінниц.

- міськради, Міськ. метод. каб., Комун. закл. «Гуманітар. гімназія № 1 ім. М. І. Пирогова Вінниц. міськради». – Вінниця : Т. П. Барановська [вид.], 2018. – 47 с. : рис. – Бібліогр.: с. 47.
1331. **Корчака, Т. А.** Бібліотечне краєзнавство в роботі з дітьми / Т. А. Корчака // Шкіл. б-ка плюс. – 2016. – Серп. (№ 15/16). – С. 2–7.
1332. **Коршунова, Л.** Не переболить і не забудеться... : усний журн., присвяч. пам'яті загиблих у зоні АТО односельців / Л. Коршунова, О. Савченко, Г. Кочерга // Дивослово : Українська мова й література в навчальних закладах. – 2018. – № 2. – С. 9–13.
1333. **Корякіна, Т.** Національно-патріотичне виховання як організований культуротворчий процес взаємодії педагогів та учнів / Тетяна Корякіна, Надія Єгорова // Освіта на Луганщині. – 2016. – № 4. – С. 72–74. – Бібліогр.: 6 назв.
1334. **Косенко, О. І.** Пізнавальні задачі від запорізьких козаків / О. І. Косенко // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 1/2. – С. 73–75.
1335. **Кособуцька, Г. П.** Організаційно-педагогічні умови національно-патріотичного виховання підлітків у позакласній роботі / Г. П. Кособуцька // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – Вип. 1. – С. 127–138. – Бібліогр.: 9 назв.
1336. **Костенко, М. О.** Формування національної самосвідомості читачів (заходи українознавчої тематики) / М. О. Костенко // Шк. бібліотекар. – 2017. – № 1. – С. 10–15.
1337. **Костриця, Н. М.** Традиційні та інноваційні підходи в організації національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання в навчальних закладах [Електронний ресурс] / Костриця Наталія Михайлівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 144–148. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1338. **Костюшко, Г. О.** Виховання патріотизму дітей та молоді на духовно-моральних засадах української народної педагогіки / Г. О. Костюшко // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Вип. 22. – С. 65–71.
1339. **Кот, О. М.** Культурно-мистецьке відродження в період Української революції 1917–1921 рр. : розробка інтегр. уроку з історії України,

- біології та худож. культури. 10 кл. / О. М. Кот, В. І. Грицаєнко, О. Д. Ляпкало. – 2018. – № 2. – С. 44–48. – Бібліогр.: 10 назв.
1340. **Котеля, Т.** «З Україною в серці»: вихов. захід / Котеля Тамара // Справи сімейні. – 2015. – № 4. – С. 21–23.
1341. **Котеля, Т. М.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді: проекція національно-патріотичного спрямування «три кити національної свідомості» / Котеля Т. М. // Особистість у просторі виховних інновацій: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 175–179.
1342. **Котенко, Л. Б.** «Квітуча Україна»: (вихов. захід для учнів 6-го кл.) / Л. Б. Котенко // Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня культура). – 2018. – № 1. – С. 14–19.
1343. **Котенко, Т. О.** Патріотичне виховання – складова національного світогляду / Т. О. Котенко // Позаклас. час. – 2016. – № 10. – С. 10.
1344. **Котій, Л. В.** Творчість письменників рідного краю у формуванні пізнавальних інтересів та національно-патріотичного виховання учнів / Л. В. Котій // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 34/35/36. – С. 66–73. – Бібліогр.: 8 назв.
1345. **Коцур, В.** Навчання учнів складати і розв'язувати задачі з фізики як засіб військово-патріотичного виховання / В. Коцур, В. Шарко // Фізика та астрономія в рідній шк. – 2017. – № 1. – С. 28–33.
1346. **Кошманюк, В. В.** Національно-патріотичне виховання як невід'ємний складник вивчення математичних дисциплін у загальноосвітній та вищій школі (з досвіду роботи) / В. В. Кошманюк // Сімнадцята міжнародна наукова конференція ім. акад. Михайла Кравчука, 19–20 травня, 2016 р., Київ: матеріали конф. – Т. 3: Теорія ймовірностей та математична статистика. Історія та методика математики. – Київ, 2016. – С. 270–274.
1347. **Кравець, Н. П.** Формування почуття патріотизму в розумово відсталих семикласників на уроках української літератури / Н. П. Кравець, О. І. Палагнюк // Молодий вчений. – 2017. – № 3. – С. 398–401.
1348. **Кравченко, Т.** Зарубіжна література. Способи патріотичного виховання / Тетяна Кравченко // Сучас. школа України. – 2018. – Берез. (№ 3 (315)). – С. 36–38.
1349. **Кравчук, Л.** Дорога батьківщино, Україно моя: метод. рек. / Л. Кравчук // Початкова освіта. – 2015. – Верес. (№ 18). – С. 4–8.
1350. **Красько, О.** Національно-патріотичне виховання / О. Красько // Дефектолог. – 2015. – Листоп. (№ 11). – С. 39–42.

1351. **Крат, Р.** Виховуємо громадянина / Раїса Крат // Молодь і ринок. – 2018. – № 2. – С. 109–116. – Бібліогр.: 8 назв.
1352. **Кривоконь, Т.** Особливості розвитку патріотичних почуттів молодших школярів у процесі вивчення навчального предмету «Я у світі» засобами проектної діяльності / Т. Кривоконь // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5–6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, ф-т дошкільної, початкової освіти та мистецтв. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 145–148.
1353. **Криворот, К. М.** Потенціал козацької педагогіки для патріотично-духовного та демократичного розвитку української нації / К. М. Криворот // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 2. – С. 62.
1354. **Кривошея, В. М.** Моя Батьківщина – Україна / В. М. Кривошея // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 4. – С. 26–30.
1355. **Кривошея, В. М.** Патріотичні та громадянські мотиви у творчості зарубіжних поетів / В. М. Кривошея // Зарубіж. літ. в школі. – 2017. – № 1/2. – С. 7–15. – Бібліогр.: 22 назви.
1356. **Криловець, М. Г.** Патріотичне виховання в шкільних курсах географії [Електронний ресурс] / Криловець М. Г. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHR0xSZk4y_Umo5SV_k/view (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1357. **Кропочева, Н. М.** Національно-культурна ідентичність в сучасній літературі для дітей історичної тематики: інформаційно-змістовий аспект / Н. М. Кропочева // Вісн. Книжкової палати. – 2017. – № 9 (254). – С. 31–35. – Бібліогр.: 17 назв.
1358. **Кротна, С. М.** Майстерня патріотичного виховання : позакласна та виховна робота : навч. посіб з організації позакласної та виховної роботи за методом проектування / С. М. Кротна, Л. І. Жиле. – Вінниця : Барановська Т. П., 2018. – 47 с.
1359. **Крук, Т. Є.** «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ!» : (сценарій вихов. заходу патріот. спрямування) / Т. Є. Крук // Шк. бібліотекар. – 2015. – № 4. – С. 35–39.
1360. **Крупеня, Г.** Україна – європейська держава : година громадянськості / Галина Крупеня // Школа. – 2014. – № 9. – С. 84–85.

1361. **Крюков, Ю.** Козацькі забави. Військово-патріотичне спортивне свято / Юрій Крюков // Здоров'я та фіз. культура. – 2015. – Січ. (№ 1). – С. 30–32 : фото.
1362. **Кубай, Н. О.** «Були в народі мужні оборонці – звитязці, хлібороби, козаки...» : (наук.-практ. конф., 10 кл.) / Н. О. Кубай // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 6. – С. 25–30.
1363. **Кубай, Н.** Козацька педагогіка в контексті програми «Основні орієнтири виховання учнів 1–11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів України» / Н. Кубай // Нова пед. думка. – 2015. – № 2. – С. 140–143.
1364. **Кубай, Н. О.** «Та що є смерть, якщо це за народ?! І що життя, якщо без України?!» (урок мужності) / Н. О. Кубай // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 11. – С. 39–44.
1365. **Кубай, Н. О.** Функціонування виховної системи школи, ґрунтованої на засадах козацької педагогіки / Н. О. Кубай // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 138–152.
1366. **Кузнєцова, Л. М.** Національно-патріотичне виховання на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс] / Кузнєцова Лариса Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 169–174. – Режим доступу: <http://nmcptocherniv.ucoz.ru/ld/3/370.pdf> (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
1367. **Кузнєцова, В. О.** «Земля, яку сховає Тарас малими босими ногами...» : заочна подорож / В. О. Кузнєцова, В. В. Куліш, О. В. Власюк // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2017. – № 2. – С. 14–19.
1368. **Кузьменко, Л. І.** Виховання громадянсько-патріотичних почуттів засобами мистецтва / Л. І. Кузьменко // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 1. – С. 65–67.
1369. **Кулик, Н.** Битва за мову, або заключний акорд освітньої революції / Наталія Кулик // Освіта України. – 2017. – 7 серп. (№ 30). – С. 14–15.
1370. **Кулик, Н.** Лагідна українізація : "Не ламати старе, будувати нове" – такий принцип лежав в основі освітньої політики часів Гетьманату / Н. Кулик // Освіта України. – 2017. – 24 лип. (№ 28). – С. 14–15.

1371. **Кулик, Н.** Страта за українство : [про Івана Матвійовича Стешенка, педагога, письменника, літературознавця, першого міністра освіти в уряді УНР, який розпочав українізацію шкільної освіти] / Наталія Кулик // Освіта України. – 2017. – 31 лип. (№ 29). – С. 14–15.
1372. **Куля, О. М.** Патріотичне виховання молодших школярів на традиціях українського народу / О. М. Куля // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 2. – С. 7–11.
1373. **Кульбіда, С. В.** Формування національно-патріотичних почуттів у нечуючих на уроках мови [Електронний ресурс] / Світлана Кульбіда // Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді в умовах модернізаційних суспільних змін : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 15 трав. 2018 р. – Умань, 2018. – С. 25–29. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/72018.pdf> (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
1374. **Кульганик, Г.** Великий син великого народу : [присвячено творчості Т. Г. Шевченка] / Г. Кульганик // Початкова шк. – 2018. – № 3. – С. 61–63.
1375. **Курган, О. В.** Моніторингове дослідження національно-патріотичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах [Електронний ресурс] електронне науково-методичне видання / Курган Ольга Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 175–179. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
1376. **Курган, О. В.** Моніторингове дослідження національно-патріотичного виховання за умов сучасного освітнього процесу / О. В. Курган // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 10. – С. 2–7.
1377. **Курліщук, І. І.** Патріотичне виховання школярів Східних регіонів в умовах АТО / І. І. Курліщук // Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук : зб. наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (12–13 серп. 2016 р., м. Одеса). – Одеса, 2016. – С. 68–71.
1378. **Курлова, О. М.** Роль музейної кімнати у системі національно-патріотичного виховання учнів / О. М. Курлова // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 21–23.
1379. **Кутєпова, А. М.** Україна – наш спільний дім : година спілкування у 4-му класі / А. М. Кутєпова // Початове навчання та виховання. – 2014. – № 9. – С. 34–36. – Бібліогр.: 4 назв.

1380. **Кучерук, А. В.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в контексті національних та європейських цінностей / А. В. Кучерук // Реалізація гуманістичних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи : зб. наук. пр. / [редкол. : В. Є. Берега (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 123–126.
1381. **Лабович, Л.** В Україні зростає патріотизм... : (розмова з молодими українцями зі Сходу та Півдня України) / Л. Лабович // Над Бугом і Нарвою. – 2014. – № 3. – С. 17–18.
1382. **Лагода, К. І.** Формування національно-патріотичної свідомості учнів на уроках української літератури / К. І. Лагода // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 4. – С. 114–120.
1383. **Ланевич, Т. М.** Національно-патріотичне виховання особистості / Т. М. Ланевич // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 171–174.
1384. **Лапа, О. В.** Особливості вияву почуття патріотизму сучасними підлітками загальноосвітньої школи / О. В. Лапа // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2015. – Вип. 230. – С. 270–275.
1385. **Лаптева, О. М.** Співпраця шкільної бібліотеки з педагогічним колективом і батьками в національно-патріотичному вихованні / О. М. Лаптева // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Січ. (№ 1/2). – С. 22–26. – Бібліогр.: с. 26. – Ст. із вид.: Роль шкільної бібліотеки в національно-патріотичному вихованні учнівської молоді : зб. метод. матеріалів / Харків. акад. неперерв. освіти. – Харків, 2017. – 235 с.
1386. **Лахманюк, Т.** Моя Вітчизна : (свято у світлиці) / Тетяна Лахманюк // Початкова шк. – 2016. – № 6. – С. 55–56.
1387. **Левицька, С. М.** «Герої для нас як приклад...» : (година спілкування, 11 кл.) / С. М. Левицька // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 5. – С. 8–11.
1388. **Левченко, М. І.** Барви рідного краю : програма краєзнавчого циклу на допомогу колегам-бібліотекарям / [М. І. Левченко] // Шкіл. б-ка плюс. – 2018. – Квіт. (№ 7/8). – С. 6–7.
1389. **Левченко, М. І.** Краєзнавство як дійовий засіб патріотичного виховання молоді: завдання роботи бібліотеки / М. І. Левченко // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Квіт. (№ 7/8). – С. 2–5. – Бібліогр.: с. 5.
1390. **Левченко, С. П.** Ігри патріотів. Інтегрований виховний захід / С. П. Левченко, Т. П. Левченко, І. В. Татаренко // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2014. – № 11. – С. 25–33.

1391. **Лебеза, К. Є.** Українська революція 1917–1921 років: напрямки вивчення історії боротьби за незалежність і соборність України, вшанування пам'я творців національної державності й учасників визвольного руху ХХ століття [Електронний ресурс] / Лебеза Кирило Євгенович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 181–184. – Режим доступу: http://nmcpptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звертання: 20.03.2018). – Назва з екрана.
1392. **Лебезька, В. С.** Пам'ять поколінь – це жива історія народу: національно-патріотичний проект / В. С. Лебезька, Л. М. Прокопець // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 6. – С. 12–17.
1393. **Лелеко, М. С.** Як виховати патріота? Роздуми вчителя / М. С. Лелеко // Пед. майстерність. – 2014. – № 10 (46). – С. 2–7.
1394. **Лепілка, О.** Виховуємо патріотів: використання інноваційних форм роботи у національно-патріотичному вихованні читачів-дітей / О. Лепілка // Цивілізаційні ідеї Івана Франка й сучасні виклики перед Україною і українством. Бібліотечна реальність: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 4–6 жовт. 2016 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України для дітей, Вінниц. обл. б-ка для дітей ім. І. Я. Франка. – Вінниця, 2016. – С. 81–88.
1395. **Лепкалюк, Г. М.** Герої Небесної Сотні / Г. М. Лепкалюк // Позакласний час. – 2015. – № 1. – С. 38–40.
1396. **Лесько, Р. В.** Жива мова – мова моєї матері: (літ.-муз. композиція) / Р. В. Лесько // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 6. – С. 21–24.
1397. **Ливацький, О. В.** Фізичне виховання учнів як складова національно-патріотичного виховання / О. В. Ливацький // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7 (296). – Ч. 2. – С. 102–107.
1398. **Лисюченко, Р.** Тренінгове заняття: робота з батьками: [тема: «Взаємозв'язок школи і сім'ї у національно-патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку»] / Р. Лисюченко // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Жовт. (№19/20). – С. 7–12.
1399. **Литвин, І. В.** Використання історичних постатей на уроках історії України з метою патріотичного виховання в школі (на прикладі образу Івана Мазепи) / І. В. Литвин // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бега, Ж. В. Петровича. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 140–143.

1400. **Литвинова, С.** Національно-патріотичне виховання в проектній діяльності учнів на засадах використання хмарних сервісів та систем комп'ютерного моделювання (КСМОД) / Світлана Литвинова // Пед. часопис Волині. – 2018. – № 1. – С. 72–81. – Бібліогр.: 16 назв.
1401. **Лиштван, О. А.** Патріотичне виховання молодших школярів : [Електронний ресурс] / Лиштван Ольга Анатоліївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 185–188. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1402. **Лісович, О.** Виховуєм пошану до українських звичаїв та традицій / О. Лісович // Початкова шк. – 2015. – № 7/8. – С. 44–48.
1403. **Лісовський, В. Р.** Конкурс кабінетів з предмету «Захист Вітчизни» та його роль у створенні ефективної виховної системи національно-патріотичного виховання молоді [Електронний ресурс] / Лісовський Валентин Рафаїлович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 189–193.
1404. **Літвін, О.** Потенціал предметів суспільно-гуманітарного циклу та позакласної виховної роботи щодо формування патріотичних почуттів учнів / Олена Літвін // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 3. – С. 52–56. – Бібліогр.: 13 назв.
1405. **Літвінчук, Н. В.** Дослідно-експериментальна діяльність педагогічного колективу з формування національно-патріотичного світогляду учнів / Н. В. Літвінчук // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 9. – С. 6–8.
1406. **Літвінчук, Н.** Патріотичне виховання учнів: практична реалізація в межах дослідно-експериментальної діяльності / Н. Літвінчук // Директор шк. – 2018. – Лют. (№ 3/4). – С. 29–38.
1407. **Літвінчук, Н.** Формування національно-патріотичного світогляду учнів : (дослідно-експеримент. діяльн. Сватівської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 6) / Наталія Літвінчук // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 3. – С. 21–24. – Бібліогр.: 4 назви.
1408. **Лобанова, О. В.** «Їхній подвиг житиме вічно» (до дня пам'яті Героїв Небесної сотні) / О. В. Лобанова // Шк. бібліотекар. – 2017. – № 7. – С. 26–28. – Бібліогр.: 3 назв.
1409. **Лобода, Г.** Заради честі України – вшануємо синів країни / Г. Лобода // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2018. – № 2. – С. 23–25.

1410. **Лозова, О. Б.** Громадянське і національне виховання у контексті полікультурної освіти сучасного закладу / Лозова О. Б. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 172–178. – Бібліогр.: 6 назв.
1411. **Лопушинський, І. П.** Шляхи реалізації патріотичного виховання через призму концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді / І. П. Лопушинський, О. І. Ковнір // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 93–95. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1412. **Лубенченко, О. Т. Г.** Шевченко – поет, художник, патріот. Сценарій ранку / О. Лубенченко // Сучас. школа України. – 2014. – № 2. – С. 12–14.
1413. **Луганська, Т. А.** Національно-патріотичне виховання у школі / Т. А. Луганська // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 179–184.
1414. **Луговська, С. О.** Школа ціннісного самовизначення / С. О. Луговська // Завучу. Усе для роботи. – 2015. – № 1/2. – С. 19–21.
1415. **Лутчин, К.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління / Катерина Лутчин // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 154–155.
1416. **Лучко, В.** Мій досвід з патріотичного виховання як класного керівника / В. Лучко // Зарубіж. літ. в шк. України. – 2016. – № 6. – С. 26–27.
1417. **Любивий, В. А.** Розвиток критичного мислення як ефективний засіб національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Любивий Володимир Анатолійович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 194–201. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.

1418. **Любима, Н. М.** Ми діти твої – Україно! / Н. М. Любима // Позакласний час. – 2016. – № 8. – С. 10–11.
1419. **Любченко, К. О.** Організація патріотичного виховання підлітків з особливими освітніми потребами у позакласний час / Любченко К. О. // Теоретичне та методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами : зб. наук. пр. / Донбас. держ. пед. ун-т. – Слов'янськ, 2018. – № 8. – С. 144–149.
1420. **Любченко, О.** Виховання національно свідомого громадянина України на уроках української мови / О. Любченко // Початкова шк. – 2016. – № 3. – С. 1–4.
1421. **Лященко, Т. В.** Традиції народу – першооснова духовного здоров'я нації [Електронний ресурс] / Лященко Т. В., Царик Л. П. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / упоряд.: Л. Шелемей [та ін.]. – Івано-Франківськ : Місто, 2016. – С. 162–171. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1422. **Лящук, Л.** Виховувати патріотів Батьківщини змалку / Любов Лящук // Початкова шк. – 2016. – № 9. – С. 52–53. – Бібліогр.: 5 назв.
1423. **Лящук, Л. С.** Виховуємо патріота [Електронний ресурс] / Л. С. Лящук // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 48–49. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1424. **Мадун, Х. В.** Зміст роботи з національно-патріотичного виховання учнівської молоді в позаурочний час / Мадун Х. В. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : зб. тез доповідей II Всеукр. наук.-практ. конф., 17–18 трав. 2018 р., Мукачєво / редкол.: Т. Д. Щербан (голов. ред.) та ін. – Мукачєво, 2018. – С. 120–122.
1425. **Мазний, А. В.** Роль музею у патріотичному вихованні молоді [Електронний ресурс] / Мазний Андрій Вікторович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. –

- Суми, 2017. – С. 202–205. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 20.07.2018.
1426. **Мазорчук, Д.** Щоб у серці жила Батьківщина. 4-й кл. / Д. Мазорчук // Початкова освіта. – 2016. – № 14. – С. 20–25.
1427. **Майборода, Н.** Педагогічні умови формування патріотизму вихованців сільських навчально-виховних комплексів засобами мистецтва / Наталія Майборода // Наук. зап. [Кіровоград. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка]. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – 2015. – Вип. 139. – С. 230–234.
1428. **Майборода, Н. О.** Роль мистецьких компетентностей у формуванні патріотичних цінностей вихованців сільських навчально-виховних комплексів / Н. О. Майборода // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2014. – № 8. – С. 365–372. – Бібліогр.: 13 назв.
1429. **Макаренко, К. В.** Традиційні та інноваційні підходи в організації національно-патріотичного виховання у школах Сумської області [Електронний ресурс] / Макаренко Катерина Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 206–208. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
1430. **Макаренко, Л. І.** Україна – це наша з тобою країна, це наша з тобою земля. Виховна година для учнів 3–4-х кл. / Л. І. Макаренко // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2014. – № 10. – С. 4–7.
1431. **Макаров, А. І.** Національно-патріотичне виховання учнів у навчанні фізики / Макаров Андрій Іванович // Освіта і наука – 2018 : матеріали звіт.-наук. конф. студентів 16–20 квіт. 2018 р. // Зб. наук. пр. [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова] / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – С. 823–824.
1432. **Макогон, Т. І.** Патріотичне виховання молодших школярів / Макогон Тетяна Іванівна, Пономаренко Тетяна Вікторівна ; Департамент науки і освіти Харків. облдержадмін., Комунал. закл. «Харківський спеціальний навчально-виховний комплекс ім. В. Г. Короленка» Харків. облради. – Харків, 2015. – 31 с. – Видання доступне також в Інтернеті: <http://www.educom.org.ua/sites/default/files/docs/Metod%20robota/Patrio%20vihovannya.pdf> (дата звернення: 23.02.17). – Назва з екрана.

1433. **Маланюк, Т. З.** Патріотичне виховання учнів основної школи засобами туристсько-краєзнавчої роботи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Маланюк Тарас Зіновійович ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2015. – 22 с.
1434. **Малахова, Т. М.** Свою Батьківщину любіть! / Т. М. Малахова // Позаклас. час. – 2017. – № 5. – С. 7–9.
1435. **Маленко, О. В.** Я – захисник! Свято до Дня Збройних сил України / О. В. Маленко // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 34/36. – С. 34–38.
1436. **Маленко, О. О.** Освіта в ім'я миру : з досвіду немирної реальності / О. О. Маленко // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 25/26. – С. 2–3.
1437. **Маленко, О. О.** Шевченкова Україна : постберезнева рефлексія / О. О. Маленко // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 10/11. – С. 2–3.
1438. **Малий, О.** Патріотизм як цінність і консолідуюча основа нації / Олександр Малий // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 158–160.
1439. **Малик, В. М.** «Ще не вмерла Україна» : сценарій вихов. бесіди, присвяч. пам'яті героїв Небесної сотні та воїнам АТО для учнів 9–10 кл. / В. М. Малик // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 4. – С. 65–66.
1440. **Маліновська, О.** Творчий проект-екскурс до Дня захисника Вітчизни «Час згадати нашу славу» / Ольга Маліновська, Юрій Чаюк // Початкова шк. – 2017. – № 10. – С. 33–35.
1441. **Малюжонок, Т. М.** Досвід роботи комунального закладу «Архангельська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів» Високопільської районної ради Херсонської області щодо питання реалізації національно-патріотичного виховання / Т. М. Малюжонок // Виховання особистості : національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва та ін. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 190–196.
1442. **Малько, О.** Від серця до серця. Благодійний аукціон за участі всіх вікових груп, родин вихованців, громадськості, воїнів АТО / О. Малько // Дошкільне виховання. – 2015. – № 8. – С. 36–37.
1443. **Мальцева, О. І.** Віртуальна подорож «Моя країна – Україна» : вихов. захід для учнів 8–10 кл. / О. І. Мальцева // Географія. – 2017. – № 21/22. – С. 73–76.

1444. **Мальцева, О. І.** Патріотичне виховання учнів в умовах масової загальноосвітньої школи / О. І. Мальцева // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7, ч. 1. – С. 241–248.
1445. **Мариненко, І.** Вишиванка – душа українського народу : інтегрований урок читання та образотворчого мистецтва / І. Мариненко // Початкова шк. – 2018. – № 1. – С. 48–51. – Бібліогр.: 9 назв.
1446. **Мартиненко, О.** Проблеми та перспективи виховання національної свідомості дітей у загальноосвітніх школах півдня України засобами української хореографії / О. Мартиненко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія : Мистецтвознавство. – 2014. – Вип. 14. – С. 255–261.
1447. **Мartiнова, Н. О.** Я все люблю в своїм краю / Н. О. Мартинова // Розкажіть онуку. – 2015. – Березень (№ 5). – С. 44–45.
1448. **Марушкевич, Л.** Сучасний український патріотизм: який він? : урок за поезією Майдану / Л. Марушкевич // Дивослово : Українська мова й літ. в навч. закладах. – 2017. – № 2. – С. 31–33.
1449. **Марфинець, Н.** Патріотичне виховання школярів на матеріалі літературного краєзнавства / Н. Марфинець // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2016. – Вип. 1. – С. 176–179.
1450. **Марценюк, М. О.** До питання здійснення національно-патріотичного виховання в школі / М. О. Марценюк, М. П. Муравйова // Наук. вісн. Мукачів. держ. ун-ту. Серія : Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Мукач. держ. ун-т. – Мукачево, 2017. – Вип. 1. – С. 126–129.
1451. **Марченко, Л.** Мова – життя духовного основа : вихов. захід із народознавства для учнів серед. та старшого шк. віку / Лариса Марченко // Дефектолог. – 2016. – Листоп. (№ 11). – С. 25–31. – Бібліогр.: 5 назв.
1452. **Масловська, М. В.** Музей старожитностей як чинник патріотичного виховання / М. В. Масловська // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 163–166.
1453. **Матат, Д.** Патріотичне виховання: зняття відчуженості / Дарина Матат // Освіта України. – 2015. – 26 січ. (№3/4). – С. 8.
1454. **Матат, Д.** Уроки патріотизму / Д. Матат // Освіта України. – 2015. – 9 лют. (№6). – С. 9.
1455. **Матліна, О. В.** Національна ідея – основа системи патріотичного виховання / О. В. Матліна // Освіта України в умовах військового

- конфлікту на Донбасі: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Лисичанськ, 27 лют. 2017 р.). – Лисичанськ, 2017. – С. 129–130.
1456. **Матросова, Т. О.** Любіть Україну! / Т. О. Матросова // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 4. – С. 31–34.
1457. **Матяшук, В. П.** Сучасне патріотичне виховання в школах України / Валентина Матяшук. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 383 с. – Бібліогр.: с. 369–382.
1458. **Махніцька, О. В.** Герої не вмирають! / О. В. Махніцька // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 28–29.
1459. **Мезенцева, Н. В.** Краєзнавство як складова національно-патріотичного виховання молоді / Н. В. Мезенцева // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Квіт. (№ 7/8). – С. 10–12. – Бібліогр.: с. 12.
1460. **Мезенцева, Н. В.** «Любіть красу своєї мови...»: заняття до Міжнародного дня рідної мови (для учнів 8-го класу) / [Н. В. Мезенцева] // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Квіт. (№ 7/8). – С. 17–18.
1461. **Мелех, Н. І.** Плаче Україна гіркими сльозами / Н. І. Мелех // Уроки мужності в середній школі: [навч.-метод. посіб. / уклад. Л. В. Климко]. – Харків, 2015. – С. 75–77.
1462. **Мельник, С.** Світлана Мельник: «Служіння людям, патріотизм – це ті духовні орієнтири, що сповідує колектив навчального закладу й підтримуюють родини гімназистів»: [інтерв'ю з дир. НВК «Гімназія № 7 – спеціалізована школа І ступеня з поглибленим вивченням англійської мови» / Світлана Мельник; підготували Анжеліна Пугач, Любов Говорова] // Рідна шк. – 2016. – № 8/9. – С. 24–27.
1463. **Мельник, С.** Формування громадянсько-патріотичних цінностей гімназистів у контексті дослідно-експериментальної роботи навчального закладу / Світлана Мельник [та ін.] // Рідна шк. – 2016. – № 8/9. – С. 3–7. – Бібліогр.: 6 назв.
1464. **Мельник, С.** Формування навичок дослідницької діяльності, виховання почуття патріотизму та відповідальності за збереження природи України у процесі спільної діяльності під час науково-дослідницької експедиції / Світлана Мельник // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 17/18. – С. 101–103.
1465. **Мельник, С.** Школа громадянського становлення у контексті формування національних цінностей в учнів / С. Мельник // Директор шк. – 2015. – № 2. – С. 23–41.
1466. **Мельниченко, І. М.** Формування громадянської та національної самосвідомості особистості в поліетнічному освітньому середовищі: методичні рекомендації та розробки уроків і виховних годин

- / І. М. Мельниченко // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 22/24. – С. 39–52.
1467. **Мельничук, Ю.** Народознавчий контекст вивчення української мови у школах з мовами навчання національних меншин / Ю. Мельничук // Початкова шк. – 2017. – № 4. – С. 15–17. – Бібліогр.: 5 назв.
1468. **Менчакова, О. І.** Українські традиції в нашому житті. Виховна година / О. І. Менчакова // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 1. – С. 2–6.
1469. **Мех, Н.** Українознавчий зміст навчально-методичних комплектів для початкової школи освітнього проекту «Інтелект України» / Н. Мех // Краєзнавство. – 2015. – № 1/2. – С. 203–205.
1470. **Ми віримо в майбутнє твоє, Україно!** (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків : Основа, 2014. – 128 с. – (Серія «Виховна робота»).
1471. **Ми – нація єдина!** : метод. рек. для проведення Першого уроку в 2015/2016 н. р. / [Ю. В. Міцай та ін.] ; Комун. закл. «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського». – Кіровоград : КЗ «КОІПО імені Василя Сухомлинського», 2015. – 40 с.
1472. **«...Ми творці життя – батьки і діти, невмирущий, мужній родовід»** : родинне свято для учнів 5–7-х кл. // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Січ. (№ 1/2). – С. 29–31. – Ст. із вид.: Роль шкільної бібліотеки в національно-патріотичному вихованні учнівської молоді : зб. метод. матеріалів / [упоряд.: Ворфлік Л. В., Жеребкіна З. Г.] ; Харків. акад. неперерв. освіти. – Харків, 2017. – 235 с.
1473. **Микитюк, Л. В.** «Я люблю Україну!» : (конкурс.-ігрова програма, 9–11 кл.) / Л. В. Микитюк // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 8. – С. 32–38.
1474. **Миколаєнко, А. Є.** Теоретичні основи дослідження проблеми патріотичного виховання старшокласників у взаємодії сім'ї і школи / А. Є. Миколаєнко // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Педагогічні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – Вип. 70. – С. 101–105. – Бібліогр.: 10 назв.
1475. **Милованова, І. В.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді у Вільненській ЗОШ І–ІІІ ст. / І. В. Милованова // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 202–207.
1476. **Миринюк, Н.** Проблема патріотизму і зрадництва в драмі Івана Карпенка-Карого «Сава Чалий» / Н. Миринюк, Н. Ружицька // Філол. дискурс. – 2016. – Вип. 3. – С. 90–97.

1477. **Мироненко, В. В.** «У серці кожної людини живе любов до України!» : (фестиваль українських традицій, 10–11 кл.) / В. В. Мироненко // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 3. – С. 25–26.
1478. **Миронов, А. В.** Формування національної свідомості школярів через систему виховної роботи педагога-організатора [Електронний ресурс] / Миронов А. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHUGw1YnNrQmM2Nzg/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1479. **Мирошніченко, Т.** Сприяємо громадянському самоствердженню учнів / Тетяна Мирошніченко // Рідна шк. – 2017. – № 7/8. – С. 39–42.
1480. **Мисник, Л. А.** Хай в серці кожної дитини живе любов до України (виховний захід) / Л. А. Мисник // Шк. бібліотекар. – 2018. – № 7. – С. 20–22.
1481. **Михальченко, Н. В.** Патріотична рефлексія як новоутворення молодшого шкільного віку / Н. В. Михальченко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Психологічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2014. – Вип. 2. – С. 151–155.
1482. **Михальченко, Н. В.** Модель патріотичної рефлексії особистості / Н. В. Михальченко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Психологічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2014. – Вип. 2.12 (103). – С. 124–128. – Бібліогр.: 14 назв.
1483. **Михальченко, Н. В.** Психодіагностика патріотичної рефлексії молодших школярів / Н. В. Михальченко // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Психологічні науки / Херсон. держ. ун-т, ф-т психології, історії та соціол. – Херсон, 2017. – Вип. 1 (2). – С. 87–92.
1484. **Михальченко, Н. В.** Роль сім'ї в розвитку патріотичної рефлексії молодших школярів / Н. В. Михальченко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Психологічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – № 2 (15). – С. 73–77.
1485. **Мізецька, Р. В.** Молодь у боротьбі за незалежність : (усний журнал) / Р. В. Мізецька // Виховна робота в шк. – 2017. – № 5. – С. 14–21.
1486. **Мірошко, О. І.** Основний закон України. Конституція незалежної України (4–5 кл.) / О. І. Мірошко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 6. – С. 32–35.

1487. **Мірошко, О. І.** Україна – єдина країна : (5 кл.) / О. І. Мірошко // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 9. – С. 42–44.
1488. **Місюра, Н.** Героям слава! : історичний національно-патріотичний захід / Н. Місюра // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 4. – С. 52–55.
1489. **Могильна, Н. М.** Пріоритети роботи сучасного вчителя мистецької галузі у вихованні національної самосвідомості та духовності підростаючого покоління / Н. М. Могильна // Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика : матеріали І Всеукр. наук.-метод. конф., 28 лют. 2017 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, КВНЗ «Харк. акад. неперерв. освіти». – Суми, 2017. – С. 218–221.
1490. **Могильний, А. І.** Козацьке свято до Дня захисника України : (для учнів 10–11-х кл.) / А. І. Могильний // Фіз. виховання в шк. України. – 2016. – № 9. – С. 14–16.
1491. **Мозгова, Л.** Інновації у формуванні краєзнавчих ресурсів для дітей / Лариса Мозгова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2016. – № 4. – С. 36–39.
1492. **Мойсеєнко, А. А.** Роль учнівського самоврядування в організації патріотичного виховання загальноосвітніх навчальних закладів / А. А. Мойсеєнко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 10. – С. 49–53.
1493. **Монько, Н.** Дидактичні матеріали з елементами патріотичного виховання. Натуральні числа, 5-й кл. Звичайні дробы, 6-й кл. / Н. Монько // Математика. – 2016. – Трав. (№ 9). – С. 36–41.
1494. **Морозова, О. В.** Формування національної свідомості й самосвідомості школярів через систему виховної роботи / Олена Валентинівна Морозова // Таврійський вісн. освіти. – 2018. – № 1 (2). – С. 232–237.
1495. **Мотика, С. М.** Виховання патріотизму в учнівській молоді в умовах військового ліцею: експериментальне дослідження / С. М. Мотика // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2016. – Вип. 20 (2). – С. 33–47.
1496. **Мотика, С. М.** Педагогічні умови як основа моделі виховання патріотизму учнівської молоді в умовах військового ліцею / Мотика С. М. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – Вип. 6. – С. 197–202.

1497. **Мотика, С.** Модель виховання патріотизму учнівської молоді в умовах військового ліцею / С. Мотика // Військ. освіта : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України ім. І. Черняхівського. – Київ, 2018. – № 1. – С. 219–227. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний також в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vios_2018_1_24 (дата звернення: 20.11.2018).
1498. **Моцак, С. І.** До питання національно-патріотичного виховання школярів засобами шкільного курсу історії України [Електронний ресурс] / Моцак Світлана Іванівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 221–225. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.03.2018). – Назва з екрана.
1499. **Моцак, С. І.** Роль краєзнавства у формуванні історичної компетентності учня / С. І. Моцак // Теорія та методика навчання суспільних дисциплін : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2016. – Вип. 3. – С. 56–59.
1500. **Мудрик, О.** Формування громадянської компетентності учнів засобами використання краєзнавчого матеріалу / О. Мудрик // Початкова шк. – 2017. – № 12. – С. 30–33. – Бібліогр.: 5 назв.
1501. **Мудрик, С.** Краєзнавча вікторина «Що? Де? Коли?» : (вихов. захід для учнів 3–4 кл.) / С. Мудрик // Початкова шк. – 2016. – № 8. – С. 30–33.
1502. **Мудрік, В. І.** Громадянський або державний патріотизм – запорука єдності країни : конспект уроку для учнів 10–11 класів / В. І. Мудрік // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 2. – С. 37–40.
1503. **Мудрік, В. І.** Формування в молоді громадянсько-державного патріотизму / В. І. Мудрік // Фіз. виховання в рідній шк. – 2016. – № 6. – С. 29–32.
1504. **Мурсамітова, І. А.** Національно-патріотичне виховання як складова загального особистісного розвитку дитини / І. А. Мурсамітова // Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної педагогічної освіти : наук.-метод. зб. матеріалів Днів науки (Стаханов – Лисичанськ, квіт. 2015 р.). – Лисичанськ, 2015. – С. 209–212.
1505. **Мусатова, О. О.** Патріотичне виховання на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / Мусатова Олена Олександрівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 225–229. – Режим доступу:

http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – (дата звернення: 20.07.2018.) – Назва з екрана.

1506. **Набока, І. Є.** Національно-патріотичне виховання на уроках основ здоров'я / І. Є. Набока // Основи здоров'я. – 2015. – № 11. – С. 29–33.
1507. **Назаренко, Л.** Олександр Олесь – неординарна особистість. Патріотична спрямованість збірки «З журбою радість обнялась», своєрідність поезії «О слово рідне! Орле скутий!» : укр. літ., 10 кл. / Л. Назаренко // Укр. мова і літ. в школах України. – 2015. – № 3. – С. 43–50.
1508. **Назаренко, С.** Патріотичне виховання на уроках біології / С. Назаренко // Біологія і хімія в рідній шк. – 2015. – № 5. – С. 8–11.
1509. **Назаренко, С.** Патріотичне виховання на уроках біології / С. Назаренко // Біологія. – 2016. – Черв. (№ 11). – С. 8–14.
1510. **Назаренко, Т.** Українознавча компонента в змісті оновленої навчальної програми для основної школи / Тетяна Назаренко // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2016. – Вип. 20 (1-2016), ч. 1. – С. 310–315.
1511. **Назаренко, Т.** Шкільна географія як засіб формування національно-патріотичної свідомості учнів / Т. Назаренко // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 16. – С. 189–196.
1512. **Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не пересилить мій народ!»** : метод. рек. до проведення Першого уроку для учнів основ. шк. (5–9 кл.) у 2014–2015 н. р. / [О. М. Скринник та ін.] ; Департамент освіти і науки Черкас. облдержадмін., Черкас. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників Черкас. облради. – Черкаси : Вид-во ЧОІПОПП, 2014. – 64 с.
1513. **Наталенко, В.** Ми – українці, ми – за мир! (виховний захід) / В. Наталенко // Початкова шк. – 2014. – № 8. – С. 19–20.
1514. **Науменко, В.** Роль школи, сім'ї, громадськості у створенні виховного середовища, сприятливого для становлення молодого патріота / Вікторія Науменко // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 4. – С. 52–57.
1515. **Національна ідея в становленні громадянина-патріота України (програмно-виховний контекст)** / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2014. – 48 с. – Бібліогр.: 15 назв.

1516. **Національно-патріотичне виховання дітей та молоді** : навч.-метод. посіб. / [авт. кол.: Богомолова Наталія Миколаївна та ін.]. – Київ : ОВК, 2016. – 148 с.
1517. **Національно-патріотичне виховання у викладанні біології** : [метод. рек.] / [авт.-уклад. С. О. Пащенко]. – Харків : Основа, 2018. – 62, [1] с. – (Серія «Бібліотека журналу «Біологія» : засн. 2003 р. ; вип. 7 (187)). – Бібліогр.: с. 61–62.
1518. **Національно-патріотичне виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах** : колект. монографія / [С. О. Моїсєєв та ін.]. – Херсон : КВНЗ «Херсон. акад. неперерв. освіти», 2017. – 247 с. – Бібліогр. в кінці розд.
1519. **Нація з глибоким патріотизмом – непереможна** / Омелян Вишневський [та ін.] // Освіта. – 2015. – 23–30 груд. (№ 51/52). – С. 4–5.
1520. **Недавня, О.** Релігійно-церковний чинник в контексті патріотичного виховання / О. Недавня // Укр. релігієзнавство. – 2016. – № 78. – С. 91–96.
1521. **Нежуріна, О. Ю.** На захист рідної землі : до Дня Збройн. Сил України / О. Ю. Нежуріна // Позаклас. час. – 2015. – Листоп. (№ 11). – С. 22–23.
1522. **Неїжпапа, Л. С.** Форми та методи формування патріотизму учнівської молоді / Л. С. Неїжпапа, Ю. Ю. Коробка // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціальна робота. Соціальна педагогіка / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2017. – Вип. 23. – С. 76–81.
1523. **Непша, О. В.** Українські народні рухливі ігри як засіб національно-патріотичного виховання учнів на уроках фізичної культури та позаурочний час [Електронний ресурс] / Непша О. В., Суханова Г. П., Ушаков В. С. // Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (20 верес. 2016 р.). – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 5. – С. 123–127. – Режим доступу: <http://eprints.mdpu.org.ua/1962/29.pdf#page=87> (дата звернення: 20.08.2018). – Назва з екрана.
1524. **Нерубайський, В.** Школа свідомого українця – орієнтир сучасної акме-педагогіки / Володимир Нерубайський // Рідна шк. – 2017. – № 7/8. – С. 46–49. – Бібліогр.: 6 назв.
1525. **Нестерчук, О. В.** Любов до Батьківщини починається з любові до рідного міста / О. В. Нестерчук // Фізика в шк. України. Позаклас. робота. – 2015. – № 9. – С. 24–29.

1526. **Нетребя, Н.** Бібліотека – потужна платформа для патріотичного виховання молоді / Н. Нетребя // Сучасна шк. України. – 2018. – № 3. – С. 39–40.
1527. **Нетудихатка, А. П.** Форми, методи і засоби патріотичного виховання у початковій школі / А. П. Нетудихатка // Початкове навчання та виховання. – 2015. – № 34/36. – С. 2–9. – Бібліогр.: 8 назв.
1528. **Нємцева, Т. О.** Виховання громадянської ініціативності старшокласників у позакласній діяльності : автореф. дис... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Нємцева Тетяна Олександрівна ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2017. – 20 с.
1529. **Нємцева, Т. О.** Виховання громадянської ініціативності старшокласників у позакласній діяльності: з досвіду роботи ЗОШ № 65 м. Дніпропетровська / Т. О. Нємцева // Гуманітарний корпус : зб. наук. ст. з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Вінниця, 2015. – Вип. 5. – С. 137–140.
1530. **Нємцева, Т. О.** Інноваційні форми роботи зі старшокласниками загальноосвітніх навчальних закладів з метою виховання громадянської ініціативності / Нємцева Т. О. // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку : матеріали XVII Всеукр. наук.-практ. конф. / ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2015. – С. 164–167.
1531. **Нємцева, Т. О.** Організаційно-методичне забезпечення виховання громадянської ініціативності старшокласників у позакласній діяльності / Нємцева Т. О. // Вісн. Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – 2016. – № 1. – С. 78–82.
1532. **Никончук, С.** Патріотичне виховання молодших школярів в системі навчально-виховної роботи школи І ступеня / С. Никончук // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм : зб. матеріалів наук.-практ. конф. викладачів і студентів ф-ту дошкільної, початкової освіти та мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 5–6 квіт. 2017 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2017. – Вип. 6. – С. 179–182.
1533. **Ничкало, С. А.** Патріотична спрямованість естетичного виховання засобами мистецтва архітектури / С. А. Ничкало // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звітної наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 4. – С. 300–302.

1534. **Ничкало, С. А.** Естетичне виховання: громадянсько-патріотичний дискурс / Світлана Андріївна Ничкало // Якість неперервної освіти в умовах євроінтеграційних процесів : тенденції, проблеми, прогнози : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ – Чернівці, 2–4 листоп. 2015 р.). – Чернівці, 2015. – С. 208–210.
1535. **Нікітіна, А. В.** Прецедентний текст як засіб національно-патріотичного виховання на уроках української мови / Нікітіна А. В // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2015. – № 7 (296). – С. 236–242.
1536. **Нікіщенко, Г. В.** Національно-патріотичне виховання в логопедичній роботі / Г. В. Нікіщенко // Логопед. – 2018. – № 8. – С. 8–19.
1537. **Нікішина, А. О.** Національно-патріотичне виховання на уроках хімії / А. О. Нікішина // Хімія. – 2018. – № 7/8. – С. 41–67. – Бібліогр.: 13 назв.
1538. **Ніколаєв, О.** Скаутинг в Україні: мета, принципи, методи : скаутинг як інструмент виховання патріотизму учнівської молоді / О. Ніколаєв // Шк. світ. – 2015. – № 24. – С. 5–9.
1539. **Ніколайчук, В.** Реалізація завдань національно-патріотичного виховання учнів засобами екологічної освіти / В'ячеслав Ніколайчук // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 64–68.
1540. **Ніколенко, О.** Патріотичне й моральне виховання учнів у процесі викладання світової літератури / О. Ніколенко // Світова літ. – 2015. – № 9/10. – С. 9–13.
1541. **Німко, О.** Національно-культурні традиції у вихованні молодших школярів / О. Німко // Початкова освіта. – 2016. – № 6. – С. 9–11.
1542. **Нінічук, З.** Вивчення історії рідного краю як одна з форм національно-патріотичного виховання підростаючого покоління / З. Нінічук // Історія в рідній шк. – 2018. – № 6. – С. 5–6.
1543. **Новак, О. В.** Формування патріотизму, ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у вихованців засобами активних форм роботи : (згідно зі Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр.) / О. В. Новак // Виховна робота в школі. – 2018. – № 1. – С. 9–13.
1544. **Новак, О.** Щоб Вітчизна пишалася дітьми / О. Новак // Початкова школа. – 2016. – № 11. – С. 49–50.
1545. **Новик, В.** Ми – майбутні захисники Батьківщини / В. Новик // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 3. – С. 61–63.

1546. **Новіцька, Ж. В.** Українське козацтво в історичній традиції та в сучасних умовах розвитку держави / Ж. В. Новіцька // Пед. вісн. – 2018. – № 2. – С. 37–40.
1547. **Новосельська, Н. Т.** Поезія Тараса Шевченка як чинник патріотичного виховання молодших школярів (на матеріалах читанок для початкової школи) / Новосельська Н. Т. // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 75 (2). – С. 60–64. – Бібліогр.: 12 назв.
1548. **Овсієнко, Ю.** Патріотизм на уроках іноземної мови. Співпраця з батьками / Ю. Овсієнко // Сучас. шк. України. – 2018. – Берез. № 3 (315). – С. 34–35.
1549. **Овсюк, О. А.** «Ми – діти твої, Україно!» : (нац.-патріот. гра для учнів 9–11-х кл.) / О. А. Овсюк // Шкіл. б-ка плюс. – 2018. – Лют. (№ 3/4). – С. 24–25.
1550. **Олей, Н. Г.** Україна – відома й невідома : (класна година, 7–9 кл.) / Н. Г. Олей // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 7. – С. 24–28.
1551. **Олексієнко, Н.** «Ось такі ми з тобою, земляче...» : проект / Н. Олексієнко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2016. – № 9. – С. 15–16.
1552. **Олексійовець, Н. А.** Маленьким українцям – про державні символи : заняття для дітей молодшого дошкільного віку / Н. А. Олексійовець // Дошк. навч. закл. – 2018. – № 3. – С. 23–25.
1553. **Олексюк, О.** Патріотичне виховання дітей засобами тренінгу / О. Олексюк, І. Ткаченко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 225–232.
1554. **Олешко, П. С.** Серце патріота / П. С. Олешко // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 199–202. – Бібліогр.: с. 202 (6 назв).
1555. **Олійник, А. Ю.** Формування національно-патріотичного виховання на уроках географії / А. Ю. Олійник // Географія. – 2016. – № 5/6. – С. 2–8.
1556. **Олійник, В. В.** Шкільне свято як засіб національного виховання учнів у практиці Павлівської середньої школи В. О. Сухомлинського: сучасне осмислення [Електронний ресурс] / В. В. Олійник // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів

- Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 36. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1557. **Олійник, О. М.** Щодо виховання свідомого громадянина-патріота у загальноосвітньому навчальному закладі / О. М. Олійник // Вісн. Дніпропетровського ун-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія / Ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Дніпро, 2016. – № 1. – С. 90–94.
1558. **Оліхненко, О. В.** Формування патріотизму у кадетів – одне з основних завдань на уроках історії України [Електронний ресурс] / Оліхненко Оксана Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст.учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 242–243. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 20.07.2018.
1559. **Ольшанська, С. М.** Україна – єдина країна : година спілкування / С. М. Ольшанська // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 22/24. – С. 108–111.
1560. **Онишків, З.** Розвиток початкової освіти в умовах національного відродження України / Зіновій Онишків // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – Вип. 51. – С. 206–212. – Бібліогр.: 11 назв.
1561. **Онищенко, О.** Урок мужності: Ростимо патріотів / О. Онищенко, І. Назарчук, С. Зеленська // Початкова школа. – 2018. – № 5. – С. 5–7.
1562. **Онищенко, Т.** Виховання національної культури учнів / Т. Онищенко // Директор школи. – 2015. – Листоп. (№ 21/22). – С. 38–49.
1563. **Онуфрійчук, І. А.** Лист пораненому солдату : інтегрований урок світової літератури й образотворчого мистецтва у 5 класі / І. А. Онуфрійчук, Н. Ю. Гуляєва-Смагло // Всесвіт. літ. та культура в навч. закладах України. – 2015. – № 11. – С. 23–24.
1564. **Орлов, А. В.** Нумо, хлопці! (військово-спортивне свято для старшокласників) / А. В. Орлов // Фіз. виховання в шк. України. – 2014. – № 2. – С. 29–30.
1565. **Осадчук, Л.** Національно-патріотичне виховання : історико-правова вікторина / Л. Осадчук // Профтехосвіта. – 2015. – № 12. – С. 19–22.

1566. **Осідач, Е. Ю.** Формування ціннісних орієнтацій дітей та молоді засобами етнопедагогіки й краєзнавства: регіональний аспект [Електронний ресурс] / Осідач Е. Ю. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукраїн. наук.-прак. Інтер.-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / упоряд.: Л. Шелемей [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 188–195. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1567. **Осташко, Л. В.** «Небесна Сотня – герої нашого часу»: (вечір-реквієм для учнів 9–11-х кл.) / Л. В. Осташко // Шк. бібліотекар. – 2015. – № 10. – С. 29–35.
1568. **Павлевич, Л. М.** Твоя країна – Україна / Л. М. Павлевич // Все для вчителя. – 2015. – Жовт. (№ 10). – С. 54.
1569. **Павлюк, Л. П.** Громадсько-патріотичний проект Ради шкільного співуправління «Хай у серці кожної людини живе любов до України» / Л. П. Павлюк // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 10. – С. 6–7.
1570. **Павлюк, Н. М.** Художня культура як спосіб вираження національної ідентичності особистості / Н. М. Павлюк // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14, Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Вип. 19. – С. 11–15.
1571. **Павлюченко, Л. М.** «Слава Україні – героям слава»: розробка вихов. заходу для учнів початкової шк. / Л. М. Павлюченко, Л. Д. Бунь // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 89–92. – Бібліогр.: 6 назв.
1572. **Падалка, А. А.** Козацька Україна. Інтегрований урок історії та музичного мистецтва / А. А. Падалка // Історія та правознавство. – 2015. – № 4/5. – С. 53–57.
1573. **Пазюк, С. А.** Патріотизм: від протилежного [Електронний ресурс] / С. А. Пазюк // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти: Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 47–48. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1574. **Паламарчук, Л. Б.** Акмесреда учебного заведения как фактор развития личности будущего гражданина и патриота / Л. Б. Паламарчук // Проблемы освіти : наук. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. –

2015. – № 84 : Матеріали наук. досліджень Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення і розвиток акмеології: теоретичні і прикладні аспекти». – С. 270–274.
1575. **Паламарчук, Л. Б.** Виховання патріотизму на уроках географії / Л. Б. Паламарчук, С. Я. Романенко // Географія та економіка в рідній шк. – 2015. – № 6. – С. 34–39.
1576. **Паламарчук, Л. Б.** Роль учителя географії у здійсненні патріотичного виховання учнів / Л. Б. Паламарчук // Географія та економіка в рідній шк. – 2015. – № 3. – С. 32–37.
1577. **Панченко, О. В.** Технології виховання патріотизму в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / О. В. Панченко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 51. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1578. **Панченко, О. І.** Патріотичне виховання дітей молодшого шкільного віку / О. І. Панченко // Збірник статей II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми практичної психології» : 12–13 листоп. 2015 р. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. О. Довженка. – Глухів, 2015. – С. 111–114.
1579. **Парандич, Л. О.** «Не впади, порошино, на весільну стежину» (народознавче свято, 10–11 кл.) / Л. О. Парандич // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 3. – С. 27–29.
1580. **Парикуша, Ю. М.** Із життя й побуту Запорізької Січі : іст. замальовки / Ю. М. Парикуша // Розкажіть онуку. – 2017. – Берез. (№ 3). – С. 41.
1581. **Парфілова, Н.** Козацькі забави до Дня захисника України / Н. Парфілова // Зарубіж. літ. в шк.. України. – 2016. – № 7/8. – С. 14–16.
1582. **Пасацька, С.** Національно-патріотичне виховання ліцеїстів засобами позакласної роботи / С. Пасацька // Рідна шк. – 2015. – № 3. – С. 38–40.
1583. **Пастушок, М. В.** Їхній подвиг – приклад для нас : (урок мужності) / М. В. Пастушок // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 30–32.
1584. **Патріотичне виховання в сучасних навчальних закладах** / [упоряд. Ж. М. Сташко]. – Київ : Шкільний світ, 2015. – 120 с.

1585. **Патріотичне виховання у шкільних бібліотеках: методи та підходи** : метод. рек. / [авт.: І. І. Хемчян, Л. М. Бондар, Т. В. Добко, А. І. Рубан ; наук. ред.: Л. Д. Березівська, Т. В. Добко] ; НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2017. – 103 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 16).
1586. **Патріотичне виховання учнів та студентів в навчальних закладах України** : метод. рек. для загальноосвіт. шкіл, проф.-техн. навч. закл., вищ. навч. закл. I–IV рівнів акредитації / Н. П. Александренко, Н. В. Батраченко [та ін.] ; за ред. Ю. В. Шиповчева ; М-во освіти і науки України. – Київ : Конус-Ю, 2014. – 100 с.
1587. **Патріотичне виховання: щоб у серці жила Батьківщина** : Сухомлинівські читання. 15–16 вересня відбулися IX Міжнародна науково-практична конференція та XXIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: щоб у серці жила Батьківщина» / підготували Лідія Рапіна, Олена Солодовнік // Пед. газета. – 2016. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 4–5.
1588. **Патріотичні фізкультхвилинки для кожної дитинки** / В. М. Андрейченко, В. І. Бутенко, Г. І. Гришаєва [та ін.] // Початкова школа. – 2018. – № 4. – С. 54–56.
1589. **Пацарина, Н.** Одна ти, як життя : година спілкування [про держ. символи України] / Наталія Пацарина // Шк. світ. – 2014. – Груд. (№ 23). – С. 22–29.
1590. **Пачків, О.** Проект «Десять кроків для України» : (благочинні акції учнів Ямницької ЗОШ I–III ступенів на підтримку воїнів АТО та збереження пам'яті про Героїв) / О. Пачків // Зарубіж. літ. в школах України. – 2016. – № 9. – С. 23–26.
1591. **Пачків, О. В.** Реквієм за Небесною Сотнею / О. В. Пачків // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 19/21. – С. 90–95.
1592. **Пашкова, В.** Урок мужності (3 клас) : тема «Герої нашого часу» : [сценарій зустрічі з учасником бойов. дій в зоні АТО] / В. Пашкова // Початкова шк. – 2015. – № 3. – С. 55–56.
1593. **Пенькова, О. В.** Системний підхід до національно-патріотичного виховання в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Пенькова О. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1Nd3BwWmxasjY2UTQ/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.

1594. **Перлик, В. В.** Нова школа: нові виміри національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Перлик Вікторія Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 244–248. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1595. **Перфілова, Н. Я** люблю Україну. Позакласний захід / Н. Перфілова // Укр. мова та літ. – 2015. – Лип. (№ 13/14). – С. 56–64.
1596. **Петегирич, О.** Досвід роботи школи з реалізації концепції національно-патріотичного виховання / О. Петегирич // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 2. – С. 9–17.
1597. **Петегирич, О.** Національна свідомість і патріотичні почуття учнів / О. Петегирич // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 7/8. – С. 35–37.
1598. **Петегирич, О.** Система національно-патріотичного виховання / О. Петегирич // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 4. – С. 12–13.
1599. **Петранова, Т. В.** Державні символи України / Т. В. Петранова // Все для вчителя. – 2016. – Листоп. (№ 11). – С. 28–30.
1600. **Петренко, Н. М.** Національно-патріотичне виховання в сучасній школі – запорука формування свідомої нації / Петренко Наталія Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 249–251. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1601. **Петрова, С.** Патріотичне виховання в дитячому будинку / С. Петрова, Ю. Колесніченко // Соц. педагог. – 2015. – Квіт. (№ 4). – С. 33–34.
1602. **Петрочко, Ж.** «Вітчизна – це не хтось і десть, Я – теж Вітчизна»: година спілкування з елементами тренінгу в 9–11-х кл. / Жанна Петрочко // Шк. світ. – 2015. – № 16. – С. 34–35.
1603. **Петрочко, Ж.** З відданістю Україні в серці: година спілкування з елементами тренінгу у 9–11-х класах / Жанна Петрочко // Шк. світ. – 2015. – № 16. – С. 32–33.
1604. **Петрочко, Ж. В.** Нове осмислення патріотизму та шляхи його формування у викликах часу / Ж. В. Петрочко // Гуманітар. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди».

Педагогіка. Психологія. Філософія : зб. наук. пр. / [ДВНЗ «Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди»]. – Переяслав-Хмельницький : [б. в.], 2017. – Вип. 37-1 (73). – С. 91–97.

1605. **Петрочко, Ж. В.** Тематична руханка як важливий складник тренінгу з національно-патріотичного виховання / Ж. В. Петрочко, В. І. Кириченко // Гуманітар. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія : зб. наук. пр. / [ДВНЗ «Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди»]. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 3 (37). – С. 224–235.
1606. **Петрунькіна, Ю. О.** Ми діти твої, Україно! / Ю. О. Петрунькіна // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 1. – С. 47–53.
1607. **Пигуль, К. І.** Роль шкільного музею та бібліотеки у формуванні національної свідомості учнів : [досвід роботи б-ки Люботин. ЗОШ І–ІІІ ст. № 5] / К. І. Пигуль // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Берез. (№ 5/6). – С. 20–26.
1608. **Пилипенко, Т.** Сторінками історії нашого міста / Т. Пилипенко // Початкова шк. – 2017. – № 4. – С. 60–61.
1609. **Пинтелюк, Л. В.** Виховний захід «Величний подвиг в ім'я людства» / Л. В. Пинтелюк // Історія та правознавство. Позаклас. робота. – 2015. – № 12. – С. 24–26.
1610. **Піка, Т.** Виховання духовно осмисленого патріотизму / Т. Піка // Початкова шк. – 2018. – № 2. – С. 8–9.
1611. **Пікалюк, А.** Національно-патріотичне виховання молоді засобами історичного краєзнавства та етнографії / Андрій Пікалюк // Рідна шк. – 2017. – № 7/8. – С. 43–45. – Бібліогр.: 7 назв.
1612. **Плакида, Н.** Формування національної самосвідомості учнів на уроках української літератури під час вивчення життя і творчості Уласа Самчука / Н. Плакида // Рідна шк. – 2016. – № 10. – С. 35–37.
1613. **Плахута, В. В.** Формування готовності учнівської молоді до захисту Вітчизни / В. В. Плахута // Пед. вісн. – Черкаси, 2014. – № 3. – С. 76–77. – Бібліогр.: 11 назв.
1614. **Пліса, Н. П.** «Україно, моя рідна країно...» : (свято, 7–11 кл.) / Н. П. Пліса // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 25–27.
1615. **Плітко, В.** Василь Симоненко. Патріотичні мотиви в поезії «Лебеді материнства» : українська література / Валентина Плітко // Укр. мова й літ. у сучас. шк. – 2014. – № 12. – С. 55.
1616. **Плішива, О. А.** Формування національно-патріотичного виховання на уроках української літератури [Електронний ресурс] / Плішива Олена Анатоліївна // Формування патріота в вимірі революції гідності

- та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 254–257. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1617. **Плясуля, М.** Формування в молодого покоління патріотичних почуттів в умовах державно-громадського управління освітнім закладом / Марина Плясуля // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 4. – С. 63–67. – Бібліогр.: 13 назв.
1618. **Победря, А. П.** Формування громадянської свідомості молодших школярів через систему ціннісних ставлень / А. П. Победря // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 11. – С. 2–12.
1619. **Побірченко, Н.** Кожен майбутній вчитель – український патріот / Н. Побірченко // Освіта. – 2014. – 27 серп. – 3 верес. (№ 35/36). – С. 8–9.
1620. **Погребець, Н. О.** Усний журнал «Краю лагідний мій...» / Н. О. Погребець // Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня культура). – 2015. – № 8. – С. 36–39.
1621. **Погребець, О. Н.** «Я знаю вас, нащадки запорожців...» (зустріч із воїнами АТО) / О. Н. Погребець // Шк. бібліотекар. – 2016. – № 9. – С. 37–39.
1622. **Подгайна, О. В.** Моя Україна. Погляд у майбутнє... / О. В. Подгайна // Позаклас. час. – 2014. – Січ. (№ 1). – С. 56–57.
1623. **Подобєд, А.** Крути: символ патріотизму й жертовності в боротьбі за державну незалежність України: матеріали до позакласних заходів. 9–11-ті кл. / Андрій Подобєд // Історія України. – 2014. – Груд. (№ 23). – С. 25–27.
1624. **Подоляк, Т. В.** Українська мова – святина нашого народу / Т. В. Подоляк // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 2. – С. 39–40.
1625. **Пожоджук, Д.** Українські патріотичні писанки / Д. Пожоджук // Слово Просвіти. – 2017. – 20–26 квітня (№ 16). – С. 8.
1626. **Позднякова, Н. В.** Любіть Україну, як сонце, любіть! : (усний журнал) / Н. В. Позднякова // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 10. – С. 38–42.
1627. **Полєвікова, О. Б.** Нова українська школа: відчуваємо, думаємо, діємо. Проект інноваційного уроку, присвяченого письменнику рідного краю та його творчості / О. Б. Полєвікова // Початкова шк. – 2017. – № 4. – С. 13–15.
1628. **Полєтаєва, В. П.** Конституція України — логічне продовження розвитку українського демократичного державотворення (засідання

- дискусійного клубу, 9–11 кл.) / В. П. Полетаєва // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків, 2014. – С. 63–70. – (Серія «Виховна робота»).
1629. **Поліщук, В.** Пам'ятки фортифікаційної архітектури як засіб патріотичного виховання молоді / Поліщук Віктор // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 92–94. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний також в Інтернеті: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1563/Formuvannia-natsionalno-kulturnoi-identychnosti-osobystosti-u-vyklykakh-chasu.pdf?sequence=1#page=92> (дата звернення 20.08.2018).
1630. **Поліщук, С.** Патріотичне виховання як засіб становлення особистості / Світлана Поліщук // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук.ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 94–96. – Текст статті доступний також в Інтернеті: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1563/Formuvannia-natsionalno-kulturnoi-identychnosti-osobystosti-u-vyklykakh-chasu.pdf?sequence=1#page=94> (дата звернення 20.08.2018).
1631. **Половець, І. В.** Українські вечорниці (5–7 кл.) / І. В. Половець // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків, 2014. – С. 27–32. – (Серія «Виховна робота»).
1632. **Полюхович, Л. П.** Героїка Запорізького козацтва – від минулого до майбутнього : виховний захід до Дня українського козацтва 14 жовтня / Л. П. Полюхович // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2015. – № 9. – С. 19–21.
1633. **Полякова, О. П.** Упровадження Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді у виховний процес гімназії / О. П. Полякова // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 2–8.
1634. **Полянська, О.** Патріотичне виховання: партнерство класного керівника, учнів та батьків / О. Полянська // Сучас. Шк.. України. – 2018. – № 3. – С. 17–18.
1635. **Польська, Ю. Є.** Україна – наш спільний дім : вихов. година, 6–8 кл. / Ю. Є. Польська // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 12. – С. 45–50.

1636. **Польська, Ю. Є.** Формування громадянської та національної свідомості в рамках математичної освіти / Ю. Є. Польська // Математика в шк. України. – 2015. – № 12. – С. 2–10.
1637. **Пономаренко, Л. В.** Ми – діти твої, Україно! : сценарії заходів нац. спрямування. 1–4 кл. / Л. В. Пономаренко, С. В. Тютюнник. – Харків : Основа, 2015. – 126 с. – (Серія «Початкова школа. Виховна робота»).
1638. **Пономаренко, Л.** Прапор України як архетип цілісності і символ інтеграційних прагнень держави / Людмила Пономаренко // Публічне управління: теорія та практика = Publicmanagement: theory and practice : зб. наук. пр. Асоц. д-рів наук з держ. упр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України [та ін.]. – Харків, 2015. – Вип. 1 (спец. вип.). – С. 130–135.
1639. **Поплавська, В.** Курс молодого бійця : сценарій / В. Поплавська // Позаклас. час. – 2016. – Жовт. (№ 11). – С. 21–22.
1640. **Порокіна, В. Е.** Патріотичне виховання школярів – передумова формування міцної держави / Порокіна В. Е. // Наукові пошуки : зб. наук. пр. молодих учених / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2015. – Вип. 12. – С. 120–123.
1641. **Постоєнко, В. П.** Я, сім'я, родина, Україна : свято-конкурс для учнів 6–9 кл. / В. П. Постоєнко // Основи здоров'я. – 2017. – № 5. – С. 43–46.
1642. **Потієнко, Т. А.** Україна, держава – це ми! : (вихов. година, 10–11 кл.) / Т. А. Потієнко // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 8. – С. 13–15.
1643. **Поцелуйко, Ю. І.** Державний прапор – святина нашого народу / Ю. І. Поцелуйко, Т. М. Фарбак // Історія та правознавство. Позаклас. робота. – 2015. – № 7. – С. 33–37.
1644. **Поцелуйко, Ю. І.** Методичні рекомендації щодо проведення виховного заходу «Державний прапор України» / Ю. І. Поцелуйко, Т. М. Фарбак // Історія та правознавство. Позаклас. робота. – 2015. – № 7. – С. 2–7.
1645. **Почерніна, І. М.** Найніжніша пісня українська, і вона луна в сім'ї моїй : сценарій родинного свята / І. М. Почерніна // Вивчаємо укр. мову та літ. Позаклас. робота. – 2015. – № 5. – С. 24–28.
1646. **Пошелюжний, О.** Патріотизм виховується з дитинства / О. Пошелюжний // Рідна шк. – 2014. – № 8/9. – С. 81 : кольор. іл.
1647. **Прасол, Д. В.** Психологічні аспекти патріотичного виховання молодших школярів у загальноосвітніх навчальних закладах / Д. В. Прасол // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – № 2. – С. 148–151.

1648. **Присяжна, Л.** Україна – єдина країна : (вихов. година) / Людмила Присяжна // Початкова шк. – 2014. – № 10. – С. 17–20.
1649. **Присяжна, Л. Є.** Уроки мужності у початкових класах / Л. Присяжна // Початкова шк. – 2016. – № 3. – С. 5–6.
1650. **Притула, К. В.** Вишиванка цвіте над Україною / К. В. Притула // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 5. – С. 18–16.
1651. **Приходько, І. Ф.** Україноцентрична ідея в українській літературі як основа національно-патріотичного виховання учнів / І. Ф. Приходько // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2016. – № 10/11. – С. 56–62.
1652. **Приходько, Ю. М.** «Я люблю Україну» : (конкурс-гра [в шк. б-ці]) / Ю. М. Приходько // Шк. бібліотекар. – 2016. – Квіт. (№ 4). – С. 8–11.
1653. **Прокіпець, В. А.** Хусточко моя шовковая... : (вихов. захід з нац.-патріот. виховання учнів) / В. А. Прокіпець // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2015. – № 11. – С. 14–18.
1654. **Прокопенко, М.** Героям Небесної Сотні присвячується... : літ.-муз. композиція / Марія Прокопенко // Шк. світ. – 2015. – Трав. (№ 9). – С. 32–34.
1655. **Прокопець, Л. М.** Пам'ять поколінь – це жива історія народу : (національно-патріотичний проект) / Л. М. Прокопець // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 6. – С. 12–17.
1656. **Прокоф'єва, Л. Є.** Червона калина – символ України : свято в 4-му класі / Л. Є. Прокоф'єва // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 19–23.
1657. **Просіна, О. В.** Специфіка патріотичного виховання учнів в умовах східного пограниччя України / О. В. Просіна // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2016. – Вип. 20, кн. 2. – С. 151–163. – Бібліогр.: 10 назв.
1658. **Просіна, О.** Ресурс мистецтва в патріотичному вихованні учнів / Ольга Просіна // Методист. – 2018. – Трав. (№ 5). – С. 22–26. – Бібліогр.: 9 назв.
1659. **Проценко, О.** Україна – єдина країна. Виховна година / О. Проценко // Учитель початкової шк. – 2015. – № 7/8. – С. 4–6.
1660. **Процик, С.** Символи-обереги для бійців АТО : урок труд. навчання. 3-й кл. / С. Процик // Дефектолог. – 2015. – Берез. (№ 3). – С. 54–56.
1661. **Пташнік, Н. М.** Формування патріотично спрямованих ціннісних орієнтацій молодших школярів засобами народознавства / Н. М. Пташнік // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співроб. з креат. педагогіки. – Вінниця-Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-

педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 206–210.

1662. **Пушкаренко, Є. М.** Літературно-музичний вечір «Вітчизну й матір ми не обираєм» (тема патріотизму у творчості зарубіжних письменників) : 5–9-ті кл. / Є. М. Пушкаренко, В. П. Тіторенко // Зарубіж. літ. в шк. – 2017. – № 7/8. – С. 75–78. – Бібліогр.: 7 назв.
1663. **Пшеничка, В. В.** Народ мій є! Народ мій завжди буде! / В. В. Пшеничка, М. І. Удод, І. С. Усенко // Позакласний час. – 2016. – № 12. – С. 10–12.
1664. **П'ятнічук, В.** Найкраща у світі земля – це Україна моя : для учнів серед. шкіль. віку : [сценарій заходу з метою патріот. виховання дітей з вадами мовлення] / В. П'ятнічук // Дефектолог. – 2015. – Трав. (№ 5). – С. 46–48.
1665. **Рабаданова, Л. В.** Патріотичне та духовно-моральне виховання школярів (реферативний огляд) [Електронний ресурс] / Людмила Володимирівна Рабаданова // Аналіт. вісн. у сфері освіти й науки / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Вип. 1. – Режим доступу: <http://www.dnrb.gov.ua/datas/upload/files/317195213.pdf> (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана; Вип. 2. – Режим доступу: http://www.dnrb.gov.ua/datas/upload/files/Analituchnuu_visnuk_2015-2.1.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1666. **Радецька, Т. Д.** Національне виховання на уроках української мови та літератури / Т. Д. Радецька // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2014. – № 13/14. – С. 2–3.
1667. **Радзієвський, В. О.** Євромайдан: патріотизм у культурному полі України / В. О. Радзієвський // Вісн. Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – 2014. – № 2. – С. 56–60.
1668. **Радзієвський, В.** Патріотичне виховання української молоді у творчому контексті / Віталій Радзієвський // Історія в шк. – 2015. – № 7/8. – С. 23.
1669. **Радіонова, Л.** «Рідну землю, де живем, Україною зовем!» / Лілія Радіонова // Початкова шк. – 2017. – № 7. – С. 63–64.
1670. **Радченко, В.** Люби, шануй, оберігай свій рідний край, що зветься Україна! : [розробка Першого уроку в 1-му кл.] / Валентина Радченко // Початкова шк. – 2016. – № 9. – С. 23–25.
1671. **Радченко, В. Т. Г.** Шевченко – поет, художник, патріот : урок-проект з позакласного читання для 4 кл. / В. Радченко // Початкова школа. – 2014. – № 5. – С. 1–2.

1672. **Радченко, О.** Сценарій інтелектуально-розважального шоу «Я люблю Україну» для учнів 8–9-х класів / О. Радченко // Рідна шк. – 2016. – № 2/3. – С. 68–70. – Бібліогр.: 8 назв.
1673. **Райкун, Л. В.** Україна – моя Батьківщина : урок природознавства у 1-му кл. / Л. В. Райкун // Початкове навчання та виховання. – 2014. – № 9. – С. 9–11.
1674. **Ратушна, Н. М.** Світлий слід на землі : розробка уроку з укр. літ. / Н. М. Ратушна // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 32–36.
1675. **Ребрина, А.** Науково-теоретичне обґрунтування ефективності виховання професійно-прикладної фізичної культури засобами бойових мистецтв (на прикладі хортингу) / А Ребрина // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 166–170.
1676. **Регула, Т. А.** Шкільний сайт як засіб організації національно-патріотичного виховання учнівської молоді / Т. А. Регула, Т. М. Михальчук, Н. О. Береговська // Інноватика у вихованні. – 2017. – Вип. 5. – С. 225–233.
1677. **Резнік, Н. О.** Особливості виховної діяльності сучасного класного керівника в умовах реалізації завдань національної концепції виховання / Н. О. Резнік // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. – 2015. – Вип. 67. – С. 202–207.
1678. **Решетняк, І. В.** Державні та народні символи України / І. В. Решетняк // Все для вчителя. – 2014. – Жовт. (№ 10). – С. 116–119.
1679. **Рибак, Н. А.** Загальношкільний проект «Моя країна – Україна» / Н. А. Рибак, Т. Л. Таран // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 3. – С. 17–21.
1680. **Рибак, О. І.** Патріотичне виховання на уроках математики / О. І. Рибак // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 4. – С. 57–59.
1681. **Рибалка, Л.** Організація учнівської науково-дослідної роботи як засіб відродження історичної пам'яті українців Донеччини / Людмила Рибалка // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 1. – С. 55–58. – Бібліогр.: 14 назв.
1682. **Римар, Н. В.** Зростаємо патріотами своєї країни! / Н. В. Римар // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 34–38.
1683. **Римар, Н. В.** Країно моя – Україно, найдорожча для мене земля! / Н. В. Римар // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 2. – С. 41–43.
1684. **Родина, – мала Батьківщина – Україна: сучасний зміст патріотичного виховання :** [метод. посіб.] / [І. І. Цимбал та ін.] ; Департамент освіти і науки Луган. облдержадмін., Луган. обл. ін-т

- післядиплом. пед. освіти. – Сєверодонецьк : Резніков В. С., 2015. – 215 с.
1685. **Роззавко, А.** Патріотичне виховання учнівської молоді : цінності і традиції / А. Роззавко // Профтехосвіта. – 2016. – № 8. – С. 26–28. – Бібліогр.: 6 назв.
1686. **Роззавко, А.** Роль національно-патріотичного виховання у формуванні духовно-морального світогляду сучасної молоді / Аліна Роззавко // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2015. – № 4/5. – С. 127–136.
1687. **Роззавко, А.** Формування духовно-морального світогляду сучасної молоді / А. Роззавко // Проф.-техн. освіта. – 2015. – № 4. – С. 31–34.
1688. **Розлучна, О.** В моєму серці Україна : (презентація проекту) / О. Розлучна // Початкова шк. – 2017. – № 9. – С. 32–35. – Бібліогр.: 5 назв.
1689. **Роль педагога в посиленні патріотичного виховання в навчальних закладах Миколаївської області** : метод. рек. / за заг. ред. К. Ф. Нор, О. О. Сокурєнко, А. І. Тюпи, О. П. Божко. – Миколаїв : ОППО, 2014. – 56 с.
1690. **Роль педагога у вихованні патріотичної особистості** : [про значення особистості вчителя в процесі національно-патріотичного виховання] / підготував Антон Дмитрієв // Сучас. школа України. – 2015. – Берез. (№ 3). – С. 66–86.
1691. **Романєнко, Н. П.** Створення сучасного розвивального освітнього середовища школи для вивчення предмета «Захист Вітчизни» / Н. П. Романєнко, Н. І. Зубова, Р. М. Гринтус // Упр. школою. – 2015. – № 4/6. – С. 72–76. – Бібліогр. у кінці ст.
1692. **Романєнко, О.** Патріотична гра «Україна понад усе!» для учнів 4-х класів / О. Романєнко // Рідна шк. – 2016. – № 2/3. – С. 71–73.
1693. **Рубан, О. П.** Управління формуванням національно-патріотичного виховання учнів загальноосвітньої школи [Електронний ресурс] / Рубан О. П. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHazlCYng2WlJKNFU/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1694. **Рудєнко, О.** Національно-патріотичне виховання в освітньому закладі / О. Рудєнко, О. Бєляєва // Соц. педагог. – 2018. – Жовт. (№ 10). – С. 41–44.

1695. **Руденко, Т. Д.** «З тобою, роде мій орлиний, іду дорогами війни» : (урок мужності для учнів 9-х кл.) / Т. Д. Руденко // Шк. бібліотекар. – 2015. – № 4. – С. 7–11.
1696. **Руденко, Т. Д.** «Згадаймо всіх поіменно...» : урок мужності для учнів 10 кл. до 70-річчя Великої Перемоги / Т. Д. Руденко // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Берез. (№ 5/6). – С. 14–19. – Бібліогр.: с. 19.
1697. **Руденко, Т. Д.** Неопалимі сторінки історії в українській літературі : вечір пам'яті для учнів 11 кл. до 70-річчя Великої Перемоги / Т. Д. Руденко // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Берез. (№ 5/6). – С. 20–26.
1698. **Руденко, Ю. Д.** Традиції козацької педагогіки в системі національно-патріотичного виховання дітей і молоді / Ю. Д. Руденко // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 7–13.
1699. **Руденко, Ю.** Український патріотизм : політ. освіта і виховання зростаюч. поколінь / Юрій Руденко // Освіта. – 2014. – 15–22 жовт. (№ 43). – С. 9.
1700. **Рудишина, О. С.** Театралізована композиція «Найвища любов» : [сценарій вірш. театраліз. композиції «Найвища любов» про очікування сім'ї батька й чоловіка – бійця АТО Олександра Канцита, який підірвав себе гранатою, щоб знищити ворогів, які його оточили] / О. С. Рудишина // Мистецтво в шк.: музика, образотвор. мистецтво, худож. культура. – 2018. – № 6. – С. 33–35.
1701. **Ружанська, Т. В.** Використання потенціалу історико-культурної спадщини рідного краю у вихованні патріотичних почуттів учнівської молоді : (з досвіду роботи провід. бібліотекаря Помічнянської ЗШ І–ІІІ ст. № 3 Добровеличківського р-ну та район. творч. групи шк. бібліотекарів) / Т. В. Ружанська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 105–109.
1702. **Руса, Т.** Впровадження козацької педагогіки як складової національно-патріотичного виховання у Пасічнянському НВК / Т. Руса // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 58–63. – Бібліогр.: 6 назв.
1703. **Рябуха, А. П.** Національно-патріотична робота в школі / А. П. Рябуха // Пед. майстерня. – 2015. – № 9. – С. 11–19.
1704. **Сабліна, М.** Національно-патріотичне виховання молодших школярів / Марина Сабліна // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р.

- / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 216–217.
1705. **Савенко, С.** День захисника України : сценарій заходу / С. Савенко // Здоров'я та фіз. культура. – 2016. – № 10. – С. 32–33.
1706. **Савченко, М.** Науково-теоретичні підходи до розвитку морально-громадянських цінностей учнів у контексті дослідно-експериментальної роботи в гімназії / Михайло Савченко // Дидактика: теорія і практика : зб. наук. пр. / Ін-т обдар. дитини НАПН України. – Київ, 2017. – С. 155–167. – Бібліогр. 12 назв.
1707. **Савчук, П. П.** Боротьба за рідну українську віру, за українську державу та виховання патріотизму учнів ЗНЗ № 23 засобами козацької педагогіки : монографія / П. П. Савчук. – Хмельницький : Заколотний М. І., 2015. – 220 с. – Бібліогр.: с. 216–219.
1708. **Сазоненко, Г.** Громадянська компетентність: складники національно-патріотичного виховання учнів / Г. Сазоненко, Н. Нестеренко, Л. Гребенюк // Директор шк. – 2018. – Трав. (№ 9/10). – С. 34–44.
1709. **Саїнчук, М.** Інтеграція традиційних видів спорту та ігор у фізичне виховання молоді для формування культурної ідентичності й патріотизму / М. Саїнчук // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2016. – № 3. – С. 193–197.
1710. **Сайченко, Т. Г.** Україна – єдина країна : розробка годин спілкування для дітей 5–6 кл. / Т. Г. Сайченко // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 82–84.
1711. **Сарахан, А.** Рідний край у національній свідомості / А. Сарахан, М. Сарафан // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 4. – С. 37.
1712. **Сафарян, С. І.** Компаративний аналіз творів української та зарубіжної класики як засіб формування національних і загальнолюдських духовних цінностей учнів / С. І. Сафарян // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 402–406.
1713. **Світлична, Л. І.** Козацька держава – наша гордість і слава! : (свято для учнів серед. шк.) / Л. І. Світлична // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 2. – С. 44–45.
1714. **Семеренко, Г.** Роль української мови в становленні громадянина-патріота в творчій спадщині В. О. Сухомлинського / Г. Семеренко // Укр. мова і літ. в школах України. – 2018. – № 6. – С. 3–8.

1715. **Семирекова, І. В.** Патріотичне виховання в навчальному закладі: організація роботи шкільного музею / І. В. Семирекова, В. Я. Шуть // Проблеми та перспективи управління сучасною столичною школою : зб. наук. ст. за матеріалами регіон. наук.-практ. конф., 28 січ. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконав. органу Київ. міськради Київ. міськдержадмін., Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2014. – С. 264–267. – Бібліогр.: с. 266–267 (7 назв).
1716. **Семінар-презентація «Патріотизм як цінність і консолідуюча основа нації»**, [28 січ. 2015 р., НАПН України, м. Київ] [Електронний ресурс]: [матеріали] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/510/> (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1717. **Серветник, О.** Тарас Шевченко «І мертвим, і живим, і ненародженим...»: 9-й кл. / О. Серветник // Укр. мова та літ. – 2016. – Лют. (№ 3/4). – С. 26–29.
1718. **Сергєєва, Т. П.** Моральність і духовність – важливі чинники національного виховання школярів / Т. П. Сергєєва // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 4. – С. 153–159.
1719. **Сергієнко, Г.** Формування національної свідомості учнів в умовах сучасної гімназії / Г. Сергієнко // Рідна шк. – 2014. – № 6. – С. 62–66.
1720. **Сергієнко, С.** Чого чекати від упровадження національно-патріотичного виховання? / С. Сергієнко // Сучас. шк. України. – 2015. – № 7. – С. 43–47.
1721. **Сердюк, Т. С.** Звичаї та традиції українського народу : інтелект. гра / Т. С. Сердюк // Шкіл. б-ка. – 2016. – № 9. – С. 52–54.
1722. **Середюк, О. В.** Заходи з реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді / О. В. Середюк // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 11. – С. 10–17.
1723. **Сєдова, Т. Д.** Використання медіаресурсів у національно-патріотичному вихованні молодших школярів: з досвіду роботи / Т. Д. Сєдова, Л. П. Ампілогова, В. С. Рижкова // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 22/24. – С. 53–56.
1724. **Сєдова, Т. Д.** Національно-патріотичне виховання молодших школярів із використанням медіаресурсів / Т. Д. Сєдова, Л. П. Ампілогова, В. С. Рижкова // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 6. – С. 42–47.
1725. **Сидоренко, Н.** Герої поряд : (урок мужності) / Наталія Сидоренко, Світлана Мудрик // Початкова шк. – 2017. – № 1. – С. 1–2.

1726. **Сидоренко, Н. А.** Під синьо-жовтими прапорами України та Євросоюзу / Н. А. Сидоренко // Пед. майстерня. – 2018. – № 9. – С. 30–32.
1727. **Сидоренко, О. С.** Позаурочна робота як чинник формування патріотичних почуттів молодших школярів / О. С. Сидоренко // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 75–78.
1728. **Сидоренко, С.** Україна – свята моя земля: (музично-літературна композиція) / С. Сидоренко // Початкова шк. – 2018. – № 8. – С. 57–59.
1729. **Сизонова, О. С.** Метод моделювання в аспекті національно-патріотичного виховання в роботі з дітьми, які мають порушення мовлення / О. С. Сизонова // Логопед. – 2017. – № 1. – С. 27–31.
1730. **Симоненко, В. А.** «Ви захищаєте свою родину і вільну землю, рідну Україну»: (привітання односельчанам до Дня ЗСУ) / В. А. Симоненко // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 11. – С. 22.
1731. **Сичова, В.** Історична епоха та людина (IX–XI ст.) : позакласний захід з історії України. 7-й кл. / В. Сичова // Історія України. Шк. світ. – 2015. – № 19. – С. 24–28.
1732. **Сібіль, О. І.** Ціннісно-цільові основи національно-патріотичного виховання учнівської молоді [Електронний ресурс] / Сібіль О. І. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B6Qkna_QCh-IHZIZmWUxfSXIRbkk/view (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1733. **Сіленко, Т. В.** Формування патріотичних та громадянських якостей особистості учня засобами національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс]: метод. посіб. / Сіленко Тетяна Валентинівна // Творча майстерня вчителя. – Текст. дані. – Вінниця, 2015. – 67 с. – Режим доступу: <http://dorobok.edu.vn.ua/article/view/984> (дата звернення: 14.07.16). – Назва з екрана.
1734. **Скаковець, Г. А.** «Шануймо мову над усі боги, якщо ми хочем зватися народом»: сценарій свята / Г. А. Скаковець, М. І. Скаковець // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 11. – С. 45–50.
1735. **Скипальська, Т. К.** Національно-патріотичне виховання на уроках зарубіжної літератури / Т. К. Скипальська // Зарубіж. літ. в шк. – 2017. – № 1/2. – С. 16–20. – Бібліогр.: 6 назв.
1736. **Скнар, І. О.** «Немає дерева без коріння, а людини – без Батьківщини»: (вихов. година) / І. О. Скнар // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 18. – С. 31–34.

1737. **Скнар, І. О.** Свято патріотичної пісні «За Україну, за честь і волю» / І. О. Скнар // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 30–33.
1738. **Скомороха, Н. П.** «Я – українець» / Н. П. Скомороха // Позаклас. час. – 2015. – Січ. (№ 1). – С. 29.
1739. **Скоробагатько, О. Т.** Патріотичне виховання на уроках літератури рідного краю. 7 кл. / О. Т. Скоробагатько // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2015. – № 33. – С. 28–34.
1740. **Скребець, В.** Моя Батьківщина – Україна / В. Скребець // Початкова шк. – 2018. – № 7. – С. 60.
1741. **Скрипник, О. О.** Сучасні аспекти патріотичного виховання через забезпечення розвитку музейної справи в закладах освіти / О. О. Скрипник // Виховна робота в шк. – 2015. – № 8. – С. 42–48.
1742. **Слабко, Т. А.** Т. Г. Шевченко. Відомості про перебування поета в Санкт-Петербурзі. Патріотичні мотиви твору «Думка» («Тече вода в синє море...»): 6 кл. / Т. А. Слабко // Вивчаємо укр. мову та л-ру. – 2014. – № 6. – С. 15–17.
1743. **Сластіна, В. О.** «Виховуємо громадянина-патріота України». (Підсумки місячника шкільних бібліотек) / В. О. Сластіна // Шк. бібліотекар. – 2015. – № 12. – С. 7–11.
1744. **Слятіна, І. О.** Сучасні підходи до патріотичного виховання учнів підліткового віку / Слятіна І. О. // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 478–481.
1745. **Смалюк, А.** Герої не вмирають, вони житимуть у наших серцях / Алла Смалюк // Проф.-техн. освіта. – 2018. – № 1. – С. 56–58.
1746. **Смоляр, О. В.** Впровадження інноваційних форм навчання та виховання у процесі формування патріотичної особистості [Електронний ресурс] / Смоляр Ольга Володимирівна // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2014. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/43052/ (дата звернення: 10.09.2018). – Назва з екрана.
1747. **Снагощенко, Л. В.** Традиції патріотичного виховання в Україні [Електронний ресурс] / Снагощенко Леся Вікторівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 275–278. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

1748. **Снігур, Т. П.** Хліб, рушник і пісня – одвічні людські символи України. Сценарій свята / Т. П. Снігур // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 10. – С. 6–14.
1749. **Собакар, О. О.** Формування національної свідомості учнів загальноосвітніх навчальних закладів на уроках інформатики / Олена Олександрівна Собакар // Комп'ютер у шк. та сім'ї. – 2016. – № 8. – С. 22–26. – Бібліогр.: 9 назв.
1750. **Соболь, О. М.** Цінності українських традицій у вихованні етнічної ідентифікації підлітків української діаспори США / О. М. Соболь // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 6 (69). – С. 165–172. – Бібліогр.: 8 назв.
1751. **Совенко, Л. М.** Національно-патріотичне виховання школярів на уроках зарубіжної літератури / Л. М. Совенко // Зарубіж. літ. в школі. – 2018. – № 21/22. – С. 70–75. – Бібліогр.: 6 назв.
1752. **Сойчук, Р. Л.** Критерії, показники, рівні сформованості та типи національного самоствердження учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2016. – Вип. 2, кн. 2. – С. 197–213. – Бібліогр.: с. 211–212 (7 назв).
1753. **Сойчук, Р. Л.** Виховання національного самоствердження в учнівської молоді : монографія / Руслана Сойчук ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Рівне : О. Зень, 2016. – 415 с. : табл. – Бібліогр.: с. 363–403.
1754. **Сойчук, Р. Л.** Методи виховання національного самоствердження в учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2017. – Вип. 5. – С. 172–183. – Бібліогр.: 17 назв.
1755. **Сойчук, Р. Л.** Обґрунтування системи виховання національного самоствердження в учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. – 2015. – Вип. 11. – С. 46–50.
1756. **Сойчук, Р. Л.** Окреслення понятійного апарату проблеми виховання національного самоствердження в учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Ін-ту інформ. технологій і

- засобів навчання] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, ІПТО, ІТНЗ. – Київ ; Вінниця, 2016. – Вип. 44. – С. 182–186.
1757. **Сойчук, Р. Л.** Основні компоненти виховання національного самоствердження в учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Кіровоград, 2015. – Вип. 19, кн. 1. – С. 120–126. – Бібліогр.: с. 412–413 (6 назв).
1758. **Сойчук, Р. Л.** Особливості організації проектної діяльності у процесі виховання національного самоствердження учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2017. – Вип. 5. – С. 146–155. – Бібліогр.: 9 назв.
1759. **Сойчук, Р. Л.** Сутність та особливості використання рефлексивно-експліцитного методу у вихованні національного самоствердження в учнівської молоді / Р. Л. Сойчук // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2016. – Вип. 14 (57). – С. 26–29.
1760. **Сойчук, Р. Л.** Теоретико-методичні засади виховання національного самоствердження в учнівської молоді : автореф. дис... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Сойчук Руслана Леонідівна ; Ін-т проблем виховання. – Київ, 2017. – 45 с.
1761. **Соколова, Н. І.** З Україною в серці : розробка виховного заходу для середнього і старшого шкільного віку / Н. І. Соколова // Пед. вісн. – 2015. – № 1. – С. 75–79.
1762. **Сокоповський, В.** Виховання патріотизму в учнів підліткового віку в процесі позакласної та позашкільної роботи / В. Сокоповський // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 22 (1-2017), ч. 1. – С. 204–209. – Бібліогр.: с. 208–209 (4 назви).
1763. **Сорока, В.** Національно-патріотичне виховання – не окремий предмет, а частина життя учня / В. Сорока // Фіз. виховання в рід. шк. – 2015. – № 3. – С. 31–35.
1764. **Сорока, В.** Патріотизм можна «подавати» по-різному. Родзинки української культури Зірка Мензатюк «підносить» дітям так, щоб «корисне» було «смачним і поживним» / В. Сорока // Освіта України. – 2015. – 16 лют. (№ 7). – С. 15.
1765. **Сорока, В.** Піар-менеджер літератури : [шк. Програма про нац.-патріот. аспект викладання та дієві способи зацікавлення читанням] / В. Сорока // Освіта України. – 2015. – 27 квіт. (№ 17). – С. 6.

1766. **Сорока, І.** «Усе моє, що зветься Україна!» : патріот. квест для учнів 5–6 кл., присвяч. Дню Незалежності України / І. Сорока // Зарубіж. літ. в школах України. – 2017. – № 2. – С. 18–20.
1767. **Спіцина, І. С.** Україна — наш спільний дім (перший урок у 5-му кл.) / І. С. Спіцина // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! (сценарії виховних заходів національного спрямування). – Харків, 2014. – С. 19–22. – (Серія «Виховна робота»).
1768. **Срибна, В. Л.** Формування громадянської та національної самосвідомості особистості в поліетнічному освітньому середовищі / В. Л. Срибна // Шк. бібліотекар. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 8–13.
1769. **Срібненко, О. О.** Виховуємо любов до Батьківщини / О. О. Срібненко // Позаклас. час. – 2016. – № 10. – С. 7.
1770. **Старовойтова, О.** І оживе добра слава козацька : (пізнав.-інформ. година) / О. Старовойтова // Початкова шк. – 2017. – № 7. – С. 5–7.
1771. **Стахів, Л.** Патріотичне виховання учнів початкової школи (на прикладі проведення виховного заходу «Боже великий єдиний, нам Україну храни») / Л. Стахів, Л. Кобільник, С. Волошин // Молодь і ринок. – 2016. – № 9. – С. 95–99.
1772. **Стахів, Л.** Патріотичне виховання учнів початкової школи у контексті проведення виховного заходу «У світі казки» (до 100-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського) / Л. Стахів, С. Волошин, І. Олійник // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 238–244.
1773. **Сташко, Ж.** Патріотичне виховання на уроках. Можливо? Так! / Ж. Сташко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2016. – № 14. – С. 4–6.
1774. **Стегній, О.** Калино чарівна, калино барвиста! : свято для учнів початкової школи / Ольга Стегній // Початкова освіта. – 2014. – Верес. (№ 18). – С. 44–45.
1775. **Стегній, О.** У нашім серці – Україна : брейн-ринг. 3-й кл. / Ольга Стегній // Початкова освіта. – 2014. – Верес. (№ 18). – С. 46–48.
1776. **Стегній, О.** «Щоб цвіла Україна моя...» : урок-гра. 3–4-ті кл. / О. Стегній // Початкова освіта. – 2014. – Верес. (№ 18). – С. 42–43.
1777. **Стельмашук, Ж. Г.** Використання інформаційних технологій у національно-патріотичному вихованні учнів / Ж. Г. Стельмашук, Н. Й. Грицюк // Інноватика у вихованні. – 2016. – Вип. 4. – С. 239–250. – Бібліогр.: 6 назв.

1778. **Стельмашук, Ж.** Національно-патріотичне виховання учнів сільської школи: з досвіду роботи / Ж. Стельмашук, Н. Грицюк // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : [б. в.], 2017. – № 1. – С. 153–160.
1779. **Стельмашук, Ж. Г.** Освітньо-виховний простір сільської школи як чинник національно-патріотичного виховання учнів / Ж. Г. Стельмашук // Інноватика у вихованні. – 2017. – Вип. 5. – С. 183–194.
1780. **Стельмашук, Ж. Г.** Програма формувального етапу дослідно-експериментальної роботи за темою «Реалізація моделі національно-патріотичного виховання учнів сільської школи Поліського регіону» / Ж. Г. Стельмашук, Н. Й. Грицюк. – Рівне : РДГУ, 2016 – 28 с.
1781. **Стельник, О. М.** Вшанування символів України (матеріали до урочистої лінійки) / О. М. Стельник // Ми віримо в майбутнє твоє, Україно! : (сценарії вихов. заходів нац. спрямування). – Харків, 2014. – С. 43–46. – (Серія «Виховна робота»).
1782. **Степаненко, І. Ю.** Виховання патріотизму й національної свідомості учнів шляхом використання елементів інноваційних технологій. Програма виховної роботи класного керівника / І. Ю. Степаненко // Вивчаємо укр. мову та літ. Позакласна робота. – 2014. – № 3. – С. 2–6.
1783. **Степанова, Т. Б.** Герої нашого часу : (вихов. година, присвяч. пам'яті героїв Небесної сотні, 5–11 кл.) / Т. Б. Степанова // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 10. – С. 29–31.
1784. **Степчук, Л.** Україна – моя славна Батьківщина / Л. Степчук // Початкова освіта. Шк. світ. – 2016. – № 14. – С. 4–8.
1785. **Стефанчук, Г.** За Україну, за її долю. Виховний захід, присвячений пам'яті Героїв Небесної Сотні та воїнам АТО / Г. Стефанчук // Шк. світ. – 2015. – Черв. (№ 11). – С. 5–11.
1786. **Стефанюк, С. К.** Нащадки козацької слави: корегування патріотичного світобачення : [посібник] / С. К. Стефанюк, В. І. Грищенко ; [за заг. ред. С. Стефанюк] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : Ніконова В. Б., 2015. – 271 с.
1787. **Стеценко, Н. М.** Особливості організації патріотичного виховання школярів у сільській загальноосвітній школі [Електронний ресурс] / Н. М. Стеценко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 39–40. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp->

<content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

1788. **Стещенко, А. А.** Буктрейлер як інноваційна форма просування книг національно-патріотичного спрямування / А. А. Стещенко // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Лют. (№ 3/4). – С. 26–31.
1789. **Стрельський, Г.** Щоденники В. К. Винниченка як джерело дослідження. До 100-річчя Української революції 1917–1920 років / Г. Стрельський // Історія в рід. шк. – 2017. – № 7/8. – С. 26–36.
1790. **Стріжак, Л. М.** Держава наша є і вічно буде! / Л. М. Стріжак // Позакласний час. – 2016. – Серп. (№ 8). – С. 4–5.
1791. **Стрілець, С.** Розвиток природничо-математичної та технологічної компетентності дітей у системі національно-патріотичного виховання: регіональний експеримент / С. Стрілець, Н. Стрілецька // Рідна шк. – 2017. – № 1/2. – С. 41–47 : мал. – Бібліогр.: 29 назв.
1792. **Стрільчук, В. В.** Урок пам'яті Небесної Сотні / В. В. Стрільчук // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 33–35.
1793. **Строїнова, Г. В.** Формування патріотизму й національної ідентифікації юних українців як складова становлення свідомого громадянина [Електронний ресурс] / Строїнова Ганна Володимирівна, Шпаченко Антоніна Станіславівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 283–287. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1794. **Строцен, Л.** Фотовиставка пам'яток повстанської звитяги «Ми, повстанці – сини України» як засіб виховання патріотизму / Л. Строцен // Україна–Європа–Світ : міжнар. зб. наук. пр. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2016. – Вип. 17. – С. 276–280.
1795. **Ступак, Н. Б.** Патріотичні листівки-кіригами (Pop-up) / Н. Б. Ступак // Труд. навчання в шк. – 2018. – № 1/2. – С. 29–37.
1796. **Ступка, М. Л.** З квітів та зірок я сплету вінок... : свято українського віночка / М. Л. Ступка // Початкове навчання та виховання. – 2017. – № 9. – С. 15–19.
1797. **Суліма, М. Г.** Патріотичне виховання через проектні технології / М. Г. Суліма // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 244–247. – Бібліогр.: с. 247 (5 назв).

1798. **Суліма, М. Г.** Проектні технології в процесі національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Суліма М. Г. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHSXh5SWhzYXk4anc/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1799. **Сусь, Б. А.** Українська національна ідея як прагнення до розвитку / Б. А. Сусь // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. Ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 18–24.
1800. **Сухаревська, І.** Національно-патріотичне виховання на засадах козацької педагогіки в загальноосвітніх закладах (із досвіду роботи Кудряшівської загальноосвітньої школи І–ІІ ступенів Кременської районної ради Луганської області) / І. Сухаревська // Нова пед. думка. – 2016. – № 2 (86). – С. 154–157.
1801. **Сухацька, С. В.** Україна – єдина країна / С. В. Сухацька // Позаклас. час. – 2015. – Квіт. (№ 4). – С. 5–10.
1802. **Суховєєва, Н.** «Родина, родина – це вся Україна...» : (відкритий захід за участі 3-А кл.) / Н. Суховєєва // Початкова шк. – 2017. – № 2. – С. 59–61.
1803. **Суховєєва, О. І.** Патріотичне виховання як засіб формування національної свідомості учнівської молоді [Електронний ресурс] / Суховєєва Олена Іванівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 288–293. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1804. **Сухорукова, В. М.** Як виховувати патріота : 1–4 кл. / В. М. Сухорукова. – [Харків] : Ранок, [2015]. – 189, [2] с. + 1 скретч-картка. – (Серія «Наш клас»).
1805. **Сюрха, Т.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в сучасному освітньому просторі / Т. Сюрха // Сучас. шк. України. – 2016. – № 5. – С. 57–65.
1806. **Тараканова, А.** Хореографічний репертуар – складова формування національно-патріотичної культури особистості / Аліса Тараканова // Початкова шк. – 2017. – № 11. – С. 41–43.

1807. **Таран, В. Л.** Практичний аспект виховання патріотизму на уроках художньої культури / В. Л. Таран // Мистецтво та освіта. – 2017. – № 1. – С. 52–56.
1808. **Таранік-Ткачук, К.** Формування національно-патріотичної самосвідомості учнів засобами аерокосмічної освіти / Катерина Таранік-Ткачук // Інформ. зб. для директора школи та завідуючого дит. садочком. – 2015. – № 21/22. – С. 64–66.
1809. **Таранік-Ткачук, К.** Формування національно-патріотичної самосвідомості учнів засобами аерокосмічної освіти в умовах Нової української школи / К. Таранік-Ткачук // Рідна шк. – 2017. – № 5/6. – С. 53–56.
1810. **Тарасенко, І.** Патріотичне виховання школярів / І. Тарасенко // Здоров'я та фіз. культура. – 2015. – № 3. – С. 9–17.
1811. **Тарнавський, М. Т.** Мовний аспект національно-патріотичного виховання. Уроки історії та реалії сучасності / М. Т. Тарнавський // Інтелігенція і влада. Серія : Історія : громад.-політ. наук. зб. / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – Вип. 32. – С. 295–306.
1812. **Тверезовська, Т. В.** Патріотичне виховання як засіб формування національної свідомості учнівської молоді [Електронний ресурс] / Тверезовська Тетяна Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 297–300. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf. – (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1813. **Теплишева, А. В.** Роль національно-патріотичного виховання у формуванні громадянської самоідентифікації учня [Електронний ресурс] / Теплишева Альона В'ячеславівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 301–310. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1814. **Тертюхова, М. Л.** З Україною в серці : виховний захід-дослідницька подорож для учнів 1–4-х кл. / М. Л. Тертюхова // Початкове навчання та виховання. – 2017. – № 3. – С. 23–28.
1815. **Тесленко, С. О.** Формування першооснов національної свідомості в дітей з особливими потребами в різних видах художньо-мовленнєвої діяльності / Тесленко С. О. // Зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки

[Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80, т. 2. – С. 109–113.

1816. **Теслюк, П.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління / Поліна Теслюк // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 235–236.
1817. **Тимофєєв, В.** Час виховувати лицарів : національно-патріотичне виховання школярів засобами козацької педагогіки / В. Тимофєєв // Освіта. – 2016. – 28 верес. – 5 жовт. (№ 41/42). – С. 9 ; 12–19 жовт. (№ 43/44). – С. 7 ; 26 жовт. – 2 листоп. (№ 45/46). – С. 10.
1818. **Тимофєєв, В. Я.** Школа козацько-лицарського виховання. З досвіду роботи директора школи / В. Я. Тимофєєв. – Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015. – 260 с. : іл. – Бібліогр.: с. 158–162.
1819. **Тимошенко, І. М.** Роль національно-патріотичного в формуванні особистості учня [Електронний ресурс] / Тимошенко Ірина Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 311–313. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1820. **Тимчик, М.** Виховання патріотизму в старших підлітків у процесі занять хортингом / Микола Тимчик // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 27–35 : іл. – Бібліогр.: с. 35 (5 назв).
1821. **Тирик, Р. О.** Упровадження національно-патріотичного виховання у процесі вивчення біології людини / Р. О. Тирик, Г. Ф. Рафалович // Пед. пошук. – 2016. – № 4. – С. 54–59.
1822. **Тищенко, О. І.** Виховання громадянської позиції школярів / О. І. Тищенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – Вип. 37. – С. 471–476.
1823. **Тищенко, О.** Що простіше, то складніше. Мова – не калька: патріотичний словник гарної української мови». Говорімо гарно!» / О. Тищенко // Укр. мова і літ. в шк. – 2014. – № 8. – С. 59–62.
1824. **Тімченко, К.** Краєзнавча книга у вихованні патріотизму. Використання інноваційних форм роботи в популяризації краєзнавчої

- літератури як складової національно-патріотичного виховання / К. Тімченко // Методист. – 2017. – № 10. – С. 31–33.
1825. **Ткач, Н.** Щасливо жити – з фізкультурою дружити : (спорт.-худож. проект з елементами нац.-патріот. виховання) / Ніна Ткач, Надія Розсоха // Початкова шк. – 2017. – № 4. – С. 41–43. – Бібліогр.: 6 назв.
1826. **Ткаченко, В. В.** «Зі сплаву героїства мертвих і живих писали ім'я – Перемога!» : (9–11 кл., година пам'яті та роздумів) / В. В. Ткаченко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 3. – С. 42–47.
1827. **Ткаченко, В. В.** Намалюю тебе, моє рідне село... : народознавчі посиденьки, 7–11 кл. : [виховний захід] / В. В. Ткаченко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 2. – С. 46–50.
1828. **Ткаченко, В.** Україна: не допустити розколу / В. Ткаченко // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2014. – № 1/4. – С. 21–26.
1829. **Ткачук, Н. П.** «Україна – рідний край. Люби її і захищай» : (година патріота) / Н. П. Ткачук // Шк. бібліотекар. – 2016. – Лют. (№ 2). – С. 19–22.
1830. **Токайло, Р. В.** Виховання патріотичних почуттів дітей молодшого шкільного віку / Р. Токайло // Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 19–20 квіт. 2018 р.) / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2018. – Вип. 7. – С. 257–259.
1831. **Толубець, Г.** Єдина країна – єдина сім'я : година спілкування для учнів 9–10-х кл. / Галина Толубець // Шк. світ. – 2017. – Листоп. (№ 22). – С. 31–34.
1832. **Томич, І. В.** Використання інноваційного потенціалу програмно-проектних технологій у процесі національно-патріотичного виховання / І. В. Томич, О. В. Сокальська // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 96–102.
1833. **Топилко, О. В.** Музейний театр як інтерактивний метод патріотичного виховання / О. В. Топилко // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 123–125. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1834. **Торбін, Н. В.** Патріотичне виховання учнів на уроках фізики в умовах морального конфлікту у суспільстві / Н. В. Торбін // Наук.

часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ, 2014. – Вип. 48. – С. 222–228.

1835. **Трачук, Т. В.** Національно-патріотичне виховання через призму діяльності учнівського самоврядування / Т. В. Трачук // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 102–103.
1836. **Требунських, І.** Патріотичний День знань / Ірина Требунських // Нар. слово. – 2014. – 29 серп. – 4 верес. (№ 38). – С. 1.
1837. **Третьякова, О. В.** Музейна педагогіка як засіб формування свідомого громадянина [Електронний ресурс] / Третьякова Олена Василівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 319–323. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1838. **Тригубляк, Я. М.** Програма «Патріот від «Я» – до «Я» / Я. М. Тригубляк // Позакласний час. – 2014. – № 1. – С. 58–60.
1839. **Троценко, Т. Ю.** Вплив народних рухливих ігор на виховання патріотичних почуттів молодших школярів / Т. Ю. Троценко // Молодий вчений. – 2015. – № 2 (6). – С. 512–514.
1840. **Тунда, Т. А.** Реалізація концепції національно-патріотичного виховання на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс] / Тунда Т. А. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-ІHck9YQmFCY2pKSDg/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1841. **Тютюнник, Ю. А.** Рідна мати – Батьківщино, ти одна у нас! / Ю. А. Тютюнник // Шк. бібліотекар. – 2016. – Квіт. (№ 4). – С. 31–33.
1842. **Україна – земля козацька.** Практичні поради з патріотичного виховання. 1–4-ті кл. / Н. Конончук [та ін.] // Початкова освіта. – 2016. – Трав. (№ 10). – С. 4–41.
1843. **Улезько, Т.** Виховання учнівської молоді на традиціях і обрядах рідного краю / Т. Улезько // Директор шк. – 2017. – Січ. (№ 1/2). – С. 85–89.
1844. **Уманчик, Л.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління / Любов Уманчик // Інноваційна діяльність педагога в

- сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 248–249.
1845. **Уроки мужності в початковій школі** : навч.-метод. посіб. / уклад. Д. В. Ротфорт. – Харків : Основа, 2015. – 96 с.
1846. **Усатенко, Т.** Громадянська освіта в контексті українознавства / Тамара Усатенко // Українознав. альм. – 2015. – Вип. 18. – С. 38–41. – Бібліогр.: 20 назв.
1847. **Устинова, Н. В.** Військово-патріотичне виховання гімназистів на уроці та в процесі позакласної роботи / Н. В. Устинова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Вип. № 43(96). – С. 469–472.
1848. **Устинова, Н. В.** Національно-патріотичне виховання дітей та молоді як запорука формування базових рис особистості / Н. В. Устинова // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 163–167. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
1849. **Уфімцева, С. В.** Правове та патріотичне виховання учнів в умовах нової української школи / Уфімцева С. В. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Беха, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 376–379.
1850. **Ушакова, Л. В.** Патріотичне виховання дітей та підлітків: актуалізація питання бібліотечного обслуговування дітей в умовах сьогодення / Л. В. Ушакова // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного – Полтава, 2015. – С. 104–110.
1851. **Федитник, А. А.** Вишивко, вишиваночко! : свято-конкурс укр. вишитої сорочки // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2015. – № 7. – С. 7–12.
1852. **Федоренко, О. М.** Національно-патріотична вихованість учнів загальноосвітніх шкіл: психологічний аспект / О. М. Федоренко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і

- загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2016. – Вип. 51. – С. 400–409.
1853. **Федоренко, О. М.** Основні підходи до формування національно-патріотичної вихованості в учнів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс] / Федоренко О. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHVWQ2c2NQMjBpRIU/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1854. **Федоренко, О. М.** Психологічні особливості формування національно-патріотичної вихованості підлітків / О. М. Федоренко // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль / Тернопіл. обл. комунал. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 376–379.
1855. **Федоренко, О.** Системний підхід до підвищення рівня національно-патріотичної вихованості учнів на уроках хімії / Олена Федоренко // Наук. вісн. Мелітопол. держ. пед. ун-ту ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. – 2017. – № 19. – С. 226–233. – Текст статті доступний в Інтернеті: <http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/2398> (дата звернення: 18.08.2018).
1856. **Федорук, А. А.** Батьківщина, мова, мама, в житті даються тільки раз. Година спілкування / А. А. Федорук // ГПД. Усе для роботи. – 2015. – № 2. – С. 8–10.
1857. **Федорук, О.** Патріотична місія українського мистецтва / О. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2014. – № 3. – С. 2–3.
1858. **Федотенко, С. В.** Виховання патріотизму в молодших школярів / С. В. Федотенко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 50. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1859. **Федотова, Н. В.** Ми – діти України : вихов. година / Н. В. Федотова // Шкіл. б-ка. – 2016. – № 9. – С. 49–51.

1860. **Федотова, Т. В.** Розвиток патріотичних почуттів у дітей молодшого шкільного віку в тренінгових групах / Т. В. Федотова // Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7. – С. 204–209.
1861. **Федченко, Н. Г.** Патріотичне виховання на уроках зарубіжної літератури / Н. Г. Федченко // Зарубіж. літ. в шк. – 2015. – № 17/18. – С. 13–22.
1862. **Фесенко, Л.** Про Україну : матеріали для проведення першого уроку / Л. Фесенко // Початкова освіта. – 2016. – Лип. (№ 14). – С. 26–38.
1863. **Філіпова, С. В.** Інноваційні форми і методи роботи з учнівською молоддю у вихованні почуття регіонального патріотизму / С. В. Філіпова // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 88–90.
1864. **Філяєва, Н. В.** Метод проектів як засіб виховання національно-патріотичної свідомості читачів бібліотеки / Н. В. Філяєва // Шк. бібліотекар. – 2016. – Лют. (№ 2). – С. 2–7. – Бібліогр.: 7 назв.
1865. **Фіщенко-Савицька, Н. В.** Всім серцем любіть Україну свою – і вічні ми будемо з нею! / Н. В. Фіщенко-Савицька // Розкажіть онуку. – 2014. – Черв. (№ 6). – С. 5–8.
1866. **Фіщук, Т.** Моя країна – Україна : позакласний захід для учнів 3 кл. / Тетяна Фіщук // Дефектолог. – 2017. – № 9. – С. 43–46.
1867. **Фоменко, О. Є.** Революція Гідності – новий вимір національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / Фоменко Олексій Євгенович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 323–331. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1868. **Формування у підлітків** національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах (констатувальний етап дослідження): наук.-метод. посібник / авт. кол. за заг. керівництвом К. О. Журби. – Черкаси: ЧОПОРП, 2017. – 83 с.
1869. **Формуємо національну свідомість молодших школярів** // Початкова школа. – 2015. – № 6. – С. 28–29.
1870. **Фудар, Н. В.** Інноваційні форми і методи роботи з учнівською молоддю Вільшанщини у вихованні почуття регіонального патріотизму / Н. В. Фудар // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 120–122.
1871. **Хаблак, Г.** Школа громадянського становлення / Г. Хаблак // Директор шк. – 2014. – № 18. – С. 47–56.

1872. **Хараман, О.** У серці моїм – Україна : (патріот. вихов. захід, 2 кл.) / Ольга Хараман // Початкова шк. – 2016. – № 6. – С. 40–41. – Бібліогр.: 6 назв.
1873. **Харченко, Н.** Рідний край – моя Україна. 3–4-ті класи / Н. Харченко // Початкова освіта. – 2016. – Квіт. (№ 8). – С. 24–26.
1874. **Харченко, О. В.** Національно-патріотичне виховання та військово-фізична підготовка в загальноосвітніх навчальних закладах Полтавської області / О. В. Харченко // Постметодика. – 2017. – № 1. – С. 2–7. – Бібліогр.: 16 назв.
1875. **Хемчян, І. І.** Всеукраїнський форум «Місія бібліотек навчальних закладів у національно-патріотичному вихованні дітей та молоді» / Ірина Іванівна Хемчян // Шкіл. б-ка плюс. – 2017. – Січ. (№ 1/2). – С. 8–10.
1876. **Хемчян, І. І.** Формування патріотизму як основа виховної роботи шкільної бібліотеки / Ірина Іванівна Хемчян // Шкіл. б-ка плюс. – 2016. – Листоп. (№ 21/22). – С. 2–6.
1877. **Хемчян, І. І.** Шкільна бібліотека в системі громадянсько-патріотичного виховання учнівської молоді [Електронний ресурс] / І. І. Хемчян // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.] ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 42–44. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1878. **Хлопіна, Ж.** Патріотичне виховання учнівської молоді / Хлопіна Жанна // Позашкілля. – 2014. – № 4. – С. 65–70. – Бібліогр.: с. 70.
1879. **Хованець, Н. В.** Краєзнавчо-пошукова та волонтерська діяльність як складова формування патріотизму учнів / Н. В. Хованець // Професійна освіта / Наук.-метод. центр проф.-техн. освіти та підвищ. кваліфікації інж.-пед. працівників у Хмельниц. обл. – Хмельницький, 2015. – № 1/2 (44/45). – С. 89–92.
1880. **Ходанич, Л.** Патріотичне виховання засобами поезії Закарпаття як основа формування оборонця Карпатської України / Л. Ходанич // Укр. мова і літ. в школах України. – 2016. – № 2. – С. 14–17.
1881. **Хома, О. М.** Рідне слово як засіб національно-патріотичного виховання на уроках української мови у початковій школі / О. М. Хома // Наук. вісн. Мукачів. держ. ун-ту. Серія : Педагогіка та психологія. – 2016. – Вип. 1. – С. 101–105.

1882. **Хоменко, Н.** У серці моїм живе Батьківщина / Н. Хоменко // Початкова освіта. Шк. світ. – 2016. – № 14. – С. 9–13.
1883. **Хомік, С. А.** Виховання любові до Батьківщини у молодших школярів / С. А. Хомік // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і ХХІІІ Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 280–284. – Бібліогр.: с. 280–284 (5 назв).
1884. **Хомук, І. П.** Національно-патріотичне виховання на уроках географії та в позаурочний час / І. П. Хомук // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і ХХІІІ Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 284–292. – Бібліогр.: с. 291–292 (18 назв).
1885. **Хондока, Р.** Героїчні та патріотичні образи: урок у 7-му класі за програмою «Музичне мистецтво» / Роман Хондока // Шк. світ. – 2014. – Жовт. (№ 19). – С. 13–23.
1886. **Хорошевська, С.** Краєзнавчий підхід – основа національно-патріотичного виховання на уроках природничого циклу / Світлана Хорошевська // Освіта на Луганщині. – 2018. – № 1. – С. 56–60. – Бібліогр.: 6 назв.
1887. **Хорошуха, М. Ф.** Про чинники, що впливають на формування агресивності та патріотичних почуттів у юних спортсменів 13–16 років / М. Ф. Хорошуха // Наук. часопис [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Вип. 3 (2). – С. 340–344.
1888. **Церковна, Г.** Формування в учнів початкової школи національних та духовних цінностей українського народу / Г. Церковна // Початкова шк. – 2015. – № 11. – С. 24–25.
1889. **Цибульська, С. М.** Технологія, методика патріотичного виховання молодших школярів / С. М. Цибульська // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.] / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2017. – № 7(312). – С. 163–172. – Бібліогр.: с. 171 (10 назв).
1890. **Цьомкало, Н. М.** Моя країна – Україна / Н. М. Цьомкало // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2016. – № 31/32. – С. 52–55.
1891. **Чабайовська, М.** Обґрунтування розроблення та реалізації проекту вивчення курсу українознавства за вибором «Я люблю Україну» для 2–

- 4 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Марія Чабайовська // Пед. часопис Волині. – 2016. – № 2. – С. 93–99.
1892. **Чабайовська, М.** Проектна діяльність молодших школярів у процесі вивчення курсу українознавства за вибором «Я люблю Україну» / М. Чабайовська, В. Синільник // Початкова шк. – 2018. – С. 34–37. – Бібліогр.: 12 назв.
1893. **Чабайовська, М.** Формування національно свідомого громадянина України в процесі вивчення курсу українознавства «Я люблю Україну» в початковій школі / Марія Чабайовська, Наталя Омельченко // Початкова шк. – 2017. – № 5. – С. 12–15. – Бібліогр.: 8 назв.
1894. **Чабайовська, М.** Я люблю Україну. Програма курсу українознавства за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів : (1–4 кл.) / М. Чабайовська, Н. Омельченко, М. Кальчук // Початкова шк. – 2016. – № 9. – С. 39–48.
1895. **Чайка, О.** Усе подолає в тяжкій боротьбі незламна моя Україна : урок мужності (для учнів 7–8 кл.) / Оксана Чайка // Метод. діалоги. – 2014. – № 10. – С. 3–6.
1896. **Чалик, Н. Б.** Проектування системи національно-патріотичного виховання в школі / Н. Б. Чалик // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 12. – С. 18–26.
1897. **Чеверда, Г. Г.** Україна – єдина країна : [сценарій заходу] / Г. Г. Чеверда // Шк. бібліотекар. – 2016. – Черв. (№ 6). – С. 42–47.
1898. **Чекан, Л.** «Передумови та початок Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького» : історія України, 8 кл. / Л. Чекан // Історія в рідній шк. – 2016. – № 4. – С. 17–22.
1899. **Чемерис, Т.** Символи моєї України : (батьківський урок) / Т. Чемерис // Початкова шк. – 2018. – № 1. – С. 57–61.
1900. **Чепіга, Г. О.** Національно-патріотичне виховання на уроках української мови [Електронний ресурс] / Чепіга Ганна Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 343–346. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1901. **Чергінець, І. П.** Формування національних та патріотичних якостей особистості на уроках математики / І. П. Чергінець // Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика : матеріали І Всеукр. наук.-метод. конф., 28 лют. 2017 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, КВНЗ «Харків. акад. неперерв. освіти», Волин.

- ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 349–353. – Бібліогр.: с. 353 (5 назв).
1902. **Черевко, Л. А.** Формування патріотизму та національної свідомості школярів засобами позакласної екологічної освіти / Л. А. Черевко // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 4. – С. 185–189.
1903. **Черкашина, Т. С.** Національно-патріотичне виховання школярів: цілі та завдання / Т. С. Черкашина, Т. М. Золотухіна // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2015. – № 8. – С. 13–16.
1904. **Черкашина, Т. С.** Організаційно-методична діяльність з національно-патріотичного виховання учнів / Т. С. Черкашина, Т. М. Золотухіна // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2015. – № 10. – С. 2–4.
1905. **Черкащенко, Н. О.** Вонидесь там – на відстані душі... : розробка вихов. години для учнів 8–11 кл. / Н. О. Черкащенко // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 4. – С. 79–81.
1906. **Черненко, Т. А.** Пам'ять про героїв житиме завжди... : розробка вихов. години, присвяч. пам'яті героям Небесної сотні, учасникам АТО / Т. А. Черненко // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 2. – С. 79–81.
1907. **Черненко-Шнурко, Д. А.** Аналіз навчальних програм щодо можливостей організації патріотичного виховання підлітків у загальноосвітніх навчальних закладах / Черненко-Шнурко Д. А. // Київ. наук.-пед. вісн. – 2018. – № 3. – С. 104–110.
1908. **Черненко-Шнурко, Д. А.** Патріотичне виховання підлітків засобами рідної мови / Д. А. Черненко-Шнурко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєвєродонецьк, 2016. – Вип. 4. – С. 229–236.
1909. **Чернігів, Н. В.** «Люби, вивчай рідну мову!» = (Мовознавчий турнір для учнів 6-х класів) / Н. В. Чернігів // Шк. бібліотекар. – 2018. – № 2. – С. 17–18.
1910. **Чернописька, А. М.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді – процес формування духовних цінностей у сучасному світі / А. М. Чернописька // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Жовт. (№ 19/20). – С. 24–28.
1911. **Черняхівська, Л. М.** «Борітеся – поборете! Поетика революції, присвячена лицарям духу, борцям за незалежність рідної країни, за її свободу і соборність (2013–2014 рр.)» : 11 кл. / Л. М. Черняхівська // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2016. – № 27. – С. 12–17.

1912. **Черпак, Ю.** Методичні рекомендації щодо патріотичного виховання учнів на уроках фізичної культури / О. Черпак // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 3. – С. 40–42.
1913. **Чеховська, Л.** Ідея патріотизму в художньому творі та її відкриття за допомогою герменевтичного аналізу (Василь Голобородько «Ми йдемо») / Л. Чеховська // Укр. літ. в загальноосвіт. школі. – 2014. – № 6. – С. 20–26.
1914. **Чистух, В.** Національно-патріотичне виховання на уроках фізики / В. Чистух // Фізика. Шк. світ. – 2016. – № 1. – С. 11–31.
1915. **Чмиренко, Н. М.** Україна понад усе : твор. завдання та ігри з патріот. виховання мол. школярів / Н. М. Чмиренко // Початкове навчання та виховання. – 2016. – № 22/24. – С. 5–38.
1916. **Чорна, І. В.** Роль бібліотеки у розвитку національної свідомості учнів / І. В. Чорна // Шк. б-ка. – 2015. – № 8. – С. 17–19.
1917. **Чорна, І. В.** Формування національної свідомості учнів засобами бібліотечної роботи / І. В. Чорна // Шк. бібліотекар. – 2016. – Трав. (№ 5). – С. 10–13.
1918. **Чорна, І. В.** Шкільна бібліотека та педагогічний колектив у формуванні патріотичних почуттів молоді : [досвід роботи Харків. ЗОШ І–ІІІ ст. № 88 ім. О. Г. Зубарева] / І. В. Чорна // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Січ. (№ 1/2). – С. 15–18. – Бібліогр.: с. 18.
1919. **Чорна, К. І.** Виховання культури гідності старшокласників у позаурочній діяльності : метод. рек. / К. І. Чорна ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 71 с.
1920. **Чорна, Т. Ю.** Науково-методичне забезпечення національно-патріотичного виховання учнів Бердянської гімназії № 3 «Сузір'я» [Електронний ресурс] / Чорна Т. Ю., Сидорова Г. П. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHmVJiSHotQmtxUkE/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
1921. **Чумак, О.** Національно-патріотичне виховання учнів на уроках географії та в позаурочний час: практичний досвід / Ольга Чумак // Освіта на Луганщині. – 2018. – № 1. – С. 61–65. – Бібліогр.: 9 назв.
1922. **Чхайло, Л. М.** Особливості національно-патріотичного виховання учнів на уроках зарубіжної літератури / Л. М. Чхайло // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 103–109.

1923. **Чхайло, Л. М.** Українознавство та патріотичне виховання на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс] / Чхайло Людмила Михайлівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 347–352. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1924. **Чхайло, Л. М.** Формування національно-патріотичних якостей молоді [Електронний ресурс] / Чхайло Людмила Михайлівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 383–389. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1925. **Шабовата, І. В.** Пізнавально-розважальний захід «Козацькому роду – нема переводу»: (5–9 кл.) / І. В. Шабовата // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 9. – С. 15–17. – Бібліогр.: 6 назв.
1926. **Шаман, О.** Формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочний час / Шаман Олександра // Зб. тез наук. доп. студентів Бердянського держ. пед. ун-ту на Днях науки 17 трав. 2018 р. – Бердянськ, 2018. – Т. 1 : Педагогічні науки. – С. 63–64.
1927. **Шамрицький, О. В.** Моя родина – Україна / О. В. Шамрицький // Вихов. робота в шк. – 2018. – № 1. – С. 14–17.
1928. **Шаповал, Л.** Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління / Людмила Шаповал // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі: матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 269–270.
1929. **Шаповал, Т. В.** Роль національно-патріотичного виховання в формуванні історичної пам'яті, національної, громадянської самоідентифікації учня [Електронний ресурс] / Шаповал Тетяна Володимирівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 354–357. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1930. **Шаповалова, І.** Україна в моєму серці: (урок-подорож, 2 клас) / Ірина Шаповалова // Початкова шк. – 2016. – № 10. – С. 37–39.

1931. **Шаповалова, Н. Ю.** Ознайомлення з подіями Великої Вітчизняної війни : (напрямок роботи з патріот. виховання мол. школярів) / Н. Ю. Шаповалова // Початкове навчання та виховання. – 2014. – № 10/11. – С. 33–39.
1932. **Шаріпова, Т. В.** Хто вмирає в боротьбі – в серцях живе повіки! / Т. В. Шаріпова // Позаклас. час. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 24–25.
1933. **Шаромова, В.** Здійснення національно-патріотичного виховання учнів у процесі викладання фізики та астрономії : з досвіду роботи обласної творчої майстерні / Віра Шаромова // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2016. – № 1/3. – С. 82–90. – Бібліогр.: 10 назв.
1934. **Шаромова, В. Р.** Національно-патріотичне виховання учнів у процесі викладання фізики та астрономії / Віра Шаромова. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. – 192 с. – Бібліогр.: с. 184–190.
1935. **Шарпата, Т.** Моя Батьківщина – рідна Україна! : гра-подорож для учнів серед.о шк. віку / Т. Шарпата // Дефектолог. – 2017. – № 1. – С. 40–42.
1936. **Швецова, І. В.** Активізація взаємодії педагогів та сім'ї у залученні дітей до спільної патріотичної діяльності [Електронний ресурс] / І. В. Швецова // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 21–22. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1937. **Швирка, В. М.** Віртуальна екскурсія як засіб патріотичного виховання шкільної молоді / В. М. Швирка // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка : Пед. науки : зб. наук. пр. / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – Жовт. (№ 7), ч. 2. – С. 257–264.
1938. **Шев'якова, І. С.** «Я – громадянин України» : (вихов. захід, 6–7 кл.) / І. С. Шев'якова // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 8. – С. 12–15.
1939. **Шевгеніна, Т. Г.** Україна – мій рідний край / Т. Г. Шевгеніна // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 10. – С. 35–37.
1940. **Шевченко, О.** «Плекаємо патріотів» / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2016. – № 1. – С. 29–31.
1941. **Шевчук, О.** До кожного свята свої хлібнята : робота з їстівним тістом у початкових класах: цікаво, екологічно, патріотично / О. Шевчук // Початкова шк. – 2018. – № 6. – С. 40–42.

1942. **Шедіна, О. М.** Шкільний музей народознавства: етнопедагогічний досвід національного виховання молоді / О. М. Шедіна // Вивчаємо укр. мову та літ. Позакласна робота. – 2015. – № 5. – С. 2–5.
1943. **Шекеряк, Л.** Патріотичне виховання старшокласників засобами народнопісенної творчості / Шекеряк Любов // Магістерські дослідження: темат. огляд та анотації кваліфікац. робіт за ОКР «магістр» / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – Київ, 2014 р. – Київ, 2014. – С. 292.
1944. **Шерстюк, Л. М.** Інноваційний потенціал Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник» у формуванні національної ідентичності школяра [Електронний ресурс] / Шерстюк Любов Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 360–362. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1945. **Шестопалова, І. М.** Нащадки козацького краю: фотоквест / І. М. Шестопалова // Позаклас. час. – 2017. – № 7 – С. 28–30.
1946. **Шинкаренко, В. В.** Інформаційні технології як засіб патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів / В. В. Шинкаренко // Фізико-математична освіта. – 2017. – Вип. 2. – С. 174–177.
1947. **Шинкаренко, В. В.** Структурно-функціональна модель патріотичного виховання старшокласників у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів / В. В. Шинкаренко // Інноваційна педагогіка. – 2018. – Вип. 3. – С. 272–275.
1948. **Шинкаренко, В. В.** Шляхи активізації патріотичного виховання учнів в сучасній школі [Електронний ресурс] / Шинкаренко В'ячеслав В'ячеславович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 362–366. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
1949. **Шинкаренко, І. О.** Роль інформаційно-комунікаційних технологій у вихованні патріота [Електронний ресурс] / Шинкаренко Ірина Олександрівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи»: зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 367–371. –

Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.

1950. **Шкільна, І. М.** Виховання культури гідності старших підлітків у позаурочній діяльності : метод. рек. / І. М. Шкільна ; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 31 с.
1951. **Шкільна, І. М.** Відповідальність як цінність громадянина-патріота України у вихованні моральної самосвідомості підлітків / І. М. Шкільна // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси : ЧОПОПП, 2015. – С. 72–77.
1952. **Шкільна, І. М.** Вікові особливості старших підлітків у вихованні національної гідності як вияву моральної свідомості [Електронний ресурс] / Шкільна І. М. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукраїн. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 43–49. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
1953. **Шкільна, І. М.** Діагностика рівнів сформованості національно-культурної ідентичності у старших підлітків / Шкільна І. М. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України ; [за ред. І. Д. Бега, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 332–337.
1954. **Шкільна, І. М.** Сучасна методика дослідження сформованості національно-культурної ідентичності / Шкільна Ірина Миколаївна // Міжнародний фестиваль педагогічних інновацій / Черкас. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників. – Черкаси, 2017. – № 9. – С. 23–30.
1955. **Шкільна, І. М.** Формування національно-культурної ідентичності у підлітків: сучасні виховні технології / Остапенко О. І. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / [за ред. І. Д. Бега, О. М. Докукіної, Р. В. Малиношевського]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – С. 422–427.
1956. **Шклярєнко, Л. Г.** Справжніми патріотами не народжуються, ними стають / Л. Г. Шклярєнко // Шк. психологу. Усе для роботи. – 2016. – № 3. – С. 2–4.

1957. **Школова, Ю.** Українська мова як генетичний код нації / Ю. Школова // Сучас. шк. України. – 2018. – № 3. – С. 24–25.
1958. **Шморгун, Л. Г.** Стратегія національно-патріотичного виховання молоді у навчальних закладах України в контексті формування моделі освіти XXI століття / Л. Г. Шморгун // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. Ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 14–17.
1959. **Шрамко, О. О.** Формування національної самосвідомості молодших школярів засобами краєзнавчого матеріалу / О. О. Шрамко // Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика: матеріали I Всеукр. наук.-метод. конф., 28 лют. 2017 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, КВНЗ «Харків. акад. неперерв. освіти», Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2017. – С. 365–366.
1960. **Штанько, О. М.** Роль національно-патріотичного виховання у формуванні духовно-морального світогляду школярів / О. М. Штанько // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берега (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 112–114.
1961. **Штирц, А. М.** Цінності українського фольклору у національно-мовному вихованні молодшого школяра [Електронний ресурс] / А. М. Штирц // Сучасний рух науки: тези доп. II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28–29 черв. 2018 р. – Дніпро, 2018. – С. 533–540. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25297/1/O_Sakaliuk_SRN.pdf (дата звернення: 20.02.2019). – Назва з екрана.
1962. **Шулікін, Д.** Про патріотичне виховання і зарубіжну літературу: / Д. Шулікін // Освіта України. – 2015. – 6 квіт. (№ 14/15). – С. 6: фот.
1963. **Шульга (Гриджук), В. Д.** Соціально-психологічні аспекти громадянського розвитку особистості в ранньому юнацькому віці (до питання становлення громадянської позиції учнівської молоді) / Вікторія Дмитрівна Шульга (Гриджук) // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Психологічні науки». – 2015. – Вип. 2. – С. 121–126.
1964. **Шульчевська, С. Є.** Роль шкільного музею у формуванні історичної пам'яті та громадянської самоідентифікації школярів на прикладах боротьби за незалежність у 2013–2016 рр. [Електронний ресурс] / Шульчевська Світлана Єгорівна // Формування патріота в вимірі

- революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 371–375. – Режим доступу: <http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/ld/3/370.pdf> (дата звернення : 20.07.2018). – Назва з екрана.
1965. **Шурміна, І. А.** Єдина Україна : виховний захід, 9–11 кл. / І. А. Шурміна // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 12. – С. 35–39.
1966. **Шут, М. І.** Національне виховання молоді – міцний фундамент побудови майбутнього України / М. І. Шут, Л. Ю. Благодаренко // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Ін-ту інформ. технологій і засобів навчання] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, ІПТО, ІТНЗ. – Київ ; Вінниця, 2016. – Вип. 44. – С. 61–66.
1967. **Щащенко, О. Д.** Рослини – символи рідного краю. Краєзнавчо-дослідницька робота / О. Д. Щащенко, О. О. Лозовий // Географія. – 2015. – № 7/8. – С. 64–71.
1968. **Щербань, М. П.** Національна свідомість проростає з дитинства / М. П. Щербань // Постметодика. – 2014. – № 1. – С. 60–64.
1969. **Щербина, В. Ю.** Особливості виховання любові до рідного міста у сучасній сім'ї та школі [Електронний ресурс] / В. Ю. Щербина // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти: Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 41–42. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
1970. **Що ви знаєте про Україну?** : бібл. гра // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Січ. (№ 1/2). – С. 13–15.
1971. **Щоб не забули. Пам'ять про тоталітаризм в Європі** : читанка для учнів ст. класів серед. школи в усіх європ. країнах / [кол. авт. П. Шрайбер та ін.]. – Київ : К.І.С., 2015. – 320 с. : іл. – Із змісту : Україна. – С. 265–291.
1972. **Юницька, Н. М.** Свято рідної мови / Н. М. Юницька // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 32–33.
1973. **Юр'єва, Д.** Урок мужності : (4 клас) / Діана Юр'єва // Початкова шк. – 2015. – № 2. – С. 55–57.

1974. **Юрченко, Л. І.** Шкільний музей як складова патріотичного виховання в школі [Електронний ресурс] / Юрченко Людмила Іванівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 390–396. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1975. **Ющук, І. П.** Роль Запорізької Січі у формуванні сучасної української літературної мови / І. П. Ющук // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. Ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 25–31.
1976. **Я люблю Україну.** Програма курсу українознавства за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів : (1–4 класи) / підготувала М. Чабайовська // Початкова шк. – 2016. – № 9. – С. 39–48.
1977. **Як бути громадянином України: педагогічні технології громадянського виховання** : метод. посіб. для педагогів загальноосвіт. навч. закл. / Всеукр. асоц. викладачів історії та сусп. дисциплін «Нова Доба». – Львів : ЗУКЦ, 2015. – 127 с.
1978. **Яковець, З. О.** «Сплетімо вінок український сьогодні...» : (вихов. година, 5–7 кл.) / З. О. Яковець // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 11. – С. 46–50.
1979. **Якубовський, В.** Інформаційне забезпечення національно-патріотичного виховання через комплексні бібліотечні заходи / Віталій Якубовський // Вісн. Кн. палати. – 2016. – № 6. – С. 22–25.
1980. **Якуніна, Т.** Мелодія синього неба : сценарій пісенно-патріотичної композиції, присвячений Небесній сотні / Т. Якуніна // Початкова шк. – 2015. – № 4. – С. 47–49.
1981. **Янченко, В. М.** Розвиток творчих здібностей молодших школярів як чинник патріотичного виховання / В. М. Янченко // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти: Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 48–49. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

1982. **Янчук, І.** Виховуємо патріотів / І. Янчук // Директор шк. – 2017. – Берез. (№ 5/6). – С. 30–35.
1983. **Яценко, С.** Світ відкриває Україну, Україна відкриває світ : проект початкової школи / С. Яценко, О. Харченко // Початкова освіта. Шк. світ. – 2017. – № 4. – С. 4–34.
1984. **Яшан, О. В.** Патріотичне виховання в початкових класах [Електронний ресурс] : з досвіду роботи Яшан Оксани Віталіївни / [Яшан О. В.] // Вересневий передзвін : [офіц. сайт-портфолію Головач Маргарити Василівни – методиста метод. каб. при упр. освіти, сім'ї, молоді та спорту Дубенської міськради]. – Текст. дані. – Дубно (Рівнен. обл.), 2015. – Режим доступу: http://perezvin.at.ua/load/metodichna_skarbnichka/dilimos_dosvidom/patriotichne_vikhovannja_v_pochatkovikh_klasakh_z_dosvidu_roboti_jashan_oksani_vitalijivni/68-1-0-2689 (дата звернення: 22.08.2018). – Назва з екрана.
1985. **Ященко, Л.** Ігри патріотів : французька мова / Л. Ященко // Інозем. мови в шк. України. – 2014. – № 5. – С. 66–71.

4.2. Професійна (професійно-технічна) освіта

1986. **Буравов, С.** Військово-патріотичне виховання: співпраця з ТСО України / Станіслав Буравов // Профтехосвіта. – 2018. – № 2. – С. 23.
1987. **Буравов, С.** Козацька педагогіка: напрями патріотичного виховання учнівської молоді / С. Буравов // Профтехосвіта. – 2016. – № 5. – С. 45–47.
1988. **Воскобойник, В.** Патріотичне виховання у ПТНЗ / В. Воскобойник, О. Колесник // Профтехосвіта. – 2015. – № 5. – С. 56–58.
1989. **Головешкіна, Т. П.** Огляди-конкурси позаурочної виховної роботи та змістовного дозвілля учнів між професійно-технічними навчальними закладами Чернігівської області як патріотичне виховне середовище [Електронний ресурс] / Головешкіна Тетяна Павлівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 54–60. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1990. **Голомб, Т.** Україна – це Шевченко, Шевченко – це Україна / Т. Голомб // Профтехосвіта. – 2014. – № 7. – С. 34–36.
1991. **Гришаєва, О.** Національно-патріотичне виховання молоді / О. Гришаєва // Профтехосвіта. – 2016. – № 11. – С. 15–18.

1992. **Гулакова, С.** Патріотичне виховання учнівської молоді / С. Гулакова // Профтехосвіта. – 2016. – № 9. – С. 23–27.
1993. **Гусак, Л.** Формування національної гідності учнів на уроках історії України / Л. Гусак // Проф.-техн. освіта. – 2015. – № 4. – С. 28–30 : фотогр. – Бібліогр.: 11 назв.
1994. **Дмитрик, О.** Виховання громадянина-патріота / Олександр Дмитрик // Проф.-техн. освіта. – 2018. – № 1. – С. 27–30.
1995. **Колесник, О. О.** Діти і війна : засід. іст.-прав. клубу «Я – патріот» / О. Колесник // Профтехосвіта. – 2016. – № 12. – С. 21–25.
1996. **Колісник-Гуменюк, Ю. І.** Основні напрями національного виховання учнівської молоді у ПТНЗ художнього профілю / Колісник-Гуменюк Юлія Ігорівна // Четвертий український педагогічний конгрес «Реформування освітньої системи в Україні у контексті європейської інтеграції» / Львів. крайове т-во «Рідна школа» [та ін.]. – Львів, 2014. – С. 340–346.
1997. **Коломієць, С.** Краєзнавство як засіб розвитку особистості учня [формування нац.-патріот. світогляду] / С. Коломієць // Профтехосвіта. – 2016. – № 7. – С. 14–17 : табл. – Бібліогр.: 7 назв.
1998. **Костюк, Н. М.** Форум лідерів бібліотечних активів як одна із форм активізації національно-патріотичного виховання учнівської молоді професійно-технічних навчальних закладів Чернігівської області [Електронний ресурс] / Костюк Наталія Миколаївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 148–152. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
1999. **Місюк, В.** Патріотизм – одна зі значущих цінностей: з досвіду виховної роботи / В. Місюк // Профтехосвіта. – 2017. – № 9. – С. 31–33.
2000. **Мордкович, З.** Національно-патріотичне виховання – основа духовного розвитку громадянина / З. Мордкович // Проф.-техн. освіта. – 2016. – № 2. – С. 51–52.
2001. **Ничкало, Н. Г.** «Будувати себе і свою державу...» / Н. Г. Ничкало // Проф.-техн. освіта. – 2014. – № 2. – С. 2–3.
2002. **Пасічник, М.** День Соборності України : [розробка вихов. заходу] / М. Пасічник // Профтехосвіта. – 2014. – № 1. – С. 23–25.
2003. **Петрович, В.** Військово-професійна підготовка молоді – міцні збройні сили – безпека України! / В. Петрович // Проф.-техн. освіта. – 2015. – № 1. – С. 2–5.

2004. **Прядко, О.** Соборна, єдина моя Україна : вихов. година до Дня Соборності України / О.Прядко // Профтехосвіта. – 2017. – № 2. – С. 27–29.
2005. **Райнін, І. Л.** Національно-патріотичне виховання як складова професійної освіти / І. Л. Райнін // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 13–18.
2006. **Роянова, І.** Ми є, були і будемо ми! І Україна наша з нами! : патріот. виховання молоді / Ірина Роянова // Профтехосвіта. – 2017. – № 1. – С. 40–43.
2007. **Ружанцева, Г.** Музей навчального закладу як матеріалізована пам'ять народу / Г. Ружанцева // Проф.-техн. освіта. – 2016. – № 4. – С. 28–30.
2008. **Рябова, Л.** Історія і трагедія Бабиного Яру : [сценарій вихов. заходу] / Лідія Рябова // Профтехосвіта. – 2014. – № 5. – С. 39–42.
2009. **Сергієнко, О.** Формування національної свідомості через традиції української кухні / О. Сергієнко, А. Савченко // Проф.-техн. освіта. – 2016. – № 2. – С. 55–56.
2010. **Сивак, Л. І.** Роль майстра виробничого навчання у формуванні національно свідомої особистості майбутнього фахівця / Л. І. Сивак // Професійна освіта / Наук.-метод. центр проф.-техн. освіти та підвищ. кваліфікації інж.-пед. працівників у Хмельниц. обл. – Хмельницький, 2015. – № 1/2 (44/45). – С. 110–112.
2011. **Скрипник, Л.** Виховуємо патріотів / Л. Скрипник // Проф.-техн. освіта. – 2015. – № 41. – С. 34–35.
2012. **Смалюк, А.** Герої не вмирають, вони житимуть у наших серцях / Алла Смалюк // Проф.-техн. освіта. – 2018. – № 1. – С. 56–58.
2013. **Смоленко, О.** Виховання громадянина-патріота: на уроках суспільних дисциплін / Ольга Смоленко // Профтехосвіта. – 2018. – № 4. – С. 17–19. – Бібліогр.: 5 назв.
2014. **Стех, Є. О.** Аналіз ефективності реалізації організаційних форм виховної роботи у процесі патріотичного виховання учнівської молоді професійно-технічних навчальних закладів / Є. О. Стех // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2016. – № 1/2. – С. 120–130.
2015. **Стех, Є. О.** Оптимізація процесу патріотичного виховання учнівської молоді професійно-технічних навчальних закладів / Є. О. Стех // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2016. – № 3/4. – С. 29–36.

2016. **Стех, Є. О.** Патріотичне виховання учнівської молоді в професійно-технічних навчальних закладах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Стех Євгенія Олександрівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 23 с. – Бібліогр.: с. 18–21.
2017. **Стех, Є. О.** Проектування соціально-виховного процесу як складової патріотичного виховання в умовах професійно-технічних навчальних закладів / Є. О. Стех // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління. – Київ, 2014. – Вип. 18. – С. 18–25.
2018. **Стех, Є. О.** Реальний стан патріотичної вихованості учнівської молоді в умовах професійно-технічних навчальних закладів / Є. О. Стех // Вісн. Чернігів. Нац. пед. ун-ту. Серія : Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2016. – Вип. 135. – С. 236–240.
2019. **Торська, О.** Музей історії навчального закладу / О. Торська // Профтехосвіта. – 2015. – № 9. – С. 23–24.
2020. **Фединишинець, М.** Щоб зберегти минуле : для майбутніх поколінь : [про музей у складі Міжгірського проф. ліцея] / М. Фединашинець // Профтехосвіта. – 2016. – № 10. – С. 22–25.
2021. **Хоптинський, В.** Національно-патріотичне та фізичне виховання: у профорієнтаційній роботі ліцею / В. Хоптинський // Профтехосвіта. – 2016. – № 5. – С. 48–49.
2022. **Чернюх, Н.** Україна! Мій коханий краю... : вихов. година / Н. Чернюх, О. Невмивака // Профтехосвіта. – 2017. – № 11. – С. 44–49.
2023. **Чистякова, Н.** Відкрито пам'ятник воїнам АТО / Н. Чистякова // Проф.-техн. освіта. – 2017. – № 3. – С. 58–59.
2024. **Чіхладзе, Л.** А сила знову розцвіла : національно-патріотичне виховання учнівської молоді Луганщини / Л. Чіхладзе // Профтехосвіта. – 2017. – № 7. – С. 34–36. – Бібліогр.: 6 назв.
2025. **Шафір, О.** Українець – це на все життя: виховна година / О. Шафір // Профтехосвіта. – 2015. – № 5. – С. 59–62.

РОЗДІЛ 5. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

2026. **Абрамчук, О. В.** Патріотичне виховання студентів ВТНЗ на заняттях з соціально-гуманітарних дисциплін / О. В. Абрамчук // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. за матеріалами II Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 трав. 2016 р. «Ідеї академіка Івана Зязюна у працях його учнів і соратників» :

- у 2 ч. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, НАПН України, Нац. техн. ун-т «ХПІ». – Харків, 2016. – Вип. 45, ч. 2. – С. 157–162. – Бібліогр.: с. 161.
2027. **Акімова, О. В.** Національне виховання майбутніх учителів в умовах інтеграції України у світове співтовариство / Акімова О. В., Опушко Н. Р. // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту інформ. технологій і засобів навчання] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Київ ; Вінниця, 2018. – Вип. 50. – С. 204–208. – Бібліогр.: 13 назв.
2028. **Альльонов, О. М.** Роль куратора у формуванні особистості студента як професіонала, громадянина, патріота у студентському колективі / Альльонов О. М., Мельник Ю. В. // Професійно-прикладні дидактики : зб. наук. пр. / Подільський держ. аграр.-техн. ун-т. – Подільський, 2017. – Вип. 4. – С. 9–14. – Бібліогр.: 8 назв.
2029. **Аристова, Л. С.** Методичні засади підготовки майбутніх учителів до патріотичного виховання учнів 5-х класів на уроках музичного мистецтва / Л. С. Аристова // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 1 (56). – С. 174–179.
2030. **Архипова, Л. М.** Національно-патріотичне виховання – складова навчального плану спеціальності «Туризм» [Електронний ресурс] / Архипова Л. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHS0RWSkwyWE9pdDQ/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2031. **Архіпов, В. І.** Національно-патріотичне виховання молоді як складова демократичної етнополітики сучасної української держави / В. І. Архіпов // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7 (296). – Ч. 1. – С. 71–77.
2032. **Бабійчук, Т. В.** Повісті і романи Любові Василів-Базюк у позанавчальній роботі з української літератури в педагогічному коледжі (до питання національно-патріотичного виховання) / Т. В. Бабійчук // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2016. – Вип. 140. – С. 196–200.

2033. **Бабічев, О. І.** З досвіду національно-патріотичного виховання студентів у ЛНУ імені Тараса Шевченка / Бабічев О. І., Котенєва І. С. // Вісн. ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – [Луганськ], 2017. – № 7 (312). – С. 130–139. – Бібліогр.: 7 назв.
2034. **Бабушка, Л. Д.** Патріотизм як базовий архетип сучасного суспільства / Л. Д. Бабушка // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 104–105. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2035. **Баклашова, Т. М.** Визначення змісту викладання історії Української революції 1917–1921 рр. у вищій школі як фактор формування історичної пам'яті / Т. М. Баклашова // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки Філософські науки. Політичні науки / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Вип. 112. – С. 25–29. – Бібліогр.: 12 назв.
2036. **Банар, Л. В.** Роль студентського профспілкового комітету у національно-патріотичному вихованні підростаючого покоління / Л. В. Банар // Професійно-прикладні дидактики / Подільський держ. аграр.-техн. ун-т. – Подільський, 2017. – Вип. 4. – С. 21–25. – Бібліогр.: 8 назв.
2037. **Баранівський, В. Ф.** Ціннісні орієнтації студентської молоді та їх роль в консолідації українського суспільства / В. Ф. Баранівський // Вісн. Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди : Філософія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2014. – Вип. 43. – С. 39–52.
2038. **Безбородих, С. М.** Конкурентоспроможний педагог – носій патріотичних цінностей / С. М. Безбородих // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2015. – № 7 (296). – Ч. 1. – С. 77–84.
2039. **Бем, Н. В.** Національно-патріотичне виховання засобами українських періодичних видань / Н. В. Бем // Вісн. Запоріз. нац. ун-ту : зб. наук. пр. / Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 1. – С. 28–32.
2040. **Березовська, Н. А.** Педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів початкових класів до патріотичного виховання учнів / Н. А. Березовська // Розвиток педагогічної освіти : реалії та перспективи : зб. ст. магістрів / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Вип. 6. – С. 14–20.

2041. **Берека, В. Є.** Національно-патріотичне виховання в системі післядипломної освіти [Електронний ресурс] / Берека Віктор Євгенович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 20–23. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2042. **Беляєва, Н. В.** Зміст національно-патріотичного виховання студентів-переселенців у середовищі вишу [Електронний ресурс] / Беляєва Н. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запорізь. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запорізь. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHc2Y4TlI3a2xpbVU/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2043. **Бикова, Т. Б.** Національно-патріотичне виховання майбутніх вчителів як стратегічне завдання педагогічних навчальних закладів [Електронний ресурс] / Бикова Т. Б. // Електрон. зб. наук. пр. Запорізь. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запорізь. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHOFJrZ1Q5UHU4NWs/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2044. **Білас, Л. М.** Розвиток національної самосвідомості особистості студента у процесі навчання англійській мові / Л. М. Білас // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – 2015. – Вип. 10 (3). – С. 287–294.
2045. **Білецький, В. В.** Особливості методики національно-патріотичного виховання у процесі навчання фізики студентів коледжів / В. В. Білецький // Зб. наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Серія: Педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 21. – С. 63–65. – Бібліогр.: 8 назв.
2046. **Білозуб, Л. М.** Українська народна пісня як засіб формування національної свідомості майбутніх акторів / Л. М. Білозуб // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 36. – С. 103–109.
2047. **Близнюк, К. Р.** Формування семантики лексеми патріотизм в українській, англійській і польській мовах / К. Р. Близнюк // Магістеріум. Мовознавчі студії. – 2016. – Вип. 62. – С. 15–17.

2048. **Боднарук, І. М.** Виховання національної самосвідомості майбутніх учителів музичного мистецтва / І. М. Боднарук // Якість неперервної освіти в умовах євроінтеграційних процесів : тенденції, проблеми, прогнози : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ – Чернівці, 2–4 листоп. 2015 р.). – Чернівці, 2015. – С. 246–248.
2049. **Бойко, І.** Роль у правовому та патріотичному вихованні студентів-юристів курсу «Історія держави і права України» / І. Бойко // Право України. – 2015. – № 1. – С. 162–170. – Бібліогр. в кінці ст.
2050. **Бондаренко, Г. В.** Вклад ВІППО у розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти у Волинській області в 1997–2006 рр. / Г. В. Бондаренко // Пед. пошук. – 2015. – № 1. – С. 54–56.
2051. **Боровик, О. Г.** Формування патріотизму та національної свідомості студентів Сумського медичного коледжу в умовах сьогодення [Електронний ресурс] / Боровик Олена Григорівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 30–33. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2052. **Будак, В. Д.** Модель військово-патріотичного виховання студентської молоді: теоретичний аспект / В. Д. Будак // Зб. наук. пр. Педагогічні науки [Херсон. держ. ун-ту] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80, т. 2. – С. 89–95. – Бібліогр.: 23 назви.
2053. **Будак, В.** Сучасний стан та перспективи військово-патріотичного виховання студентської молоді в університеті / В. Будак // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 1. – С. 142–148.
2054. **Будак, В. Д.** Патріотичне виховання студентської молоді: теоретичний аспект / В. Д. Будак // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 77–83.
2055. **Будник, О.** Національне виховання майбутніх педагогів засобами народного гумористичного мистецтва / О. Будник. // Естетика і етика педагогічної дії. – 2014. – Вип. 7. – С. 126–137. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eeperd_2014_7_14 (дата звернення: 20.09.2017).
2056. **Букач, В. М.** Батьківщинознавство як елемент освіти / В. М. Букач // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. – 2017. – № 2. – С. 21–25.

2057. **Бухун, А. Г.** Педагогічна сутність процесу підготовки майбутніх офіцерів до громадянського виховання військовослужбовців / А. Г. Бухун // Імідж сучас. педагога. – 2015. – № 2. – С. 61–65.
2058. **Бушман, І. О.** Національна свідомість студентства / І. О. Бушман // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Іст. науки. Філософ. науки. Політ. науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. – Київ, 2016. – Вип. 105 (2). – С. 297–301.
2059. **Бушнєв, Ю.** Моделювання процесу формування громадянської позиції майбутніх учителів у позанавчальній діяльності в умовах педагогічного коледжу / Ю. Бушнєв // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2017. – № 9. – С. 23–33.
2060. **Василенко, С. М.** Система патріотичного виховання та її місце в державотворенні сучасної незалежної України / С. М. Василенко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – № 2. – С. 14–19.
2061. **Васильєва, Л. Л.** Національно-патріотичне виховання майбутніх вчителів музичного мистецтва засобами мережевих та хмарних технологій / Л. Л. Васильєва // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 100–105.
2062. **Васильєва, Л. Л.** Національно-патріотичне виховання майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях з аналізу музичних творів / Л. Л. Васильєва // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 114–119.
2063. **Вдовенко, І. С.** Формування національної самосвідомості учнівської та студентської молоді в процесі технологічної освіти / І. С. Вдовенко // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи : [зб. наук. пр.] / [Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова]. – Київ, 2015. – Вип. 52. – С. 51–57.
2064. **Вербовський, О. В.** Виховання духовно-патріотичних почуттів у студентської молоді як своєрідного імунітету проти військового насилля / О. В. Вербовський // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності вихов. та освіти». – Северодонецьк, 2016. – Вип. 5 (74). – С. 61–67.

2065. **Виговська, С.** Критеріальний підхід до визначення сформованості патріотизму студентської молоді / С. Виговська, А. Трутень // Молодь і ринок. – 2017. – № 7. – С. 103–108.
2066. **Виноградова, Т. І.** Патріотичне виховання студентів як багатокомпонентний процес / Виноградова Т. І., Великий В. М. // Теорія і методика виховання : наук.-пед. вісн. / Херсон. ф-т Одес. дер. ун-ту внутріш. справ. – Херсон, 2016. – Вип. 6. – С. 13–16. – Бібліогр.: 4 назви.
2067. **Виховання і самовиховання на засадах національно-патріотичних цінностей:** метод. посіб. для студентів і наук.-пед. працівників аграр. і природоохоронних ВНЗ / укладачі Р. В. Сопівник, Г. В. Петрів. – Київ : ЦП «Компринт», 2014. – 185 с.
2068. **Від студентських ініціатив – до активного громадянина-патріота :** колективна монографія з досвіду роботи формування громадян. позиції майбутніх фахівців засобами розвитку студент. ініціатив / ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – Лисичанськ : ФОП Пронькіна К. В., 2017. – 356 с.
2069. **Власенко, О. М.** Проблема формування морально-патріотичних цінностей студентів в умовах освітньо-виховного середовища вищого навчального закладу / О. М. Власенко // Проблеми освіти: наук. зб. : Спецвипуск / Ін-т модернізації змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – № 85. – С. 14–17.
2070. **Вовк, М.** Тарас Шевченко і цінності сучасного вчителя (Круглий стіл «Тарас Шевченко і національне виховання сучасного вчителя», м. Київ, 23 лют. 2015 р.) / М. Вовк // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Київ ; Полтава, 2015. – Вип. 9. – С. 203–205.
2071. **Вознесенська, О. Л.** Медіаосвітні засоби як ресурс розвитку патріотичних почуттів особистості / О. Л. Вознесенська, Н. І. Череповська // Наук. студії із соц. та політ. психології. – 2015. – Вип. 35. – С. 231–244.
2072. **Волобуєва, О. Ф.** Формування патріотизму і національної свідомості майбутніх фахівців: психологічний ракурс [Електронний ресурс] / Олена Федорівна Волобуєва // Вісн. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Психологічні науки : електрон. наук. фах. вид. – Текст. дані. – 2015. – Вип. 1. – С. 1–18. – Бібліогр.: 23 назви. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadpn_2015_1_5 (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
2073. **Волченко, Л. П.** До питання національно-патріотичного виховання персоналу правоохоронних структур / Л. П. Волченко // Психологічні та

педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 26–28.

2074. **Вонсович, В. П.** Сучасний ідеал українського національного виховання / В. П. Вонсович // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту імені Івана Огієнка: зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів, 24–25 берез. 2015 р.: [у 3 т.] / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 14, т. 3. – С. 107–108.
2075. **Воротнікова, І. Г.** Громадянсько-патріотичне виховання студентів засобами іноземної мови / І. Г. Воротнікова // Наук. збірник освіти Донеччини. – 2014. – № 1. – С. 107–110. – Бібліогр.: 15 назв.
2076. **Врода, Л.** Вплив етновиховного середовища навчального закладу на підготовку майбутнього вчителя музики / Л. Врода // Пед. дискурс: зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 18. – С. 43–97. – Бібліогр.: 9 назв.
2077. **Гаврилюк, А. М.** Національно-патріотична складова професійних компетентностей студентів туризмознавчих спеціальностей / А. М. Гаврилюк // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2016. – Вип. 20 (1). – С. 99–112. – Бібліогр.: 10 назв.
2078. **Гаврилюк, А. М.** Національно-патріотичне виховання українського студентства як пріоритет державної політики / А. М. Гаврилюк // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2016. – Вип. 20. – С. 99–112. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tmpvd_2016_20%281%29__12 (дата звернення: 20.08.2018).
2079. **Гаврилюк, А. М.** Про національно-патріотичне виховання засобами туризму (з досвіду роботи кафедри міжнародного туризму КНУКіМ) / А. М. Гаврилюк // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання: матеріали VI Міжнар. ювілейної до 55-річчя ЧДТУ наук.-практ. конф. (26–27 берез. 2015 р., м. Черкаси): у 2 т. / М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси, 2015. – Т. 1. – С. 119–122.
2080. **Гаврилюк, А. М.** Український етнічний туризм як тренд національно-патріотичного виховання студентської молоді / А. М. Гаврилюк // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: зб. матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25 лют. 2016 р.) / М-во освіти та науки, молоді та спорту України, Львів. ін-т економіки і туризму. – Львів: ЛІЕТ, 2016. – С. 43–53.

2081. **Газізова, О.** Формування патріотизму сучасної молоді: українознавчий підхід / О. Газізова // Українознавчий альм. – 2015. – Вип. 18. – С. 140–142.
2082. **Галамбош, Г. В.** Виховання патріотично зорієнтованого молодого покоління засобами українських народних промыслів / Г. В. Галамбош // Наук. зап. Тернопіл. нац. пед. ун-ту імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2016. – № 2. – С. 51–55. – Бібліогр.: с. 54–55 (11 назв).
2083. **Гальченко, Л. В.** Методологічні підходи до проблеми підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання рухливих і національних ігор у професійній діяльності / Л. В. Гальченко // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – 2015. – Вип. 3 (1). – С. 100–104.
2084. **Гальченко, Л. В.** Модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання рухливих і національних ігор у професійній діяльності / Л. В. Гальченко // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 129 (2). – С. 121–125.
2085. **Гарькавець, С. О.** До питання патріотичного виховання правоохоронців / С. О. Гарькавець // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 19–20.
2086. **Гекалюк, Л. Ю.** Розвиток творчого потенціалу студентської молоді засобами хореографії під час проведення «Танцювального марафону «Ми – українці» / Л. Ю. Гекалюк // Актуальні питання мистец. освіти та виховання. – 2016. – Вип. 2. – С. 115–120.
2087. **Гіджеліцький, І. К.** Національно-патріотичне виховання молоді в сучасних умовах / І. К. Гіджеліцький // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 27–29.
2088. **Головчук, С. Ю.** Виховання національної свідомості молоді в контексті європейської інтеграції України / С. Ю. Головчук // Освітологічний дискурс. – 2014. – № 4. – С. 93–99.
2089. **Голотюк, О. В.** Аналітичне читання як ефективний засіб патріотичного виховання студентів на уроках французької мови / О. В. Голотюк // Педагогічні науки: зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – Вип. 69, Т. 3. – С. 77–80. – Бібліогр.: с. 80 (9 назв).

2090. **Гончарук, В.** Формування національно-мовної особистості майбутнього учителя-словесника у процесі його професійної підготовки / Валентина Гончарук, Віталій Гончарук // Зб. наук. пр. УДПУ (педагогічні науки) / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Г. Тичини. – 2014. – Ч. 2. – С. 90–95.
2091. **Градецька, Н. М.** Виховання патріотизму в освітньому процесі ВНЗ [Електронний ресурс] / Градецька Н. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-ІНМу1ІSEF2Yks5NHc/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2092. **Гриневич, Т. Б.** Використання краєзнавчого матеріалу у навчальному та виховному процесі у вищій школі негуманітарного профілю навчання / Т. Б. Гриневич, Л. В. Цубов // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. Політехніка». – 2014. – № 790 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 116–121. – Бібліогр.: 12 назв.
2093. **Громова, Н. В.** Елементи національно-патріотичного виховання як мотивація до підвищення культуромовної особистості фахівця / Н. В. Громова, О. А. Кулікова, М. М. Ячменик // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 7. – С. 16–23.
2094. **Грона, Н. В.** Текстотворча діяльність майбутнього вчителя початкових класів як засіб патріотичного виховання в педагогічному вимірі В. О. Сухомлинського / Н. В. Грона // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 54–58. – Бібліогр.: с 58 (4 назви).
2095. **Губа, А.** На допомогу вчителю: завдання та цінності патріотичного виховання / А. Губа // Сучасна шк. України. – 2018. – № 3. – С. 19–21.
2096. **Губенко, А. О.** Державне регулювання патріотичного виховання у вищих навчальних закладах / А. О. Губенко // Публічне упр. та митне адміністрування. – 2016. – № 2. – С. 49–53.
2097. **Губенко, А. О.** Механізми формування патріотичного виховання українського студентства/ А. О. Губенко // Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 28–29 квіт. 2016 р. – Харків, 2016. – С. 20–21.
2098. **Гудзь, В. В.** Формування національної свідомості та патріотизму студентства в процесі навчання історії України в Мелітопольському

- державному університеті імені Богдана Хмельницького / Гудзь Віктор Васильович, Ситник Олександр Миколайович, Таравська Яна Володимирівна // Особистісно-професійний розвиток вчителя в умовах реалізації Концепції Нової української школи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (14–16 черв. 2018 р., м. Мелітополь, Україна) / ред.-упоряд. Дубяга С. М. [та ін.]. – Мелітополь, 2018. – С. 87–90.
2099. **Джачвадзе-Хмаладзе, Э.** Патриотическое воспитание / Этери Джачвадзе-Хмаладзе // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 06–07 квіт. 2016 р., м. Суми. Т. 2 / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2016. – С. 48–54. – Бібліогр.: с. 54 (9 назв).
2100. **Діденко, О. Г.** Реалізація державної політики національно-патріотичного виховання молоді на регіональному рівні [Електронний ресурс] / О. Г. Діденко // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів, 2014. – Вип. 38. – С. 374–380. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2014_38_47 (дата звернення 29.04.2019).
2101. **Діденко, О. Г.** Формування і реалізація державної політики національно-патріотичного виховання молоді в умовах соціокультурних трансформацій в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Діденко Олег Григорович ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2014. – 20 с.
2102. **Діденко, О.** Основні напрями діяльності органів державного управління патріотичним вихованням молоді / О. Діденко // Держ. упр. та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. – Дніпро, 2014. – № 3 (22). – С. 123–132. – Бібліогр.: 8 назв.
2103. **Дмитрієва, А.** Патріотична символіка як засіб національної самоідентифікації української молоді / А. Дмитрієва // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 116–117. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2104. **Донець, О.** Партнерство щодо національно-патріотичного виховання молоді: сучасний стан / Олександр Донець // Освіта на Луганщині. – 2016. – № 4. – С. 68–71. – Бібліогр.: 6 назв.

2105. **Дрозд, О. В.** Формування національної самосвідомості особистості в умовах університету / О. В. Дрозд // Наук. вісн. Миколаїв.нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 178–182.
2106. **Дроздова, К. Є.** Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до виховання національної самосвідомості учнів у загальноосвітніх закладах / К. Є. Дроздова, Л. П. Василевська-Скупа // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту інформ. технологій і засобів навчання] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Київ ; Вінниця, 2018. – Вип. 50. – С. 266–270. – Бібліогр.: 14 назв.
2107. **Друганова, О. М.** Громадянська позиція й професійна діяльність викладача вищої школи як основа формування національної свідомості студентської молоді (історико-педагогічний аспект) / О. М. Друганова, І. І. Мартиненко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2016. – Вип. 54. – С. 258–270. – Бібліогр.: с. 269–270 (11 назв).
2108. **Дрючило, О.** Тарас Шевченко – носій української культури та патріотичного виховання студентської молоді / О. Дрючило, А. Кордонська, Г. Бережна // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія: Філологія. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2014. – Вип. 1. – С. 112–114.
2109. **Дудка, І. А.** Патріотичне виховання студентської молоді як складова громадської діяльності вищого навчального закладу / І. А. Дудка // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. пр. Педагогічні науки / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – Вип. 16. – С. 56–63.
2110. **Дужко, О. М.** Метод проектів як сучасний засіб громадянсько-патріотичного виховання у вищому навчальному закладі / О. М. Дужко, І. Ю. Лебідь // Ціннісні орієнтації в управлінні процесом підготовки фахівців педагогіки вищої школи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 25–26 жовт. 2016 р. / ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» Нац. акад. пед. наук України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – С. 145–151. – Бібліогр.: с. 151 (10 назв).
2111. **Дунець, В. Б.** Формування політичної культури молоді в Україні після подій Майдану 2013–2014 років / В. Б. Дунець // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Іст. науки. Філософ. науки. Політ. науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2014. – Вип. 86. – С. 326–330.

2112. **Євсєєва, Г. П.** Національно-ідеологічне виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах: нормативно-правовий аспект / Г. П. Євсєєва // Вісн. Придніпров. держ. акад. буд-ва та архітектури. – 2014. – № 12. – С. 17–24.
2113. **Євсюкова, А. В.** Громадянська освіта як чинник формування громадянського патріотизму молоді в контексті української політичної сучасності / А. В. Євсюкова // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2017. – Вип. 119. – С. 359–362.
2114. **Жадан, Р. П.** Національно-патріотичне виховання молоді в процесі викладання економічних дисциплін [Електронний ресурс] / Жадан Р. П. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHbUx4UzQ3R1UtVlk/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2115. **Жаровська, О. П.** Національна самосвідомість як складова патріотичного виховання студентів педагогічних університетів / О. П. Жаровська // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Кіровоград, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 233–242. – Бібліогр.: 7 назв.
2116. **Жаровська, О. П.** Освітньо-виховне середовище педагогічного університету як засіб патріотичного виховання майбутніх педагогів / О. П. Жаровська // Пед. освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. – 2016. – № 26. – С. 63–67.
2117. **Жаровська, О. П.** Освітньо-виховне середовище педагогічного університету як необхідна умова патріотичного виховання студентів / О. П. Жаровська // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – 2014. – Вип. 42 (2). – С. 184–188.
2118. **Жаровська, О. П.** Патріотичне виховання студентів в освітньо-виховному середовищі педагогічного університету : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 : [спец.] «Теорія і методика виховання» / Жаровська Олена Петрівна ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2015. – 20 с.
2119. **Жаровська, О. П.** Патріотичне виховання студентів педагогічного університету: ціннісно-орієнтаційна складова / О. П. Жаровська // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – 2016. – Вип. 46. – С. 35–40.

2120. **Жаровська, О. П.** Сутність та особливості патріотичного виховання студентів в освітньому середовищі педагогічного університету / О. П. Жаровська // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2014. – Вип. 41. – С. 117–120.
2121. **Жаровська, О. П.** Сучасні підходи до розуміння національної самосвідомості у системі патріотичного виховання студентів педагогічних університетів / О. П. Жаровська // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2016. – Вип. 46. – С. 175–178.
2122. **Журавльова, Г. С.** Проблема національно-родинного виховання студентів / Г. С. Журавльова // Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2014. – № 5. – С. 31–39.
2123. **Завальнюк, О.** Значення фізичної культури і спорту у вихованні патріотичних почуттів особистості / Олена Завальнюк // Вища освіта України. – 2015. – № 3. – С. 71–76.
2124. **Завальнюк, О.** Фізична культура і спорт в структурі патріотичного виховання особистості / Олена Завальнюк // Вища освіта України. – 2015. – № 1. – С. 65–70. – Бібліогр.: 12 назв.
2125. **Загородня, А.** Актуальність патріотичного виховання молоді / А. Загородня, Д. Шевчук // Нова пед. думка. – 2014. – № 3. – С. 142–143.
2126. **Заїка, Л. М.** Методичний супровід підготовки педагогічних працівників до виховання громадянина-патріота / Л. М. Заїка // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва та ін. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 113–117.
2127. **Зубцова, Ю. Є.** Психологічні аспекти патріотичного виховання в юнацькому віці [Електронний ресурс] / Зубцова Ю. Є. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHZNHJ6Nl8wd3EtcWM/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2128. **Зубченко, С. П.** Українське образотворче мистецтво як засіб національно-патріотичного виховання молоді / С. П. Зубченко, С. В. Горохов // Україна в етнокультурному вимірі століть : зб. наук. пр. : посіб. для викладачів, вчителів, студентів й учнів вузів і шкіл / М-

во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Вип. 5 : Міфи і символіка в етнокультурі українців. – С. 50–56.

2129. **Іванчук, І.** Забезпечення патріотичного виховання у вищих навчальних закладах / І. Іванчук // Особистість, суспільство, політика – 2015 : матеріали другої міжнар. наук.-практ. конференції, 20–21 листоп. 2015 р. / Wyzsza Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie (Polska), Всеукр. молодіж. громад. орг. «Союз обдарованої молоді», Ун-т новітніх технологій. – Люблін : WSEI, 2015. – Ч. 1. – С. 23–25.
2130. **Ідріс, Н. О.** Формування правосвідомості, громадянської позиції та державницького мислення кадетів на уроках правознавства [Електронний ресурс] / Ідріс Наталія Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 98–101. – Режим доступу: <http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/ld/3/370.pdf> (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2131. **Казмірчук, О.** Національно-патріотичне виховання студентів крізь викладання суспільних дисциплін: теорія і практика / Олег Казмірчук, Олександр Курчаба // Пед. часопис Волині. – 2018. – № 2. – С. 31–37. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний також в Інтернеті: [http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/14359/1/Казмірчук%2c Курчаба31-37.pdf](http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/14359/1/Казмірчук%2c%20Курчаба31-37.pdf) (дата звернення: 20.08.2018).
2132. **Калита, Н.** Підготовка вчителя початкової школи до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу (у світлі вимог Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді / Н. Калита // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / [ред.-упоряд.: В. Ільницький та ін.]. – Дрогобич, 2017. – Вип. 17. – С. 274–281.
2133. **Караман, Т. І.** Національно-патріотичне виховання студентів вищого навчального закладу (з досвіду роботи бібліотеки Криворізького металургійного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет») / Т. І. Караман // Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі : матеріали наук.-практ. інтернет-конф. присвяченої 210-річчю Харків. нац. мед. ун-ту та 95-річчю Наук. бібліотеки ХНМУ, Харків, 5–12 жовт. 2015 р. / Харків. нац. мед. ун-т. – Харків, 2015. – С. 76–79.
2134. **Караман, Т.** Формування патріотичних цінностей у студентської молоді бібліотечними формами роботи / Т. Караман // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2016. – № 2. – С. 39–40.
2135. **Карпенко, О. М.** Інноваційний підхід у підготовці фахівців із початкової освіти, готових до реалізації концепції національно-

- патріотичного виховання дітей і молоді / О. М. Карпенко // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 06–07 квіт. 2016 р., м. Суми / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Суми, 2016. – Т. 2. – С. 188–191.
2136. **Карпова, І. Г.** Мистецтво як важливий чинник національного виховання студентів вищого навчального закладу / І. Г. Карпова // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук. пр. – Київ, 2016. – Вип. 21. – С. 21–28.
2137. **Карсканова, С. В.** Психологічна готовність до захисту батьківщини як патріотичного виховання у вищому навчальному закладі / С. В. Карсканова // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Психологічні науки / Херсон. держ. ун-т, ф-т психології, історії та соціол. – Херсон, 2016. – Вип. 5 (1). – С. 71–75.
2138. **Касперський, А. В.** Національно-патріотичне виховання майбутніх учителів технологій / А. В. Касперський, І. М. Бондаренко // Зб. наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Серія: Педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 21. – С. 197–200.
2139. **Касьянова, О.** Підготовка педагогів у системі післядипломної освіти до патріотичного виховання дітей і молоді в умовах суспільних викликів / О. Касьянова // Освіта на Луганщині. – 2015. – № 1. – С. 63–69. – Бібліогр.: 8 назв.
2140. **Келембет, Л. І.** Національно-патріотичне виховання в системі післядипломної освіти [Електронний ресурс] / Келембет Людмила Іванівна, Риндич Оксана Миколаївна, Фляк Оксана Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 104–108. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2141. **Кіндрат, В. К.** Проблема національно-патріотичного виховання студентів спеціальності «фізичне виховання» у Рівненському державному гуманітарному університеті / В. К. Кіндрат, С. А. Литвиненко, Н. П. Кіндрат // Інноватика у вихованні. – 2017. – Вип. 5. – С. 95–108.
2142. **Кіндрат, В. К.** Технологія формування національної свідомості студентів вищих навчальних закладів (ментальний компонент)

- / В. К. Кіндрат // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 9. – С. 79–82.
2143. **Климович, Я. В.** Підготовка вчителя технологій до виховання учнів сільської школи на національно-культурних традиціях : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Климович Яна Валеріївна ; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – 20 с.
2144. **Книш, А. М.** Краєзнавча робота наукової бібліотеки Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка як складова патріотичного виховання студентської молоді [Електронний ресурс] / А. М. Книш // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Вип. 6. – С. 98–103. – Режим доступу: <http://journals.dnrb.gov.ua/article/view/121306> (дата звернення: 29.05.2018). – Назва з екрана.
2145. **Коба, М. М.** Патріотичне виховання курсантів у вищому навчальному закладі / Коба М. М. // Молодий вчений. – 2018. – № 2 (54). – С. 256–260. – Бібліогр.: 7 назв.
2146. **Кобзар, М. І.** Краєзнавство як засіб національно-патріотичного виховання студентської молоді / М. І. Кобзар // Магістр : матеріали наук.-практ. конф. «Наукові пошуки молодих вчених» (14 травня 2015 р., м. Суми). – Суми, 2015. – С. 30–32.
2147. **Кобзар, М. І.** Традиції та інновації в організації краєзнавчої роботи як засобу національно-патріотичного виховання студентської молоді [Електронний ресурс] / Кобзар Михайло Іванович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 119–122. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2148. **Кобзаренко, Л. А.** Стан вихованості морально-ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу засобами етнопедагогіки [Електронний ресурс] / Кобзаренко Л. А. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Івано-Франківськ, 2016. – С. 171–178. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.

2149. **Ковальова, А. М.** Народна педагогіка як засіб національно-патріотичного виховання студентської молоді [Електронний ресурс] / Ковальова А. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1NaVhrUVBJMzVyTTg/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2150. **Ковнір, О. І.** Особливості національно-патріотичного виховання курсантів вищих морських навчальних закладів України в умовах воєнної загрози / О. І. Ковнір // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон): у 2 ч. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 128–131.
2151. **Колодій, О. С.** Виховання патріотизму студентів / О. С. Колодій, М. В. Левківський // Інноваційні підходи до виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 22–23 трав. 2014 р.) / за ред. О. А. Дубасенюк, В. А. Ковальчук. – Житомир, 2014. – С. 186–193.
2152. **Колодій, О. С.** Формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності : автореф. дис.... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Колодій Олена Сергіївна ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – 20 с.
2153. **Коляда, Н. М.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді в умовах ВНЗ [Електронний ресурс] / Н. М. Коляда // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В. ; літ. ред. Редько-Шпак Л. В. ; рецензенти Сухомлинська О. В., Коляда Н. М.]. – Текст. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2016. – С. 15–16. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/08/ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf> (дата звернення: 29.04.2019). – Назва з екрана.
2154. **Конох, А. П.** Виховання майбутніх фахівців фізичної культури в традиціях запорізького козацтва / А. П. Конох, О. Л. Притула // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія № 15, «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури. Фізична культура і спорт». – Київ, 2015. – Випуск 6 (62). – С. 38–41.
2155. **Копилов, С.** Виховання патріотизму у студентів – пріоритетний напрям діяльності науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / Копилов

- Сергій, Горчак Людмила // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту імені Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов (співголова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 66–71.
2156. **Корж, О. Ю.** Духовно-моральне виховання молоді в контексті продовження національних традицій / О. Ю. Корж // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 40 (93). – С. 157–161.
2157. **Коркішко, О.** Сучасні підходи до патріотичного виховання здобувачів вищої освіти в умовах вищого навчального закладу / О. Коркішко, А. Шахова // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Донбас. держ. пед. ун-т. – Харків, 2016. – Вип. 2 (76). – С. 64–73. – Бібліогр.: с. 71 (10 назв).
2158. **Корсак, К.** Основи нової національної ідеї у контексті розвитку вищої освіти України / К. Корсак // Вища освіта України. – 2014. – № 4. – С. 10–15.
2159. **Костюшко, Г. О.** Національно-патріотичне виховання молоді в контексті етнопедагогічних засад / Г. О. Костюшко // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук. пр. – Київ, 2016. – Вип. 21. – С. 33–39.
2160. **Котенєва, І. С.** Про діагностику патріотичної вихованості студентської молоді / І. С. Котенєва // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2017. – № 1. – С. 76–85. – Бібліогр.: 8 назв.
2161. **Кошкіна, О.** Патріотичне та духовно-моральне виховання студентської молоді на сучасному етапі реформування системи освіти / Ольга Кошкіна // Новий колегіум. – 2018. – № 3. – С. 68–73.
2162. **Кравченко, А.** Національно-патріотичне виховання молоді в Україні – вимога сьогодення / А. Кравченко, М. Сахно // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : [б. в.] 2015. – Вип. 63. – С. 71–75.
2163. **Кравченко, Н. М.** Національно-патріотичне виховання фахівців у вищих навчальних закладах військового спрямування / Н. М. Кравченко // Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей : зб. матеріалів XIV Міжнар. пед.-мистец. читань пам'яті О. П. Рудницької / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2017. – Вип. 8(12). – С. 268–270. – Бібліогр.: с. 270.

2164. **Кравчук, О. М.** Аналіз регіонального тексту – активний засіб національно-патріотичного виховання молоді / О. М. Кравчук // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: Педагогічні науки. – [Луганськ], 2015. – № 7 (296). – Ч. 2. – С. 45–52.
2165. **Крилова, Н. І.** Особливості національно-патріотичного виховання студентської молоді у прифронтовій зоні (із досвіду роботи Приазовського Державного Технічного Університету) / Н. І. Крилова // Наук., метод., інформ. зб. Тернопільського обл. комун. ін-ту післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – Вип. 2 : Український національно-визвольний рух у ХХ ст.: історія, теорія, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 13–14 жовт. 2017 р.). – С. 167–177.
2166. **Крошка, С. А.** Реалізація завдань національно-патріотичного виховання студентської молоді у Лисичанському педагогічному коледжі / С. А. Крошка, О. В. Матліна // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. (Педагогічні науки) / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Луганськ], 2015. – № 7 (296), ч. 2. – С. 215–222.
2167. **Кудря, М.** Формування освітнього середовища для розвитку і збереження національної ідентичності студентів вищих навчальних закладів / М. Кудря // Гуманітар. вісн. Держ. вищ. навч. закл. «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди». – 2014. – Вип. 32. – С. 79–88.
2168. **Кульчицький, В.** Патріотичне виховання у контексті формування гуманітарної освіченості фахівців нового покоління / В. Кульчицький // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Педагогічні науки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – 2016. – № 1 (1). – С. 106–112.
2169. **Кульчицький, В. Й.** Філософія здоров'я як ціннісна категорія у контексті патріотичного виховання молоді в Україні / В. Й. Кульчицький // Мед. освіта. – 2015. – № 1. – С. 60–65.
2170. **Курчатова, А. В.** Підготовка майбутніх вихователів до патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку засобами краєзнавства / Курчатова А. В. // Зб. наук. пр. Педагогічні науки [Херсонського державного університету] / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – Вип. 81, т.1. – С. 174–178. – Бібліогр.: 11 назв.
2171. **Кучерявий, А. О.** Співвідношення категорій «мотивація до професійної діяльності» та «патріотизм» майбутнього фахівця у вимірах виховної роботи у вищому навчальному закладі військового типу / А. О. Кучерявий // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 21–23.

2172. **Кучинський, С. А.** Особливості формування військово-патріотичних ціннісних орієнтирів студентської молоді у сучасному вищому навчальному закладі / С. А. Кучинський // Ціннісні орієнтації в управлінні процесом підготовки фахівців педагогіки вищої школи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 25–26 жовт. 2016 р. / ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» Нац. акад. пед. наук України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – С. 111–116 : табл. – Бібліогр.: с. 115 (10 назв).
2173. **Кушнір, А.** Морально-естетична оцінка героїчного вчинку / А. Кушнір // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності вихов. та освіти». – Северодонецьк, 2015. – Вип. 4 (67). – С. 40–46. – Бібліогр.: 14 назв.
2174. **Лаппо, В.** Виховання духовних цінностей студентської молоді засобами національної культури / В. Лаппо // Наук. вісн. Мелітопол. держ. пед. ун-ту / Мелітопол. держ. пед. ун-т. – 2014. – № 2. – С. 142–146.
2175. **Лапченко, І. О.** Особливості прояву національної ідентичності у студентів-психологів [Електронний ресурс] / Лапченко І. О. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHZThBelJUWFkxQjQ/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2176. **Лапшин, С. А.** Організація національно-патріотичного виховання студентів як чинник національної безпеки України / С. А. Лапшин // Використання соціологічних методів у процесі дослідження питання патріотизму : матеріали «круглого столу» студентів ф-ту інозем. мов / Вінниц. держ. пед. ун-т імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – С. 4–7.
2177. **Леванчук, А. С.** Формування політики патріотичного виховання молоді в Україні / А. С. Леванчук // Вісн. студент. наук. т-ва «ВАТРА» Вінниц. торг.-екон. ін-ту КНТЕУ. – Вінниця, 2017. – Вип. 36. – С. 63–73.
2178. **Левицька, А. А.** Сутність формування патріотизму майбутніх офіцерів-прикордонників на засадах військових традицій / А. А. Левицька // Молодий вчений. – 2017. – № 7. – С. 141–145.
2179. **Левицька, А. А.** Формування патріотизму майбутніх офіцерів-прикордонників на засадах символіки та військових ритуалів / А. А. Левицька // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Педагогічні науки / Держ. прикордон. служба України. – 2017. – № 2. – С. 166–176.

2180. **Леоненко, А. В.** Запровадження спецкурсу «Патріотичне виховання молоді на традиціях національної фізичної культури» у процесі фахової підготовки майбутнього вчителя / А. В. Леоненко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Кіровоград, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 406–414. – Бібліогр.: с. 412–413 (6 назв).
2181. **Леоненко, А. В.** Методика формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до патріотичного виховання старшокласників / А. В. Леоненко // Педагогіка, психологія та мед.-біол. проблеми фіз. виховання і спорту. – 2014. – № 10. – С. 8–13.
2182. **Леоненко, А. В.** Оптимізація патріотичного виховання молоді в сучасних умовах / А. В. Леоненко // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2016. – Вип. 30. – С. 81–87. – Бібліогр.: с. 86–87 (15 назв).
2183. **Леоненко, А. В.** Обґрунтування моделі формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до патріотичного виховання старшокласників / А. В. Леоненко // Педагогіка формування творчої особистості у вишій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 45 (98). – С. 353–361. – Бібліогр.: 10 назв.
2184. **Леоненко, А. В.** Патріотичне виховання в контексті підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до професійної діяльності / А. В. Леоненко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – № 3. – С. 287–296.
2185. **Леоненко, А. В.** Підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до патріотичного виховання старшокласників : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Леоненко Андрій Васильович ; Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2015. – 20 с.
2186. **Леоненко, А. В.** Сучасні напрями патріотичного виховання молоді в контексті фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури / А. В. Леоненко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 7. – С. 110–117.
2187. **Лець, О. Г.** Патріотичне виховання студентів вищих педагогічних навчальних закладів засобами образотворчого мистецтва / О. Г. Лець // Вісн. Закарпат. акад. мистецтв. – 2017. – Вип. 8. – С. 191–193.
2188. **Літовка, О. П.** Інноваційні підходи до формування особистості майбутнього фахівця як громадянина-патріота / О. П. Літовка, Л. В. Нижник // Освіта України в умовах військового конфлікту на Донбасі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Лисичанськ, 27 лют. 2017 р.). – Лисичанськ, 2017. – С. 112–116.

2189. **Лозовий, В.** Гуманітарні науки в контексті модернізації освітньої системи в Україні та їх вплив на національно-патріотичне виховання молоді / В. Лозовий // Проблеми дидактики історії : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 8. – С. 33–40.
2190. **Лопушинський, І. П.** Національно-патріотичне виховання як вагомий чинник формування особистості студента / І. П. Лопушинський // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 175–178.
2191. **Максимчук, Н. С.** Роль українського фольклору в національно-патріотичному вихованні студентської молоді / Н. С. Максимчук // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ : зб. наук. пр. / Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. акад. С. Дем'янчука. – Рівне, 2016. – Вип. 2. – С. 140–145.
2192. **Максютов, А. О.** Патріотичне виховання майбутніх учителів географії в процесі пошукової туристсько-краєзнавчої діяльності : автореф. дис.... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Максютов Андрій Олексійович ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2014. – 19 с.
2193. **Максютов, А.** Патріотичне виховання майбутніх учителів географії в процесі туристсько-краєзнавчої роботи / Андрій Максютов // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – Вип. 10. , ч. 2. – С. 212–217. – Бібліогр.: с. 217.
2194. **Мандрик, О. П.** Національно-патріотичний компонент під час викладання курсу «Основи правознавства» у ВНЗ [Електронний ресурс] / Мандрик Олена Павлівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 209–210. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2195. **Масловська, М. В.** Національно-патріотичне виховання української молоді у ХХІ столітті / М. В. Масловська // Інноваційні підходи до виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 22–23 трав. 2014 р.) / за ред. О. А. Дубасенюк, В. А. Ковальчук. – Житомир, 2014. – С. 194–196.
2196. **Матвійчук, О. Є.** Національно-патріотичне виховання слухачів курсів підвищення кваліфікації [Електронний ресурс] / Матвійчук Оксана Євгенівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та

- пріоритетів «Нової школи» : зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 211–216. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 20.07.2018). – Назва з екрана.
2197. **Мельничук, Т. Ф.** Виховання патріотизму та національного імунітету для збереження культурної спадщини українського народу / Т. Ф. Мельничук // Пед. процес: теорія і практика. – 2014. – Вип. 2. – С. 23–28.
2198. **Мельничук, Т.** Виховання патріотичних, лідерських і вольових якостей – складова формування творчої особистості в університетах природоохоронного профілю / Тетяна Мельничук // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 55–62. – Бібліогр.: с. 61–62 (13 назв).
2199. **Митяй, З. О.** Національна самосвідомість у мовній картині світу сучасної молоді / Митяй З. О., Хомчак О. Г. // Мова. Свідомість. Концепт : зб. наук. пр. / Мелітопол. держ. пед. ун-т імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2018. – Вип. 8. – С. 67–70.
2200. **Міненко, Г. М.** Досвід організації національно-патріотичного виховання у відокремленому підрозділі «Лисичанський педагогічний коледж Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка» / Г. М. Міненко, В. Є. Чурілова // Зб. наук. пр. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Старобільськ, 2015. – Вип. 7 (296). – Ч. 2. – С. 222–229.
2201. **Мірошніченко, В. І.** Любов та духовність як визначальні категорії патріотичного виховання молоді / В. І. Мірошніченко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 1 (64). – С. 145–164.
2202. **Мірошніченко, В.** Формування національно-патріотичного світогляду майбутніх офіцерів-прикордонників у викликах часу / Валентина Мірошніченко // Формування національно-культурної ідентичності особистості у викликах часу : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу (до 100-річчя від заснування Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка) / [редкол.: С. А. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 87–89. – Текст статті доступний також в Інтернеті: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1563/Formu>

vannia-natsionalno-kulturnoi-identychnosti-osobystosti-u-vyklykakh-chasu.pdf?sequence=1#page=87 (дата звернення: 20.08.2018).

2203. **Мокра, Л. М.** Національно-патріотичне та громадянське виховання студентської та учнівської молоді педагогічного коледжу / Л. М. Мокра // Імідж сучас. педагога. – 2016. – № 8. – С. 58–60.
2204. **Мохірева, Ю.** Виховання відчуття культурно-родинної ідентичності засобами образотворчого мистецтва / Юлія Мохірева // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – Вип. 14. – С. 122–133. – Бібліогр.: 13 назв.
2205. **Нагорняк, М.** Радіозарисовка як засіб національно-патріотичного виховання майбутніх журналістів / М. Нагорняк // Теле- та радіожурналістика. – 2016. – Вип. 15. – С. 246–257.
2206. **Найдьонов, О.** Реалізація української національної ідеї у вищій освіті в умовах інформаційного суспільства / Олександр Найдьонов // Вища освіта України. – № 2. – С. 66–72. – Бібліогр.: 14 назв.
2207. **Нанка, О.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді (з досвіду виховної роботи Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка) / О. Нанка, Н. Моїсєєва // Новий колегіум. – 2018. – № 3. – С. 20–26.
2208. **Нечипоренко, В.** Системний підхід до організації громадянсько-патріотичного виховання дітей та студентської молоді / В. Нечипоренко // Людина в умовах мінливості соціокультурного простору: духовно-практичний вимір : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 черв. 2016 р., м. Мелітополь, Україна) / М-во освіти і науки України, Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Мелітополь, 2016. – Ч. 2 : Освіта як простір творення прецедентів і зразків самовизначення. – С. 154–157.
2209. **Нікітіна, І. В.** Гендерні особливості мотивації виховання патріотизму в студентському віці / І. В. Нікітіна // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 112–114. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2210. **Нікітчин, О.** Формування соціального, фізичного і духовного здоров'я української молоді засобами етновиховання і громадської соціалізації / О. Нікітчин // Гуманітар. вісн. Держ. вищого навч. закл. «Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький: [б. в.], 2014. – Вип. 35. – С. 211–220.

2211. **Окса, М.** Національно-патріотичне виховання студентів в умовах сучасного інформаційного суспільства / Микола Окса, Михайло Семікін // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2016. – Вип. 18. – С. 27.
2212. **Олексюк, О.** Формування патріотизму у студентській молоді як необхідного компонента успішної соціалізації особистості / О. Олексюк // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 1. – С. 191–198.
2213. **Олійник, Ю. І.** Національно-патріотичне виховання в контексті загальнокультурного розвитку особистості педагога [Електронний ресурс] / Олійник Ю. І. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHZVJVQWN5QUZvS0k/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2214. **Омельяненко, С.** Національне виховання майбутніх фахівців у процесі використання методу проектів / С. Омельяненко // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – Вип. 10 (2). – С. 218–223.
2215. **Онищенко, Н.** Підготовка майбутніх учителів до національно-патріотичного виховання молоді у контексті педагогічних ідей Василя Сухомлинського / Наталія Онищенко, Олена Лиховид // Humanitarium / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Том 41, вип. 2 : Педагогіка. – С. 76–84. – Бібліогр.: с. 83–84 (8 назв).
2216. **Оніщук, Л. М.** Спортивний туризм як засіб національно-патріотичного виховання студентів / Л. М. Оніщук // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту : зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2014. – Вип. 118, т. 3. – С. 219–221.
2217. **Онопрієнко, О. М.** Педагогічні засади патріотичного виховання в сучасній освітній парадигмі вищої школи / Онопрієнко О. М., Онопрієнко О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2017. – Вип. 143. – С. 77–80. – Бібліогр.: 9 назв.
2218. **Онопрієнко, О. М.** Стан сформованості показників патріотичного виховання у майбутніх учителів фізичної культури / О. М. Онопрієнко // Педагогіка, психологія та мед.-біол. проблеми фіз. виховання і спорту. – 2014. – № 3. – С. 48–52.

2219. **Оприско, О. Б.** Особливості громадянсько-патріотичного виховання студентської молоді на сучасному етапі розвитку України / О. Б. Оприско, К. О. Дядюра, В. О. Панченко // Електротех. та комп'ютер. системи. – 2016. – № 23. – С. 180–185.
2220. **Орлов, С. В.** Можливості імітаційних ігор у системі патріотичного виховання студентської молоді [Електронний ресурс] / Орлов С. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHTG1IMmFFVTk1QUE/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2221. **Остапенко, І. В.** Дослідження комунікативних бар'єрів національної та громадянської самоідентифікації молоді / Ірина Віталіївна Остапенко // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Психологія / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 1/2. – С. 102–107. – Бібліогр.: 22 назви.
2222. **Остапенко, І. В.** Особливості використання якісних методів для дослідження комунікативних бар'єрів національної та громадянської самоідентифікації / І. В. Остапенко // Проблеми політ. психології. – 2017. – № 5 (19). – С. 167–178.
2223. **Остапенко, І. В.** Психосемантичні особливості національної та громадянської ідентичності студентської молоді / І. В. Остапенко, О. П. Соснюк // Укр. психол. журн. – 2017. – № 2 (4). – С. 164–176.
2224. **Офатенко, О. В.** Формування патріотизму студентів технікуму засобами краєзнавчо-дослідницької діяльності / Олег Валерійович Офатенко // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 1. – С. 55–65.
2225. **Павліченко, Г.** Формування соціально-культурних орієнтацій студентської молоді засобами національно-патріотичного виховання на загальноколеджному рівні / Галина Павліченко // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 192–194.
2226. **Павлюк, А. В.** Патріотичне виховання сучасної молоді / А. В. Павлюк, С. В. Виговська // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – Вип. 253. – С. 213–219.
2227. **Пантюхов, Б.** Зміст патріотичного виховання курсантів вищих військових навчальних закладів / Борис Пантюхов // Молодь і ринок. – 2018. – № 7(162). – С. 135–140.

2228. **Параєва, С. А.** Місце патріотичного виховання у процесі фахової підготовки студентів ВНЗ I–II рівня акредитації на сході України / С. А. Параєва // Укр. пед. журн. = Ukrainian educational journal. – 2016. – № 4. – С. 24–29.
2229. **Пискун, О. М.** Підготовка майбутніх учителів технологій до національного виховання учнів у процесі трудового навчання / О. М. Пискун, А. В. Гапанович // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 124. – С. 203–205.
2230. **Підлісний, М. М.** Патріотичне виховання студентської молоді засобами соціології / М. М. Підлісний // Наук. вісн. Дніпропетров. держ. ун-ту внутр. справ. – 2015. – № 4. – С. 125–130.
2231. **Піонтковська, Д. В.** Особливості валентності національної ідентичності студентської молоді / Д. В. Піонтковська // Психологічні перспективи / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – Луцьк, 2014. – Вип. 24. – С. 263–272. – Бібліогр.: с. 271–272 (8 назв).
2232. **Піонтковська, Д.** Психологічні особливості ставлення студентів до власної національної ідентичності / Д. Піонтковська // Наук. вісн. Чернівець. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – Вип. 687 : Педагогіка та психологія. – С. 117–123. – Бібліогр.: с. 122–123 (10 назв).
2233. **Подкупко, Т. Л.** Роль бібліотек у патріотично-виховній роботі зі студентами ОНМедУ / Т. Л. Подкупко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство / Одес. нац. ун-т. – Одеса, 2017. – Т. 22, вип. 2. – С. 128–134.
2234. **Пономарьова, Г. Ф.** Виховання громадянської культури та патріотизму у студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Г. Ф. Пономарьова // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2014. – Вип. 37. – С. 258–272.
2235. **Порохнавець, О. М.** Дидактичні основи формування національно-патріотичної компетентності майбутніх учителів початкової школи / О. М. Порохнавець // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2015. – № 5. – С. 350–355.
2236. **Порохнавець, О. М.** Наукова інтерпретація сутності поняття «національно-патріотична компетентність» в психолого-педагогічній літературі / О. М. Порохнавець // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 67. – С. 395–399. – Бібліогр.: 6 назв.

2237. **Потапчук, Т. В.** Перцептивний етап формування національно-культурної ідентичності студентів / Т. В. Потапчук // Інноватика у вихованні. – 2015. – Вип. 2. – С. 99–111.
2238. **Потапчук, Т. В.** Теоретико-методичні основи формування національно-культурної ідентичності студентів вищих педагогічних навчальних закладів : автореф. дис.... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.07 / Потапчук Тетяна Володимирівна ; Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2015. – 39 с.
2239. **Похиленко, В. Ф.** Національно-патріотичні імперативи в системі виховання студентів кафедри хореографічних дисциплін та ансамблю «Пролісок» / В. Ф. Похиленко // Наук. зап. [Кіровоград. держ. пед. ун-ту імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2017. – Вип. 155. – С. 33–37.
2240. **Поцелуйко, М. П.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді / М. П. Поцелуйко, А. Г. Заболотна // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнародної наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ : Золоті ворота, 2016. – С. 134–137. – Бібліогр.: с. 137 (8 назв).
2241. **Прис, М. В.** Національно-патріотичне виховання на заняттях української словесності / М. В. Прис, О. Г. Кучинська // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. [Ін-ту пед. освіти і освіти дорослих, Ін-ту проф.-техн. освіти, Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського, Ін-ту інформ. технологій і засобів навчання] / редкол.: Гуревич Р. С. (голова) [та ін.] ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Київ ; Вінниця, 2016. – Вип. 45. – С. 111–114.
2242. **Присяжнюк, Н.** Національно-патріотичне виховання студентів в Балтському педагогічному училищі / Надія Присяжнюк // Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. науковців, аспірантів, педагогів та студентів, 25 листоп. 2015 р. / Черкас. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького, Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. – Умань, 2015. – С. 207–209.
2243. **Притулик, Н. В.** Підготовка майбутнього вихователя ДНЗ до роботи з патріотичного виховання дошкільників у процесі опанування етнопедагогіки / Н. В. Притулик // Наук. зап. Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя : зб. наук. пр. Серія: Психолого-педагогічні науки / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2015. – Вип. 4. – С. 220–226.

2244. **Приходько, В. В.** Місія сучасних університетів у формуванні особи лідера, інтелігента та патріота своєї країни / В. В. Приходько // Наук. часопис [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – 2017. – Вип. 3К (84). – С. 389–394. – Бібліогр.: 14 назв.
2245. **Пустолякова, Л.** Вплив спортивних заходів із елементами хортингу на виховання патріотизму у студентів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / Лариса Пустолякова // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, федерація хортингу. – Київ, 2014. – С. 165–171. – Вип. 2. – Бібліогр.: с. 171 (5 назв).
2246. **Пяцько, Л. М.** Актуальні проблеми національно-патріотичного виховання студентської молоді / Пяцько Л. М. // Теорія і методика виховання : наук.-пед. вісн. / Херсон. ф-т Одес. дер. ун-ту внутр. справ. – Херсон, 2016. – Вип. 6. – С. 13–16. – Бібліогр.: 7 назв.
2247. **Реалізація основних напрямків концепції національно-патріотичного виховання студентів коледжу** / Л. В. Соляр, Г. М. Бережна, А. В. Кордонська, А. П. Соляр // Сучасна педагогіка: теорія, методика, практика : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 16–17 жовт. 2015 р.). – Херсон, 2015. – С. 136–139.
2248. **Ревенко, Н. В.** Національно-патріотичне виховання майбутніх вчителів музичного мистецтва на заняттях з «інструментального виконавства» / Н. В. Ревенко // Науков. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 391–396.
2249. **Репко, І. П.** Педагогічні основи національно-патріотичного виховання студентської молоді / І. П. Репко // Наук. зап. кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – Вип. 38. – С. 210–219.
2250. **Романюк І. М.** Інтерактивна технологія презентації патріотичних образів у вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України / І. М. Романюк // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 3. – С. 144–148.
2251. **Ротанова, В. О.** Патріотизм як головний чинник громадянської позиції студентів / В. О. Ротанова // Роль молодіжних студентських громадських самоврядних організацій в побудові громадянського суспільства в Україні : зб. тез і ст. Всеукр. студент. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України, Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя, 2014. – С. 18–20.

2252. **Ротар, Н.** Конструювання смислів національної ідентичності в друкованих ЗМІ України / Н. Ротар // Наук. зап. / ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2014. – Вип. 1 (69). – С. 242–271.
2253. **Руденко, Ю. О.** Виховання патріотизму у студентів на заняттях з інформатики [Електронний ресурс] / Руденко Ю. О. // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді у сучасному освітньому просторі України на засадах етнопедагогіки: матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф., 20 жовт. – 20 листоп. 2015 р. / [упоряд.: Л. Шелемей та ін.]. – Текст. дані. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. – С. 227–229. – Режим доступу: [https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО\(1\).pdf](https://www.ippo.if.ua/predmety/vrobota/media/files/Матеріали%20Інтернет-конференції%20ІФОІППО(1).pdf) (дата звернення: 21.11.2018). – Назва з екрана.
2254. **Ряшко, В. І.** Теоретико-методологічний аналіз національно-патріотичного виховання студентської молоді / В. І. Ряшко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» зб. наук. пр. Юридичні науки / Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів, 2016. – Вип. 837. – С. 418–425.
2255. **Ряшко, О. В.** Формування національної свідомості як важливого чинника патріотизму у майбутніх працівників правоохоронних органів України / О. В. Ряшко, В. І. Ряшко // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Юридичні науки / Нац. ун-т «Львівська політехніка». – 2015. – № 824. – С. 398–404.
2256. **Савченко, Л. Л.** Підготовка майбутнього вихователя до патріотичного виховання дітей дошкільного віку в Україні (1985–2012 рр.): автореф. дис. ... пед. наук: [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Савченко Людмила Леонідівна; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2018. – 20 с.
2257. **Саєнко, Н. В.** Про досвід і завдання патріотичного виховання / Н. В. Саєнко // Вісн. ХДАК: зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – 2014. – Вип. 42. – С. 269–277. – Бібліогр. 13 назв.
2258. **Семеног, О.** Підготовка майбутніх учителів-словесників до позакласної діяльності з патріотичного виховання: лінгвоаксіологічний контекст / Олена Семеног // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2017. – № 6. – С. 142–152.
2259. **Сердюк, Т.** Національна спрямованість фахової підготовки студентів-хореографів у вищих навчальних педагогічних закладах / Т. Сердюк // Проблеми підготовки сучас. вчителя. – 2015. – № 12. – С. 281–290.
2260. **Сєваст'янова, О. А.** Формування патріотизму, громадянської свідомості у студентської молоді в системі ВНЗ України

- / О. А. Севаст'янова // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Старобільськ, 2015. – С. 92–94.
2261. **Сидоренко, Н. М.** Формування у молоді національної свідомості та самосвідомості як основа виховання / Н. М. Сидоренко, Н. Д. Аль-Хамадані // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2016. – № 6. – Ч. 1. – С. 286–292.
2262. **Силко, Р. М.** Формування готовності майбутніх учителів до здійснення патріотичного виховання молодших школярів засобами петриківського розпису / Р. М. Силко, І. Ю. Макушенко // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 125. – С. 235–238.
2263. **Ситник, О. М.** Парадигма національно-патріотичного виховання студентської молоді в контексті освітнього процесу в Україні / О. Ситник // Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (30 жовт. 2015 р.) / Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2015. – С. 83.
2264. **Ситник, О.** Роль українського рукопашу «Спас» у національно-патріотичному вихованні студентської молоді / О. Ситник, О. Радченко // Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (30 жовт. 2015 р.) / Мелітоп. держ. пед. ун-т імені Богдана Хмельницького ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. Р. І. Олексенка. – Мелітополь, 2015. – С. 82.
2265. **Ситнік, О.** Постать Богдана Хмельницького в контексті історіософського підґрунтя національно-патріотичного виховання студентської молоді / О. Ситнік // Versus / Мелітопол. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Мелітополь, 2015. – № 2 (6). – С. 56–60.
2266. **Скаченко, О. О.** Бібліотека – простір єднання, центр формування духовності та патріотизму / О. О. Скаченко // Бібліотека університету на новому етапі розвитку соціальних комунікацій : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 1–2 груд. 2016 р. / М-во освіти і науки України, Наук. техн. б-ка Дніпропетров. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, Наук. б-ка Дніпропетров. нац. ун-ту ім. О. Гончара. – Дніпро, 2016. – С. 274–278.
2267. **Скаченко, О.** Національно-патріотичне виховання молоді в бібліотеці вишу : (з досвіду Наукової бібліотеки КНУКіМ) / О. Скаченко // Бібл. планета. – 2016. – № 3. – С. 6–9. – Бібліогр.: 11 назв.

2268. **Скаченко, О. О.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді: вимоги сучасності / О. О. Скаченко // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Вип. 6. – С. 103–108. – Режим доступу: <http://journals.dnrb.gov.ua/article/view/121306/117609> (дата звернення 29.04.2019). – Назва з екрана.
2269. **Скловська, О. І.** Динаміка соціокультурного простору та становлення патріотизму молодого авіатора / Скловська О. І. // Наук. вісн. льот. акад. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Нац. авіац. ун-т, Кіровоград. льот. акад. нац. авіац. ун-т. – Кропивницький, 2017. – Вип. 2. – С. 106–111. – Бібліогр.: 9 назв.
2270. **Скнар, О. М.** Досвід використання проективної методики незавершених речень для вивчення громадянської та національної самоідентифікації молоді / О. М. Скнар // Простір арт-терапії. – 2017. – № 1 (21). – С. 75–95.
2271. **Слободяник, Н. В.** Патріотизм у становленні та розвитку особистості юнака: експериментальне дослідження / Н. В. Слободяник // Актуальні проблеми психології. – 2015. – Т. 7, вип. 39. – С. 359–368.
2272. **Смирнов, І. Г.** Національно-патріотичне спрямування професійної підготовки фахівців туризму з урахуванням картографічного складника / І. Г. Смирнов // Часопис картографії. – 2016. – Вип. 16. – С. 321–336.
2273. **Смирнов, І. Г.** Національно-патріотичний та виховний вимір підготовки туристичних кадрів вищої кваліфікації / І. Г. Смирнов // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту імені Івана Огієнка: Економічні науки / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 12 (2). – С. 110–122. – Бібліогр.: 8 назв.
2274. **Соколовська, О. С.** Виховання у студентів громадянського обов'язку на засадах педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / О. С. Соколовська // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина»: зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. і ХХІІІ Всеукр. пед. читань: [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 234–244. – Бібліогр.: с. 234–244 (9 назв).
2275. **Сопівник, Р. В.** Реалізація програми виховання студента «Фахівець, громадянин, патріот» в Національному університеті біоресурсів і природокористування України / Р. В. Сопівник // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2016. – Вип. 253. – С. 255–263.

2276. **Співак, Л. М.** Вікова динаміка національної самоідентичності особистості в юності / Л. М. Співак, Д. В. Піонтковська // Вісн. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди : Психологія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, ХНПУ, 2014. – Вип. 49. – С. 145–153. – Бібліогр.: с. 153 (8 назв).
2277. **Стамбульська, Т. І.** Проблема української національно-мовної особистості майбутнього вчителя сучасної початкової школи / Стамбульська Т. І. // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 81, т. 1. – С. 198–200. – Бібліогр.: с. 200 (8 назв).
2278. **Стасюк, В. В.** Виховання патріотизму української молоді: від козацьких традицій до сьогодення / В. В. Стасюк, Л. В. Олійник, С. М. Мотика // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – № 2. – С. 167–171.
2279. **Стасюк Г.** Особливості формування етнокультурної та громадянської ідентичності в освітньому середовищі / Геннадій Стасюк // Проблеми гуманітарних наук. Психологія: зб. наук. пр. ДДПУ / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2015. – Вип. 37. – С. 237–246. – Бібліогр.: 11 назв.
2280. **Стасюк, Д. В.** До питання про патріотичне виховання у вищій школі / Д. В. Стасюк; [наук. керівник І. Г. Батраченко] / Д. В. Стасюк // Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи: тези доп.: VI Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і науковців, 22 берез. 2018 р. / Ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Дніпро, 2018. – С. 170–172.
2281. **Стефанюк, С. К.** Релігійно-сімейні традиції – засіб вияву патріотичного світобачення / С. К. Стефанюк, С. П. Гура // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 45. – С. 233–241.
2282. **Столяренко, О. В.** Формування полікультурної і професійної компетентності майбутнього учителя в контексті виховання патріотичних почуттів і толерантних взаємин / О. В. Столяренко, О. В. Столяренко // Проблеми освіти: наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця; Київ, 2015. – Вип. 82: Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю: матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 240–243.
2283. **Стрілець, С. І.** Шляхи реалізації національно-патріотичного виховання майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів / Стрілець С. І., Смолянко Ю. М. // Вісник Чернігів. нац. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-ту

ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – № 130. – С. 88–92. – Бібліогр.: 6 назв.

2284. **Стріхар, О. І.** Організаційно-педагогічні умови формування основ патріотичного виховання у студентів на засадах інтеграції / О. І. Стріхар // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 442–448.
2285. **Сугейко, Л.** Формування національно-мовної особистості фахівця початкової освіти лінгвокультурологічними засобами / Л. Сугейко // Рідне слово в етнокультурному вимірі. – 2015. – 2015. – С. 536–543.
2286. **Сюй, Чже.** Формування національних цінностей у студентів музичних спеціальностей у навчально-виховному процесі університету : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Сюй Чже ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 23 с.
2287. **Терпелюк, С.** Стан підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування патріотичних цінностей у молодших школярів / С. Терпелюк // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – № 9. – С. 182–188.
2288. **Ткаченко, Т. І.** Національно-туристична спрямованість практичної підготовки студентів освітньо-професійного циклу дисциплін «Організація туризму: туropolерейтинг. Організація екскурсійної діяльності» на прикладі жанрового петриківського розпису / Т. І. Ткаченко // Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації : тези доп. III Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 квіт. 2016 р. – Київ, 2016. – Ч. 1. – С. 220–224.
2289. **Тодорцева, Ю. В.** Формування патріотичних почуттів студентської молоді у вищому навчальному закладі / Ю. В. Тодорцева // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 2 (57). – С. 471–477.
2290. **Токарчук, О. В.** Розвиток національної свідомості студентів на заняттях з історії України (на прикладі вивчення історичних постатей) / Олена Вікторівна Токарчук // Таврійський вісн. освіти. – 2016. – № 1. – С. 116–121.
2291. **Трибулькевич, К. Г.** Дослідження проблеми становлення студентського самоврядування у 1980–1990 рр. як умова національно-патріотичного виховання / К. Г. Трибулькевич // Проблеми національно-патріотичного виховання: історичний та психологічний аспект : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (до 125-річчя від Дня народження Йосипа Сліпого), 23 лют. 2017 р., Тернопіль

- / Тернопіл. обл. комун. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – С. 81–83.
2292. **Тупікова, Г. А.** Методичні засади виховання патріотизму майбутніх учителів у вищому навчальному закладі / Г. А. Тупікова // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2016. – № 1. – С. 60–67.
2293. **Тупікова, Г. А.** Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів до патріотичного виховання школярів засобами українського музичного мистецтва / Г. А. Тупікова // Педагогіка та психологія. – 2016. – Вип. 53. – С. 148–155.
2294. **Тупікова, Г. А.** Підготовка майбутніх учителів до патріотичного виховання школярів засобами українського музичного мистецтва : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Тупікова Ганна Анатоліївна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Суми, 2018. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–18.
2295. **Тупікова, Г. А.** Реалізація моделі підготовки майбутніх учителів до патріотичного виховання школярів засобами українського музичного мистецтва / Г. А. Тупікова // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – 2016. – Вип. 1. – С. 73–76.
2296. **Федоренко, О. І.** Зміст і форми реалізації патріотичного виховання майбутніх офіцерів поліції / О. І. Федоренко // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 24–26.
2297. **Філімонова, Т. В.** Констатувальний етап дослідження підготовки майбутнього вихователя до патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку / Т. В. Філімонова, С. І. Якименко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 529–533.
2298. **Філімонова, Т. В.** Підготовка майбутніх учителів до патріотичного виховання молодших школярів у теорії педагогіки / Т. В. Філімонова // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2014. – Вип. 1.45. – С. 159–162.
2299. **Філімонова, Т. В.** Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до патріотичного виховання в умовах оновлення початкової освіти / Т. В. Філімонова // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. / Криворіж. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 43. – С. 100–104.

2300. **Фірсова, С.** Соціальні проекти «Пам'ять жива» та «Наші друзі військові» / С. Фірсова // Бібл. планета. – 2017. – № 3. – С. 31.
2301. **Формування патріотичних якостей особистості військового керівника у період навчання у вищих військових навчальних закладах :** монографія / М-во оборони України, Харків. ун-т Повітряних Сил ім. І. Кожедуба. – Харків, 2015. – 206 с. – Бібліогр.: с. 186–205 (228 назв).
2302. **Хмирова, А. О.** Державне управління процесом виховання патріотизму у вищих навчальних закладах України / А. О. Хмирова // Публічне упр. та митне адміністрування. – 2017. – № 1. – С. 70–76.
2303. **Ходань, О.** Вплив змісту освіти на патріотичне виховання студентської молоді / О. Ходань // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2014. – № 4. – С. 209–216.
2304. **Хомяк, Л. В.** Роль активних методів роботи у патріотичному вихованні студентів при вивченні іноземної мови [Електронний ресурс] / Хомяк Л. В., Шмелькова Г. М. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 4 назви. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHRmdYUGQ3OU80QzA/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2305. **Царьова, Л. О.** Традиційні та інноваційні підходи в організації національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання в Путивльському коледжі Сумського НАУ [Електронний ресурс] / Царьова Любов Олексіївна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 333–338. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2306. **Циганок, О.** Фольклорна практика як основа національного виховання та засіб популяризації українознавства серед студентів-філологів / О. Циганок // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – Вип. 9 (2). – С. 222–230.
2307. **Циганок, О. М.** Краєзнавча робота наукової бібліотеки Подільського державного аграрно-технічного університету: виховання патріотизму і любові до рідного краю / О. М. Циганок // Наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство : зб. наук. пр. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 4. – С. 171–174.

2308. **Цимбалюк, І.** Методологічні засади конструювання змісту педагогічної післядипломної освіти в контексті завдань національно-патріотичного виховання / Іван Цимбалюк // Освіта на Луганщині. – 2016. – № 4. – С. 61–63. – Бібліогр.: 7 назв.
2309. **Цимбалюк, О.** Розвиток професійно-комунікативної педагогічної діяльності вчителя як фактор ефективності національно-патріотичного виховання / Олена Цимбалюк // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 1. – С. 51–54. – Бібліогр.: 9 назв.
2310. **Чадаєва К. Ю.** Національно-патріотичне виховання як пріоритет вищої освіти / Чадаєва К. Ю., Грень Л. М. // Актуальні проблеми соціології психології педагогіки : зб. наук.пр. / КНУ ім. Т. Г. Шевченка. – Київ, 2017. – № 34/35. – С. 143–151. – Бібліогр.: с. 150–151 (11 назв).
2311. **Чабан, Н. І.** Формування національної свідомості в україномовній підготовці майбутніх культурологів / Н. І. Чабан // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. (м. Херсон, 16–17 квіт. 2015 р.): у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва. – Херсон, 2015. – Ч. 2. – С. 143–149.
2312. **Череповська, Н. І.** Медіаосвітні засоби у вихованні патріотизму молоді в інформаційну добу / Н. І. Череповська // Зб. матеріалів : III Міжнар. наук.-метод. конф. «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ, 2015. – С. 59–67.
2313. **Череповська, Н. І.** Медіаосвітні ресурси розвитку патріотизму і критичного мислення молоді : навч.-метод. посіб. / Н. І. Череповська // Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2017. – 156 с.
2314. **Череповська, Н. І.** Патріотизм і національна ідентичність молоді в умовах кризи суспільства: медіапсихологічний підхід [Електронний ресурс] / Н. І. Череповська // Особистість в умовах кризових викликів сучасності : матеріали методол. семінару НАПН України (24 берез. 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 366–374. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/704987/> (дата звернення: 20.08.2018). – Назва з екрана.
2315. **Череповська, Н. І.** Патріотизм молоді в умовах інформаційної війни / Н. І. Череповська // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 107–109. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».

2316. **Чорна, Г. В.** Українознавчі знання як педагогічний чинник виховання національних ціннісних орієнтацій студентів / Г. В. Чорна // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 11, Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – Вип. 24, т. 1. – С. 122–129.
2317. **Чернюк, Н. В.** Роль національно-патріотичного виховання у формуванні особистості студента медичного університету / Н. В. Чернюк // Галицький лікар. вісн. – 2014. – Т. 21, чис. 4. – С. 100–102.
2318. **Чурмантаєв, П. С.** Науково-педагогічні засади національно-патріотичного виховання майбутніх офіцерів пенітенціарної служби України / П. С. Чурмантаєв // Військ. освіта. – 2016. – № 2. – С. 250–259.
2319. **Шевель, Б. О.** Роль засобів народної культури в національно-патріотичному вихованні майбутніх педагогів / Шевель Борис Олександрович // Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали Всеукр. наук.-метод. семінару, 6 квіт. 2017 р. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка, Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Донбас. держ. пед. ун-т, держ. вищ. навч. закл., Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Департамент освіти і науки Сум. облдержадмін., Навч.-метод. центр проф.-техн. освіти у Сум. обл., Проф.-пед. коледж Глухів. нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2017. – Ч. 1. – С. 63–65.
2320. **Шевчук, Г. Й.** Патріотичне виховання студентської молоді в сучасних умовах розвитку українського суспільства / Г. Й. Шевчук // Молодий вчений. – 2017. – № 1. – С. 519–523.
2321. **Шинкаренко, В. В.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді: реалії часу / В. В. Шинкаренко // Професійно-прикладні дидактики : зб. наук. пр. / Подільський держ. аграр.-техн. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 4. – С. 143–149. – Бібліогр.: 11 назв.
2322. **Шлемко, О. Д.** Студентська театральна студія як чинник системи національно-патріотичного виховання / О. Д. Шлемко // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-творч. конф., м. Київ, 21 квіт. 2016 р. : тези доп. – Київ, 2016. – С. 150–153.
2323. **Штефан, О. С.** Сучасна практика формування національно-патріотичного світогляду у навчально-виховному процесі підготовки майбутніх учителів музики / О. С. Штефан // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 557–561.

2324. **Щербак, О.** Національно-патріотичне виховання педагогів в умовах суспільних змін / Ольга Щербак // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 4. – С. 68–71. – Бібліогр.: 10 назв.
2325. **Щербій, О. С.** Морально-психологічна готовність курсантів до професійної діяльності і цінності козацької педагогіки / О. С. Щербій // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 127–129.
2326. **Ющенко, В. В.** Українська література як ефективний засіб патріотичного виховання студентів ВНЗ I–II рівнів акредитації в контексті ідей В. О. Сухомлинського / В. В. Ющенко // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 301–304.
2327. **Якименко, С. І.** Національно-патріотичне виховання майбутніх фахівців морської галузі в освітньому середовищі коледжу : монографія / Світлана Іванівна Якименко, Діна Олександрівна Дудова. – Київ, 2018. – 222 с. – Бібліогр.: с. 185–204.
2328. **Яківчук, Г. В.** Національно-патріотичне виховання особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі опанування народними українськими інструментами (бандура, сопілка) / Г. В. Яківчук // Актуальні питання мистецької педагогіки : зб. наук. пр. / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2017. – Вип. 6. – С. 90–95.
2329. **Ярита, І. І.** Особливості національно-патріотичного виховання студентів педколеджу при вивченні педагогічних дисциплін / І. І. Ярита // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2017. – № 1. – С. 99–108. – Бібліогр.: 6 назв.
2330. **Ярошевська, Л. В.** Патріотичне виховання майбутніх вчителів музичного мистецтва на заняттях з вокально-хорового виконавства / Л. В. Ярошевська // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 3 (58). – С. 423–427.
2331. **Filimonova, T. V.** Substantiation of pedagogical conditions for preparing future Educators for patriotic Upbringing of Children of senior Preschool age / Filimonova T. V // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту] : Педагогічні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – № 82, т. 3. – С. 199–203.

РОЗДІЛ 6. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАННЯХ

2332. **Амерханова, Н.** Патріотичні почуття – мовою вишиванки / Н. Амерханова // Вісн. М-ва доходів і зборів України. – 2014. – № 40. – С. 48.
2333. **Андрєєва, А. С.** Плекання українських традицій в культурно-дозвіллевих проектах пластунів / А. С. Андрєєва, Л. М. Казначєєва // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології та музеєзнавства / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2017. – Вип. 16. – С. 55–59.
2334. **Андрєєва, Ю.** 1939–1945. Пам'ятаємо. Перемагаємо: виховний проект / Ю. Андрєєва // Позашкілля. – 2017. – Квіт. (№ 4). – С. 11–14.
2335. **Андрійчук, С.** «Велика гра» для патріота : скаутинг по-українськи / розмову веда Валентина Сорока // Освіта України. – 2016. – 15 лют. (№ 6). – С. 9.
2336. **Арабаджієв, Д.** Феномен громадянської ідентичності у свідомості та соціальній активності учнівської молоді (регіональний аспект, потенційний контекст – хортинг) / Дмитро Арабаджієв, Микола Мальований, Наталя Богомоллова // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 8–14.
2337. **Бабарикіна, Н. А.** Роль територіальної громади та місцевого патріотизму в процесі децентралізації [Електронний ресурс] / Бабарикіна Н. А. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHSG56Wm9vMERBV0E/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2338. **Бабич, Т. М.** Фізичне та патріотичне виховання молоді у військово-козацьких традиціях / Бабич Т. М. // Наук. часопис [Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Вип. 3. – С. 7–12.
2339. **Безсмертна, О. М.** Військово-патріотичний козацький клуб як складова виховання національно свідомої особистості : (з досвіду позакласної роботи) / О. М. Безсмертна // Історія та правознавство. – 2014. – № 4. – С. 6–9.
2340. **Безшукий, В., отець.** Християнський патріотизм / Отець Віталій Безшукий // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей :

матеріали XV науково-практичної конференції, 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 32–34. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (2001–2015).

2341. **Белан, В. Ю.** Особистісно орієнтовані технології патріотичного виховання учнівської молоді у всеукраїнському дитячому громадському русі «Школа безпеки» / В. Ю. Белан // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2016. – Вип. 20 (1). – С. 57–66.
2342. **Белан, В. Ю.** Роль хортингу в процесі патріотичного виховання громадянина України / Владислав Белан // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 7–13.
2343. **Белан, В.** Формування соціальної ініціативності у процесі патріотичного виховання юних хортингістів / В. Белан // Теорія і методика хортингу / Ін-т проблем виховання НАПН України [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 14–20.
2344. **Белан, В.** Хортинг – історія становлення та розвитку національного виду спорту України / Владислав Белан // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 44–52. – Бібліогр.: с. 52.
2345. **Береза, Л. В.** Кімната народних традицій: форми і методи роботи / Л. В. Береза, Н. О. Гриняк // Пед. вісн. – Черкаси, 2015. – № 1. – С. 39–41.
2346. **Белоглазова, Н.** Патріотичне виховання дітей та учнівської молоді в умовах позашкільного навчального закладу : з матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. «Науково-методичні засади патріотичного виховання дітей та учнівської молоді» в межах Шостої Міжнар. вист. «Сучасні заклади освіти – 2015» / Наталія Белоглазова // Позашкілля. – 2015. – № 5. – С. 14–18.
2347. **Белоусова, Н. Г.** Музейна справа як засіб формування патріотичних якостей школярів / Наталія Григорівна Белоусова // Таврійський вісн. освіти. – 2015. – № 4. – С. 108–112.
2348. **Бикасова, С.** Взаємодія дитячих громадських організацій з соціально-педагогічними службами школи як засіб формування національної свідомості / С. Бикасова // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту. – 2014. – Ч. 3. – С. 45–49.

2349. **Бичкова, О. П.** Формування національної та громадянської свідомості особистості шляхом організації дитячого туризму в межах здійснення проектної діяльності / О. П. Бичкова // Дошкільний навч. закл. – 2015. – № 2. – С. 6–12.
2350. **Білик, С.** Нащадки козацької слави. Організація національно-патріотичного виховання молодших школярів на військово-козацьких традиціях / С. Білик. – Харків : Основа, 2015. – 176 с.
2351. **Блажевич, Ю. І.** Хмельницький благодійний фонд «Патріоти України» – воїнам-землякам АТО / Ю. І. Блажевич, О. І. Блажевич // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка: Історичні науки / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 9. – С. 335–345. – Бібліогр.: 10 назв.
2352. **Богомолова, Н. М.** Теоретико-методологічні засади формування громадянськості у старшокласників в умовах полікультурного регіону / Н. М. Богомолова // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бега, Ж. В. Петрочко. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 24–30.
2353. **Богуславська, С.** Народна криниця: пізнавально-виховний захід із народознавства / С. Богуславська // Позакласний час. – 2017. – Груд. (№ 12). – С. 66–68.
2354. **Бойко, А. Е.** Методика формування ціннісних орієнтацій у вихованців в гуртках гуманітарного напрямку позашкільних навчальних закладів / А. Е. Бойко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 р. / [Ін-т проблем виховання НАПН України]. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 31–34.
2355. **Борейко, А. В.** Роль закладів культури в патріотичному вихованні громадян України / А. В. Борейко // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – 2014. – Вип. 2. – С. 19–24.
2356. **Бояринцев, О.** Історія та освіта як поле взаємодії школи і громадських організацій у справі патріотичного виховання молоді / О. Бояринцев // Вісн. Ін-ту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія. – 2014. – Вип. 31. – С. 57–63.
2357. **Бояринцев, О.** Психолого-педагогічні передумови патріотичного виховання учнівської молоді в контексті взаємодії школи і громадських організацій / О. Бояринцев // Наук. зап. [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова]. Серія: Педагогічні та історичні науки. – 2014. – Вип. 116. – С. 26–33.

2358. **Буданов, Д.** Дослідження Національної дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Хортинг-Патріот» як форми фізичного та патріотичного виховання / Д. Буданов // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 7–16.
2359. **Варава, Н. М.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді засобами позашкільної освіти / Н. М. Варава // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 11. – С. 6–9.
2360. **Вербицька, П. В.** Нові вектори громадянської самореалізації молоді в сучасному соціокультурному просторі / П. В. Вербицька // Молодий вчений. – 2017. – № 1. – С. 368–371. – Бібліогр.: 7 назв.
2361. **Верес, К. О.** Подієвий туризм як інструмент патріотичного виховання молоді: [роль івентивного туризму, що стимулює освіт. процес, на прикладі відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка, роль партнерства для розвитку регіону] / К. О. Верес // Наук. пр. Нац. ун-ту харчових технологій. – 2014. – Т. 20, № 4. – С. 197–203.
2362. **Вертипорох, О. О.** Розвиток туристсько-краєзнавчої та національно-патріотичної роботи в освітній галузі Дніпропетровщини [Електронний ресурс] / Олександра Олександрівна Вертипорох // Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. фіз. культури. – Текст. дані. – Харків, 2016. – Вип. 1. – С. 67–71. – Режим доступу: http://journals.urau.ua/tourism_kzvsst/article/view/80142 (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2363. **Вилегжаніна, Т.** Деякі аспекти національно-патріотичної діяльності публічних бібліотек України / Т. Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2015. – № 4. – С. 4–6.
2364. **Виховую зерна духовності** : [іст.-краєзнав. клуб «Заграва»] / авт.-упоряд. Гриняк Ніна // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Квіт. (№ 7/8). – С. 23–31.
2365. **Вільховик, О. В.** Проектна діяльність бібліотеки з патріотичного виховання / О. В. Вільховик // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 206–210.
2366. **Власюк, Г. І.** Спортивно-просвітницька організація «Пласт» у системі патріотичного виховання молоді / Г. І. Власюк, В. К. Кіндрат // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне : Вид-во РДГУ, 2016. – Вип. 4. – С. 116–124.
2367. **Вознесенська, О. Л.** Взаємодія підлітків в віртуальних групах як основа розвитку патріотизму / О. Л. Вознесенська // Соціально-

- психологічні особливості професійної діяльності працівників соціальної сфери: виклики сьогодення : матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Мелітополь, 27–29 трав. 2016 р. / Ін-т соц. та політ. психології НАПН України, Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Мелітоп. ін-т екології та соц. технологій ВНЗ ВМУРОЛ «Україна». – Київ ; Мелітополь, 2016. – С. 8–10. – Бібліогр.: с. 10.
2368. **Галкіна, І.** Громадянське становлення дитини: співпраця школи, сім'ї та громадськості / Ірина Галкіна, Марина Кобиль // Директор шк. – 2015. – Листоп. (№ 21/22). – С. 76–103.
2369. **Гарнійчук, В. М.** Функціонування громадських організацій у системі патріотичного виховання підростаючого покоління / В. М. Гарнійчук // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : звіт. наук.-практ. конф. за 2013 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2014. – Т. 4. – С. 268–271.
2370. **Гарнійчук, В. М.** Школа виживання : патріотичний клуб «Юні патріоти» : програма / В. М. Гарнійчук // Безпека життєдіяльності. – 2015. – № 7. – С. 13–14.
2371. **Гергуль, С. М.** Самоосвіта вчителя як джерело патріотичного виховання учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / С. М. Гергуль // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: «Щоб у серці жила Батьківщина» : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. і XXIII Всеукр. пед. читань : [15–16 верес. 2016 р., м. Луцьк] / Нац. акад. пед. наук України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Луцьк, 2016. – С. 40–44. – Бібліогр.: с. 44 (11 назв).
2372. **Горбонос-Андропова, О. Р.** Національно-патріотичне виховання засобами туризму і краєзнавства у Дніпропетровському дитячо-юнацькому центрі міжнародного співробітництва [Електронний ресурс] / О. Р. Горбонос-Андропова // Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. фіз. культури. – Текст. дані. – Харків, 2017. – Вип. 2. – С. 25–30. – Режим доступу: http://journals.urau.ua/tourism_kzvsst/issue/view/6939 (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2373. **Гринюк, Л.** Роль клубної роботи в громадянському становленні учнів (із досвіду роботи історико-патріотичного клубу «ВІП» у 2012–2013 навчальному році) / Л. Гринюк // Проблеми дидактики історії. – 2014. – Вип. 5. – С. 166–171.
2374. **Гриценко, Н. В.** Козацтво – основа національно-патріотичного виховання та духовного збагачення учнівської молоді Долинщини / Н. В. Гриценко // Пед. вісн. – 2014. – № 1/2. – С. 110–112 : портр.

2375. **Гришук, Д. Г.** Громадянська соціалізація молоді у вимірах цінностей козацької педагогіки [Електронний ресурс] / Д. Г. Гришук // Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій: матеріали І міжнар. наук.-практ. конф. викладачів і аспірантів, 30 берез. 2016 р. – Київ, 2016. – С. 52–56. – Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/vydannya/konferenc/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98_%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_30_03_2016_1.pdf (дата звернення: 01.12.2018). – Назва з екрана.
2376. **Данилова, Л. В.** Особливості національно-патріотичного виховання дітей в сучасних умовах / Л. В. Данилова // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 187–194.
2377. **Двойнінова, О.** Діяльність громадських організацій українців Португалії з метою збереження національної ідентичності / О. Двойнінова, О. Кушпетюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 99–101.
2378. **Дем'янюк, Т. Д.** Інноваційні технології духовно-морального виховання особистості у позашкільному закладі / Т. Д. Дем'янюк // Інноватика у навчанні та вихованні: часопис каф. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ін-т психології і педагогіки. – Рівне, 2014. – Вип. 3. – С. 6–17.
2379. **Димашевська, Х.** Національно-патріотичне виховання в гуртковій роботі еколого-натуралістичного спрямування / Христина Димашевська // Освіта на Луганщині. – 2018. – № 1. – С. 50–52.
2380. **Діденко, О.** Діяльність козацьких товариств як складова національно-патріотичного виховання / О. Діденко // Актуальні проблеми держ. упр.: зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2014. – Вип. 1. – С. 52–55.
2381. **Дідух, І.** Виховний потенціал пластового мандрівництва і таборування / І. Дідух // Молодь і ринок. – 2015. – № 1. – С. 90–94. – Бібліогр.: 7 назв.
2382. **Діхтяренко, З.** Виховання патріотизму в дітей 5–11 років життя у фізкультурно-патріотичному гуртку «Оздоровчий хортинг» / З. Діхтяренко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 110–125.

2383. **Діхтяренко, З. М.** Фізкультурно-патріотичний гурток «Оздоровчий хортинг» – один із засобів виховання патріотизму в дітей 5–10 років / З. М. Діхтяренко // Фіз. виховання в рід. школі. – 2017. – № 2. – С. 41–45.
2384. **Дмитренко, І.** Лялька-мотанка – прадавній оберіг українського народу / І. Дмитренко // Позашкілля. – 2016. – Квіт. (№ 4). – С. 31–38.
2385. **Довгаль, С.** Декоративно-ужиткове мистецтво : виховання ціннісного ставлення до суспільства і держави / С. Довгаль // Позашкілля. – 2016. – Січ. (№ 1). – С. 37–44.
2386. **Долгова, О. В.** Роль координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання дітей і молоді у вихованні свідомого громадянина-патріота [Електронний ресурс] / Долгова О. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-Ihc0l6ekp0djdtQWc/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2387. **Долгопола, Г. Є.** Розробка патріотично-виховної екскурсії «Сторінками УПА на Прикарпатті» [Електронний ресурс] / Долгопола Г. Є., Коробейникова Я. С., Зоріна Г. П. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHelZrX2tyWG1YRzQ/view> (дата звернення: 25.04.2018). – Назва з екрана.
2388. **Дудар, О. В.** Квест на историко-патриотическую тематику / О. В. Дудар // Заступник директора шк. – 2015 – № 4. – С. 49–58.
2389. **Дузенко, Т. А.** Любов до своєї країни починається з любові до свого міста, села, вулиці / Т. А. Дузенко // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 31–37.
2390. **Єрмоєнко, Е.** Національна дитячо-юнацька військово-спортивна гра «Хортинг-патріот» як форма національно-патріотичного та фізичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів України / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 163–185.
2391. **Єфименко, Д. В.** Засоби формування національної свідомості учнів дитячих хореографічних колективів / Єфименко Д. В. // Зб. тез наук.

доп. студентів Бердянського держ. пед. ун-ту на Днях науки 17 трав. 2018 р. – Бердянськ, 2018. – Т. 1 : Пед. науки. – С. 207–209.

2392. **Жайворонок, Т. А.** Національна культура у творчості дітей: діапазон ідей і практик у діяльності дитячої бібліотеки / Т. А. Жайворонок // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 158–163.
2393. **Жулковський, В.** Роль молодіжної скаутської організації «пласт» у національно-патріотичному вихованні підростаючих поколінь / В. Жулковський // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Педагогічні науки / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. – Хмельницький, 2016. – № 3. – С. 62–70.
2394. **Журавель, О. С.** Патріотичний зміст туристсько-краєзнавчих картографічних творів / О. С. Журавель // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – Вип. 22. – С. 65–68. – Бібліогр.: 7 назв.
2395. **Заблоцький, В. В.** Роль громадських організацій в розбудові інститутів громадянського суспільства в Україні / В. В. Заблоцький // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Старобільськ, 2015. – С. 28–29.
2396. **Заболотна, Н. М.** Молодіжні організації в системі інститутів громадянського суспільства України / Н. М. Заболотна // Ефективність держ. упр. – 2014. – Вип. 40. – С. 334–341.
2397. **Затхєєва, Л. О.** Вітчизна в серці / Л. О. Затхєєва, З. М. Ляшенко // Позакласний час. – 2015. – Верес. (№ 9). – С. 32–33.
2398. **Зонтова, К. А.** Методика навчання основ народної ляльки в закладах позашкільної освіти / Зонтова Катерина Анатоліївна // Освіта і наука – 2018 : матеріали звітно-наукової конференції студентів 16–20 квіт. 2018 р. : зб. наук. пр. [Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова] / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – Київ, 2018. – С. 63–64.
2399. **Івашковський, В.** Концепція військово-патріотичного виховання молоді України в Товаристві Сприяння Обороні України (проект) / В. Івашковський // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 22–37.
2400. **Іващенко, В.** Патріотичне виховання школярів у позаурочній діяльності шляхом дослідження вітчизняної космонавтики : [клуб «До

зірок» у БДТ «Шевченківець», м. Київ] / В. Іващенко // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Берез. (№ 5/6). – С. 8.

2401. **Івженко, Ю. В.** Молодіжні громадські організації як інститут формування соціальної активності особистості / Ю. В. Івженко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Кіровоград, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 289–296.
2402. **Ігнатська, Л.** Національно-патріотичний проект «Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього» / Л. Ігнатська // Проектна діяльність учнів у системі компетентісно спрямованої соціальної і життєвої практики в 11-річній школі та позашкільній освіті : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. : [в 2 ч.] / Держ. наук. установа «Ін-т інновац. технологій і змісту освіти» та ін. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Ч. 1. – С. 214–219.
2403. **Ільчук, Л. І.** Громадянське суспільство у патріотичному вимірі / Л. І. Ільчук // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Національна академія управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 24–28. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2404. **Капустін, С. В.** Практична парадигма громадянського виховання особистості / С. В. Капустін // Проблеми соц. роботи: філософія, психологія, соціологія. – 2017. – № 2. – С. 34–42.
2405. **Каталог освітніх успішних практик з громадянської освіти та національно-патріотичного виховання шкільної молоді** / [Іванюк І. В.] ; Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. – Київ : [б. в.], 2017. – 14 с.
2406. **Католіченко, Л.** Виховуйте людину : Дитячі об'єднання як джерело розвитку соціальної ініціативності підлітків в умовах ЗНЗ / Л. Католіченко // Шк. світ. – 2016. – Верес. (№ 18). – С. 20–22.
2407. **Кирилюк, В.** Діяльність мережі євроклубів як механізму інтеграції до європейського освітнього простору / Вікторія Кирилюк // Рідна шк. – 2015. – № 9/10. – С. 33–37.
2408. **Клименко, Н. О.** Специфіка функціонування пластових видань У ХХІ столітті / Клименко Н. О., Кузьменко А. О. // Тиждень науки : тези доп. наук.-практ. конф., Запоріжжя, 13–17 квіт. 2015 р. – Запоріжжя, 2015. – Т. 3. – С. 444–446.
2409. **Кличко, А. О.** Теоретичні основи виховання національної гідності молодших школярів у позаурочній діяльності / А. О. Кличко // Інноватика у вихованні. – 2015. – Вип. 1. – С. 221–229.

2410. **Клімович, В.** Розвиток громадянськості як основи консолідації суспільства та зміцнення держави / В. Клімович // Держ. упр. та місцеве самоврядування. – 2014. – Вип. 1. – С. 14–22.
2411. **Клюй, Т. М.** Сучасні підходи до формування громадянина- патріота у бібліотеках України для дітей / Т. М. Клюй // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 195–200.
2412. **Кобинець, А.** Шевченківська тематика на сторінках «Запорізької правди»: формування у читачів національно-патріотичного світогляду / А. Кобинець // Журналістика : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – Вип. 15. – С. 37–54. – Бібліогр.: 6 назв.
2413. **Коваленко, Ю. П.** Патріотичне виховання молодших школярів у бібліотечному просторі / Ю. П. Коваленко // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 87–96.
2414. **Коваль, А. В.** Використання потенціалу хортингу в патріотичному вихованні української молоді / А. В. Коваль // Зб. наук. пр. [Херсон. держ. ун-ту]. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 75 (2). – С. 55–59.
2415. **Коваль, А.** Давньоукраїнські та сучасні українські бойові мистецтва / А. Коваль // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / ДВНЗ «Донбас. держ. пед. ун-т». – Харків, 2016. – № 2 (76). – С. 132–143. – Бібліогр.: с. 141–142 (15 назв).
2416. **Коваль, Т.** Червона калина – то наша родина : фольклористична ігрова програма для дітей молодшого та середнього шкільного віку / Т. Коваль, О. Коваль // Позашкілля. – 2016. – Лют. (№ 2). – С. 68–71.
2417. **Коломієць, Г. А.** Роль громадських організацій у сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді / Г. А. Коломієць // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 р., м. Херсон): у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва та ін. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 132–135.
2418. **Коломоєць, Г. А.** Суспільний вимір Всеукраїнської гри «Джура-2014: Хортиця»: за матеріалами анкетування / Г. А. Коломоєць, О. С. Бондарчук // Фіз. виховання в рідній шк. – 2014. – № 6. – С. 33–35.
2419. **Коломоєць, Г.** Виховання патріотизму в старших підлітків засобами хортингу – національного виду спорту України / Г. Коломоєць, А. Ребрина // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед.

наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ : Паливода А. В., 2015. – Вип. 3. – С. 38–43.

2420. **Коломоєць, Г. А.** «Джура» як система виховання патріота та лицаря України / Г. А. Коломоєць // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звітної наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 4. – С. 277–281.
2421. **Коломоєць, Г. А.** Розвиток фізичних якостей та формування патріотичної вихованості старших підлітків засобами Всеукраїнської гри «Джура» / Г. А. Коломоєць // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – 2015. – Вип. 3 (1). – С. 187–190.
2422. **Коломоєць, Г. А.** Навчальна програма факультативу, курсу за вибором, гуртка «Патріотичні військово-спортивні ігри» / Г. А. Коломоєць, А. А. Ребрина, В. В. Деревянко // Фіз. виховання в рідній шк. – 2016. – № 1. – С. 28–32.
2423. **Королук, А. В.** Національно-патріотичне виховання як важлива складова національної безпеки / А. В. Королук, О. В. Королук // Зб. наук. пр. [Військ. акад.] / Військ. академія (м. Одеса). – 2015. – № 1 (3). – С. 155–158.
2424. **Корж, А. А.** Роль археологічної спадщини в національно-патріотичному вихованні молоді [Електронний ресурс] / Корж Антон Анатолійович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 138–140. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2425. **Косюк, Л. В.** Від Богдана до Майдану / Л. В. Косюк // Позакласний час. – 2016. – Груд. (№ 12). – С. 8–9.
2426. **Кравченко, С. М.** Шкільний історико-краєзнавчий музей як складова національно-патріотичного виховання підростаючого покоління / С. М. Кравченко // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнародною участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 174–178.
2427. **Кудін, В. С.** Позашкільний заклад – центр патріотичного виховання / В. С. Кудін // Пед. вісн. – 2015. – № 3. – С. 73–74.
2428. **Кудін, В. С.** Реалізація педагогічних інновацій у справі виховання соціально активного громадянина України : з досвіду роботи ліги

- старшокласників Черкащини / В. С. Кудін // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 37–40.
2429. **Кукушкін, К.** Виховання учнівської молоді засобами військово-спортивного хортингу / К. Кукушкін // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 17–25.
2430. **Кульчицький, В. Й.** Роль молодіжних організацій у патріотичному вихованні школярів в Україні у другій половині ХХ ст. / В. Й. Кульчицький // Вісн. Дніпропетровського ун-ту імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. – 2016. – № 1. – С. 80–84.
2431. **Лавриненко, С. О.** Національна свідомість особистості як фактор формування громадянського суспільства в Україні / С. О. Лавриненко // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2014. – Вип. 90. – С. 247–251.
2432. **Левицька, В.** Мистецтво як компонент національно-культурного розвитку особистості / В. Левицька // Аркадія. – 2015. – № 3 (44). – С. 5–99.
2433. **Ликова, Я.** Формування патріотичних почуттів у дітей та підлітків на кращих зразках української музичної культури / Я. Ликова // Позашкілля. – 2016. – Трав. (№ 5). – С. 67–70. – Бібліогр.: 8 назв.
2434. **Лиса, М.** Товариство «Взаїмна поміч українського вчительства»: структура, вплив на формування національної свідомості учительства (1924–1925 рр.) / М. Лиса // Наук. зап. Тернопіл. нац. пед. ун-ту імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – 2014. – Вип. 1 (1). – С. 44–49.
2435. **Литвиненко, Ю. О.** Ми – українці / Ю. О. Литвиненко // Позаклас. час. – 2016. – № 7. – С. 6–7.
2436. **Литвиненко, Ю. О.** Україна – це ти і я / Ю. О. Литвиненко // Позакласний час. – 2016. – Лип. (№ 7). – С. 4–5.
2437. **Литовченко, О. В.** Роль позашкільних навчальних закладів у формуванні світогляду та ціннісних орієнтацій учнів / О. В. Литовченко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2015. – Вип. 19 (1). – С. 330–340.
2438. **Литовченко, О. В.** Цінності підлітків та старшокласників: дослідження серед учнів позашкільних навчальних закладів / О. В. Литовченко // Наук. вісн. Нац. екол.-натураліст. центру. Пед. науки. Екологія. – 2015. – № 1. – С. 30–37.

2439. **Лобзова, В.** На Херсонщині відбулася обласна патріотична акція «Герої ХХІ століття» / В. Лобзова // Бібліосвіт : інформ. вісн. – 2016. – № 4 (60). – С. 66–68.
2440. **Лобзова, В.** Обласна патріотична акція Херсонщини «Герої ХХІ століття»: шануємо живих, пам'ятаємо про полеглих / В. Лобзова // Бібл. планета. – 2017. – № 2. – С. 24–25.
2441. **Лосюк, П. В.** На вістрі часу : освітньо-краєзнавчі ст. / Петро Лосюк ; Н.-д. лаб. «Гуцульська етнопедагогіка і гуцульщинознавство» НАПН України. – Косів : Писаний камінь, 2016. – 275 с. – Із змісту : Національно-патріотичне виховання як покликання серця.
2442. **Майдан від першої особи : 45 історій Революції гідності** / Укр. ін-т нац. пам'яті ; [уклад.: Тетяна Ковтунович, Тетяна Привалко]. – Київ : К.І.С., 2015. – 319 с.
2443. **Мальований, М. М.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді (на прикладі діяльності Запорізької козацької організації «СПАС» / М. М. Мальований, Л. І. Мальована, Н. М. Богомоллова // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції (16–17 квітня 2015 р., м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсєєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 197–201.
2444. **Манжула, Т. С.** Патріотична свідомість дітей – майбутнє України / Т. С. Манжула // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 78–87.
2445. **Марковець, В. М.** Технології впливу державної політики на процес формування патріотичного виховання молоді / В. М. Марковець. // Державне управління: удосконалення та розвиток : електрон. наук. фах. вид. / Дніпропетров. держ. аграрно-екон. ун-т, «ДКЦ Центр». – Київ: [б. в.], 2014. – № 8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2014_8_9 (дата звернення: 20.05.2018). – Назва з екрана.
2446. **Марковець, В. М.** Управлінський вплив на виховання патріотичної особистості в умовах становлення незалежної держави [Електронний ресурс] / В. М. Марковець // Держ. упр.: удосконалення та розвиток : електрон. наук. фах. вид. / Дніпропетров. держ. аграр.-екон. ун-т, «ДКЦ Центр». – Київ : [б. в.], 2014. – № 7. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2014_7_4 (дата звернення: 20.09.2017). – Назва з екрана.

2447. **Марченко, В.** Шляхи реалізації національно-патріотичного виховання в ПНЗ / Валентина Марченко, Світлана Горбаченко, Анна Єфремова // Позашкілля. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 19–33. – Бібліогр.: 6 назв.
2448. **Мельничук, Ю. Л.** Виховання українського патріотизму сучасної молоді засобами козацької педагогіки / Ю. Л. Мельничук // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 116–119.
2449. **Микитенко, М.** Національно-патріотичне виховання підлітків у діяльності служби пробації (на прикладі хортингу) / М. Микитенко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2016. – Вип. 6. – С. 15–23.
2450. **Митрофанова, Л. І.** Плекаймо патріотів України: можливості і реалії / Л. І. Митрофанова // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 13–27.
2451. **Моїсєєв, В. В.** Роль музеїв у військово-патріотичному вихованні молоді / В. В. Моїсєєв // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2015. – Вип. 220. – С. 124–129.
2452. **Муромець, В.** Формування громадянськості підлітків у процесі занять із хортингу в позашкільних навчальних закладах / Вікторія Муромець // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 168–173. – Бібліогр.: с. 172–173 (7 назв).
2453. **Навроцький, О. О.** Молодіжні громадські організації як інститути громадянського суспільства в Україні / О. О. Навроцький // Вісн. Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Серія: Право = Kharkov University bulletin / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – Вип. 20. – С. 95–99. – Бібліогр.: 14 назв.
2454. **Неживий, О. І.** Луганщина – земля українська. Духовні обереги рідного краю : [літ.-краєзнавчі ст. та нариси] / О. І. Неживий. – Вид. 2-ге, допов. й перероб. – Полтава : Полтав. літератор, 2017. – 166 с.

2455. **Нечитайло, А. А.** Патріотичне виховання молоді засобами соціальних мереж у глобальному інформаційному просторі / А. А. Нечитайло // *Правова інформатика*. – 2014. – № 4. – С. 28–33.
2456. **Ніколаєв, О.** Скаутинг і краєзнавство : навч. програма з позашк. освіти військ.-патріот. Напрямку : 5 років навчання / О. Ніколаєв // *Позашкільля*. – 2016. – Лют. (№ 2). – С. 25–50.
2457. **Новіцька, Н. С.** Форми та засоби бібліотечного впливу на становлення громадянської позиції сучасного патріота незалежної держави / Н. С. Новіцька // *Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного*. – Полтава, 2015. – С. 96–104.
2458. **Окрилені Україною (тренінг з національно-патріотичного виховання молоді) :** посібник / [авт. кол.: Ж. В. Петрочко, В. І. Кириченко]. – Харків : [Панов А. М.], 2016. – 134 с.
2459. **Окушко, Т. К.** Виховання громадянина-патріота у дитячих громадських об'єднаннях / Окушко Т. К. // *Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік*. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 256–260.
2460. **Окушко, Т. К.** Впровадження особистісно орієнтованих технологій патріотичного виховання учнівської молоді в громадських об'єднаннях / Т. К. Окушко // *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання* – Київ, 2017. – Вип. 21 (2). – С. 103–115.
2461. **Окушко, Т. К.** Методика формування соціальної ініціативності підлітків у дитячому громадському об'єднанні / Т. К. Окушко // *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр.* – Кіровоград, 2014. – Вип. 18, кн. 2. – С. 51–60.
2462. **Окушко, Т. К.** Особистісно орієнтовані технології патріотичного виховання учнівської молоді в громадських об'єднаннях: теоретичні засади / Т. К. Окушко // *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання*. – Київ, 2016. – Вип. 20 (2). – С. 68–78.
2463. **Олійник, Л. Г.** Взаємодія музею, дитячого садка, школи та бібліотеки у патріотичному вихованні підростаючого покоління / Л. Г. Олійник // *Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури*

України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 60–66.

2464. **Оніщук, Л. М.** Спортивний туризм як засіб національно-патріотичного виховання студентів / Л. М. Оніщук // Вісник Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Пед. науки. Фіз. виховання та спорт / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2014. – Вип. 118 (3). – С. 219–221.
2465. **Оржеховська, В.** Стратегія розвитку національно-патріотичного виховання дітей і молоді в Україні на засадах хортингу / В. Оржеховська // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 54–61.
2466. **Особистісно орієнтовані технології національно-патріотичного виховання учнівської молоді в громадських об'єднаннях** : метод. посіб. / [Т. К. Окушко та ін.]. – Київ ; Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. – 198 с.
2467. **Остапенко, О.** Критерії, показники та рівні військово-патріотичної вихованості молодших підлітків у процесі занять хортингом / Олександр Остапенко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 35–46. – Рез. англ. – Бібліогр.: с. 43–44.
2468. **Отришко, К.** Роль видатних діячів хореографічного мистецтва України у національно-патріотичному вихованні сучасної молоді / Отришко Катерина // Зб. тез наук. доп. студентів Бердянського держ. пед. ун-ту на Днях науки 17 трав. 2018 р. – Бердянськ, 2018. – Т. 1: Пед. науки. – С. 243–244.
2469. **Пастернак, Н.** Патріотичне свято / Надія Пастернак // Культура і життя. – 2014. – 29 серп. – С. 17.
2470. **Патріотичні акварелі: формування свідомого громадянина-патріота України** : навч.-метод. посіб. / [авт.-уклад.: О. І. Боярчук, Л. В. Микитюк, Ю. П. Устич] ; Київ. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів. – Біла Церква : КНЗ КОР «КОПОПК», 2015. – 264 с.
2471. **Пащенко, О. В.** Гра як особистісно орієнтована технологія патріотичного виховання учнівської молоді у дитячих об'єднаннях природоохоронного спрямування / О. В. Пащенко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бега, Ж. В. Петроцько. – Вип. 5. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 203–205.

2472. **Пашенко, О. В.** Роль соціальних ініціатив дитячих природоохоронних організацій у становленні громадянина / О. В. Пашенко // Екол. вісн. – 2015. – № 4 (91). – С. 26–28.
2473. **Перекуда, Є. В.** Активність громадянського суспільства на південному сході України в контексті сучасної кризи / Євген Вікторович Перекуда // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін : зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 14. – С. 21–26.
2474. **Петрочко, Ж. В.** Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрмоменко. – Київ : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
2475. **Петрочко, Ж.** Патріотичне виховання сучасної молоді на основі козацької педагогіки (хортингу) / Ж. Петрочко, І. Білоцерківець // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 42–50.
2476. **Походжук, Д.** Українські патріотичні писанки / Д. Походжук // Слово Просвіти. – 2017. – 20–26 квітня (№ 16). – С. 8.
2477. **Постовий, В. Г.** Хортинг – продовження традицій фізичної культури та розвитку дітей в історії українського народу / В. Г. Постовий // Фіз. виховання в рідній шк. – 2017. – № 1. – С. 32–35.
2478. **Припута, І. П.** Система національно-патріотичного виховання учнівської молоді на засадах козацько-лицарських традицій «Київська Січ» / І. П. Припута // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 99–102.
2479. **Програми з позашкільної освіти: туристсько-краєзнавчий та військово-патріотичний напрями** : [збірник] / [М. Ю. Косило та ін. ; заг. ред. М. Ю. Косило] ; Департамент освіти і науки Івано-Франків. облдержадмін., Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнавства учнів. молоді. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2018. – 537 с.
2480. **Пустовіт, Г. П.** Патріотичне виховання у змісті позашкільної освіти: сьогодення і перспективи / Г. П. Пустовіт // Релігія та Соціум. – 2015. – № 4 (20). – С. 97–103.
2481. **Радчук, Н.** Українська народна пісня як засіб патріотичного та духовного виховання козацят-хортингістів / Н. Радчук // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т

- проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 47–53.
2482. **Радчук, Н. І.** Роль пісні у військово-патріотичному вихованні козачат / Н. І. Радчук // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – № 7. – С. 346–354.
2483. **Разуменко, Т. О.** Роль танцювальних традицій у патріотичному вихованні молоді на прикладі України та КНР / Т. О. Разуменко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2016. – Вип. 54. – С. 107–118.
2484. **Савенко, Н.** Система роботи педагогічного колективу з патріотичного виховання засобами позашкільної роботи (з досвіду роботи Лисичанського центру науково-технічної творчості учнівської молоді) / Наталія Савенко // Освіта на Луганщині. – 2017. – № 1. – С. 59–64. – Бібліогр.: 10 назв.
2485. **Свячена, Я. Ю.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді : проект «Харків – місто патріотів» / Я. Ю. Свячена // Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця = Psychological and Pedagogical Problems of modern Specialist Formation : зб. наук. ст. : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., (Україна, Харків, 7–8 черв., 2017 р.) / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків, 2017. – С. 146–152 : табл. – Бібліогр.: с. 151 (8 назв).
2486. **Семенишена, В. С.** Інноваційні підходи до формування національно-патріотичних цінностей школярів у закладі позашкільної освіти / В. С. Семенишена // Духовно-історичні засади розвитку української нації : матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол. : В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 68–73.
2487. **Сеник, А. М.** Наукові підходи до процесу формування державницької позиції учнівської молоді в умовах позашкільного навчального закладу: теоретичні та практичні аспекти / А. М. Сеник // Пед. науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – Вип. 74, том 2. – С. 64–68. – Бібліогр.: 10 назв.
2488. **Сеник, А.** Формування державницької позиції учнівської молоді позашкільних навчальних закладів як виховна система / Алла Сеник // Пед. часопис Волині. – 2017. – № 3. – С. 28–35. – Бібліогр.: 16 назв.
2489. **Слінченко, Л. В.** Роль громадських організацій у формуванні особистості: регіональний вимір / Л. В. Слінченко // Особистість, суспільство, держава: проблеми минулого і сьогодення / редкол.: В. М. Власенко, В. М. Звагельський, Р. Камберова [та ін.]. – Суми, 2014. – Ч. 2, т. 1. – С. 176–178.

2490. **Сорока, В.** Джура піде Україною : [організаційне забезпечення проведення гри «Джура», патріот. виховання] / В. Сорока // Освіта України. – 2015. – 11 трав. (№ 18/19). – С. 5 : фотогр.
2491. **Соцков, О.** Хроніки війни, що не була оголошена : [про діяльність б-к Луганської обл. у період проведення АТО] / О. Соцков // Бібл. форум України. – 2015. – № 1. – С. 6–7.
2492. **Срібна, М. А.** Формування патріотизму в Спілці української молоді / М. А. Срібна // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 117–119. – Бібліогр.: 6 назв. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2493. **Старовойтова, Н. С.** Патріотичне виховання дітей та молоді на заняттях гуртка художньої вишивки [Електронний ресурс] / Старовойтова Н. С., Бабенко Н. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-1HUVpYdktBazlZeHM/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2494. **Талашкевич, Л. В.** Формування громадянсько-патріотичної позиції учнівської молоді на основі краєзнавчих матеріалів / Л. В. Талашкевич // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 116–119.
2495. **Технології розвитку і захисту національного інформаційного простору** : [монографія] / [О. Онищенко (керівник проекту), В. Горовий, В. Попик та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 296 с. – Бібліогр. в кінці розділів. – Із змісту: Розд. 2 : Інформаційні чинники трансформації української національної ідентичності в умовах інформаційної агресії. – С. 49–78.
2496. **Тимофєєв, В.** Бритівська Січ – школа національно-патріотичного виховання / Валерій Тимофєєв // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. Ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 77–98.
2497. **Тимчик, М. В.** Патріотичне виховання підлітків під час занять українським видом єдиноборств «хортинг» / М. В. Тимчик // Наук. часопис Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 14. – С. 412–417.

2498. **Тимчик, М. В.** Патріотичне виховання старших підлітків у процесі занять єдиноборством хортинг / М. В. Тимчик // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 4. – С. 240–244.
2499. **Тогобіцька, Л. М.** Особливості формування патріотичної свідомості дітей у бібліотеках в умовах сучасних соціально-політичних викликів Л. М. Тогобіцька // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 163–183.
2500. **Тупчієнко, Л. С.** Патріотизм у системі смисложиттєвих цінностей / Л. С. Тупчієнко // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 38–40. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2501. **Усенко, О. І.** Процес самоорганізації громадсько-політичних рухів в соціальних мережах / О. І. Усенко // Тиждень науки : зб. тез доп. щоріч. наук.-практ. конф. серед студентів, викладачів, науковців, молодих учених і аспірантів / редкол. : Ю. М. Внуков (відп. ред.) [та ін.]. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2015. – Т. 3. – С. 420–421.
2502. **Фещенко, О.** Моя Україна / О. Фещенко // Позакласний час. – 2016. – Груд. (№ 12). – С. 15–16.
2503. **Формування ціннісних орієнтирів** навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах : монографія / [за ред. В. В. Мачуського]. – Київ : Задруга, 2017. – 220 с. – Із змісту : підрозділ 2.3 : Дослідження виховання патріотизму у дітей та учнівської молоді – як основного ціннісного орієнтиру позашкільної освіти.
2504. **Хатько, А. В.** Стратегічні напрями діяльності української федерації хортингу / А. В. Хатько // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 6. – С. 26–29.
2505. **Хемчян, І. І.** Всеукраїнський вебінар «Виховуємо громадянина – патріота України» / Хемчян І. І. // Шкіл. б-ка плюс. – 2015. – Січ. (№ 1/2). – С. 4.
2506. **Хлебнікова, К. В.** Інноваційні підходи в системі роботи з національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Кіровоградському обласному ЦДЮТ [Електронний ресурс]

- / Хлебнікова К. В. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-ІНОНІJZ214NlpFWHc/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2507. **Цатурян, І.** Ігри патріотів : інтелектуально-спортивно-розважальний квест / І. Цатурян, О. Коваль // Позашкілля. – 2016. – Квіт. (№ 4). – С. 69–73.
2508. **Цебро, Я. І.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді в умовах позашкільного навчального закладу [Електронний ресурс] / Цебро Яна Ігорівна, Яременко Світлана Петрівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 339–343. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2509. **Ціннісні орієнтири** навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах : метод. посіб. / А. Е. Бойко [та ін.]. – Київ : Артмедіа прінт, 2017. – 272 с.
2510. **Чашечнікова, Н. В.** Патріотичне виховання молодших школярів засобами народного танцю в позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Наталія Валеріївна Чашечнікова ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця: [б. в.], 2017. – 19 с.
2511. **Чиренко, Н. В.** Національна організація скаутів України: досвід діяльності / Н. В. Чиренко // Імідж сучас. педагога. – 2015. – № 4. – С. 63–64.
2512. **Чіка, В. Д.** Патріотичне виховання юного покоління: нові формати бібліотечної практики / В. Д. Чіка // Патріотичне виховання у бібліотеці: традиції минулого і сучасного досвіду : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 28–30 жовт. 2015 р. / М-во культури України, НБУ України для дітей, Полтав. ОБД ім. П. Мирного. – Полтава, 2015. – С. 131–139.
2513. **Шаповалова, Т. А.** Роль центру методичної та соціально-психологічної служби у вихованні в учнівської молоді почуття регіонального патріотизму / Т. А. Шаповалова // Пед. вісн. – Кіровоград, 2014. – № 1/2. – С. 79–82 : портр.

2514. **Шаріпова, О. А.** За Україну, за її волю : (20.02. День Героїв Небесної Сотні) / О. А. Шаріпова // Позакласний час. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 8–9.
2515. **Шевченко, В. В.** Шляхи впровадження козацької педагогіки в навчально-виховному процесі та діяльності дитячих громадських організацій / В. В. Шевченко // Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / МОН України, Відкритий міжнар. Ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 103–107.
2516. **Шевчук, М.** Free walking tour як засіб актуалізації міського патріотизму / М. Шевчук // Соціологічні студії. – 2016. – № 2. – С. 56–59.
2517. **Шило, О.** Військовий хортинг у системі національно-патріотичного виховання української молоді / О. Шило // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 54–59.
2518. **Шинкаренко, В. В.** Андрагогіка – педагогічна галузь та її роль в процесі патріотичного виховання / В. В. Шинкаренко // Наукова спадщина Василя Сухомлинського у контексті розвитку освіти особистості впродовж життя : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф., присвяч. 98-річчю від дня народж. В. Сухомлинського, 28–29 верес. 2016 р., м. Кропивницький / Ін-т модернізації змісту освіти, держ. наук. установа, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України, КЗ «Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського», КВНЗ «Вінниц. акад. неперерв. освіти», Луган. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Кропивницький, 2016. – С. 398–403. – Бібліогр.: С. 403 (8 назв).
2519. **Школа виживання «Самозахист»** // Позакласний час. – 2016. – Лип. (№ 7). – С. 35–46. – Зміст: Як діяти? Агресор далеко від вашого дому ; Як вижити? Військова агресія поруч ; Поведінка у місцях масового скупчення людей ; Стрес. Правила допомоги людям ; Самозахист під час терористичних актів ; Квест «Юні патріоти наготові!».
2520. **Шкуренко, О.** «Я – патріот». Навчальна програма з позашкільної освіти гуманітарного напрямку (початковий рівень, перший рік навчання) / Шкуренко О. // Позашкілля. – 2017. – № 6. – С. 15–18.
2521. **Шпак-Мельник, В. Х.** Національно-патріотичне виховання на засадах козацької педагогіки та звичаю – основа діяльності дитячо-юнацької громадської організації / В. Х. Шпак-Мельник

// Впровадження козацько-лицарських традицій в освітній простір України в контексті стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / МОН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 130–133.

2522. **Юрчак, Н. В.** Віче-реквієм «Герої не вмирають!» / Наталія Василівна Юрчак // Освіта та розвиток обдар. особистості. – 2015. – № 11. – С. 49–55 : іл., слайди.

2523. **Якимова, О.** Військові поховання та меморіали Першої світової війни як джерело патріотизму та національної ідентичності: культурно-мистецький вираз / О. Якимова // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2016. – Вип. 17. – С. 129–135.

2524. **Янчинська, Н. В.** «У всі часи, у всі віки славу Україні приносять козаки...» : (посвята в козачата) / Н. В. Янчинська // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 9. – С. 35–38.

2525. **Ящук, І.** Діяльність студентських творчих колективів у розвитку патріотизму сучасної молоді / Інна Ящук // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Мистецтвознавство = Visnyk of the Lviv University. Series Art Studies / Львів. держ. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2014. – С. 248–254.

РОЗДІЛ 7. ДОБРОЧИННА ТА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

2526. **Андреєва, М. О.** Сприяння розвитку соціальної мобільності студентської молоді у процесі волонтерської діяльності / М. О. Андреєва // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів, 2015. – Вип. 27. – С. 104–109.

2527. **Безрукова, О. А.** Волонтерський рух в Україні як прояв соціальної відповідальності громадян / О. А. Безрукова // Тиждень науки : тези доп. наук.-практ. конф., Запоріжжя, 13–17 квіт. 2015 р. / редкол.: Ю. М. Внуков (відп. ред.) [та ін.]. – Запоріжжя, 2015. – Т. 3. – С. 206–208.

2528. **Беліков, А. В.** Виховний потенціал волонтерського руху у кризових ситуаціях / А. В. Беліков // Виховання особистості: національно-патріотичний вимір : матеріали всеукр. наук.-метод. конф. (16–17 квіт. 2015 року, м. Херсон) : у 2 ч. / за ред. А. М. Зубка, С. О. Моїсеєва [та ін.]. – Херсон, 2015. – Ч. 1. – С. 26–32.

2529. **Богданов, О.** Перші кроки волонтерів інформаційних військ / О. Богданов, В. Мохор // Безпека інформації = Security of information. – 2015. – Т. 21, № 1. – С. 100–103.

2530. **Боловацька, Ю. І.** Залучення студентів-переселенців до волонтерської діяльності в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка / Ю. І. Боловацька // Імідж сучас. педагога. – 2016. – № 9. – С. 40–42.
2531. **Брюховецька, О. А.** Роль волонтерства у вихованні підростаючого покоління в умовах антитерористичної операції / О. А. Брюховецька, І. В. Осіпов // Освіта України в умовах військового конфлікту на Донбасі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Освіта України в умовах військового конфлікту на Донбасі». – Лисичанськ : ФОП Чернов О. Г. – 2017. – С. 21–22.
2532. **Виховання особистості у добродійній діяльності** : [метод. посіб.] / [Алексєєнко Т. Ф. та ін. ; під заг. ред. Т. Ф. Алексєєнко] ; Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України. – Київ ; Ніжин : Лисенко, 2015. – 191 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 179–191.
2533. **Глаголич, С. Ю.** Аналіз копінг-поведінки волонтерів, діяльність яких пов'язана із забезпеченням військових у зоні АТО / С. Ю. Глаголич // Мед. психологія. – 2016. – Т. 11, № 4. – С. 51–58.
2534. **Голик, М. М.** Волонтерський рух в системі морально-психологічного забезпечення сучасного українського війська / М. М. Голик // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2016. – Вип. 107. – С. 116–120.
2535. **Горобець, О. М.** Громадська активність українців у Польщі як прояв патріотизму / О. М. Горобець // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 44–45. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (2001–2015).
2536. **Грабовська, І.** Волонтерський рух у контексті становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні / І. Грабовська // Українознавчий альм. – 2017. – Вип. 20. – С. 26–30.
2537. **Гук, О.** Волонтерство як складова соціально-педагогічної діяльності з молоддю / О. Гук, Л. Сливка // Молодь і ринок. – 2017. – № 1. – С. 74–77.
2538. **Додонов, Р. О.** «Дорожня карта» вирішення східноукраїнського конфлікту як форма організації громадянської активності / Р. О. Додонов // Вісн. Донец. Нац. ун-ту. – 2015. – № 1/2. – С. 353–359.
2539. **Жданович, Ю. М.** Виховання патріотизму підлітків шляхом залучення до добродійної діяльності на підтримку воїнів АТО

- / Ю. М. Жданович // Інноватика у вихованні. – 2015. – Вип. 2 (2). – С. 172–180.
2540. **Жужа, Л.** Моральні аспекти волонтерського руху на підтримку АТО / Л. Жужа // *Evropsky politicky a pravni diskurz*. – 2015. – Vol. 2, iss. 2. – С. 210–215.
2541. **Жужа, Л. О.** Волонтерство АТО як політичний інститут: сутність та вплив на громадянське суспільство України / Л. О. Жужа // *Сучасне сусп-во*. – 2015. – Вип. 1 (1). – С. 38–49.
2542. **Жужа, Л. О.** Вплив антитерористичної операції на модифікацію функцій громадянського суспільства в Україні / Л. О. Жужа // *Молодий вчений*. – 2015. – № 5. – С. 111–115.
2543. **Жужа, Л. О.** Перетворення громадянського суспільства в Україні під впливом Революції гідності / Л. О. Жужа // *International scientific journal*. – 2015. – № 6. – С. 41–45.
2544. **Жужа, Л. О.** Політичний менеджмент волонтерства АТО / Л. О. Жужа // *Грані*. – 2015. – № 6. – С. 127–133.
2545. **Івженко, І. Б.** Теоретичні засади взаємодії органів місцевого самоврядування та волонтерських рухів в умовах суспільних трансформацій / І. Б. Івженко // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2017. – № 19. – С. 111–115.
2546. **Івченко, І. В.** Формування громадянської самосвідомості учнів школи національних меншин через залучення до волонтерської діяльності [Електронний ресурс] / Івченко І. В. // *Електрон. зб. наук. пр. Запоріз. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріз. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти*. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-IHUnVHbTFIRIEtMU0/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.
2547. **Карпач, Н. І.** Особливості розвитку молодіжної участі у волонтерській діяльності / Н. І. Карпач, С. П. Олешак // *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання*. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 351–360.
2548. **Козачук, М. Б.** Волонтерський рух в Україні в період кризового стану: соціологічний вимір / М. Б. Козачук // *Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська акад.»]*. Серія: Соціологія. – 2015. – Т. 258, вип. 246. – С. 92–96.
2549. **Котигоренко, В. О.** Громадянське суспільство України: потенціал волонтерства / В. О. Котигоренко, О. С. Мандебура // *Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац.*

- пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2016. – Вип. 115. – С. 346–356.
2550. **Кудря, М. В.** Теоретико-методологічні засади дослідження волонтерства як інституту громадянського суспільства / М. В. Кудря // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Серія: Політ. науки. – 2016. – № 2. – С. 38–42.
2551. **Лобська, М.** Студентські волонтерські групи: особливості та напрями діяльності / М. Лобська // Молодь і ринок. – 2017. – № 1. – С. 152–155.
2552. **Луцинський, Ю. М.** Формування патріотизму студентської молоді у процесі волонтерської діяльності в умовах гуманітарно-педагогічного коледжу / Ю. М. Луцинський, С. В. Марчук // Проблеми освіти : наук. зб. / Акад. міжнар. співробітництва з креат. педагогіки. – Вінниця ; Київ, 2015. – Вип. 82 : Формування патріотизму та полікультурної компетентності майбутніх фахівців гуманітарно-педагогічного профілю : матеріали XII міжнар. конф., 19–21 берез. 2015 р. – С. 156–158.
2553. **Мартинцова, Н.** Волонтерський рух учнів ПТНЗ / Н. Мартинцова, Л. Романюта, О. Коновалова // Профтехосвіта. – 2016. – № 6. – С. 31–32.
2554. **Матат, Д.** Волонтерство заради миру : Молодіжні проекти / Д. Матат // Освіта України. – 2015. – 9 листоп. (№ 44/45). – С. 8–9.
2555. **Матійчик, А. В.** Волонтерська діяльність як детермінанта розвитку громадянського суспільства / А. В. Матійчик // Грані. – 2016. – № 8. – С. 100–107.
2556. **Михайличенко, О. В.** Волонтерська діяльність як чинник розвитку соціальної активності особистості / О. В. Михайличенко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – 2015. – № 7(51). – С. 470–476.
2557. **Михайлуца, М. І.** Патріотичні волонтерські рухи на Одещині: історичні зіставлення (1941–2015 рр.) / М. І. Михайлуца // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24–25 квіт. 2015 р.) / відп. ред.: М. І. Михайлуца ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2015. – С. 184–191.
2558. **Могильна, О. В.** Живе лише той, хто не живе для себе, хто для других виборює життя : (усний журнал до Міжнар. дня волонтерів, 8–9 кл.) / О. В. Могильна, І. П. Міненко // Вихов. робота в шк. – 2016. – № 11. – С. 31–34.
2559. **Назаренко, В.** Люди активно підтримують захисників Вітчизни : жителі Чернігівщини демонструють нечувану щедрість, дух

- патріотизму та єдності / Віталій Назаренко // Деснянка. – 2014. – Квіт. (№ 15). – С. 2.
2560. **Небесна сотня** / [Катерина Богданович та ін.]. – Харків : Фоліо, 2015. – 205, [1] с.
2561. **Немцева, Т. О.** Волонтерська діяльність як засіб виховання громадянської ініціативності старшокласників / Немцева Т. О. // Наук. скарбниця освіти Донеччини. – 2015. – Вип. 3. – С. 27–31.
2562. **Орленко, М. В.** Волонтерська діяльність як чинник соціального становлення та консолідації молоді в сучасній Україні / М. В. Орленко // Молодий вчений. – 2017. – № 5. – С. 97–100.
2563. **Панькова, О. В.** Архетипові засади ресурсного потенціалу волонтерського руху в Україні / О. В. Панькова // Публічне урядування. – 2016. – № 2. – С. 178–193.
2564. **Панькова, О. В.** Розвиток волонтерської діяльності в Україні як прояв активізації соціальних ресурсів громадянського суспільства: специфіка, проблеми та перспективи / О. В. Панькова, О. Ю. Касперович, О. В. Іщенко // Укр. соціум. – 2016. – № 2. – С. 25–40.
2565. **Перетятко, В. А.** Волонтерство та формування духовних цінностей і ціннісних орієнтацій / В. А. Перетятко // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12 : Психологічні науки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – Вип. 43. – С. 386–393.
2566. **Пижук, В. В.** Волонтерство як вид громадської діяльності та його роль у формуванні громадянськості старшокласників / В. В. Пижук // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. / Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 1. – С. 60–63. – Бібліогр.: 14 назв.
2567. **Погрібна, В. Л.** Волонтерство як соціокультурний феномен: епістемологічні та аксіологічні аспекти аналізу / В. Л. Погрібна // Вісн. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія / редкол.: А. П. Гетьман [та ін.]. – Харків, 2015. – № 4 (27). – С. 185–195.
2568. **Погрібна, В. Л.** Волонтерський рух як ознака змін у ментальності українців / В. Л. Погрібна // Вісн. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія: Філософія : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Харків, 2016. – Вип. 1. – С. 196–202.
2569. **Романкова, Л.** Волонтерська діяльність як складова формування моральних цінностей студентської молоді / Л. Романкова // Вища освіта України. – № 4. – С. 54–60.

2570. **Рютін, В. В.** Особливості співпраці військових психологів з волонтерами-психологами під час проведення антитерористичної операції / В. В. Рютін, В. В. Арнаутова // *Честь і Закон*. – 2015. – № 2. – С. 64–68.
2571. **Савченко, Д. В.** Підготовка майбутніх соціальних педагогів до волонтерської роботи: досвід інституту педагогіки і психології СумДПУ імені А. С. Макаренка / Д. В. Савченко // *Наук. пошуки : зб. наук. пр. молодих учених / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка*. – 2015. – Вип. 12. – С. 169–175.
2572. **Сай, Д. В.** Потенціал волонтерської діяльності у сфері виховання моральних цінностей та розвитку професійних якостей майбутніх соціальних працівників / Д. В. Сай // *Актуальні проблеми держ. упр., педагогіки та психології*. – 2015. – Вип. 1. – С. 78–81.
2573. **Сегеда, Ж. П.** Волонтерство як вияв морально-громадянських цінностей та суспільної активності гімназистів / Жанна Сегеда // *Дидактика: теорія і практика : зб. наук. праць / [за наук. ред. д-ра пед. наук Г. О. Васьківської] ; Ін-т педагогіки НАПН України*. – Київ, 2018. – С. 126–131. – Бібліогр.: 9 назв.
2574. **Сидоренко, С. В.** Волонтерство як суб'єкт глобально-мережевого громадянського суспільства в контексті сучасних соціополітичних трансформацій / С. В. Сидоренко // *Гуманітар. вісн. Запоріз. держ. інж. акад.* – 2015. – Вип. 61. – С. 167–174.
2575. **Сидоренко, С. В.** Формування ефективного громадянського суспільства в Україні на засадах діалогу, партнерства і національної консолідації: зарубіжний і вітчизняний досвід / С. В. Сидоренко // *Гуманітар. вісн. Запоріз. держ. інж. акад.* – С. 75–88.
2576. **Тарасенко, Т.** Волонтерська діяльність як пріоритет державної молодіжної політики в Україні / Т. Тарасенко // *Держ. упр. та місцеве самоврядування*. – 2016. – Вип. 2. – С. 121–129.
2577. **Тернавська, Т.** Волонтерська діяльність як шлях до професійного самовизначення майбутнього соціального працівника / Т. Тернавська // *Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології*. – 2017. – № 2. – С. 149–159.
2578. **Тіханова, В.** Волонтерський рух на Луганщині / В. Тіханова // *Профтехосвіта*. – 2014. – № 1. – С. 19–20.
2579. **Чайка, І. Ю.** Волонтерство: сутність феномена та особливості його функціонування в сучасній Україні / І. Ю. Чайка // *Грані*. – 2017. – Т. 20, № 7. – С. 72–79. – Бібліогр.: 17 назв.
2580. **Черниш, Н.** Вплив довіри та довірчих відносин на становлення новітнього соціального інституту волонтерства у сучасній Україні

/ Наталія Черниш // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2016. – № 2. – С. 26–38. – Бібліогр.: с. 37–38.

2581. **Шимченко, Л. А.** Волонтерський рух як один із феноменів забезпечення соціальної безпеки в Україні / Л. А. Шимченко // Економ. вісн. ун-ту: зб. наук. пр. / Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 28 (1). – С. 148–157.
2582. **Шумакова, О. С.** Форми та методи волонтерської діяльності студентів педагогічного коледжу / О. С. Шумакова // Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2014. – № 5 (2). – С. 76–85.
2583. **Юрова, Т. М.** Волонтерська допомога у створенні засобів індивідуального захисту та технічного оснащення військовослужбовців у зоні АТО / Т. М. Юрова // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Історичні науки. – 2015. – № 5. – С. 102–108. – Бібліогр.: 29 назв.

РОЗДІЛ 8. ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ

2584. **Андрійченко, Г. І.** Військово-патріотичне виховання учнів та студентської молоді, формування української національної ідеї – основа нової концепції освітньої політики України / Андрійченко Г. І., Кучирин С. М. // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 13–17.
2585. **Андрущенко, Т. В.** Патріотична складова політичної мобілізації сучасного українського суспільства / Т. В. Андрущенко, С. Г. Денисюк // Вісн. Дніпропетровського ун-ту. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія / Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара. – 2015. – № 1. – С. 17–24.
2586. **Афанасьєв, А. О.** Форми військово-патріотичного виховання особового складу Збройних Сил України на військових традиціях / А. О. Афанасьєв // Військ. освіта. – 2014. – № 1. – С. 28–36.
2587. **Бабаян, Ю. О.** Теоретико-методологічні аспекти формування мотиваційної готовності студентської молоді до захисту Вітчизни. / Ю. О. Бабаян // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 27–31.
2588. **Баранівський, В. Ф.** Система військово-патріотичного виховання курсантів вищого військового навчального закладу / В. Ф. Баранівський // Вища освіта України. – 2014. – № 3 (54) : Педагогіка вищої школи:

методологія, теорія, технології, т. 2 : Присвячується світлій пам'яті акад. Івана Андрійовича Зязюна. – С. 189–193.

2589. **Бахтін, А.** Організація військово-патріотичного виховання / А. Бахтін // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 208–211.
2590. **Башук, А.** Особливості реалізації військово-патріотичного дискурсу (на матеріалі Facebook-сторінки Президента України Петра Порошенка) / А. Башук // *Evropsky politicky a pravni diskurz*. – 2018. – Vol. 5, Iss. 2. – С. 260–266. – References: 15 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2018_5_2_36 (дата звернення: 15.11.2018).
2591. **Білоцерківець, І.** Національні традиції військово-патріотичного виховання учнівської молоді України / І. Білоцерківець // Матеріали науково-практичного семінару, присвяченого Першому чемпіонату України з поліцейського хортингу / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – Київ, 2015. – С. 5–8.
2592. **Білоцерківець, І. П.** Підготовка старшокласників до захисту Вітчизни в умовах загальноосвітнього навчального закладу / І. П. Білоцерківець // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І. Д. Бека, Ж. В. Петровича. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 5. – С. 19–23.
2593. **Білоцерківець, І. П.** Українське військово-патріотичне виховання: витоки і становлення / І. П. Білоцерківець // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2015. – Вип. 19, кн. 1. – С. 95–104.
2594. **Бова, Т. В.** Військово-патріотичне виховання студентської молоді як запорука належної її підготовки до збройного захисту незалежності України [Електронний ресурс] / Т. В. Бова, О. В. Бова // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електрон. наук. фах. вид. – 2015. – № 2. – Бібліогр.: 12 назв. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2015_2_11 (дата звернення: 25.07.2017. – Назва з екрана.
2595. **Борохвостов, В. І.** Вплив української мови на патріотичне виховання військовослужбовців / В. І. Борохвостов // Медицина третього тисячоліття: зб. тез міжвузів. конф. молодих вчених та студентів (Харків, 16–17 січ. 2017 р.) / Харків. нац. мед. ун-т. – Харків, 2017. – С. 542–543.

2596. **Болтівець, С.** Інституційна свідомість праобразу Хортицької січі в молодіжному відродженні автентичного українського військово-патріотичного спорту / Сергій Болтівець, Олена Галушко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. Нац. федерація хортингу. – Київ, 2017. – Вип. 7. – С. 22–31. – Бібліогр.: 13 назв.
2597. **Брижаний, Є.** Військово-патріотичне виховання майбутніх офіцерів збройних сил України / Євген Брижаний // Зб. наук. пр. Нац. акад. держ. прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. – Хмельницький, 2016. – № 1. – С. 5–18.
2598. **Будак, В.** Військово-патріотичне виховання як складова національно-патріотичного виховання молоді / В. Будак // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 212–215.
2599. **Будак, В. Д.** Особливості військово-патріотичного виховання студентської молоді / Будак В. Д. // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2017. – № 4 (59). – С. 74–79.
2600. **Василяшко, В. Ф.** Патріотизм у науковому просвітництві у час АТО : [про значення діяльності Т-ва «Знання» у розвитку волонтерської діяльності] / Василяшко Василь Федорович // Створення суспільства рівних можливостей як реальна основа патріотизму: XI Шинкаруківські читання : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 21 квіт. 2016 р. / Т-во «Знання» України, Нац. акад. наук України, Нац. акад. пед. наук України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. – Київ, 2016. – С. 66–73.
2601. **Вербовський, О. В.** Змістова сутність військово-патріотичного виховання студентської молоді / О. В. Вербовський // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 4 (67). – С. 11–18.
2602. **Вербовський, О. В.** Історико-педагогічна сутність військово-патріотичного виховання в Україні / О. В. Вербовський // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 6 (69). – С. 33–39.
2603. **Вербовський, О. В.** Моральні ідеали – ціннісні орієнтири військово-патріотичного виховання (історико-педагогічний екскурс)

- / О. В. Вербовський // Духовність особистості: методологія, теорія і практика = Spirituality of a personality: Methodology, Theory and Practice : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Н.-д. ін-т духов. розв. людини, каф. «ЮНЕСКО» «Духов.-культ. цінності виховання та освіти». – Сєверодонецьк, 2015. – Вип. 3. – С. 61–68.
2604. **Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі :** посібник / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання ; [уклад.: М. Зубалій та ін.]. – Київ, 2016. – 231 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 154–167.
2605. **Володавчик, В. С.** Формування позитивного образу військовослужбовця в процесі військово-патріотичного виховання / В. С. Володавчик // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Старобільськ, 2015. – С. 13–14.
2606. **Волошина, Н. М.** Військовий патріотизм сучасного українського суспільства / Н. М. Волошина, О. Г. Саєнко // Зб. наук. пр. Військ. Ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Військ. Ін-т Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – Вип. 49. – С. 235–243.
2607. **Гаврилюк, О.** Концептуальне осмислення змісту військово-патріотичного виховання / О. Гаврилюк // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 6. – С. 18–25.
2608. **Гай, А.** Чи один у полі воїн?: роздуми офіцера-письменника з приводу військово-патріотичної літератури, а точніше – майже повної її відсутності / А. Гай // Літ. Україна. – Київ, 2015. – 9 квіт. (№ 15). – С. 10.
2609. **Галайко, Б. М.** Національно-патріотичне виховання української молоді – складова обороноздатності країни / Б. М. Галайко // Наук., метод., інформ. зб. Тернопільського обл. комун. ін-ту післядиплом. пед. освіти. – Тернопіль, 2017. – Вип. 2 : Український національно-визвольний рух у ХХ ст.: історія, теорія, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 13–14 жовт. 2017 р.). – С. 93–97.
2610. **Галкіна, Л.** Будьте здорові духом і тілом! Система військово-патріотичного виховання учнівської молоді / Лариса Галкіна // Завуч. – 2014. – № 19. – С. 29–31.
2611. **Гончаренко, О.** Значення духовного фактору у військово-патріотичному вихованні учнівської та студентської молоді / О. Гончаренко, О. Кордонець, К. Кльок // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / ДВН «Донбас. держ. пед. ун-т». – Харків, 2016. – № 2 (76). – С. 29–34.
2612. **Гордієнко, І. О.** Проблеми удосконалення національної системи військово-патріотичного виховання дітей і молоді в Україні на

сучасному етапі / І. О. Гордієнко // Наукові пошуки : зб. наук. пр. молодих учених / Сум. держ. пед. ун-т імені А. С. Макаренка. – Суми, 2015. – Вип. 12. – С. 21–25.

2613. **Гордієнко, М. Г.** Зовнішня агресія як фактор індукції патріотизму / М. Г. Гордієнко // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 40–44. – Бібліогр.: 7 назв. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (2001–2015).
2614. **Деточка, О. Д.** Уявлення військовослужбовців про патріотизм та їх готовність захищати батьківщину / О. Д. Деточка // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф., 14 трав. 2015 р. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 78–80. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я».
2615. **Домнічев, М.** Унікальність системи хортингу в військово-патріотичному вихованні дітей у процесі навчання їх поводження з вибухонебезпечними предметами / М. Домнічев, О. Нестеренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 6–16.
2616. **Дудник, О. М.** Формування образу військовослужбовця Збройних Сил України у молодших школярів у процесі їх соціалізації в умовах навчально-виховного процесу / О. М. Дудник // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. – Старобільськ, 2015. – С. 22–23.
2617. **Єрмоєнко, Е.** Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Едуард Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України, НАН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.
2618. **Єфімова, В. В.** Шляхи покращення військово-патріотичного виховання військовослужбовців та членів їхніх сімей у сучасних умовах / В. В. Єфімова // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV наук.-практ. конф. / ВНЗ «Нац. акад. упр.», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення. – Київ, 2016. – С. 82–84. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (2001–2015).
2619. **Зелений, В.** Військово-патріотичне виховання учнів 10-11 класів у процесі занять хортингом / Василь Зелений // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук

України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 20–26. – Бібліогр.: с. 25 (11 назв).

2620. **Зубалій, М. Д.** Військово-патріотичне виховання старшокласників у процесі позакласної роботи / М. Д. Зубалій // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звітної наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 4. – С. 350–353.
2621. **Зубалій, М. Д.** Військово-патріотичне виховання учнів допризовного віку в сучасних умовах / М. Д. Зубалій // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2015. – С.48–52.
2622. **Зубалій, М. Д.** Класифікації методів військово-патріотичного виховання допризовної молоді (за науковою літературою) / М. Д. Зубалій // Фіз. виховання в рід. школі. – 2015. – № 3. – С. 36–39.
2623. **Зубалій, М. Д.** Методи військово-патріотичного виховання старшокласників засобами хортингу / М. Д. Зубалій, М. В. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2017. – Вип. 21 (1). – С. 238–249.
2624. **Зубалій, М. Д.** Основні компоненти формування у старшокласників готовності до захисту Вітчизни / Зубалій М. Д. // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2017 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – Вип. 6. – С. 117–122.
2625. **Зубалій, М.** Особливості військово-патріотичного виховання старшокласників у процесі позакласної роботи з хортингу / Микола Зубалій, Ірина Білоцерківець // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 21–27. – Бібліогр.: с. 26–27 (8 назв).
2626. **Зубалій, М. Д.** Становлення і розвиток змісту військово-патріотичного виховання в педагогічній літературі / М. Д. Зубалій // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2014. – Вип. 18, кн. 1. – С. 270–279.
2627. **Зубалій, М. Д.** Форми виховання в старшокласників готовності до захисту Вітчизни / Зубалій М. Д., Тимчик М. В. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-

- ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2018. – С. 128–132.
2628. **Івашковський, В. В.** Військово-патріотичне виховання школярів як соціально-психологічна проблема : [про принципову відмінність навч. предметів «Допризовна підготовка» і «Захист Вітчизни»] / В. В. Івашковський // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 1 (96). – С. 28–30.
2629. **Івашковський, В. В.** Педагогічні основи військово-патріотичного виховання молоді : [у загальноосвіт. навч. закл.] / В. В. Івашковський // Нові технології навчання. – 2014. – № 82. – С. 106–109. – Бібліогр.: 5 назв.
2630. **Івашковський, В. В.** Теоретико-методичні засади військово-патріотичного виховання учнів у позакласній роботі / В. В. Івашковський // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звітної наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 4. – С. 3–76.
2631. **Івашковський, В.** Концепція військово-патріотичного виховання молоді України / Віталій Івашковський // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 28–45. – Бібліогр.: с. 44–45 (10 назв).
2632. **Івашковський, В.** Обличчям до війни : [війск.-патріот. виховання молоді] : інтерв'ю з зав. [лабораторії фізичного] розвитку Ін-ту проблем виховання Нац. акад. пед. наук України В. Івашковським / В. Івашковський ; спілкувалася Наталія Кулик // Освіта України. – 2015. – Квіт. (№ 17). – С. 10.
2633. **Ільницький, І.** Фізичне виховання учнів ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою / Іван Ільницький, Андрій Окопний // Молода спорт. наука України. – 2015. – Т. 2. – С. 101–104.
2634. **Іноземцев, Т. В.** Державна та патріотична спрямованість виховного процесу Збройних Сил України / Т. В. Іноземцев // Імідж сучас. педагога. – 2015. – № 9. – С. 42–44.
2635. **Іноземцев, Т.** Гуманістична спрямованість виховної роботи в підрозділах Збройних Сил України / Т. Іноземцев // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – Вип. 65. – С. 71–78.
2636. **Каменюк, Ю. В.** Психологічні засади формування патріотизму військовослужбовців Збройних Сил України / Ю. В. Каменюк, В. І. Алещенко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України. – Київ, 2015. – Вип. 1 (44). – С. 82–87. – Бібліогр.: 12 назв.

2637. **Каменюк, Ю. В.** Соціально-психологічні аспекти військово-патріотичного виховання майбутніх офіцерів / Ю. В. Каменюк // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія: Педагогічні та психологічні науки / Нац. акад. держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2015. – № 1. – С. 429–442.
2638. **Камеш, С. І.** Аспекти патріотичного виховання в контексті виховної роботи в Збройних Силах України / С. І. Камеш // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 347–350.
2639. **Камеш, С. І.** Військово-патріотичне виховання в контексті ідеологічної роботи в Збройних Силах України / С. І. Камеш // Вісн. Нац. ун-ту оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 331–334.
2640. **Кобзиста, Л. Б.** Військово-патріотичне виховання засобами музеєзнавства [Електронний ресурс] / Кобзиста Людмила Борисівна // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 123–125. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2641. **Коваль, Г. В.** Особливості військово-патріотичного виховання в Україні / Г. В. Коваль // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Державне управління. – Миколаїв, 2014. – Т. 235, вип. 223. – С. 34–39.
2642. **Ковтун, Ю. В.** Патріотичне виховання військовослужбовців як основа становлення української національної еліти / Ю. В. Ковтун // Вісн. Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка. Філософські науки / Житомир. держ. ун-т. – Житомир, 2016. – Вип. 1 (82). – С. 49–53.
2643. **Корицький, В. Г.** Військово-патріотичне виховання учнів у сучасних умовах / В. Г. Корицький // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – Вип. 2. – С. 97–100.
2644. **Корицький, В. Г.** Військово-патріотичне виховання – складова розвитку особистості [Електронний ресурс] / Корицький В. Г. // Електрон. зб. наук. пр. Запоріж. обл. ін-ту післядиплом. пед. освіти / Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Запоріжжя, 2016. – № 4. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B6QknaQCh-lHeEt1NHRrVGIIU1E/view> (дата звернення: 26.04.2018). – Назва з екрана.

2645. **Кузора, І.** Сучасне військово-патріотичне виховання учнів ЗОШ шляхом засвоєння ними елементів хортингу / І. Кузора, Д. Буданов // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ : Паливода А. В., 2015. – Вип. 3. – С. 44–53.
2646. **Кулик, С. М.** Участь вітчизняних спортсменів у Антитерористичній операції на південному сході України [Електронний ресурс] / С. М. Кулик // Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали 1-ої Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 9–10 жовт. 2014 р.) / Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, ф-т міжнар. відносин, кафедра країнознавства і міжнар. відносин. – Луцьк, 2014. – С. 118–122. – Режим доступу: <https://internationalconference2014.files.wordpress.com/2015/01/d0bad0bed0bdd184-2014d0bad180d0b0d0b92.pdf> (дата звернення: 20.02.2018). – Назва з екрана.
2647. **Кулик, С.** Допомога й участь вітчизняних спортсменів у проведенні Антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях України / С. Кулик // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – № 14 (291). – С. 108–120.
2648. **Курись, В. З.** Реалізація ціннісного вишколу військовослужбовця в умовах загрози національній безпеці України / В. З. Курись // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право. – 2017. – Вип. 44 (2). – С. 173–176. – Бібліогр.: 8 назв.
2649. **Кучинський, С. А.** Військово-патріотичне виховання студентської молоді у вищому навчальному закладі в умовах сьогодення / С. А. Кучинський // Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2015. – Вип. 18. – С. 73–77.
2650. **Кучирин, С.** Військово-патріотичне виховання учнів та студентської молоді – сучасні виклики та стратегія дій / С. Кучирин, В. Малюта // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 216–220.
2651. **Леощенко, Д. І.** Українська військово-патріотична спадкоємність / Дмитро Іванович Леощенко // Майстер-клас. – 2015. – Жовт. (№ 10). – С. 6–7.
2652. **Лещук, В.** Військово-патріотичне виховання старшокласників: реалії та перспективи / Володимир Лещук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2014. – Вип. 51. – С. 174–178.

2653. **Мотика, С. М.** До проблеми патріотичного виховання учнівської молоді в умовах військового ліцею / С. М. Мотика // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання. – 2015. – Вип. 19 (2). – С. 25–38.
2654. **Мотика, С.** Модель виховання патріотизму учнівської молоді в умовах військового ліцею / С. Мотика // Військ. освіта. – 2018. – № 1. – С. 219–227. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vios_2018_1_24 (дата звернення: 20.11.2018). – Назва з екрана.
2655. **Мудрік, В.** На чому базується військово-патріотичне виховання. Складові формування підготовленості старшокласників до військової служби / В. Мудрік // Шк. світ. – 2014. – Жовт. (№ 19). – С. 5–7.
2656. **Мудрік, В. І.** Формування готовності старшокласників до військової служби / В. І. Мудрік // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 1. – С. 26–27.
2657. **Мурзенко, Н.** Військово-патріотичне виховання через систему позакласної роботи / Н. Мурзенко, Г. Циганенко // Освіта на Луганщині. – 2015. – № 2. – С. 91–96.
2658. **Невмержицький, В. М.** Психологічні аспекти патріотизму в умовах воєнних дій / В. М. Невмержицький // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 197–202.
2659. **Неділько, А.** Я – патріот : система військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / А. Неділько, С. Бондаренко // Методист. – 2015. – № 2. – С. 64–79.
2660. **Немежанська, О.** Військово-патріотичне виховання молоді у рамках проекту «Зростаємо патріотами» / Олена Немежанська // Позашкілля. – 2015. – Верес. (№ 9). – С. 43–51.
2661. **Ничипорук, В.** Комплексна система військово-патріотичного виховання / В. Ничипорук // Директор шк. – 2015. – Груд. (№ 23/24). – С. 19–28.
2662. **Остапенко, О. І.** Військово-патріотичне виховання в системі пріоритетів державної політики / О. І. Остапенко // Фіз. виховання в рідній шк. – 2016. – № 5. – С. 40–43.
2663. **Остапенко, О. І.** Військово-патріотичне виховання старшокласників в умовах нової Української школи / О. І. Остапенко, М. В. Тимчик // Нові тенденції і явища у дитячому і молодіжному середовищі в Україні. – 2017. – № 1 (1). – С. 1–9. – Бібліогр.: 12 назв.

2664. **Остапенко, О.** Військово-патріотичне виховання старшокласників у контексті положень «Нової української школи» / Олександр Остапенко, Микола Тимчик // Методист. – 2018. – Трав. (№ 5). – С. 48–53. – Бібліогр.: 12 назв.
2665. **Остапенко, О. І.** Концептуальні засади реформування військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді України / О. І. Остапенко, М. Д. Зубалій, Б. Б. Шаповалов // Фіз. виховання в рідній шк. – 2016. – № 6. – С. 33–35.
2666. **Остапенко, О. І.** Методичні рекомендації щодо вивчення предмета «Захист вітчизни» у 2015/2016 навчальному році / О. І. Остапенко, М. Д. Зубалій // Фіз. виховання в рідній шк. – 2015. – № 6. – С. 32–38.
2667. **Остапенко, О. І.** Особливості військово-патріотичного виховання молодших підлітків у процесі позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах / О. І. Остапенко // Матеріали XII Захаренківських педагогічних читань «Патріотизм – нагальна потреба України й українців» / [упоряд. Назаренко Г. А.]. – Черкаси, 2015. – С. 57–62.
2668. **Остапенко, О. І.** Розвиток ідеї військово-патріотичного виховання у педагогічній літературі / О. І. Остапенко // Актуальні проблеми впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчальних закладах : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. / Буковин. держ. фін.-екон. ун-т. – Чернівці, 2014. – С. 246–251.
2669. **Остапенко, О. І.** Становлення і розвиток ідеї військово-патріотичного виховання у педагогічній літературі / О. І. Остапенко // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звітн. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 2014. – Т.4. – С. 114–116.
2670. **Остапенко, О. І.** Сучасний стан готовності учнівської молоді до захисту вітчизни / Остапенко О. І. // Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2018 рік / Ін-т проблем виховання НАПН України. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – С. 265–269.
2671. **Остапенко, О.** Концепція загальнодержавної Програми військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді України / О. Остапенко, М. Зубалій // Початкова шк. – 2015. – № 9. – С. 18–20.
2672. **Остапенко, О.** Сучасний стан військово-патріотичного виховання школярів загальноосвітніх навчальних закладів (на прикладі хортингу) / О. Остапенко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 35–41.
2673. **Пальчик, С. І.** Військово-патріотичне виховання як фундамент ідеологічної роботи в Збройних Силах України / С. І. Пальчик // Вісн.

- Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 335–340.
2674. **Пашкова, О. О.** Військово-патріотичне виховання молоді: зарубіжний досвід / О. О. Пашкова // Військ. освіта. – 2015. – № 2. – С. 180–186. – Бібліогр.: 13 назв.
2675. **Плахута, В. В.** Предмет «Захист вітчизни» як складова військово-патріотичного виховання / В. В. Плахута // Пед. вісн. – Черкаси, 2018. – № 3. – С. 90–92. – Бібліогр.: 14 назв.
2676. **Плахута, В. В.** Шляхи покращення викладання предмета «Захист Вітчизни» та військово-патріотичного виховання учнівської молоді / В. В. Плахута // Пед. вісн. – Черкаси, 2017. – № 3. – С. 93–96. – Бібліогр.: 13 назв.
2677. **Порокіна, В. Е.** Проблеми удосконалення національної системи військово-патріотичного виховання дітей і молоді в Україні на сучасному етапі / В. Е. Порокіна // Наукові пошуки : зб. наук. пр. молодих учених / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2015. – Вип. 12. – С. 120–123. – Бібліогр.: 7 назв.
2678. **Проект «Військово-історична козацька гра на місцевості «Козацька шабля»** / В. О. Кравченко // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2015. – № 9. – С. 8–10.
2679. **Проць, Р.** Спецкурс «Бойові мистецтва України» у системі військово-патріотичного виховання учнівської молоді / Р. Проць // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка, Рада молодих вчених. – Дрогобич, 2016. – Вип. 16. – С. 393–399. – Бібліогр.: 12 назв.
2680. **Проць, Р.** Українські єдиноборства в контексті вітчизняного спеціалізованого фізичного та військово-патріотичного виховання / Р. Проць, Л. Проць // Наук. часопис [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) / Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – 2017. – Вип. 5К (86). – С. 269–272.
2681. **Проць, Р.** Хортинг як чинник військово-патріотичного виховання учнівської молоді в процесі допризовної підготовки / Р. Проць // Молодь і ринок. – 2014. – № 5. – С. 88–92.
2682. **Проць, Р. О.** «Захист Вітчизни» у системі військово-патріотичного виховання учнівської молоді / Р. О. Проць // Наук. зап. [Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2014. – № 2. – С. 173–178.

2683. **Проць, Р. О.** Етнопедагогічні засади військово-патріотичного виховання молоді засобами фізичної культури і спорту : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Проць Роман Омелянович ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Київ, 2015. – 20 с.
2684. **Проць, Р. О.** Образ жінки-матері у процесі військово-патріотичного виховання молоді засобами фізичної культури та спорту на засадах етнопедагогіки / Р. О. Проць // Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : матеріали II-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 24–25 берез. 2016 р. – Ченстохова ; Ужгород ; Дрогобич, 2016. – С. 395–396.
2685. **Прощайло, В. М.** Особливості військово-патріотичного виховання кадетів [Електронний ресурс] електронне науково-методичне видання / Прощайло Володимир Михайлович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. ст. учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 258–263. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана.
2686. **Рубленко, В. М.** Традиційні та інноваційні підходи в організації національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання в навчальних закладах : [Електронний ресурс] / Рубленко Владислав Миколайович // Формування патріота в вимірі революції гідності та пріоритетів «Нової школи» : зб. статей учасників 1-го Всеукр. круглого столу з он-лайн трансляцією, 16–17 лют. 2017 р. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Текст. дані. – Суми, 2017. – С. 264–266. – Режим доступу: http://nmcptochernigiv.ucoz.ru/_ld/3/370.pdf (дата звернення: 10.08.2018). – Назва з екрана. –
2687. **Самохін, О.** Сучасні проблеми військово-патріотичного виховання студентів військових кафедр / О. Самохін, М. Лозовський // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 233–237.
2688. **Семененко, І.** Військово-патріотичне виховання та фізична підготовка допризовної молоді, курсантів і військовослужбовців Збройних сил України, працівників силових структур / І. Семененко, М. Куцкір // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 69–79.
2689. **Серьогін, Ю. В.** Виклик часу: Основні напрямки військового виховання молоді в Україні / Ю. В. Серьогін // Актуальні проблеми психології : [зб. наук. пр.] / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН

- України. – 2015. – Т. 5 : Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. – С. 217–223. – Бібліогр.: 5 назв.
2690. **Сищук, В. М.** Військово-патріотичне виховання як складова системи національного виховання / В. М. Сищук // Духовно-історичні засади розвитку української нації: матеріали п'ятої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Хмельницький, 15–16 листоп. 2017 р. / [редкол.: В. Є. Берека (голова) та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 74–79.
2691. **Сідак, В.** Військово-патріотичне виховання молоді у закладах освіти (військових і цивільних) у сучасних умовах / В. Сідак // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 13–17.
2692. **Сідак, В. С.** Військово-патріотичне виховання молоді у навчальних закладах України / В. С. Сідак // Професійна освіта: проблеми і перспективи. – 2015. – Вип. 9. – С. 36–41.
2693. **Сокуренко, В. В.** Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України / В. В. Сокуренко // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 8 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – С. 9–12.
2694. **Спілка ректорів України пропонує активізувати підготовку військових кадрів у ВНЗ держави**: [інформація прес-служби МОН України] // Вища шк. – 2014. – № 5/6. – С. 4–5.
2695. **Суховерська, І.** Добровольчі батальйони нацгвардії України у громадсько-політичних візіях студентів Львівського національного університету імені Івана Франка / І. Суховерська, Х. Чернописька // Українознавчий альм. – 2015. – Вип. 18. – С. 212–214.
2696. **Телелим, В. М.** Реформування системи військової освіти як пошук раціональних підходів і рішень / В. М. Телелим, Ю. І. Приходько // Педагогіка і психологія. – 2014. – № 4. – С. 36–43. – Бібліогр.: 16 назв.
2697. **Тимчик, М. В.** Військово-патріотичне виховання старших підлітків у процесі занять хортингом / М. В. Тимчик, Р. М. Мішаровський // Наук. часопис нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури. Фізична культура і спорт»: зб. наук. пр. / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – Випуск 3К 1 (56). – С. 353–355. – Бібліогр.: 7 назв.
2698. **Тимчик, М. В.** Єдність школи та сім'ї у військово-патріотичному вихованні старших підлітків у процесі занять хортингом / М. В. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т проблем виховання. – Київ, 2014. – Вип. 18, кн. 2. – С. 313–321.

2699. **Тимчик, М.** Філософсько-педагогічний аналіз патріотичного виховання учнів як духовно-теоретична основа хортингу/ Микола Тимчик // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 76–83. – Бібліогр.: с. 82–83 (20 назв).
2700. **Тимчик, М. В.** Хортинг як засіб військово-патріотичного виховання учнів основної школи / М. В. Тимчик, Р. М. Мішаровський // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – Вип. 3К 1 (70). – С. 189–192.
2701. **Товстопят, М.** Значення військово-патріотичних ігор у системах підготовки учнівської та студентської молоді / М. Товстопят, І. Бугаєвський // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 244–248.
2702. **Туртаєв, Ю.** Історія становлення Збройних сил України в контексті військово-патріотичного виховання / Ю. Туртаєв, В. Глущенко // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2016. – № 4. – С. 248–253.
2703. **Уліч, В. Л.** Психолого-педагогічні проблеми формування воїна-патріота в умовах ведення спеціальних операцій / В. Л. Уліч // Зб. наук. пр. Військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка / Військ. ін-т Київ. нац. ун-та ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – Вип. 46. – С. 338–343. – Бібліогр.: 16 назв.
2704. **Федоренко, В. В.** Традиції та патріотизм у системі військово-правового виховання як чинники національної ідентичності військовослужбовців / В. В. Федоренко // Гілея: наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». – Київ, 2016. – Вип. 104. – С. 150–156.
2705. **Федоренко, В. В.** Методологічні основи оцінки ефективності військово-правового виховання військовослужбовців у контексті соціально-філософського аналізу / В. В. Федоренко // Гуманітар. вісн. Запоріж. держ. інж. акад. : зб. наук. пр. / Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 63. – С. 57–69.
2706. **Чеплаков, С. О.** Військово-патріотичне виховання української молоді в сучасних умовах / С. О. Чеплаков, Л. К. Костюк // Актуальні питання культурології. – 2016. – Вип. 16. – С. 96–101.

2707. **Чепурна, О. О.** Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») / О. О. Чепурна // Вихов. робота в шк. – 2015. – № 8. – С. 49–55.
2708. **Черпаха, В. М.** Учитель предмету «Захист Вітчизни» – надійний «тил» у питаннях захисту / В. М. Черпаха // Безпека життєдіяльності. – 2017. – № 3. – С. 15–16.
2709. **Черненко-Шнурко, Д. А.** Напрями роботи з військово-патріотичного виховання підлітків у позанавчальній виховній діяльності / Д. А. Черненко-Шнурко // Київський наук.-пед. вісн. – 2017. – № 11. – С. 97–101. – Бібліогр.: 7 назв.
2710. **Чистякова, Н.** Навчальний заклад нового типу [військово-патріотичне виховання] / Н. Чистякова // Проф.-техн. освіта. – 2015. – № 4. – С. 56–57.
2711. **Чупрінова, Н. Ю.** Вплив інформаційного суспільства на формування світоглядної культури майбутнього офіцера Національної гвардії України / Н. Ю. Чупрінова // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ, 2015. – Вип. 95. – С. 266–269.
2712. **Шаповалов, Б.** Підготовка старшокласників до дій в екстремальних ситуаціях у процесі військово-патріотичного виховання (на прикладі хортингу) / Борис Шаповалов // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Нац. акад. пед. наук України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 63–69. – Бібліогр.: 12 назв.
2713. **Шевчук, В. А.** Військово-патріотична освіта як взаємодія громадськості зі Збройними Силами України / В. А. Шевчук // Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. / за заг. ред. ред. О. Л. Караман, С. О. Вовк, І. М. Шопіної. – Старобільськ, 2015. – С. 110–111.
2714. **Шевчук, В. В.** Роздуми вчителя предмета «Захист Вітчизни» / В. В. Шевчук // Вихов. робота в шк. – 2017. – № 1. – С. 14–18.
2715. **Шевчук, О. В.** Сучасний стан військово-патріотичної роботи у збройних силах України / О. В. Шевчук // Патріотизм у системі сучасних суспільних цінностей : матеріали XV науково-практичної конференції / ВНЗ «Національна Академія Управління», Н.-д. ін-т праці і зайнятості населення М-ва соц. політики. – Київ, 2016. – С. 80–82. – Суспільно-науковий проект «Духовні цінності українського суспільства у світлі співпраці суспільствознавства і богослов'я» (2001–2015).
2716. **Шило, О.** Військово-патріотичне виховання молоді та військовослужбовців Збройних Сил України засобами військового

- хортингу / О. Шило, І. Майборода // Теорія і методика хортингу : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Укр. федерація хортингу. – Київ, 2015. – Вип. 4. – С. 58–64.
2717. **Школяр, В.** Козацька педагогіка: військово-патріотичне виховання учнівської молоді / В. Школяр // Директор шк. – 2017. – Січ. (№ 1/2). – С. 50–57.
2718. **Щавінський, В. Р.** Гурток «Військово-патріотичного виховання» : (для учнів 7–10 класів) / В. Р. Щавінський // Позакласний час. – 2016. – Жовт. (№ 10). – С. 12–16.
2719. **Щербак, І. В.** Військово-патріотичне виховання студентів засобами музичного мистецтва як педагогічна проблема / І. В. Щербак // Молодий вчений. – 2017. – № 4. – С. 502–505.
2720. **Щітченко, Т. В.** Актуальність проблеми патріотичного виховання допризовної молоді [Електронний ресурс] / Т. В. Щітченко // Вісн. студент. наук. т-ва : зб. наук. пр. студентів / за заг. ред. О. В. Мельничука. – Ніжин, 2018. – Вип. 18. – С. 294–295. – Режим доступу: http://www.ndu.edu.ua/storage/styd_visnuk/visnuk_stud_tov_18_2018.pdf#page=163 (дата звернення: 18.08.2018). – Назва з екрана.
2721. **Яненко, В. Г.** Військово-патріотичне виховання / В. Г. Яненко // Основи захисту Вітчизни. – 2014. – № 10. – С. 5–6.
2722. **Яхонтова, В.** Роздуми про військово-патріотичне виховання підростаючого покоління / В. Яхонтова // Світ виховання. – 2015. – № 2. – С. 9–10.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Абасалієва О. М. 853
Абашник, Л. А. 854, 855
Абрамчук О. В. 2026
Авраменко Н. 70
Агапшук С. 856
Агєєва О. 857
Адамович Г. М. 858
Ажиппо О. Ю. 414
Азарова Н. 859
Акименко О. О. 71
Акімова С. С. 860
Акімова О. В. 2027
Акіншина В. В. 861
Аксьонова В. І. 72
Албул І. В. 415
Александренко Н. П. 1586
Алексєєва Н. А. 862
Алещенко В. І. 2636
Алексєєнко Т. Ф. 2532
Аль-Хамадані Н. Д. 631, 2261
Альльонов О. М. 2028
Амерханова Н. 2332
Амонашвілі Ш. О. 1253 (перс.)
Ампілова Л. П. 1723, 1724
Ангелов Ю. 73
Андрєєва А. С. 2333
Андрєєва М. О. 2526
Андрєєва В. М. 1054
Андрєєва Ю. 2334
Андрєйченко В. М. 1588
Андрієнко С. В. 863
Андрійченко Г. І. 2584
Андрійчук С. 2335
Андросова В. І. 864
Андрусевич Н. 650
Андрусенко Н. 865
Андрусак І. 74 (перс.)
Андрущенко В. П. 346
Андрущенко Т. В. 2585
Аношкіна Г. 866
Антипець О. О. 632

Антіпов О. С. 74–76
Антонець М. 416, 867
Антонець Н. Б. 77, 78
Антонич Б. І. 498 (перс.)
Антонов В. М. 79
Антонова Є. М. 868
Антонова О. Є. 526
Антонюк С. М. 869
Антощак О. 870
Арабаджієв Д. 2336
Арзютов Г. М. 1820, 2198, 2245,
2344, 2452, 2617, 2619, 2625, 2631,
2697, 2699, 2712
Аристова Л. С. 2030
Аркуша Н. М. 633
Армейський О. С. 1239
Арнаутова В. В. 2570
Артемчук В. К. 871
Артюх М. 417
Артюх О. 795
Артюшенко В. Л. 872
Артюшенко О. М. 80
Арутюнян В. В. 861
Архіпова Л. М. 2029
Архіпов В. І. 2031
Асманов А. Р. 873, 874
Афанасьєв А. О. 2586

Б

Бабак Л. 875
Бабарикіна Н. А. 2337
Бабаян Ю. О. 2587
Бабенко Н. В. 2493
Бабич О. В. 876
Бабич Т. М. 2338
Бабійчук Т. В. 2032
Бабічев О. І. 2033
Бабушка Л. Д. 2034
Багненко С. В. 877
Багрій М. 81
Бажал І. І. 310
Базарницька І. 878

Бак Г. В. **82**
 Бакай О. **879**
 Баклашова Т. М. **2035**
 Баліка Л. М. **1260**
 Баліцька О. Г. **880**
 Банар Л. В. **2036**
 Банах О. **418**
 Барабаш В. А. **881**
 Баран Г. В. **882**
 Баранівський В. Ф. **2037, 2588**
 Баранова С. **883**
 Барановська Н. М. **83**
 Барвінський В. **428** (перс.)
 Бардадим О. М. **84**
 Барило О. А. **419, 420**
 Барліт А. Ю. **421**
 Барліт О. О. **421**
 Батраченко Б. А. **884**
 Батраченко І. Г. **2280**
 Батраченко Н. В. **1586**
 Батраченко О. В. **885**
 Батрун І. В. **422**
 Бахтін А. **2589**
 Бахтіна О. **865**
 Бачинська М. **424**
 Бачинська М. В. **423**
 Бачурська Т. **886–889**
 Башук А. **2590**
 Бевзюк О. І. **634**
 Бедрій Х. **85**
 Безбородих С. М. **2038**
 Безкоровайна Г. Г. **890**
 Безотосний М. Т. **86**
 Безрукова О. А. **2527**
 Безсмертна О. М. **2339**
 Белан В. Ю. **2341–2344**
 Белая Г. **590**
 Беляєва О. **1694**
 Бем Н. В. **2039**
 Бенера В. Є. **230**
 Береговська Н. О. **1676**
 Бережна А. **891**
 Бережна Г. М. **2108, 2247**
 Бережна Н. О. **892**
 Береза Л. В. **2345**
 Берездецька С. М. **893**
 Березівська Л. Д. **78, 87–89, 105, 133, 145, 187, 216, 266, 415, 425–427, 435, 461, 473, 478, 479, 495, 513, 527, 545, 586, 570, 576, 597, 599, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1556, 1573, 1574, 1585, 1787, 1858, 1877, 1936, 1969, 1981, 2153**
 Березовська Н. А. **2040**
 Березюк Н. В. **894**
 Берека В. Є. **82, 212, 221, 247, 250, 251, 299, 358, 456, 564, 890, 895, 980, 1035, 1380, 1832, 1835, 1922, 1936, 1960, 1969, 1988, 2041, 2087, 2153, 2486, 2690**
 Бесарабчук Г. В. **896**
 Бесполудіна Н. І. **635**
 Бех І. Д. **90–104, 112, 150, 285, 338, 369, 392, 406, 424, 630, 636, 637, 671, 897–900, 1016, 1083, 1084, 1144, 1145, 1188, 1292, 1399, 1849, 1953, 1955, 2471, 2591, 2352**
 Бец Олексій **538** (перс.)
 Бедакова С. В. **428**
 Белан Г. В. **105, 429**
 Беліков А. В. **2528**
 Белоглазова Н. **2346**
 Белоусова Н. Г. **901, 2347**
 Беляєва І. П. **902**
 Беляєва Н. В. **2042**
 Бикасова С. **2348**
 Бикова Т. Б. **2043**
 Бичкова О. П. **638, 2349**
 Бичук І. О. **430, 431**
 Бідзіля П. **1176**
 Біла Л. О. **1198**
 Білан С. І. **903**
 Білас Л. М. **2044**
 Білаш В. М. **904**
 Біленко В. І. **905**
 Білецька А. В. **106, 107**
 Білецький В. В. **2045**

Білий Д. **108, 432**
 Білик С. **906, 2350**
 Біловол І. **932**
 Білогур В. **109**
 Білозуб Л. М. **2046**
 Білоус О. М. **110, 111, 907, 908**
 Білоцерківець І. П. **112, 909, 910, 2591–2593, 2475, 2625**
 Білошина Т. В. **911**
 Більченко Є. **113**
 Біницька К. М. **114**
 Благодаренко Л. Ю. **1966**
 Блажевич О. **2351**
 Блажевич Ю. І. **2351**
 Близнюк К. Р. **2047**
 Близнюк Ю. А. **912**
 Блоха Я. Є. **514**
 Бобир В. **639**
 Бобровнича Р. П. **433**
 Бобух О. Г. **913**
 Бова О. В. **2594**
 Бова Т. В. **2594**
 Богдан Н. **914**
 Богдан О. Ю. **915**
 Богданець-Білоskalенко Н. І. **434, 435**
 Богданов О. **2529**
 Богданович К. **2650**
 Богомоллова Н. М. **916, 1516, 2352, 2443**
 Богомоллова Н. **2336**
 Богомоллова Н. Ю. **917**
 Богуславська С. **2353**
 Богуш А. М. **436–441, 918**
 Бодак Л. Й. **442**
 Боднарук І. М. **2048**
 Боєва Н. І. **919**
 Божко І. **920**
 Божко О. П. **1689**
 Божок Т. В. **921**
 Бойко А. Е. **2354, 2509**
 Бойко І. **2049**
 Бойко Л. І. **922**
 Бойко С. М. **923, 924**
 Бойко Т. І. **443, 925**
 Бойкова Н. Н. **926**
 Боловацька Ю. І. **2530**
 Болтівець С. **2596**
 Болтромюк Д. В. **927**
 Большакова Н. О. **928**
 Бондар А. **74** (перс.)
 Бондар Л. І. **929, 932**
 Бондар Л. М. **930, 931, 1585**
 Бондаренко А. Ю. **933**
 Бондаренко Г. В. **2050**
 Бондаренко І. М. **2138**
 Бондаренко Л. С. **934, 935**
 Бондаренко О. Ю. **115, 936, 937**
 Бондаренко С. **2659**
 Бондарчук О. Б. **133, 938**
 Бондарчук О. С. **2419**
 Бондарь Л. **939**
 Борейко А. В. **2355**
 Борисенко В. **940**
 Борисова Н. А. **640**
 Борова В. Є. **641**
 Боровик Д. С. **642**
 Боровик О. Г. **2051**
 Бородіна В. **941**
 Борохвостов В. І. **2595**
 Бояринцев О. **116, 2356, 2357**
 Боярчук О. І. **942, 943, 983, 2470**
 Брацюк Ю. **1006**
 Бридун О. Г. **944**
 Брижаний Є. **2597**
 Брилін Б. А. **945**
 Бриліна В. Л. **945**
 Бринь Г. П. **946**
 Броварська О. А. **947**
 Бродюк Л. **643**
 Брусакова О. В. **117**
 Брюховецька О. А. **2531**
 Бублей О. **644**
 Бугаєвський І. **2701**
 Бугайова Л. В. **758**
 Бугайчук Н. В. **948–951**
 Буган Ю. В. **118**
 Будагьянц Л. М. **119**

Будак В. Д. **2050–2054, 2598, 2599**
 Буданов Д. **2358, 2645**
 Будник О. **2055**
 Бузько В. **952**
 Буймістер Л. В. **895**
 Буйна Н. **953**
 Букач В. М. **2056**
 Букач М. М. **954**
 Букія О. В. **955**
 Буклов Ю. М. **444, 956–959**
 Букреєва Н. А. **1051**
 Булава Л. Г. **960**
 Бунь Л. Д. **1571**
 Бурахов С. **1986, 1987**
 Бурлака С. **961**
 Бутенко В. І. **962, 1588**
 Бутурлим Т. І. **963, 964–965**
 Бухун А. Г. **2057**
 Буц Н. М. **966**
 Бушман І. О. **2058**
 Бушнєв Ю. **2059**
 Буяк Б. Б. **167**

В

Вакула О. П. **967**
 Вакулко І. О. **167**
 Валерьянов І. **120**
 Вальченко В. **1236**
 Ванжа О. В. **968**
 Варава Н. М. **2359**
 Варивода Н. А. **121**
 Варнавська І. В. **969**
 Варшавська М. **970**
 Васик М. В. **971**
 Васи́лашко В. Ф. **2600**
 Василевська-Скупа Л. П. **2106**
 Васи́ленко К. **475** (перс.)
 Васи́ленко О. **645**
 Васи́ленко С. М. **2060**
 Васи́лів-Базюк Любов **2032** (перс.)
 Васи́льева Д. В. **972**
 Васи́льева Л. Л. **2061, 2062**
 Васи́льева Н. А. **759**
 Васи́льева С. А. **646, 736**

Васьківська Г. О. **2573**
 Васюк О. **973**
 Ваховський Л. Ц. **171**
 Вашак О. О. **974**
 Ваше́вич В. М. **245**
 Ваше́нко Г. **458, 460, 461, 470, 555, 562, 563, 585, 622** (перс.)
 Ващенко А. В. **647**
 Ващенко Н. **122**
 Вдовенко І. С. **2063**
 Вдович О. М. **631**
 Ведмеденко Д. В. **975**
 Великий В. М. **2066**
 Величко З. **445**
 Величко О. О. **976**
 Вербицька О. В. **977**
 Вербицька П. В. **123, 2360**
 Вербицький Михайло **8, 625** (перс.)
 Вербовський О. В. **124, 2064, 2601–2603**
 Верес К. О. **2361**
 Веретейченко І. А. **125**
 Вертипорох О. О. **2362**
 Вертій О. **446, 447**
 Вершиніна І. В. **978**
 Вєтрова С. Є. **979**
 Виговська С. **2065, 2226**
 Вилегжаніна Т. **2363**
 Винниченко В. К. **1789** (перс.)
 Виноградова С. В. **648**
 Виноградова Т. І. **2066**
 Виноградська Г. М. **980**
 Висовень О. **126**
 Вишківська В. Б. **984**
 Вишне́вський О. **127, 985, 1519**
 Вишні́вський Р. **448**
 Вільховий Ю. В. **128**
 Вільховик О. В. **2365**
 Вітвицька С. С. **449–451**
 Вітківська С. **986**
 Влади́мирова А. Л. **987**
 Власенко В. М. **651, 2489**
 Власенко О. М. **988, 989, 2069**

Власюк Г. І. **2366**
 Власюк О. В. **1367**
 Внуков Ю. М. **2501**
 Вовк М. **2070**
 Вовк М. П. **104**
 Вовк О. **452**
 Вовк С. О. **2713**
 Вовк Т. **652, 990**
 Вовк Ф. К. **611** (перс.)
 Вознесенська О. Л. **129, 130, 2071, 2367**
 Вознюк Л. В. **653**
 Вознюк О. В. **131**
 Возняк С. **132**
 Войтенко С. **991**
 Войтків Г. **992**
 Волинець І. **993**
 Волкова Н. П. **994**
 Волобуєва І. І. **133**
 Волобуєва О. Ф. **2072**
 Володавчик В. С. **2605**
 Володарська М. О. **1051, 1052**
 Володимир Великий **10** (перс.)
 Волошин П. М. **453**
 Волошин С. В. **995, 1254, 1771, 1772**
 Волошина Г. **453**
 Волошина Н. М. **134, 755, 2606**
 Волошина Ніла **423, 424, 522** (перс.)
 Волченко Л. П. **996, 2073**
 Вонсович В. П. **997, 2074**
 Воробей С. **998**
 Ворожбит Л. В. **999**
 Воропаєва Т. С. **135**
 Воротнікова І. Г. **2075**
 Ворфлік Л. В. **1000, 1472**
 Воскобойник В. **1988**
 Вось Л. Ч. **654**
 Врецьона Г. **509** (перс.)
 Врода Л. **2076**
 Врублевська М. О. **1002**

Г

Гавеля О. М. **1003**
 Гавриленко А. **1004**
 Гавриленко Т. Л. **1005**
 Гавриліна Л. В. **655, 656**
 Гаврилюк А. М. **2077–2080**
 Гаврилюк О. **1006, 2607**
 Гавриш І. **657**
 Гавриш Н. **658–660, 1007**
 Гагалюк Л. **1008**
 Гадун В. **1009**
 Газізова О. О. **1010, 2081**
 Гай А. **2608**
 Гай-Нижник П. П. **136**
 Гайдай Л. В. **1011, 1012**
 Гайченко О. В. **1013**
 Гайшинець Н. **661, 662**
 Галайко Б. М. **2609**
 Галамбош Г. В. **1123, 2082**
 Галантюк Т. **421**
 Галата С. **1014**
 Галіченко М. В. **291, 401**
 Галкіна І. **2368**
 Галкіна Л. **2610**
 Галушко Олена **2596**
 Галушак Я. **1015**
 Гальченко Л. В. **1236, 2083, 2084**
 Ганаба С. **137, 1016**
 Гандзілевська Г. Б. **138**
 Ганжа М. В. **1017**
 Ганноченко Н. **1018**
 Гапанович А. В. **2229**
 Гапєєв Л. **1019**
 Гапон А. В. **1020**
 Гапченко О. В. **139, 454**
 Гаращук О. В. **140**
 Гарбузюк Т. В. **1021**
 Гаркуша Ю. В. **1022**
 Гарнійчук В. М. **141, 1023–1030, 2369, 2370**
 Гарькавець С. О. **2085**
 Гатеж Т. В. **1031**
 Гей В. **1032**
 Гекалюк Л. Ю. **2086**
 Генатуліна С. **1033**

- Герасименко В. **1034**
 Герасимчук Н. **1035**
 Гергуль С. М. **2371**
 Герус О. А. **869**
 Гетьман А. П. **2567**
 Гетьман О. П. **1036**
 Гирба А. В. **1037**
 Гирич І. Б. **142, 455**
 Гіджеліцький І. К. **456, 2087**
 Гіндуллін Є. Ю. **1038**
 Глаголич С. Ю. **2533**
 Гладиш Р. **74** (перс.)
 Гладун В. В. **1039–1041**
 Гладун Т. В. **1042**
 Глазова О. **1043–1045**
 Глібова Н. М. **1046**
 Глушук В. М. **457**
 Глущенко В. **2702**
 Гнат І. **1047**
 Говорова Л. **1462**
 Говорова О. О. **1048**
 Годецька Т. І. **1049, 1050**
 Годованюк Т. **1055**
 Голенська А. О. **1056**
 Голик М. М. **2534**
 Голик О. **1057, 1058**
 Голобородова М. М. **1059**
 Голобородько В. **1913** (перс.)
 Голобородько Є. П. **79**
 Головач М. В. **1984** (перс.)
 Голоवेशкіна Т. П. **1989**
 Головчук С. Ю. **143, 144, 458–460, 2088**
 Головчук Т. Ю. **461**
 Голод Р. Б. **462**
 Голомб Т. **1990**
 Голотюк О. В. **2089**
 Голуб Надія **663**
 Голубєва Н. І. **1060**
 Голубка М. М. **145**
 Гомотюк О. Є. **146**
 Гонтарук О. Д. **1061**
 Гончар І. Й. **1062**
 Гончар О. **1063**
 Гончаревський В. **147**
 Гончаренко О. **2611**
 Гончаренко С. О. **1064**
 Гончарова О. А. **1065**
 Гончарук Валентина **2090**
 Гончарук Віталій **2090**
 Горак В. В. **1066**
 Горбаченко Світлана **2447**
 Горбонос-Андропова О. Р. **2372**
 Гордієнко А. І. **1067**
 Гордієнко І. О. **2612**
 Гордієнко М. Г. **2613**
 Горобець О. М. **2535**
 Горовий А. В. **1068**
 Горовий В. **2495**
 Горохов С. **463**
 Горохов С. В. **2128**
 Гороховська А. **148**
 Горчак Л. **2155**
 Гоцуляк В. М. **149, 464**
 Граб Л. **465**
 Грабовенко С. В. **1069**
 Грабовська І. **2536**
 Градецька Н. М. **2091**
 Гратій І. І. **664**
 Грачова І. А. **1070**
 Гребенчук Т. О. **1071**
 Гребенюк Л. **1708**
 Гребенюк Т. С. **1072**
 Гребенюк Ю. Р. **1072**
 Грень Л. М. **2310**
 Гречишкіна Т. **466**
 Гриб І. **665**
 Грибов С. О. **1073**
 Грибовська М. **467**
 Григоренко Л. **1076**
 Григоренко Н. В. **1077**
 Григор'єва Н. В. **1074**
 Григор'єва О. О. **1075**
 Григоруку А. Г. **1078**
 Гриневич Т. Б. **2092**
 Гриненко Л. О. **671**
 Гринтус Р. М. **1691**
 Гринчук С. О. **1079**

Гринчук Т. **745**
 Гринькова Н. М. **92, 1080**
 Гринюк Л. **2373**
 Гриняк Н. О. **2345, 2364**
 Грицаєнко В. І. **1339**
 Грицай Ж. М. **1081**
 Грицай І. В. **1082**
 Гриценко Н. В. **2374**
 Гриців Т. Г. **150, 1083–1085**
 Грицюк Н. Й. **1777, 1778, 1780**
 Гришаєва Г. І. **1588**
 Гришаєва О. **1991**
 Гришко В. І. **379**
 Грищенко В. І. **1786**
 Грищук Д. Г. **2375**
 Грінченко Б. **452, 459, 500, 583**
 (перс.)
 Грішко О. В. **1086**
 Громадська А. **1087**
 Громадська Н. Н. **1088**
 Громова В. **1089**
 Громова Н. В. **2093**
 Гром'як Р. **151** (перс.)
 Грона Н. В. **2094**
 Грушевський М. С. **7, 455, 478, 501, 529, 535, 543** (перс.)
 Губа А. **1090, 2095**
 Губарєва С. Ф. **1091**
 Губенко А. О. **2096, 2097**
 Гудзь В. В. **2098**
 Гудима Н. В. **468, 1092**
 Гудкова С. С. **1093**
 Гузенко С. **151**
 Гузік Н. В. **1094**
 Гуйван Н. **152**
 Гук О. **153, 2537**
 Гук Ю. **1095**
 Гула Р. В. **154, 1096**
 Гулакова С. **1992**
 Гуляєва-Смагло Н. Ю. **1563**
 Гунченко О. В. **1097**
 Гура С. П. **2281**
 Гуревич Р. С. **2241**
 Гуржій А. М. **282**

Гусак Л. **1993**
 Гусак М. **1098**
 Гусь Т. Й. **1099**
 Гуцалюк Т. В. **1100**

Д

Давиденко І. В. **1101**
 Давидчук О. Ф. **1102**
 Даневич С. **1053**
 Данилова Л. В. **2376**
 Данилюк О. **1103**
 Даниляк Р. **1104**
 Даніліна І. В. **1105**
 Данілов О. М. **71**
 Дахно В. **1034** (перс.)
 Дацюк В. Г. **1106**
 Дацюк М. І. **1107**
 Двойнінова О. **2377**
 Дворніцька Л. В. **1108**
 Дегтеренко А. М. **289**
 Дезера Л. С. **1109**
 Дейнега Н. В. **1110**
 Деменко О. І. **1111**
 Демків В. В. **1114**
 Демченко В. Г. **1115**
 Демченко О. М. **1116**
 Демченко П. Є. **872**
 Демченко Т. **455**
 Демчик К. І. **666**
 Дем'янишин В. М. **1112**
 Дем'янюк О. Й. **1113**
 Дем'янюк Т. Д. **2378**
 Денисенко А. А. **155, 179**
 Денисюк Ж. З. **156**
 Денисюк С. Г. **2585**
 Дербак А. П. **157**
 Деревянко В. В. **2422**
 Держко І. З. **158**
 Деркач В. Ф. **1117**
 Десятов Д. **1118**
 Дехтяренко С. Г. **1119**
 Дєдуш О. **159**
 Демідов Г. **667**
 Дєточка О. Д. **2614**

- Джачвадзе-Хмаладзе Этери 2099
Джемула Г. 865
Джинчарадзе В. І. 743
Джус О. В. 160
Дзвінчук Д. І. 161
Дзядевич Н. В. 1120
Дикий О. Ю. 469
Диковченко Н. 1121
Димашевська Х. 2379
Дігтяр Н. М. 1122, 1123
Діденко О. 162, 2380
Діденко О. Г. 1124, 2100–2102
Дідик М. М. 1125
Дідківська Н. В. 1126
Дідусенко Н. 1127
Дідух А. В. 1128
Дідух І. 2381
Дідух Т. Г. 118, 239, 264, 298, 420, 566, 801
Діхтяренко З. М. 163, 1129, 1130, 2382, 2383
Діхтяренко Л. 1131
Дмитренко І. П. 1132, 2384
Дмитренко К. 668
Дмитренко Т. 669
Дмитренко Ю. С. 470
Дмитрик О. 1994
Дмитрів Х. В. 1133
Дмитрієв А. 1218, 1690
Дмитрієва А. 2103
Дмитрук В. 1134
Дністровий А. 74 (перс.)
Дністряньський С. 430 (перс.)
Добко Т. В. 1585
Добровольська Л. В. 471
Добровольська С. В. 1136
Довгальова О. А. 1137
Довгань О. В. 1138
Довгаль С. 2385
Довгошия В. 1139, 1140
Довдер В. О. 1073
Довжанин Г. Ю. 1141, 1142
Довженко О. 1170, 2144 (перс.)
Додонов Р. О. 2538
Докукіна О. М. 112, 369, 1083, 1143–1145, 1192, 1955, 1849
Долгова О. В. 1146, 2386
Долгопола Г. Є. 2387
Долецька С. 1147
Долінська Л. В. 1148
Доля Г. П. 1149
Доманська О. А. 164, 165
Домнічев М. 2615
Донець О. 2104
Донська Л. Б. 1150
Донцов Д. 497 (перс.)
Дончак О. Л. 1151
Дорош А. М. 1152
Дорош М. 1153
Дорошенко В. В. 472
Дорошенко П. 1053 (перс.)
Дорошенко Ю. С. 1154
Дорошкевич О. К. 597, 598 (перс.)
Доценко Т. В. 1155
Драбенюк Н. А. 1156
Дравецька О. М. 670
Драгоманов М. 551, 567 (перс.)
Дралюк Я. М. 671
Драновська С. В. 125, 222, 224, 1157
Дрозд О. В. 2105
Дроздова К. Є. 1158, 2106
Дронова О. О. 672
Дроняк А. 1159
Друганова О. М. 2107
Дрючило О. 2108
Дубас В. В. 1160
Дубасенюк О. А. 2151, 2195
Дубров Я. О. 166
Дубровіна Г. М. 473
Дубровіна І. В. 634, 838
Дубяга С. М. 2098
Дудар Г. 1161
Дудар О. В. 1162, 2388
Дудіна О. А. 1163
Дудка І. А. 2109
Дудка Л. О. 167
Дудка Т. 168

Дудко О. **1166, 1176**
Дудник О. М. **2616**
Дудова Д. О. **2327**
Дужко О. М. **2110**
Дузенко Т. А. **2389**
Дузь-Крятченко О. П. **169**
Думанська Г. **1164**
Дунець В. Б. **2111**
Дуняшенко Н. **1165**
Дурдуківський В. **554** (перс.)
Дутко О. **1166, 1167**
Дьоміна О. С. **170, 673**
Дядик Л. Д. **1168**
Дядюра К. О. **2219**
Дяченко Н. І. **1169**

Е

Ейсмонтович О. М. **1170**

Є

Євглевський І. В. **1171**
Євглевська І. Г. **1172**
Євсєєва Г. П. **2112**
Євсюкова А. В. **2113**
Євсюкова Л. **778**
Євтушенко О. В. **1173**
Єгорова Надія **1333**
Єпіхіна М. А. **171, 674, 1174**
Єрмоленко Н. **1175**
Єршова Л. М. **172–174**
Єрьоменко Е. А. **2390, 2474, 2617**
Єфименко Д. В. **2391**
Єфімова В. В. **2618**
Єфремова Анна **2447**
Єщенко М. М. **175**

Ж

Жадан Р. П. **2114**
Жадько В. **1176**
Жайворонок Т. А. **1177, 2392**
Жалюк О. П. **176**
Жаровська О. П. **2115–2121**
Жданович Ю. М. **2539**
Желанова В. В. **1178**

Железник О. **1179**
Жеребкіна З. Г. **1000, 1180, 1472**
Жеревко І. В. **1181**
Жиле Л. І. **1330, 1358**
Жильцова О. С. **474**
Жильчук О. **1182**
Жиров О. А. **475**
Жовтянська В. В. **177**
Жогло Ю. С. **1183, 1184**
Жорова І. Я. **485**
Жужа Л. **2540–2544**
Жук Н. **676**
Жукова О. Є. **1185**
Жукова О. М. **1052**
Жулинський М. **1186**
Жулковський В. В. **178, 2393**
Журавель О. С. **2394**
Журавель Ю. Г. **1187, 2394**
Журавко Т. **677**
Журавльова Г. С. **2122**
Журавльова Л. **179**
Журавська Н. С. **180**
Журба К. О. **103, 181, 981, 1188, 1189–1196**
Жучкова С. **1197**

З

Заблоцький В. В. **2395**
Заболотна А. Г. **2240**
Заболотна Н. М. **2396**
Завада О. В. **1199**
Заваженко Н. М. **1200**
Завалій В. М. **1201**
Завальнюк О. В. **1202, 2123, 2124**
Завгородній В. П. **1203**
Завгородня Т. І. **1203**
Завгородня Т. К. **183, 476**
Завірова М. Л. **1204**
Заворотний Р. В. **182**
Загороднова В. Ф. **1205**
Загороднюк В. П. **184**
Загородня А. **185, 2125**
Загоруйко Л. Я. **840**
Зажарська Г. П. **1206**

Заїзжена Е. **1207**
 Заїка Л. М. **2126**
 Зайковська О. **1208**
 Зайцева А. В. **477**
 Зайченко І. В. **478**
 Заліський А. **1209**
 Заліток Л. М. **479, 480**
 Заплетнюк М. А. **186**
 Заплішний І. І. **825**
 Засядько Л. **1211**
 Затірка Н. В. **1212**
 Затхєєва Л. О. **1213, 2397**
 Захаренко О. А. **484, 519, 559, 623, 1129, 1196, 1235, 1266** (перс.)
 Захаріна М. І. **481**
 Захарова Р. І. **1214**
 Заярна А. О. **1215**
 Звагельський В. Н. **2489**
 Звягінцева В. С. **1217**
 Зелений В. **2619**
 Зеленська С. **1561**
 Зеньковський В. В. **481**(перс.)
 Зівако К. **678**
 Зінченко Н. І. **482**
 Зінько Ю. А. **483**
 Злотник О. **754** (перс.)
 Зозуля С. М. **78, 105, 133, 145, 187, 216, 266, 415, 427, 435, 473, 479, 495, 513, 527, 545, 554, 567, 570, 576, 586, 587, 597, 599, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1587, 1556, 1573, 1577, 1787, 1859, 1877, 1936, 1969, 1981, 1988, 2153**
 Золотухіна Т. М. **1903, 1904**
 Зонтова К. А. **2398**
 Зоріна Г. П. **2387**
 Зоря Ю. М. **484, 1219–1223**
 Зоська Я. **1224**
 Зубалій М. Д. **2620–2627, 2604, 2665, 2666, 2671**
 Зубар В. **188**
 Зубков І. **1161** (перс.)
 Зубова Н. І. **1691**

Зубок А. М. (Зубко А. М.) **485, 490, 684, 698, 877, 915, 922, 954, 969, 1038, 1094, 1097, 1099, 1383, 1412, 1441, 1475, 2126, 2311, 2443, 2528**
 Зубрицька Т. Ф. **1225**
 Зубрицький М. Є. **486, 487**
 Зубрій І. **679**
 Зубцова Ю. Є. **2127**
 Зубченко Н. **680**
 Зубченко С. П. **488, 2128**
 Зуєва Р. Т. **1226**
 Зязюн І. А. **2588** (перс.)

І

Іваницька С. **455**
 Іваниця Г. А. **189**
 Іваннікова В. Б. **1227, 1228**
 Іваночко Р. **1229**
 Іванченко Н. **1230**
 Іванчук І. **2129**
 Іванчук Л. В. **1231**
 Іванюк Г. І. **1232, 1233**
 Іванюк І. В. **2405**
 Івахів Л. А. **1234**
 Івашковський В. В. **190, 1235, 2399, 2628–2632**
 Іващенко В. М. **2400**
 Івженко А. І. **489, 2401, 2545**
 Івченко І. В. **2546**
 Івченко Ю. В. **191–196**
 Ігнатович О. Г. **197**
 Ігнат'єва С. В. **490, 2402**
 Ігнатюк Т. **1236**
 Ідріс Н. О. **2130**
 Іздрік Ю. **74** (перс.)
 Ізотова Г. М. **1237**
 Іліка Л. **1238**
 Ільницький В. **2132, 2633**
 Ільченко В. Р. **399**
 Ільчук Л. І. **2403**
 Іноземцев В. А. **491, 2634, 2635**
 Ісаченко Н. **1240**
 Іщенко О. В. **761, 2564**

К

- Казакевич О. 198
Казачанська І. М. 1241
Казмірчук Н. М. 492, 614
Казмірчук О. 2131
Казначеева Л. М. 2333
Калабська В. С. 199, 200
Калашник Олена 883
Калита Н. 201, 493, 2132
Калініченко Н. 494, 495
Кальчук М. 496, 1894
Кальчук М. І. 1242, 1894
Калюжна Ж. 650
Камберова Р. 2489
Каменюк Ю. В. 202, 203, 2636, 2637
Камеш С. І. 2638, 2639
Канашко О. 1243
Канівець С. С. 628
Кантемірова Р. 1244
Кап А. В. 681
Капелько І. І. 1246
Капелюх Д. Р. 1245
Каплуновська О. М. 682–685
Капустін С. В. 1247, 2404
Капустянська С. С. 679
Караман О. Л. 1174, 2713
Караман Т. І. 2133, 2134
Карамова О. В. 686
Караульна О. М. 497
Каргина Ю. О. 1248
Кармалюк С. П. 1249
Карпач Н. І. 2547
Карпенко О. М. 2135
Карпенко Т. В. 1250
Карпенко-Карий І. 1476 (перс.)
Карпінський Б. А. 204
Карпова І. Г. 2136
Карпусь Н. В. 1251
Карпушевська Л. Р. 205
Карсканова С. В. 2137
Касперович О. Ю. 2564
Касперська Г. 1252
Касперський А. В. 2138
Касьянова О. 2139
Катаєв С. 1224
Католиченко Л. 2406
Кацубо Я. 1253
Кашинська А. 690
Кашка М. 206
Кашеев В. М. 687
Каюков Василь 494, 495 (перс.)
Квас О. В. 1254, 1255
Квач Н. М. 1256
Келембет Л. І. 181, 858, 975, 1257, 2140
Кемпе В. Ю. 1258, 1259
Кендзьор П. І. 207
Кибукевич К. В. 1260
Кириленко С. 879
Кирилюк В. 1053, 2407
Кириченко В. І. 897–899, 1261, 1262, 2458, 1605
Кириченко О. М. 1263
Кириченко Т. П. 1264
Киричок В. А. 1265–1266, 1267
Киришун І. 1268
Кирий С. В. 1269
Кисіль Н. В. 688
Кичата І. І. 683
Кишакевич Ю. 1270
Кишинська А. 689, 690
Кияновський А. 1271
Кінаш О. М. 498
Кіндрат В. К. 499, 2141, 2142, 2366
Кіндрат М. П. 2141
Кіпенський А. В. 208
Кіреєва К. Р. 1272
Кіриєнко Т. С. 1273
Кірик М. 1274
Кірішко Л. М. 1275
Кірчук Т. 1276
Кітаєва Г. 1277
Клачкова М. А. 1278
Кленець В. 650
Клепач Т. 1279
Клименко Ж. В. 1280

Клименко Л. В. 691
Клименко Н. О. 2408
Клименко О. 1281
Климко Л. В. 1128, 1461
Климович І. М. 1282
Климович Я. В. 1243, 1283
Кличко А. О. 2409
Клімова І. О. 1284
Клімович В. 2410
Клунська Н. 766
Кльок К. 2611
Клюй А. І. 209
Клюй О. 1285
Клюй Т. М. 2411
Клюніна Н. В. 1286
Книга Л. Ф. 1287
Книш А. М. 2144
Коба М. М. 2145
Коба Т. А. 1288
Коберник О. М. 1289
Кобець Л. П. 1290
Кобзар М. І. 2146, 2147
Кобзаренко Л. А. 2148
Кобзиста Л. Б. 2640
Кобижча Н. І. 500
Кобиль М. 2368
Кобинець А. 2412
Кобільник Л. 1771
Коваленко Н. І. 1291, 1292
Коваленко О. А. 1293
Коваленко О. І. 1294
Коваленко Т. В. 1256
Коваленко Ю. П. 2413
Коваль А. В. 2414, 2415
Коваль Г. В. 210, 2641
Коваль З. 211
Коваль Л. 991
Коваль О. 2416, 2507, 1297
Коваль Р. В. 1295, 1296
Коваль Т. 1297, 2416
Ковальова А. М. 2149
Ковальська О. 1298
Ковальчук А. С. 212
Ковальчук В. А. 2195

Ковальчук І. В. 1299
Ковальчук Л. М. 1300
Ковальчук С. 692
Ковганич Г. 1262
Ковнір О. І. 1301, 1411, 2150
Ковтун В. 501
Ковтун Ю. В. 2642
Ковтунович Т. 2442
Кожокар М. В. 213
Козак Мамай 1122 (перс.)
Козак Ю. В. 1302
Козачук М. Б. 2548
Козлова Т. М. 1303
Козловець М. А. 502
Козловський П. І. 1210
Козлюк О. А. 670
Козова Н. А. 1304
Колесник О. О. 1988, 1995
Колесніченко М. В. 214, 1305
Колеснікова С. С. 693
Колісник-Гуменюк Ю. І. 1996
Колісниченко В. М. 1306, 1307
Колодій О. С. 2151, 2152
Коломієць Г. А. 2417
Коломієць С. 1997
Коломієць Т. 1308
Коломоєць Г. 695, 1309, 1310
Коломоєць Г. А. 2418–2422
Колосова О. 696
Колтачихіна О. В. 1311
Кольченко О. 697
Коляда І. А. 1312, 1313
Коляда Н. М. 78, 105, 145, 187, 216, 415, 427, 435, 479, 495, 503, 513, 527, 545, 570, 576, 586, 597, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1556, 1573, 1577, 1787, 1859, 1877, 1936, 1969, 1988, 2153
Коляда О. 1314
Комарницька Г. О. 204
Коменський Я. А. 609 (перс.)
Комінарець Т. В. 504, 698
Компанієць С. М. 1315
Кондратенко О. 1316

Кондратюк В. **699**
Кондратюк Г. **1230**
Кондратюк К. С. **505**
Коновалова О. **2555**
Коновальчук В. І. **506**
Коновець С. **215**
Кононенко Т. **1211**
Конончук Н. **1842**
Конопельнюк Л. **1317**
Конох А. П. **2154**
Коньоші Т. І. **700, 701**
Копайгородська Л. **1318**
Копач С. О. **1319**
Копилов С. А. **101, 424, 997, 1016, 1143, 1167, 1193, 1629, 1630, 2155, 2202**
Копичинська О. **1008**
Копко Л. І. **1320**
Копчук-Кашецька М. С. **507**
Корабльова А. А. **180**
Кордонець О. **2611**
Кордонська А. В. **1321, 2108, 2247**
Корень Л. **1053**
Корецька Л. **1322**
Корж А. А. **2424**
Корж О. Ю. **2156**
Корж-Усенко Л. В. **216**
Корицький В. Г. **2643, 2644**
Коркішко О. Г. **2157**
Корнейко А. О. **1323**
Корнейко М. М. **1323**
Корнієнко І. О. **1324**
Корнійчук Н. **1325**
Коробейникова Я. С. **2387**
Коробка Ю. Ю. **1522**
Корошенко М. **1326**
Корошенко В. Г. **514** (перс.)
Корошенко Н. **1327**
Корошенко Ю. **702**
Королюк А. В. **2423**
Королюк О. В. **2423**
Короткіх Л. В. **1328, 1329**
Коротна С. М. **1330**
Корпанюк М. П. **508**

Корсак К. **2158**
Корчак Н. **703, 704**
Корчака Т. А. **1331**
Коршунова Л. **1332**
Корякіна Т. **1333**
Косач Юрій **587** (перс.)
Косачевич М. **1009**
Косенко О. І. **1334**
Косило М. Ю. **2479**
Косило Х. М. **509**
Кособуцька Г. П. **1335**
Костенко М. О. **1336**
Костомаров Микола **578** (перс.)
Костриця Н. М. **1337**
Костюк В. В. **217**
Костюк Л. К. **2706**
Костюк Н. М. **1998**
Костюшко Г. О. **1338, 2159**
Костянтинова О. **705**
Косюк Л. В. **2425**
Косяк В. **791**
Кот О. М. **1339**
Котеля Т. **1340, 1341**
Котенко Л. Б. **1342**
Котенко Т. О. **1343**
Котенєва І. С. **2033, 2160**
Котигоренко В. О. **2549**
Котій Л. В. **1344**
Котляревський І. П. **491** (перс.)
Коцур В. П. **218, 510, 511, 1345**
Кочерга Г. **1332**
Кочубей Т. Д. **512**
Кошкіна О. **2161**
Кошманюк В. В. **1346**
Кравець Н. П. **1347**
Кравченко А. **2162**
Кравченко А. П. **219**
Кравченко В. О. **2678**
Кравченко Д. **220**
Кравченко Н. М. **2163**
Кравченко О. В. **706**
Кравченко О. О. **513**
Кравченко П. А. **514**
Кравченко С. **707**

Кравченко С. М. 2426
Кравченко Т. 676, 1348
Кравчук Л. 1349
Кравчук О. М. 2164
Краковський К. 1277
Крамаренко Л. Д. 221, 222
Красніцька Г. М. 223
Красновид О. О. 224
Красносілецький Д. П. 225
Красовська Н. П. 750
Красько О. 1350
Крат Р. 1351
Кремень В. Г. 130, 226, 282
Кривенко Л. О. 708, 832
Кривоконь Т. 1352
Кривонос Л. 709
Криворот К. М. 1353
Кривошея В. М. 1354, 1355
Крилова Н. 515
Крилова Н. І. 2165
Криловець М. Г. 1356
Кропочева Н. М. 227, 1357
Кротна С. М. 1358
Крохмалюк О. 747
Крошка С. А. 2166
Крук Т. Є. 1359
Крупач М. П. 516
Крупеня Г. 1360
Крусь О. 228
Крутій К. 659, 660
Крюков Ю. 1361
Кубай Н. 517, 1363
Кубай Н. О. 1362, 1364, 1365
Кудін В. С. 2427, 2428
Кудря М. 2167
Кудря М. В. 2550
Кузнецова Л. М. 1366
Кузніцова В. О. 1367
Кузора І. 2645
Кузь В. Г. 644, 732
Кузьменко А. О. 2408
Кузьменко В. В. 276, 518
Кузьменко Л. І. 1378
Кузьменко Т. Г. 229

Кузьмук Л. 710–712
Кукушкін К. 2429
Кулеша О. А. 713
Кулик Н. 1369–1371, 2632
Кулик С. 2646, 2647
Кулинич Л. В. 714, 715
Кулікова О. А. 2093
Куліш В. В. 1377
Куліш П. 513 (перс.)
Кульбіда С. В. 1373
Кульганик Г. 1374
Кульчицький В. 230–235, 519, 520, 2168, 2169
Кульчицький В. Й. 2430
Кульчицький С. В. 236
Куля О. М. 1372
Курган О. В. 1375, 1376
Курило В. 237, 238
Курило Н. О. 674
Курилова К. Г. 716
Куриль В. З. 2648
Курліщук І. І. 1376
Курлова О. М. 1378
Курчаба О. 2131
Курчатова А. 2170
Кутєпова А. М. 1379
Кутик В. В. 246
Кухаренко Яків 432 (перс.)
Кухарський М. Р. 521
Куценко В. І. 140
Куцик Р. Р. 239
Кучерук А. В. 1380
Кучерявий А. О. 2171
Кучинська І. О. 522
Кучинська О. Г. 2241
Кучинський С. А. 2172, 2649
Кучирин С. М. 2584, 2650
Кучицька О. Г. 2241
Кушнір А. 2173
Кушнір В. А. 523
Кушпетюк О. 2377

Л

Лабович Л. 1381

Лавренюк Г. **920**
 Лаврик О. С. **717**
 Лавриненко С. О. **2431**
 Лавріненко Л. І. **524, 525**
 Лаврова І. **515**
 Лагода К. І. **1382**
 Лазарєв М. **627** (перс.)
 Лазарович М. **240**
 Лазурко Л. **241**
 Лазурський Олександр **527** (перс.)
 Ланевич Т. М. **1383**
 Лапа О. В. **1384**
 Лаппо В. **2174**
 Лаптева О. М. **1385**
 Лапченко І. О. **2175**
 Лапшин С. А. **2176**
 Лахманюк Т. **1386**
 Лебединець С. В. **1052**
 Лебідь І. Ю. **242, 2110**
 Левадна Л. **718**
 Леванова Л. І. **1217**
 Леванчук А. С. **2177**
 Левицька А. А. **2178, 2179**
 Левицька В. **2432**
 Левицька С. М. **1387**
 Левицький Кость **596** (перс.)
 Левківський М. В. **526, 2151**
 Левченко М. І. **1388, 1389**
 Левченко С. П. **1390**
 Левченко Т. П. **1390**
 Легеза К. Є. **1391**
 Легецька В. С. **1392**
 Лелеко М. С. **1393**
 Леоненко А. В. **2180–2186**
 Леонтович М. Д. **617** (перс.)
 Леонтьєва І. В. **527**
 Леощенко Д. І. **2651**
 Лепілкина О. **1394**
 Лепкалюк Г. М. **1395**
 Лепкий Б. **589** (перс.)
 Лесько Р. В. **1396**
 Лець О. Г. **2187**
 Лещук В. **2652**
 Ливацький О. В. **1397**
 Лизанчук В. **528**
 Ликова Я. **2433**
 Лильо Г. **243**
 Липинський В. **591, 606** (перс.)
 Липківський Василь **128** (перс.)
 Лиса М. **2434**
 Лисенко Микола **503** (перс.)
 Лисицин Е. М. **169**
 Лисобей В. **719**
 Лисюк Л. В. **720**
 Лисюченко Р. **1398**
 Литвин І. В. **1399**
 Литвиненко С. А. **2141**
 Литвиненко Ю. О. **2435, 2436**
 Литвинова С. **1400**
 Литовченко В. П. **721**
 Литовченко О. В. **2437, 2438**
 Лиховид Олена **2215**
 Лиштван О. А. **1401**
 Ліннік Т. **722, 723**
 Ліннік Ю. **244**
 Лісіцин В. В. **245, 246**
 Лісовець О. В. **550**
 Лісович О. **1402**
 Лісовська А. І. **247**
 Лісовський В. Р. **1403**
 Літвін О. **1404**
 Літвінчук Н. В. **1405–1407**
 Літовка О. П. **2188**
 Лобанова О. В. **1408**
 Лобзова В. **2439, 2440**
 Лобко М. І. **724**
 Лобода Г. **1409**
 Лобська М. **2551**
 Лобуренко Л. **725**
 Ловінюкова О. **866**
 Логвіненко І. І. **767**
 Лозова О. Б. **1410**
 Лозовий В. С. **529, 530, 2189**
 Лозовий О. О. **1967**
 Лозовський М. **2687**
 Ломака І. І. **248**
 Ломакович А. М. **134, 230**
 Лопушинський І. П. **1411, 2190**

Лосюк П. В. **2441**
 Лубенченко О. **1412**
 Луганська Т. А. **1413**
 Луговий В. І. **282**
 Луговська С. О. **1414**
 Лукашук О. С. **531**
 Лук'янова С. **726**
 Лутчин К. **1415**
 Луценко І. **249, 727**
 Луцюк А. М. **532, 533**
 Лучко В. **1416**
 Лушинський Ю. М. **2552**
 Любивий В. А. **1417**
 Любима Н. М. **1418**
 Любіченко Л. **534**
 Любченко К. О. **1419**
 Любченко О. **1420**
 Лютко Н. В. **250, 251**
 Лютко О. **252**
 Ляпкало О. Д. **1339**
 Лятамбур О. **745**
 Ляшенко З. М. **1213, 2397**
 Лященко Т. В. **728, 1213, 1421**
 Лящук Л. С. **687, 742, 1422, 1423**

М

Магарська Н. **729**
 Мадун Х. В. **1424**
 Мажуга О. **730**
 Мазакова О. **1208**
 Мазепа Іван **457, 1399** (перс.)
 Мазилюк Т. О. **731**
 Мазіна Н. Є. **328**
 Мазний А. В. **1425**
 Мазорчук Д. **1426**
 Мазур І. В. **535**
 Мазуренко В. **732**
 Майборода І. **2716**
 Майборода Н. **253, 1427, 1428**
 Майборода Н. О. **733**
 Майгутяк Ніна **803**
 Макаренко А. **546** (перс.)
 Макаренко К. В. **1429**
 Макаренко Л. І. **1430**
 Макаров А. І. **1431**
 Макаровський І. П. **536**
 Макарушка О. **442** (перс.)
 Макогон Т. І. **1432**
 Максименко С. Д. **130**
 Максимчук Н. С. **2191**
 Максютів А. О. **2192, 2193**
 Макушенко І. Ю. **2262**
 Маланюк Євген **516, 1057, 1058**
 (перс.)
 Маланюк Т. З. **1433**
 Малахова С. **745**
 Малахова Т. М. **1434**
 Маленко О. В. **1435**
 Маленко О. О. **1436, 1437**
 Малий О. **1438**
 Малик В. М. **1439**
 Малиношевський Р. В. **112, 285, 369, 406, 1083, 1084, 1144, 1145, 1192, 1849, 1953, 1955**
 Малиновська О. **1440**
 Малько О. **734, 1442**
 Мальована Л. І. **2443**
 Мальований М. М. **916, 2443, 2336**
 Мальцева О. І. **1443, 1444**
 Малюжонок Т. М. **1441**
 Малюта В. **2650**
 Мамчур Л. І. **537**
 Мандебур О. С. **2549**
 Мандрик О. П. **2194**
 Манжула Т. С. **2444**
 Мариненко І. **1445**
 Маринич О. **735**
 Маринін І. **538**
 Маркинцова Н. **2553**
 Маркіна С. **539**
 Маркова О. І. **254, 255**
 Марковець В. М. **256, 2445, 2446**
 Мартиненко І. І. **2107**
 Мартиненко О. **1446**
 Мартинова Н. О. **1447**
 Мартинцова Н. **2553**
 Марушкевич Л. **1448**
 Марфинець Н. В. **1449**

Марценюк М. О. **1450**
 Марченко А. **540**
 Марченко В. В. **257, 2447**
 Марченко Л. **540, 1451**
 Марчук С. В. **2552**
 Маршицька В. В. **736**
 Маслова Л. **737**
 Масловська М. В. **1452, 2195**
 Маслюченко Ю. **1055**
 Масненко В. В. **303, 341**
 Матат Д. **1453, 1454, 2554**
 Матвієнко С. І. **825**
 Матвійчук О. Є. **2196**
 Матійчик А. В. **2555**
 Матковський М. Й. **541**
 Матліна О. В. **1455, 2166**
 Матросова Т. О. **1456**
 Матящук В. П. **1457**
 Мафтин Л. В. **542**
 Маханько О. Б. **739**
 Махиня С. І. **496, 1242**
 Махніцька О. В. **1458**
 Мацьків Т. **258**
 Мацько Л. І. **543**
 Мачуський В. В. **2503**
 Машовець М. **740**
 Машталір А. І. **259**
 Медведєва Т. О. **741**
 Мезенцева Н. В. **1459, 1460**
 Меленець Л. І. **544, 545**
 Мелех Н. І. **1461**
 Мельник А. І. **657**
 Мельник О. М. **742**
 Мельник С. **1462–1465**
 Мельник Ю. Б. **2028**
 Мельниченко І. М. **1466**
 Мельничук Л. Б. **1467, 2720**
 Мельничук О. **483, 1152**
 Мельничук О. А. **260**
 Мельничук О. В. **1152**
 Мельничук Т. Ф. **2197, 2198**
 Мельничук Ю. **2448**
 Мельничук Ю. Л. **1001, 1467**
 Менчакова О. І. **1468**
 Мех Н. **1469**
 Микитенко М. **2449**
 Микитюк Л. В. **943, 1473, 2470**
 Миколаєнко А. Є. **261, 546, 1474**
 Микольченко В. С. **262**
 Микитюк А. **548**
 Милованова І. В. **1475**
 Мирза О. А. **594**
 Миринюк Н. **1476**
 Мироненко В. В. **1477**
 Миронов А. В. **1478**
 Миронюк Т. П. **743**
 Мирошник Л. А. **1241**
 Мирошніченко Т. **1479**
 Мисик В. С. **118, 167, 239, 264, 298, 420, 566, 801**
 Мисник Л. А. **1480**
 Митрофанова Л. І. **2450**
 Митяй З. О. **2199**
 Михайличенко О. В. **2556**
 Михайлишин Р. **547**
 Михайлуца М. І. **323, 2557**
 Михайлюк О. **744**
 Михальченко Н. В. **263, 264, 1481–1484**
 Михальчук Т. М. **1676**
 Мишуга О. **122** (перс.)
 Мишуста А. **265**
 Мізецька Р. В. **1485**
 Міненко І. П. **2558**
 Міненко Г. М. **2200**
 Мірошко О. І. **1486, 1487**
 Мірошніченко В. І. **2201, 2202**
 Місюк В. **1999**
 Місюра Н. **1488**
 Міхіна Н. **746**
 Міхно О. П. **266**
 Міхновський Микола **588** (перс.)
 Міцай Ю. В. **1471**
 Мішаровський Р. М. **2697, 2700**
 Мовчан П. П. **267**
 Могильна Н. М. **1489**
 Могильна О. В. **2558**
 Могильний А. І. **1490**

Мозгова Л. **1491**
 Моїсєєв В. В. **268, 2451**
 Моїсєєва Н. **2207**
 Моїсєєв С. О. **490, 684, 698, 877, 915, 922, 954, 969, 1038, 1094, 1097, 1099, 1383, 1413, 1441, 1475, 1518, 2126, 2217, 2311, 2417, 2443, 2451, 2528**
 Мойсеєнко А. А. **1492**
 Мокра Л. М. **2203**
 Монько Н. **1493**
 Морарь М. В. **269**
 Моргун Ф. Т. **603** (перс.)
 Мордкович З. **2000**
 Мороз Л. **747**
 Морозова О. В. **1494**
 Морозова С. **748**
 Мороко В. **367**
 Москаленко Ю. **270**
 Мостіпанська Т. **749**
 Мося І. А. **88, 266, 473, 478**
 Мотика С. М. **1495–1497, 2278, 2653, 2654**
 Мотичак М. **548**
 Мохірева Ю. **2204**
 Мохор В. **2529**
 Моцак С. І. **1498, 1499**
 Мудрий С. **521** (перс.)
 Мудрик О. **1500**
 Мудрик С. **1501, 1725**
 Мудрік В. І. **1502, 1503, 2655, 2656**
 Музиченко І. В. **271, 272**
 Муравйова М. П. **1450**
 Мурзенко Н. **2657**
 Муромець В. **2452**
 Мурсамітова І. А. **1021, 1504**
 Мусатова О. О. **1505**
 Мусієнко В. **273–276**
 Мусієнко В. С. **518, 549**

Н

Набока І. Є. **1506**
 Навроцький О. О. **2453**
 Нагорна В. **277**

Нагорняк М. **2205**
 Нагурна Тетяна **643**
 Назаренко В. **2559**
 Назаренко Г. А. **97, 1129, 1191, 1196, 1235, 1266, 1951, 2621, 2667**
 Назаренко Л. **1507**
 Назаренко С. **1508, 1509**
 Назаренко Т. **1510, 1511**
 Назаренко Я. В. **550**
 Назарук О. **445** (перс.)
 Назарчук І. **1561**
 Найдьонов О. **2206**
 Накашидзе І. **278**
 Наконечний А. **551**
 Наконечний М. **279, 280**
 Нанка О. **2207**
 Настенко А. І. **1051**
 Наталенко В. **1513**
 Науменко В. **415** (перс.),
 Науменко М. П. **281**
 Неборак В. **74** (перс.)
 Невмержицька О. **552**
 Невмержицький В. М. **2658**
 Невмивака О. **2022**
 Недавніа О. **1520**
 Неділько А. **2659**
 Неживий О. І. **2454**
 Нежуріна О. Ю. **1521**
 Неїжпапа Л. С. **1522**
 Немежанська О. **2660**
 Ненашева О. В. **751**
 Неприцький-Грановський Н. **628** (перс.)
 Непша О. В. **1523**
 Нерубайський В. **1524**
 Нестер Н. С. **752**
 Нестеренко Н. **1708**
 Нестеренко О. **2615**
 Нестерчук О. В. **1525**
 Нетреба Н. **1526**
 Нетудихатка А. П. **1527**
 Неупокоева Л. Б. **753**
 Нечипоренко В. **963, 965, 2208**
 Нечитайло А. А. **2455**

Нечуй-Левицький І. **482** (перс.)
 Нємцева Т. О. **1528–1531, 2561**
 Нижник Л. В. **2188**
 Никончук С. **1532**
 Ничик С. **754**
 Ничипорук В. **2661**
 Ничкало Н. Г. **104, 2001**
 Ничкало С. А. **1533, 1534**
 Нікітіна А. В. **1535**
 Нікітіна І. В. **2209**
 Нікітчин О. **2210**
 Нікіщенко Г. В. **1536**
 Нікішина А. О. **1537**
 Ніколаєв О. **1538, 2456**
 Ніколайчук В. **1539**
 Ніколенко О. **1540**
 Німко О. **1541**
 Нінічук З. **1542**
 Новик В. **1545**
 Новак О. **1543, 1544**
 Новікова Н. Є. **357**
 Новіцька Ж. В. **1546**
 Новіцька Н. С. **2457**
 Новосельська Н. **283, 1547**
 Новосьолова І. **770**
 Нор К. Ф. **1689**
 Носачова Т. **755**
 Носик Н. І. **649**
 Носкова З. П. **756**

О

Обрин С. С. **944**
 Обшарська Р. **757**
 Овсієнко Ю. **1548**
 Овсюк О. А. **1549**
 Овчаренко Ф. **418** (перс.)
 Огієнко Іван **468, 571, 584, 601, 1016, 1182** (перс.)
 Ожеван М. А. **284**
 Окопний Андрій **2633**
 Окса М. **2211**
 Окушко Т. К. **2459–2462, 2466**
 Олей Н. Г. **1550**
 Олексенко Р. І. **70**

Олексієнко І. Є. **758**
 Олексієнко Н. **1551**
 Олексійовець Н. А. **1552**
 Олексюк О. **1553, 2212**
 Оленич С. Р. **541**
 Олешак С. П. **2547**
 Олешко П. С. **553, 1554**
 Олійник А. Ю. **1555**
 Олійник В. В. **20, 554, 1556**
 Олійник І. **1772**
 Олійник Л. В. **285, 2278**
 Олійник Л. Г. **2463**
 Олійник О. М. **1557**
 Олійник Ю. І. **2213**
 Оліхненко О. В. **1558**
 Ольшанська С. М. **1559**
 Ольшанський С. І. **365**
 Омельченко Н. **1893, 1894**
 Омеляненко С. **2214**
 Оніпченко О. І. **555**
 Ониськів М. С. **893**
 Онишків З. **1560**
 Онищенко Н. **2215**
 Онищенко О. **1561, 2495**
 Онищенко Т. **1562**
 Оніщук Л. **2216, 2464**
 Онопрієнко О. В. **2217**
 Онопрієнко О. М. **2217, 2218**
 Онуфрійчук І. А. **1563**
 Опачко М. В.
 Оприско О. Б. **2219**
 Опушко Н. Р. **2027, 2459–2462, 2466**
 Оржеховська В. **2465**
 Орленко М. В. **2562**
 Орлов А. В. **1564**
 Орлов С. В. **2220**
 Орлова В. В. **861**
 Осадчук Л. **1565**
 Осідач Е. Ю. **1566**
 Осіпов І. В. **872, 2531**
 Осовська О. П. **975**
 Останко Т. **760**
 Остапенко І. В. **286, 2221–2223**

Остапенко О. І. **2467, 2662–2672**
Остапйовський О. І. **556, 557**
Осташко Л. В. **1567**
Осьодло В. І. **119**
Отець Віталій Безшукий **2340**
Ототюк М. М. **761**
Отришко К. **558, 2468**
Офатенко О. В. **2224**
Оцалюк Наталія **702**
Очеретна Н. В. **708, 832**

П

Павелків Р. В. **302**
Павельчук А. С. **672**
Павлевич Л. М. **1568**
Павленко В. В. **526**
Павліченко Г. **2225**
Павлюк А. В. **2226**
Павлюк Л. П. **1569**
Павлюк Н. М. **1570**
Павлюченко Л. М. **1571**
Падалка А. А. **1572**
Пазюк С. А. **1573**
Палагнюк О. І. **1347**
Палайда Т. **763**
Паламарчук Л. Б. **1574–1576**
Палець Ю. М. **683, 764**
Пальчик С. І. **2673**
Пампуха І. В. **134**
Панасенко Е. А. **287**
Пантюхов Б. О. **288, 2227**
Панченко В. О. **2219**
Панченко Н. М. **765**
Панченко О. В. **1577**
Панченко О. І. **1578**
Панчук М. І. **289**
Панькова О. В. **2563, 2564**
Параєва С. А. **2228**
Парандич Л. О. **1579**
Парикуша Ю. М. **1580**
Парфілова Н. **1581**
Пасацька С. **1582**
Пасікова О. **766**
Пасічник Д. І. **383**
Пасічник М. **2002**
Пастернак Н. **2469**
Пастушок М. В. **1583**
Пахомова М. В. **290**
Пацарина Н. **1589**
Пачків О. В. **1590, 1591**
Пашкова В. **1592**
Пашкова О. О. **2674**
Пащенко О. В. **2471, 2472**
Пащенко С. О. **559, 1517**
Пентиліук М. І. **560**
Пентій О. **770**
Пенькова О. В. **1593**
Первишова О. **838**
Перевалова Л. В. **208**
Перекуда С. В. **2473**
Переломова О. **561**
Перетятко В. А. **2565**
Перлик В. В. **1594**
Перфілова Н. **1595**
Петегірич О. **1596–1598**
Петлюра С. **464** (перс.)
Петранова Т. В. **1599**
Петренко Л. М. **562, 563**
Петренко Н. М. **1600**
Петренко О. Б. **92, 564, 565**
Петрик А. М. **291**
Петрів Г. В. **2067**
Петрова С. **1601**
Петрович Г. **2003**
Петровська І. Р. **292**
Петровський О. М. **566**
Петрочко Ж. В. **293, 338, 392, 630, 671, 897–899, 1188, 1292, 1399, 1602–1605, 2352, 2458, 2471, 2474, 2475, 2592**
Петрук М. **771**
Петрунькіна Ю. О. **1606**
Пелєвін Є. Ю. **294**
Пигуль К. І. **1607**
Пижук В. В. **2566**
Пилипенко Л. І. **724**
Пилипенко Т. **1608**
Пинтеліук Л. В. **1609**

Писаренко Т. І. **1180**
Пискун О. М. **2229**
Підгурська І. С. **295**
Підлісний М. М. **2230**
Піка Т. **1610**
Пікалюк А. **1611**
Піонтковська Д. В. **2231, 2232, 2276**
Плакида Н. **1612**
Плахута В. В. **1613, 2675, 2676**
Пліса Н. П. **1614**
Плітко В. **1615**
Плішива О. А. **1616**
Плясуля М. **1076, 1617**
Победря А. П. **1618**
Побірченко Н. С. **1619**
Погребняк В. **567**
Погребець Н. О. **1620**
Погребець О. Н. **1621**
Погребняк В. **567**
Погрібна В. Л. **2567, 2568**
Погрібняк Н. **772**
Подгайна О. В. **1622**
Подкупко Т. Л. **2233**
Подобєд А. **1623**
Подоляк Т. В. **1624**
Пожоджук Д. **1625, 2476**
Позднишева Л. С. **708, 832**
Позднякова Н. В. **1626**
Полєвікова О. Б. **1627**
Полєтаєва В. П. **1628**
Поліщук В. **1629**
Поліщук І. Є. **291, 401**
Поліщук Р. М. **296**
Поліщук С. **1630**
Половець І. В. **1631**
Полухович Л. П. **1632**
Полухович М. І. **297**
Полякова О. П. **1633**
Полянська О. **1634**
Полянський О. А. **298**
Польська Ю. Є. **1635, 1636**
Пономаренко Л. **1638**
Пономаренко Л. В. **1637**

Пономаренко Т. В. **1432**
Пономарьова Г. Ф. **2234**
Попик В. **2495**
Попкова Е. І. **281**
Поплавська В. **1639**
Поплавська Т. А. **299**
Попова О. **301**
Попович С. В. **568**
Порокіна В. Е. **1640, 2677**
Порохнавець О. М. **2235, 2236**
Поспєлова О. Б. **773**
Постернак С. **473** (перс.)
Постовий В. Г. **569, 2477**
Постоєнко В. П. **1641**
Постольник Я. Г. **300**
Потапенко Я. **126, 510** (перс.)
Потапчук Т. **302**
Потапчук Т. В. **2237, 2238**
Потебня О. О. **394** (перс.)
Потієнко Т. А. **1642**
Похиленко В. Ф. **2239**
Похілько О. В. **570**
Поцелуйко Ю. І. **1643, 1644, 2240**
Почапська О. І. **571**
Почерніна І. М. **1645**
Пошелюжний О. **1646**
Прасол Д. В. **1647**
Привалко Т. **2442**
Приймас Н. **572, 573**
Примушко Н. **774**
Припуга І. П. **2478**
Прис М. В. **2241**
Присяжна Л. Є. **1648, 1649**
Присяжнюк Н. **2242**
Присяжнюк Ю. **303**
Притула К. В. **1650**
Притула О. П. **2154**
Притулик Н. В. **2243**
Приходько В. В. **2244**
Приходько І. Ф. **1651**
Приходько Ю. І. **2696**
Приходько Ю. М. **1652**
Прокіпець В. А. **1653**
Прокопенко М. **1654**

Прокопець І. В. 1099
 Прокопець Л. М. 1392, 1655
 Прокоф'єва Л. 1656
 Прокоф'єва Л. Є. 574
 Просіна О. 1657, 1658
 Проценко О. 1659
 Проценко Ю. 1310
 Процик С. 1660
 Процюк С. 74 (перс.)
 Проць Л. 2680
 Проць Р. 2679–2684
 Прощайло В. М. 2685
 Прядко О. 2004
 Пташнік Н. М. 1661
 Пугач А. 226, 1462
 Пуйда Р. Б. 575
 Пустовіт Г. П. 304, 2480
 Пустолякова Л. 2245
 Пушкаренко Є. М. 1662
 Пчілка Олена 477 (перс.)
 Пшеничка В. В. 1663
 Пятіков С. 775
 П'ятнічук В. 1664
 Пятько Л. М. 2246

Р

Рабаданова Л. В. 305, 576, 1665
 Радецька Т. Д. 1666
 Радзієвський В. О. 1667, 1668
 Радіонова Л. 1669
 Радченко В. 1670, 1671
 Радченко Г. П. 776
 Радченко О. 1672, 2264
 Радчук Н. І. 2481, 2482
 Радько П. Г. 306
 Разуменко Т. О. 2483
 Райкун Л. В. 1673
 Райнін І. Л. 307, 2005
 Раковський К. 1277
 Ралько О. В. 308
 Рапіна Лідія 1587
 Ратушна Н. М. 1674
 Рафалович Г. Ф. 1821
 Рачкова А. 777
 Рашидов С. Ф. 309
 Рашко Н. 577
 Ребрина А. 1675, 2419
 Ревва С. 778
 Ревенко Н. В. 2248
 Ревуцька О. 779
 Регула Т. А. 1676
 Редько-Шпак Л. В. 78, 105, 145, 187, 216, 415, 427, 435, 479, 495, 513, 527, 545, 576, 597, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1556, 1573, 1577, 1587, 1859, 1877, 1936, 1969, 1981, 2153
 Резнік Н. О. 1677
 Рейпольська О. Д. 683
 Репко І. П. 2249
 Решетняк І. В. 1678
 Рибак Н. А. 1679
 Рибак О. І. 1680
 Рибалка Л. 1681
 Рижкова В. С. 1723, 1724
 Римар Н. В. 1682, 1683
 Римашевський Ю. 578
 Риндич О. 181, 975, 1257, 2140
 Риндич О. М. 858
 Рідкоус О. В. 579
 Рогаленко О. А. 780, 781
 Рогальська-Яблонська І. 782
 Роговець О. В. 1265
 Розанова Н. 1053
 Роззавко А. 1685–1687
 Розлучна О. 1688
 Розсоха Надія 1825
 Розумний М. М. 310
 Романенко Н. П. 1691
 Романенко О. 1692
 Романенко С. В. 783
 Романенко С. Я. 1575
 Романкова Л. 2569
 Романюк І. 784
 Романюк І. М. 2250
 Романюк Н. 702
 Романюк Т. 311
 Романюта Л. 2553

Ростецька С. **312**
 Ротанова В. О. **2251**
 Ротар Н. **2252**
 Ротфорт Д. В. **1845**
 Роянова І. **2006**
 Рубан А. І. **313, 1198, 1585**
 Рубан О. П. **1693**
 Рубленко В. М. **2686**
 Руда Л. **785**
 Руденко О. **1694**
 Руденко С. Б. **314**
 Руденко Т. Д. **1695–1697**
 Руденко Ю. **315, 1698, 1699**
 Руденко Ю. О. **2253**
 Рудишина О. С. **1700**
 Рудницька О. П. **104** (перс.)
 Ружанська Т. В. **1701**
 Ружанцева Г. **2007**
 Ружицька Н. **1476**
 Руса Т. **1702**
 Русова С. **417, 425, 436, 441, 545, 750** (перс.)
 Рютін В. В. **2570**
 Рябуха А. П. **1703**
 Рябчук М. **316**
 Ряшко В. І. **2254, 2255**
 Ряшко О. В. **2255**

С

Сабліна М. **1704**
 Савенко Н. **2484**
 Савенко С. **1705**
 Савіч І. О. **1119**
 Савченко А. **2009**
 Савченко Д. В. **2571**
 Савченко Л. Л. **317, 318, 580, 2256**
 Савченко М. **1706**
 Савченко О. Я. **282, 581, 582, 1332**
 Савченко С. **585**
 Савчук О. **695**
 Савчук П. П. **1707**
 Савшак Т. **319**
 Саєнко Н. В. **2257**
 Саєнко О. Г. **2606**

Сазоненко Г. **1708**
 Сайдчук М. **1709**
 Сай Д. В. **2572**
 Сайченко Т. Г. **1710**
 Самоделова Ю. **821**
 Самохін О. **2687**
 Самчук Л. І. **599**
 Самчук У. **572, 573, 1612** (перс.)
 Сандрович Т. **583**
 Сапунова Т. **920**
 Саракун Л. П. **320**
 Сарафан М. **1711**
 Сарахан А. **1711**
 Сатурян І. **2507**
 Сафарова О. **787**
 Сафарян С. І. **1712**
 Сахарова О. М. **786**
 Сахно М. **2162**
 Свириденко О. **584**
 Свирська Т. **585**
 Світлична Л. І. **1713**
 Свячена Я. Ю. **2485**
 Сегеда Ж. П. **2573**
 Селецький А. В. **586**
 Семененко І. **2688**
 Семенишена В. С. **2486**
 Семенко С. **587**
 Семеног О. **2258**
 Семергей Н. В. **588**
 Семеренко Г. **1714**
 Семирекова І. В. **1715**
 Семіорова В. В. **750**
 Семікін М. **2211**
 Сеник А. **321, 589, 2487, 2488**
 Сенченко А. Я. **322**
 Сенченко О. А. **322**
 Серветник О. **1717**
 Серга Т. **774**
 Сергєєва Т. П. **1718**
 Сергієнко Г. **1719**
 Сергієнко О. **2009**
 Сергієнко С. **1720**
 Сердюк Т. **1721, 2259**
 Середюк Г. **788**

Середюк О. В. 1722
 Серьогін Ю. В. 2689
 Сечина Надія 760
 Севаст'янова О. А. 2260
 Сєдова Т. Д. 1723, 1724
 Сивак Л. І. 2010
 Сидоренко Н. А. 1725, 1726
 Сидоренко Н. М. 631, 2261
 Сидоренко О. С. 1727
 Сидоренко С. 1728
 Сидоренко С. В. 2574, 2575
 Сидорова Г. П. 1920
 Сизонова О. С. 1729
 Силко Р. 2262
 Симоненко В. 1304, 1615 (перс.)
 Симоненко В. А. 1730
 Синільник В. 1895
 Синюта К. 789
 Ситник О. 2263, 2098
 Ситник О. М. 2263, 2264
 Ситнік О. 2265
 Сич О. 790
 Сичова В. 1731
 Сищук В. М. 2690
 Сібіль О. І. 1732
 Сідак В. 2691, 2692
 Сіданіч І. Л. 20
 Сіленко Т. В. 1733
 Сімон Ю. 791
 Сіньковська Т. 323
 Сірій О. А. 180
 Скаковець Г. А. 1734
 Скаковець М. І. 1734
 Скаченко О. О. 2266–2268
 Скворцова В. 590
 Скипальська Т. К. 1735
 Скловська О. І. 2269
 Скловський І. З. 324
 Скляр В. 325
 Скляр О. Ю. 326
 Скнар І. 327, 1736, 1737
 Скнар О. М. 327, 2270
 Сковорода Г. 47, 600 (перс.)
 Скок Н. 328
 Скоморовська І. 792
 Скомороха Н. П. 1738
 Скопик С. Л. 793
 Скоробагатько О. Т. 1739
 Скребець В. 1740
 Скрипник Л. 2011
 Скринник О. М. 1512
 Скрипник О. О. 1741
 Скрипнюк О. В. 971
 Скрябіна О. В. 794
 Скуратівська Г. 329
 Слабко Т. А. 1742
 Сластіна В. О. 1743
 Сливка Л. 2537
 Слінченко Л. В. 2489
 Сліпий Й. 118, 239, 264, 298, 420, 566, 801, 1163, 1854, 2291 (перс.)
 Слободян В. Я. 591
 Слободян О. Ф. 330
 Слободяник Н. В. 2271
 Слюсаревський М. М. 130
 Слятіна І. О. 1744
 Смалюк А. 1745, 2012
 Смерецька О. А. 657
 Сметаніна С. 795
 Смирнов І. Г. 2272, 2273
 Смоленко О. 2013
 Смолій В. А. 331
 Смольникова Г. 797
 Смольська Л. М. 332
 Смолянко Ю. М. 2283
 Смоляннюк В. Ф. 333–335
 Смоляр О. 796, 1746
 Снагощенко Л. В. 1747
 Снігур Т. П. 1748
 Собакар О. О. 1749
 Соболев О. М. 1750
 Собчук Л. 798
 Совенко Л. М. 1751
 Согорін А. А. 336
 Сойчук Р. Л. 337, 592, 1752–1760
 Сокальська О. В. 1832
 Сокач Ю. 799
 Сокирська В. В. 657, 677, 1015

Сокол Л. М. **338**
 Соколова Н. І. **1761**
 Соколовська О. **2274**
 Сокоповський В. **1762**
 Сокур О. **1006**
 Сокурєнко В. В. **2693**
 Сокурєнко О. О. **1689**
 Соловей Ю. О. **800**
 Солодовнік Олена **1587**
 Солонська А. А. **801, 802, 803**
 Солосич Тетяна **851**
 Солтис О. **804**
 Соляр А. П. **2247**
 Сопівник Р. В. **2275, 2067**
 Сопільник Б. **805**
 Сопіна Ю. **806**
 Сорока В. **1763–1765, 2490**
 Сорока І. **1766**
 Сосницька А. І. **593, 807**
 Соснюк О. П. **2223**
 Сосюра В. **1125** (перс.)
 Сотська Г. І. **104, 594**
 Соцков О. **2491**
 Співак Б. **878**
 Співак Л. М. **339, 2276**
 Спіркіна О. **340, 595**
 Спіцина І. С. **1767**
 Срибна В. Л. **1768**
 Срібна М. А. **2492**
 Срібненко О. О. **1769**
 Стаєнна О. **808, 809**
 Стамбульбська Т. І. **2277**
 Старікова В. **725**
 Старовойтова Н. С. **2493**
 Старовойтова О. **1770**
 Стасюк В. В. **2278**
 Стасюк Г. **2279**
 Стасюк Д. В. **2280**
 Стахів Л. **1771, 1772**
 Сташевська Н. С. **890**
 Сташко Ж. М. **1584, 1773**
 Стегній О. **1774–1776**
 Стельмашук Ж. Г. **1777–1780**
 Стельник О. М. **1781**
 Степаненко І. Ю. **1782**
 Степанов М. Ю. **341**
 Степанова О. **810**
 Степанова Т. Б. **1783**
 Степанюк Н. **647**
 Степчук Л. **1784**
 Стефанчук Г. **1785**
 Стефанюк С. К. **1786, 2281**
 Стех Є. О. **2014–2018**
 Стеценко І. І. **1319**
 Стеценко Н. М. **1787**
 Стечишин А. В. **596**
 Стешенко А. А. **1788**
 Стешенко І. **421, 1371** (перс.)
 Столяренко Олена **2282**
 Столяренко Оксана **2282**
 Стонкус Т. В. **902**
 Стороженко О. **584** (перс.)
 Сторожук Т. В. **811**
 Стоцька О. В. **342**
 Страйгородська Л. І. **88, 133, 266, 483, 478, 554, 473, 597–599**
 Стрельський Г. **1789**
 Стріжак Л. М. **1790**
 Стрілець С. **1791, 2283**
 Стрілецька Н. **1791**
 Стрілько В. В. **343–345, 600**
 Стрільчук В. В. **1792**
 Стріхар О. І. **2284**
 Строїнова Г. В. **1793**
 Ступак Н. Б. **1795**
 Ступак Ю. П. **570** (перс.)
 Ступка М. Л. **1796**
 Субін А. О. **346**
 Сугейко Л. **2285**
 Суліма М. Г. **1797, 1798**
 Сумцов М. **421** (перс.)
 Супрунова Н. **760**
 Сургай Л. **601**
 Сургай О. **601**
 Суріна Н. **812**
 Сусь Б. А. **1799**
 Суханова Г. П. **1523**
 Сухаревська І. **1800**

Сухацька Л. **842**
 Сухацька С. В. **1801**
 Суховерська І. **2695**
 Суховєєва Н. **1802**
 Суховєєва О. І. **1803**
 Сухомлинська О. В. **77, 78, 105, 145, 187, 216, 348, 415, 422, 427, 435, 438, 461, 471, 479, 485, 495, 513, 527, 545, 570, 576, 586, 597, 602, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1556, 1573, 1574, 1587, 1787, 1858, 1859, 1877, 1936, 1969, 1981, 1988, 2153**
 Сухомлинський В. О. **77, 416, 422, 426, 433, 437–440, 450, 451, 453, 456, 465, 469, 471, 472, 474, 476, 479, 480, 485, 490, 492, 496, 499, 504, 512, 518, 520, 523, 531–533, 537, 539, 542, 544, 549, 550, 553, 556, 557, 560, 564, 565, 568, 579–582, 585, 590, 593, 602, 605, 607, 610, 612, 614, 615, 621, 624, 687, 731, 742, 869, 1074, 1107, 1117, 1137, 1380, 1556, 1587, 1714, 1797, 2094, 2274, 2371, 2518 (перс.)**
 Сухорукова В. М. **1804**
 Суший О. В. **349**
 Сьомін С. В. **350**
 Сюй Чже **2286**
 Сюрха Т. **1805**

Т

Талашкевич Л. В. **2494**
 Таравська Я. В. **2098**
 Тараканова А. **1806**
 Таран В. О. **351, 1807**
 Таран Д. **603**
 Таран Т. Л. **1679**
 Таранік-Ткачук К. **1808, 1809**
 Тарасенко І. **1809**
 Тарасенко Т. **2576**
 Тарасова О. С. **767**
 Тарнавська С. В. **604**
 Тарнавський М. Т. **1811**

Татаренко І. В. **1390**
 Тверезовська Ж. **813**
 Тверезовська Т. В. **1812**
 Телелим В. М. **2696**
 Теленько Богдан **947 (перс.)**
 Теплишева А. В. **1813**
 Терепиций С. О. **352**
 Терлецький В. К. **353**
 Терлецький О. **613 (перс.)**
 Тернавська Т. **2577**
 Терник А. В. **814**
 Терпелюк С. **2287**
 Тертична Є. Ф. **815**
 Тертишна М. В. **816**
 Тертюхова М. Л. **1814**
 Тесленко С. **354**
 Тесленко С. О. **817, 818, 1815**
 Теслюк Н. **1008**
 Теслюк П. **1816**
 Тимофєєв В. **1817, 1818, 2496**
 Тимошенко І. М. **1819**
 Тимошенко С. В. **355**
 Тимчик М. В. **1820, 2497, 2498, 2623, 2627, 2663, 2664, 2697–2700**
 Тирак Р. О. **1821**
 Титаренко В. П. **1123**
 Тищенко О. **1823**
 Тищенко О. І. **356, 1822**
 Тімкін І. Ф. **357**
 Тімченко К. **1824**
 Тіторенко В. П. **1662**
 Тіханова В. **2578**
 Ткач Н. **1825**
 Ткаченко В. В. **1826–1828**
 Ткаченко В. І. **605**
 Ткаченко Г. **606**
 Ткаченко І. **1553**
 Ткаченко М. **819**
 Ткаченко Т. І. **2288**
 Ткачук Л. В. **358, 607**
 Ткачук М. М. **608–610**
 Ткачук Н. П. **1829**
 Ткачук О. С. **359**
 Товстопят М. **2701**

Тогобіцька Л. М. **2499**
 Тодорцева Ю. В. **2289**
 Токайло Р. В. **1830**
 Токарчук О. В. **2290**
 Толубець Г. **1831**
 Томенко М. Г. **611**
 Томич І. В. **1832**
 Томчук М. І. **360**
 Топилко О. В. **1833**
 Топчій О. **812**
 Торбін Н. В. **1834**
 Торська О. **2019**
 Тоцька Т. П. **612, 820**
 Трачук Т. В. **1835**
 Требунських І. **1836**
 Третьякова О. В. **1837**
 Третьяк В. В. **361**
 Трибулькевич К. Г. **2291**
 Тригубляк Я. М. **1838**
 Трифонова О. **821**
 Троценко Т. Ю. **1839**
 Троян Н. **822, 823**
 Труба Р. І. **613**
 Трутень А. **2065**
 Тунда Т. А. **1840**
 Тупікова Г. А. **362, 363, 2292–2295**
 Тупчієнко Л. С. **2500**
 Тургенєва О. Ю. **364**
 Турек С. В. **824**
 Туртаєв Ю. **2702**
 Туртаєв Ю. В. **365**
 Турченко Є. В. **1065**
 Турчина Л. І. **614**
 Турчинська М. **1159**
 Тучинський В. А. **483**
 Тюпа А. І. **1689**
 Тютюнник С. В. **1637**
 Тютюнник Ю. А. **1841**

У

Удод М. І. **978, 1663**
 Улезько Т. **1843**
 Уліч В. Л. **2703**
 Уманчик Л. **1844**

Усатенко Т. **1846**
 Усенко І. С. **1663**
 Усенко О. І. **2501**
 Устинова Н. В. **1847, 1848**
 Устич Ю. П. **2470**
 Уфімцева С. В. **1849**
 Ушаков В. С. **1523**
 Ушакова Л. В. **1850**
 Ушинський К. Д. **493, 524–526, 594, 618** (перс.)

Ф

Фарбак Т. М. **1643, 1644**
 Фединишинець М. **2020**
 Федитник А. А. **1851**
 Федірко О. М. **827–829**
 Федоренко В. В. **2704, 2705**
 Федоренко О. **368**
 Федоренко О. І. **2296**
 Федоренко О. М. **1852–1855**
 Федоренко С. В. **369**
 Федорова С. **830**
 Федорук А. А. **1856**
 Федорук О. **1857**
 Федотенко С. В. **1858**
 Федотова Н. В. **1859**
 Федотова Т. В. **1860**
 Федченко Н. Г. **1861**
 Федькович Ю. **577** (перс.)
 Фесенко Л. **1862**
 Фещенко О. **2502**
 Фігурний Ю. **126**
 Філатов Б. А. **370, 371**
 Філімонова Т. В. **78, 105, 145, 187, 216, 415, 427, 435, 479, 495, 513, 527, 545, 570, 576, 587, 597, 599, 615, 623, 629, 914, 1005, 1190, 1233, 1269, 1423, 1556, 1573, 1574, 1787, 1858, 1859, 1877, 1936, 1969, 1988, 2153, 2331**
 Філіпенко А. Б. **353**
 Філіпова С. В. **1863**
 Філіпчук Г. Г. **375–377**
 Філіпчук Н. О. **616**

Філяєва Н. В. **1864**
 Фінгерман О. **831**
 Фірсова С. **2300**
 Фіщенко-Савицька Н. В. **1865**
 Фіщук Т. **1866**
 Фляк О. **181, 858, 975, 1257, 2140**
 Фоменко О. Є. **1867**
 Франко І. **447, 448, 462, 463, 466, 467, 482, 486–487, 502, 515, 528, 536, 541, 551, 578, 620, 1394** (перс.)
 Фудар Н. В. **1870**
 Футулуйчук В. **432**

Х

Хаблак Г. **1871**
 Хараман О. **1872**
 Харитонович О. **705**
 Харченко І. С. **364**
 Харченко Н. **1873**
 Харченко О. **1983**
 Харченко О. В. **1874**
 Хатько А. В. **2504**
 Хворостян О. М. **833**
 Хемчян І. І. **1198, 1585, 1875, 1876, 1877, 2505**
 Химин О. Ф. **452**
 Хімович Т. **834**
 Хлебнікова К. В. **2506**
 Хлопіна Ж. **1878**
 Хмельницький Б. **1095, 1898, 2098, 2265, 2424, 2425** (перс.)
 Хмирова А. **2302**
 Хованець Н. В. **1879**
 Ходанич Л. **1880**
 Ходань О. **2203**
 Холодний Петро **586** (перс.)
 Хома О. М. **1881**
 Хоменко А. **617**
 Хоменко І. В. **657**
 Хоменко Н. **1882**
 Хомич О. О. **835**
 Хомік С. А. **1883**
 Хомук І. П. **1884**
 Хомчак О. Г. **2199**

Хомяк Л. В. **2304**
 Хондока Р. **1885**
 Хоптинський В. **2021**
 Хорошевська С. **1886**
 Хорошуха М. Ф. **1887**
 Хорунжа Л. В. **836**
 Хращевська Л. **837**
 Хребтова А. **838**
 Христенко О. М. **378**
 Христич О. О. **767**

Ц

Царик Л. П. **1421**
 Царьова Л. О. **2305**
 Цебро Я. І. **2508**
 Церковна Г.
 Цибульська С. М. **1889**
 Циганенко Г. **2657**
 Циганок О. **2306, 2307**
 Цимбал І. І. **1684**
 Цимбалюк В. І. **379**
 Цимбалюк І. **2308**
 Цимбалюк М. М. **380**
 Цимбалюк О. **2309**
 Ціпан Т. С. **92**
 Цубов Л. В. **2092**
 Цьомкало Н. М. **1890**
 Цюрупа М. **381**

Ч

Чабайовська М. **1891–1894, 1976**
 Чабан Н. І. **2311**
 Чавдаров С. Х. **604** (перс.)
 Чадаєва К. Ю. **2310**
 Чайка І. Ю. **2579**
 Чайка О. **1895**
 Чалий Сава... **1476, 1676** (перс.)
 Чалик Н. Б. **928, 1896**
 Частнікова А. Г. **675**
 Чаус І. В. **1132**
 Чашечнікова Н. В. **2510**
 Чаюк Юрій **1440**
 Чеверда Г. Г. **1897**
 Чекан Л. **1898**

Чекан О. **839**
Челпанов Г. І. **172** (перс.)
Чемерис Т. **1899**
Чепель М. М. **618–622**
Чепіга Г. О. **1900**
Чепіга Я. Ф. **434** (перс.)
Чепіль М. М. **382, 840**
Чеплаков С. О. **2706**
Чепурна О. О. **2707**
Чергінець І. П. **1901**
Черевко Л. А. **1902**
Черепаня Н. І. **841**
Черепаха В. М. **2708**
Череповська Н. І. **129, 130, 2071, 2312–2315**
Черкасенко С. Ф. **598** (перс.)
Черкашина Т. С. **1903–1905**
Черкащенко Н. О. **1905**
Чернега П. М. **383**
Черненко Т. А. **1906**
Черненко-Шнурко Д. А. **384, 1907, 1908, 2709**
Черниш Н. **2580**
Чернігов Н. В. **1909**
Чернілевський Д. В. **385**
Чернописька А. М. **1910**
Чернюк Н. В. **2022, 2317**
Черняхівська Л. М. **1911**
Черпак Ю. **1912**
Чеснова М. Є. **1232**
Четвертак К. **779**
Чеховська Л. **1913**
Чикалова Т. Г. **623, 624**
Чиренко Н. **983, 1053**
Чиренко Н. В. **2511**
Чистух В. **1914**
Чистякова Н. **2023, 2710**
Чіка В. Д. **2512**
Чіхладзе Л. **2024**
Чмиренко Н. М. **1915**
Човрій М. **842**
Чоповський В. **386**
Чорна А. В. **387**
Чорна Г. В. **2316**

Чорна І. В. **1916–1918**
Чорна К. І. **93, 94, 900, 981, 1919**
Чорна Т. Ю. **1920**
Чорний Д. М. **388**
Чорновол В'ячеслав **534** (перс.)
Чорнописька Х. **2695**
Чубенко С. **971** (перс.)
Чубинський П. П. **488** (перс.)
Чулкова Наталя **778**
Чумак О. **1921**
Чупрінова Н. Ю. **2711**
Чурілова В. Є. **2200**
Чурмантаєв П. **2318**
Чхайло Л. М. **125, 222, 224, 1922–1924**

III

Шабасєва Ю. В. **389**
Шабінський М. **390**
Шабовата І. В. **1925**
Шаман О. **1926**
Шамрицький О. В. **1927**
Шапаренко О. В. **391**
Шаповал Б. Б. **2666**
Шаповал Л. **1928**
Шаповал М. **431, 540** (перс.)
Шаповал Т. В. **1929**
Шаповал Ю. І. **316**
Шаповалов Б. **2665, 2712**
Шаповалова І. **1930**
Шаповалова Н. Ю. **1931**
Шаповалова Т. А. **2513**
Шаріпова О. А. **2514**
Шаріпова Т. В. **1932**
Шарко В. **1345**
Шаромова В. **1933, 1934**
Шарпата Т. **1935**
Шафір О. **2025**
Шахова А. **2157**
Шаян В. **419** (перс.)
Швайка Л. А. **767**
Швецова І. В. **1936**
Швирка В. М. **1937**
Шворінь Л. В. **844**

Шевгеніна Т. Г. 1939
 Шевель Б. О. 2319
 Шевченко В. В. 2515
 Шевченко О. 1940
 Шевченко П. 845
 Шевченко Т. Г. 259, 443, 446, 467,
 506, 508, 511, 630, 778, 844, 978,
 1032, 1069, 1108, 1279, 1374, 1412,
 1547, 1671, 1717, 1742, 1990, 2070,
 2108, 2361 (перс.)
 Шевчук В. В. 2713, 2714
 Шевчук Г. Й. 2320
 Шевчук Д. 185, 2125
 Шевчук Л. 1312
 Шевчук М. 2516
 Шевчук О. 625, 1941
 Шевчук О. В. 2715
 Шевчук С. 843
 Шевчук Ю. С. 846
 Шев'якова І. С. 1938
 Шедіна О. М. 1942
 Шекеряк Л. 1943
 Шелемей Л. 181, 858, 975, 1078,
 1114, 1257, 1302, 1421, 2148, 2253
 Шептицький А. 66, 420, 507, 548,
 575 (перс.)
 Шермер Я. Л. 138
 Шерстюк Л. М. 1944
 Шестопалова І. М. 1945
 Шиделко А. В. 626
 Шило О. 2517, 2716
 Шимченко Л. А. 2581
 Шинкаренко В. В. 1946–1948,
 2321, 2517
 Шинкаренко І. О. 1949
 Шипко Г. В. 860
 Шиповчев Ю. В. 1586
 Шкільна І. М. 392, 393, 981, 1189,
 1950–1955
 Шклярєнко Л. Г. 1956
 Школова Ю. 1957
 Школяр В. 2717
 Шкоріна І. М. 394
 Шкрєбтієнко Л. П. 395, 847

Шкурєнко О. 2520
 Шлемко О. Д. 2324
 Шмелькова Г. М. 2304
 Шморгун Л. Г. 1958
 Шопіна І. М. 2713
 Шоробура І. М. 895
 Шпак В. П. 611
 Шпак-Мельник В. Х. 2521
 Шпаченко А. С. 1793
 Шрайбер П. 1971
 Шрамко О. О. 1959
 Штанько О. М. 1960
 Штефан Л. 396
 Штефан О. С. 2323
 Штирц А. М. 1961
 Шулікін Д. 1962
 Шульга В. Д. 1963
 Шульчевська С. Є. 1964
 Шумакова О. С. 2582
 Шумка М. Л. 397
 Шурміна І. А. 1965
 Шут М. І. 1966
 Шуть В. Я. 1715
 Шуть С. 398

Щ

Щавінський В. Р. 2718
 Щащенко О. Д. 1967
 Щербак І. 2719
 Щербак О. 2324
 Щербан Т. Д. 1424
 Щербань М. П. 399, 400, 1968
 Щербина В. Ю. 627, 1969
 Щербій О. С. 2325
 Щітченко Т. В. 2720
 Щуцький В. П. 1245

Ю

Юницька Н. М. 1972
 Юр'єва Д. 1973
 Юркевич Памфіл 576 (перс.)
 Юркова Т. Ф. 401
 Юрова Т. М. 2583
 Юрчак Н. В. 2522

Юрченко І. Д. **260, 483** (перс.)
Юрченко Л. І. **1974**
Ющенко В. В. **2326**
Ющишин Іван **547, 548** (перс.)
Ющук І. П. **1975**

Я

Ягода В. М. **402, 848**
Якименко С. І. **2327, 2297**
Якименко Т. **849**
Якімова О. **2523**
Яківчук Г. В. **2328**
Яковенко Л. **850, 851**
Яковець З. О. **1978**
Якубова Л. Д. **403**
Якубовський В. **1979**
Якубовський П. **992**
Якуніна Т. **1980**
Яненко В. Г. **2721**
Янусь Н. В. **628**
Янченко Т. В. **629, 1981**
Янчинська Н. В. **2524**
Янчук І. **1982**
Янюк І. Ф. **118, 167, 239, 264, 298, 420, 566, 801**
Яременко С. П. **2508**
Ярита І. І. **2329**
Ярова О. **852**
Ярош О. М. **404**
Ярошевська Л. **2330**

Ясір Хамза Салман Аль Худірі
405

Яхонтова В. **2722**
Яценко О. М. **208**
Яценко С. **1983**
Ячменик М. М. **2093**
Яшан О. В. **1984**
Ященко Л. **1985**
Ященко Т. І. **406, 630**
Ящук І. **2525**

F

Filimonova T. V. див.
Філімонова Т. В.

G

Gnatiuk O. **407**

I

Ishchenko, V. **408**

K

Krasynska, S. **409**

M

Eric Martin **409**

O

Onuch O. **410, 411**

S

Sasse Gwendolyn **410**
Sabatovych I. **412**
Shukan I. **413**

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ВГО – Всеукраїнська громадська організація
ВДПУ ім. М. Коцюбинського – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
ДВНЗ – державний вищий навчальний заклад
ДДПУ ім. Івана Франка – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ДЗ – державний заклад
ДНЗ – дошкільний навчальний заклад
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
ЗНЗ – загальноосвітній навчальний заклад
ЗОШ – загальноосвітня школа
ІТНЗ – Інститут інформаційних технологій і засобів навчання
ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології
ІПіЕНД ім. Ф. Кураса НАН України – Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса Національної академії наук України
ІПТО – Інститут професійно-технічної освіти
КВНЗ – комунальний вищий навчальний заклад
КЗ – комунальний заклад
КНЗ КОР «КОПОПК» – Комунальний навчальний заклад Київської обласної Ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів
КНУ ім. Т. Г. Шевченка – Київський національний університет імені Тараса Шевченка
КНУКіМ – Київський національний університет культури і мистецтв
КОППО ім. Василя Сухомлинського – Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського
ЛНУ ім. Тараса Шевченка – Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
МВС України – Міністерство внутрішніх справ України
МГО «Українське козацтво» – Міжнародна громадська організація «Українське козацтво»
МДПУ ім. Богдана Хмельницького – Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
НАПН України – Національна академія педагогічних наук України
НАУ – Національний авіаційний університет
НБУ України для дітей – Національна бібліотека України для дітей

НВК – навчально-виховний комплекс

НДУ ім. М. Гоголя – Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

НПУ ім. М. П. Драгоманова – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

НТУ «ХПІ» – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

НТШ – Наукове товариство імені Шевченка

ОНМедУ – Одеський національний медичний університет

Полтавська ОБД ім. П. Мирного – Полтавська обласна бібліотека для дітей імені Панаса Мирного

ПТНЗ – професійно-технічний навчальний заклад

РДГУ – Рівненський державний гуманітарний університет

РМО – районне методичне об'єднання

СОІППО – Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

СумДПУ ім. А. С. Макаренка – Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

УДПУ – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ХДАК – Харківська державна академія культури

ХНПУ ім. Г. С. Сковороди – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

ЧДПУ – Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка

ЧОПОПП – Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників

ЮНЕСКО (UNESCO) – Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ

НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Упорядники: Страйгородська Л. І., Пономаренко Л. О.,
Тарнавська С. В., Вербова В. В.,
Кропочева Н. М., Мушка І. В.

Науковий редактор: Березівська Л. Д.
Бібліографічний редактор: Пономаренко Л. О.
Відповідальний за випуск: Кропочева Н. М.

Підписано до друку: 01.07.2019 р.

Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Україна, 04060, м. Київ-60, вул. М. Берлинського, 9
Тел. (044)476-22-14, E-mail: dnpb@i.ua